

MAPPE A4

MOMENTER I REGNBUEENS PRAKSISHISTORIE:

REGNBUESKRIFTER

APRIL 1989 - MARTS 1991

PROBLEMOFPATTELSE OM TERAPEUTISK ARBEJDE / OPLÆG GALEBEV. AP 89
 KONFLIKTOPFPATTELSE I RGB / PÅP GALEBEV. APRIL 89
 KONFLIKTOPFPATTELSE - PRÆCISERING / DEC 90
 STÆVNEMØDE - MÜNCHHAUSEN I RGB / FOLDER APRIL 89
 ALTERNATIV RÅDGIVNING PÅ KP GRUNDLAG / JUNI 89
 BRUGERDOKUMENTATION gange 2 / RGB
 REGNBUE-VUE - RGBS HISTORIE / OPLÆG RGB SEP 89
 INF. FRA RGB TIL SOC.STUD / RGB SEP 89
 TIL TO NYE I RGB - OG EN AF-VÆRGNING / OKT 89
 PROGRAM REGNBUE-WEEKEND OKT 89
 FAMILIESOC.ANALYSE + BIOLOGISKE UDVIKLINGSFORHOLD / RGB NOV 89
 OM REGNBUEEN - ET EKSEMPEL PÅ KRIPSY / OPLÆG NOV 89
 AMALIE - OM KRIT.PSYK / OPLÆG TIL GALEBEV. JAN 90
 LEDER FRA AMALIE NR 2,89 / GALEBEV 89
 ÅBENT BREV TIL SH OM PRAKSISUDVIKLING / JAN 90
 BREV NATHAN, FOLKETING VEDR SUNDHED ÅR 2000 / SH JAN 90
 TERAPIPROBLEMET - FÆLLESOPLÆG RGB / RGB FORÅR 90
 UNIVERSITETSAVISEN OM ALTERNATIV RÅDGIVNING / MAJ 90
 REGNBUEENS 5 ÅRS FØDSELSDAG / 22. MAJ 90
 SAMFUND, PSYK. FORSTYRELSE OG PSYKIATRI / OPLÆG RGB SEP 90
 OM REGNBUEEN - TVÆRSNIT IFM VINTEROFFENSIVEN / OPLÆG RGB SEP 90
 INDKALDELSE ENERGILEG / SH-RGB DEC 89
 ENERGIGRUPPEN RGB / NOTER AUG 90
 OPLÆG OM RGB I FÆRDIGORGANISERINGEN / SEP 90
 OPLÆG I RGB OM FORSKELLEN TERAPI/RÅDGIVNING / RGB SEP 90
 SYMBOLER
 DET TREDJE NIVEAU - OPLÆG GALEBEVÆGELSEN / OKT 90
 KLAGE PSYKOLOGFORENINGEN VEDR TILBAGEHOLDTE OPLÆG / OKT 90
 KLAGE DP VEDR REDAKTØREN / JAN 91
 HEJ INGER - SUPERVISION / NOV 90
 TIL AU VEDR. NØDHJÆLPSGRUPPEN / NOV 90
 REGNBUE-ROD - EN KOLD TYRKER / NOV 90
 VINTEROFFENSIVEN 1990 / RGB 90
 REGNBUEFÆLLESMØDER / OKT 90
 VEDR REGNBUEEN - KONFLIKTER / NOV 90
 OPLÆG TIL VINTEROFFENSIVEN / NOV 90
 STIKORD TIL "UDVIKLING OG TERAPI" / SEMINAR NOV 90
 PRAKSISBEGREBER / RGB NOV 90
 OPSUMMERING AF RGB FOR 89 / RGB JAN 90
 S - NY BRUGER I RGB / SUP.GR. RGB FEB 91
 NOTER TIL SUPERVISION DREIER / FORÅR 91
 TIL SOCIALMINISTERIET / ANMODNING RGB JAN 91
 TIL SAMFUNDSFORSKNING / ANMODNING RGB JAN 91
 TIL FORSKERAKADEMIET / ANMODNING RGB JAN 91
 TIL ARBEJDSFORMIDLINGEN OA - UTB/UDY / RGB JAN 91

VEDR UTB/UDY / JAN 91
 OPSUMMERING AF RGB FOR 1990 / JAN 91
 NY REGNBUESTRUKTUR ? / RGB MARTS 91
 NY FOLDER / FOLDER MARTS 91

NØGLE FOR INDELING:

- E1- : FAGKRITIK/OPGAVER →
- D1- : FAGPOLITIK (fag/råd, pæd, Studenterhuset, Psykolog Foreningen, Socialistisk Forum, Kritisk Psykologisk Forum, div org.) →
- 1981 FORHISTORIE: →
- 1985 PRAKSISHISTORIE FOR RÅDGIVNING/TERAPI: →
- B1- : KRIPSY-ARTIKLER →
- A1: ME SIG SAM- FUNDSMÆS- SIGT →
- A2: RIEN STARTER →
- A3-A4 : REGNBUESKRIFTER →
- C1- : INTERNE FAGLIGE NOTER →
- F1- : EKTERNE SKRIPTER →

HER!

Yderligere alternativer for brugere af Regnbuen:

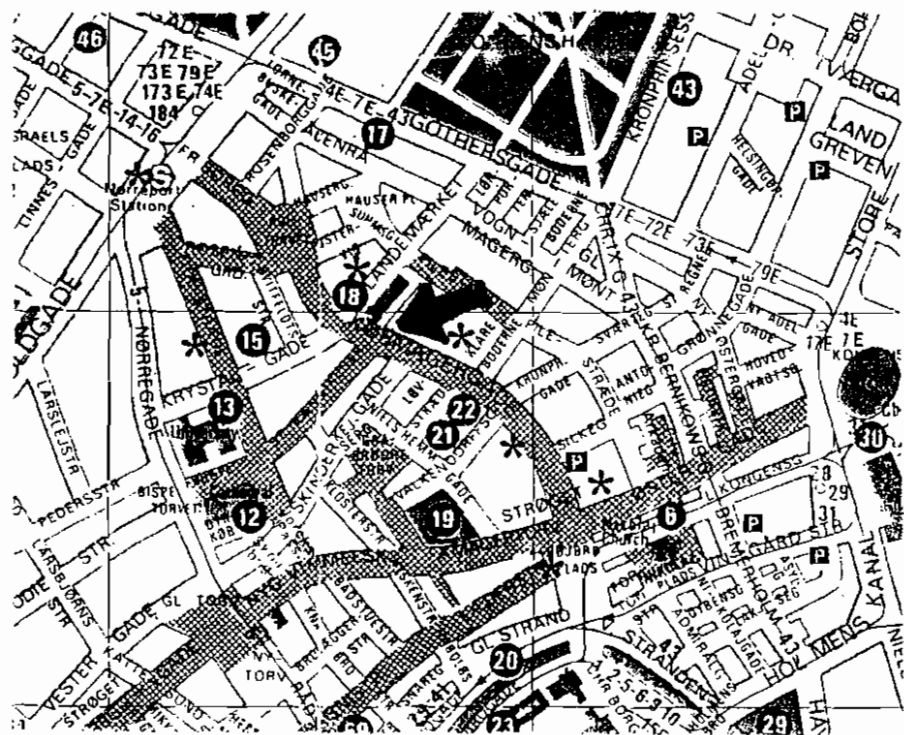
PROBLEMRÅDET - en støtte og kritikinstans, bestående af tre personer fra Regnbuen, som du altid kan henvende dig til, hvis du i dit forløb står overfor problemstillinger, du ikke mener du kan komme igennem med på anden måde.

BRUGERRÅDET - en mødesammenhæng af brugere, der organiseres af brugerne selv.

Nærmere oplysninger om ovenstående - tider, adresser mm - får du samtidig med denne folder. Desuden kan du læse mere herom på opslagstavlen "Den røde stift".

REGNBUEN

- psykologisk rådgivning i Studentarhuset

Regnbuen - hvem er vi?

Vi er en alternativ rådgivning, der består af psykologer og psykologistuderende. Vi har fungeret som Studenterhusgruppe siden midten af 80-erne, og yder frivilligt arbejde for mennesker i krise og nød.

I de år, vi har fungeret, har vi haft vejledning/rådgivning/terapiforløb - individuelt og i gruppe - hvor vi er blevet brugt af studerende fra de forskellige fag, samt af andre der har fundet frem til os. Derudover går vi gerne ind i etableringen af basis- og aktivitetsgrupper, med udgangspunkt i de involveredes problemstillinger og interesser.

Rådgivningsgruppen består i snit af mellem 15 og 20 kvinder og mænd, og det bestræbes, at der i hvert forløb er såvel en kvindelig som en mandlig rådgiver. Ud fra den livssituation og det problem man må stå med, bliver der lavet individuelle aftaler om, hvordan vi bedst kan støtte op om en løsning. Desuden følger vi gensidigt de enkelte forløb, idet vi sammen superviserer hinanden.

Vores arbejde er funderet som en åben og kollektiv forskningsopgave, der indeholder to forbundne akser. For det første søger vi at bidrage til udviklingen af bæredygtige og menneskeværdige handlerum for hver enkelt. For det andet ønsker vi at befordre en udvidet fælles organisering af generelle livssammenhænge, til overvindelse af de ulige og undertrykkende betingelser, der bringer mennesker til lidelsesfyldte og urimelige livssituationer.

Vi arbejder på et kritisk psykologisk grundlag, fordi vi er kritiske overfor den måde, som vores sociale system giver os

menneskelige udviklingsmuligheder på. Vi finder, at de eksisterende livsforhold hverken er retfærdige eller optimale. Og vores mål er at udvide og udvikle de kollektive og personlige handlemuligheder, såvel i Studenterhuset som udenfor.

Vi har ugentlige fællesmøder med oplæg, både med henblik på at diskutere forskellige problemstillinger, og for derigennem at udvikle teorien og den fremtidige praksis.

Vi har desværre ikke altid ressourcer at tilbyde. Men kontakt os alligevel, hvis du står med noget, der kan være et anliggende for os. Måske der eksisterer en anden løsning, eller vi sammen kan finde en tredje.

Rådgivningen er gratis, og vi sikrer brugernes anonymitet. Vi har tavshedspligt, og der finder ingen registrering sted.

Vi hører til i Studenterhuset, Købmagergade 52, 1150 København K. Og kan kontaktes hver onsdag 18.00 - 18.30. Tlf: 33-13.65.92

NY REGNBUE-STRUKTUR ?

Vi er efterhånden så mange i Regnbuen, at en struktur-ændring sandsynligvis snart vil vise sig at være nødvendig. At få et fællesmøde på 18 mennesker til at fungere ordentligt stiller sig som en opgave for os. Dette papir er tænkt som et løst struktur-oplæg. Et forsøg på at lave et konkret forslag.

Det nye i oplægget er egentlig, ud fra en indholdsmæssig begrundelse, at udvide/ændre supervisionsgruppens funktion; at trække nogle funktioner ud fra fællesmødet og lægge dem over i supervisionsgrupperne. Desuden er tidsrammen ændret. Supervisions-/arbejdsgruppe tiden er blevet udvidet til to timer, fællesmødet er blevet reduceret med en halv time, og den samlede tidsramme er udvidet med en halv time til klokken 23.30.

En arbejdsdelt struktur.

Struktur-oplægget kan faktisk ses som led i årsprojektet; at udvikle en bevidst arbejdsdeling indenfor Regnbuen.

Jeg forestiller mig nemlig, at der etableres tre supervisions-/arbejdsgrupper, ud fra et projekt/tema kriterie. Disse projekter/temaer kunne f.eks. være:

Supervisions-/arbejdsgruppe 1.

"Brugerdokumentation"

Supervisions-/arbejdsgruppe 2.

"Projekt arbejds-/bo kollektiv".

Supervisions-/arbejdsgruppe 3.

Udvikling af en børnerådgivning"

Det er vigtigt at projekterne/temaerne ikke bliver "tilfældige", men findes gennem en bevidst opfølgning/udvikling af sidste Regnbueweekends arbejde omkring arbejdsdeling.

Supervisions-/arbejdsgrupperne får således en dobbelt funktion. Dels at varetage supervisionen af brugerforløbene, dels at bringe fælles regnbue-projekter videre.

Det er endvidere min faste overbevisning ;-), at tre små supervisions-/arbejdsgrupper vil kunne styrke de konkrete handleskridt omkring projektet/temaet; at en mere arbejdsdelt struktur vil vise sig at være mere produktiv.

Tidsplan

17.15 - 18.15

Supervisions-/arbejdsgruppe.

Funktion:

- Supervision af brugerforløbene.

18.30 - 20.30

Brugerforløb.

Funktion:

- Udvikling af selvbestemmelse :-)

20.45 - 21.45

Supervisions-/arbejdsgruppe.

Funktion:

- Opsamling/præcisering af meddelelser til fællesmødet (herunder "status omkring brugerforløb").
- Evaluering af afsluttede forløb samt evt. forberedelse af et oplæg til fællesmødet.
- Forslag til fællesmøde program de næste mange gange.
- Forberedelse af aftenens fællesmøde, herunder referent og næste vicevært (denne funktion skal gå på skift mellem grupperne).
- Arbejde med gruppens projekt/tema

22.00 - 23.30

Fællesmøde.

Funktion:

- Meddelelser (som i forvejen er opsamlet/præciseret i supervisions-/arbejdsgrupperne).
- Status omkring supervisions-/arbejdsgrupperne.
- Nye brugere.
- Fastlæggelse af program de næste mange gange.
- Aftens tema (forberedt af en af supervisions-/arbejdsgrupperne).
- Kritik/selvkritik.

---

¹"Aftens tema" vil få en udvidet funktion. Der vil selvfølgelig stadigvæk være de tværgående temaer (f.eks. intern kvalificering, Regnbuens politiske virksomhed, afværge- og konfliktformer i praksis etc.), men det nye vil være oplæg/tilbagemeldinger omkring det projekt/tema som de arbejdsdeltede supervisions-/arbejdsgrupper arbejder med. Fællesmødet får et moment af at være et supervisions-/vejlednings forum.

Løse overvejelser.

Struktur-ændringen vil effektivisere/disciplinere (i positiv forstand) fællesmøderne.

Strukturforslaget flytter tyngdepunktet væk fra fællesmødet og hen til supervisions-/arbejdsgrupperne. Dette er en hovedpointe i oplægget og giver en række fordele; bevidst arbejdsdeling, bedre fællesmøde, mulighed for at kunne varetage flere opgaver på en mere ansvarlig/konstruktiv måde etc., men rummer vel også faren for at Regnbuen, på lang sigt, kan falde fra hinanden i tre dele.

For at fastholde de fælles arbejdsdelte projekter/temaer, bliver det sikkert nødvendigt med brugerfrie aftener ca. hver tredje måned.

Den arbejdsdelte struktur nødvendiggør en prioritering af de mange vigtige opgaver (vi får kun tre supervisions-/arbejdsgrupper).

Den nye struktur vil være mere arbejdskrævende, men vil måske lette "presset" på bagstopperne ?

Struktur-ændringen vil betyde, at Regnbuen som helhed vil kunne rumme langt flere mennesker end den gør i dag. På længere sigt kan man også forestille sig brugerfrie "supervisions-/arbejdsgrupper", der udelukkende arbejder med et projekt/tema.

For at sikre sammenhængen/formidlingen/"arbejdsstrukturen" mellem ny/gammel, er det vigtigt/nødvendigt at hver supervisions-/arbejdsgruppe består af nye og gamle regnbuerødder.

K. H.
W. Hansen

Tegn ordbog.

:-) = Lille mand der smiler.
 ;-) = Lille mand der Blinker.

Er du stadigvæk forvirret ? Så prøv at vende papiret 90 grader.
 Hjalp det ?

man
22.7.91

Hej Regine - vad.

Marten kommer først d. 8. maj. Så distriktsmannen med ham næste aften er aflyst.

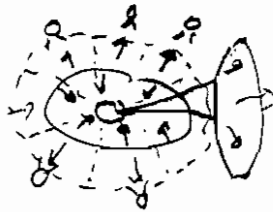
Men måske kunne vi fortsætte distriktsmannen om 2. årsprojektet i stedet for - og her lade os inspirere af Martens tanker. Det er i den andl det er kopieret og sendt ned nu.

Min egen model fra nylig har jeg også kopieret, idet jeg synes den fik en noget ander behandling. Selv oplever jeg den som en henvisning af en vigtig målfæsttilling for et udelæst politisk valgsvingsarbejde, der kunne tage højde for Rg's nye amundenspres og -hænderst - men blev forundret over at den blev stillet op overfor problemet om fælles målfæsttilling.

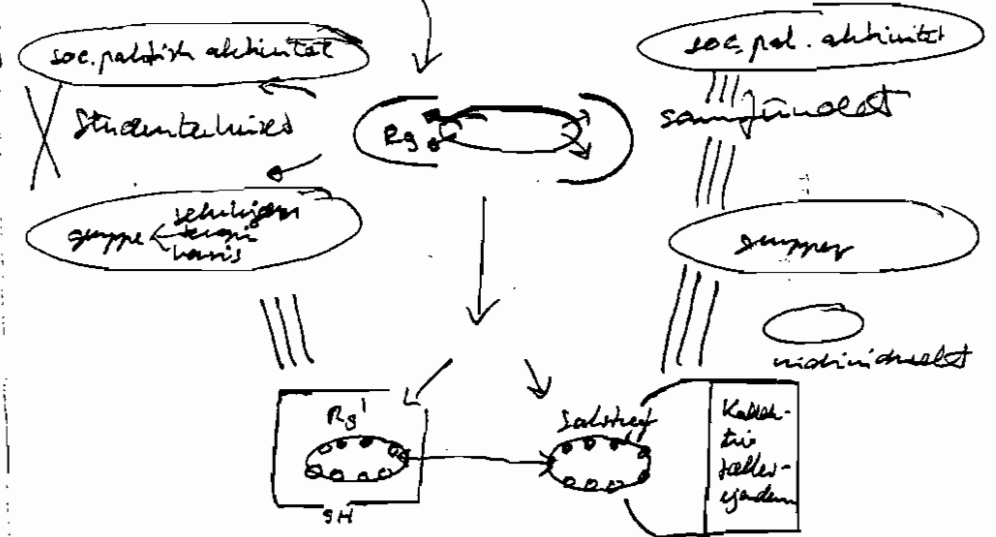
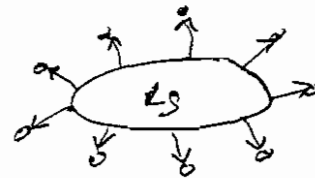
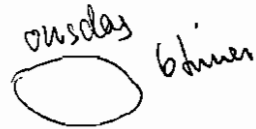
Mange hilsener Kalle

Q

Overgangsfase,
målindsikning

En reel diffe-
rentialproce.

Opsummering af fællesmøder fra 24.januar til og med 26.september 1990

Statistik:

I løbet af disse ca 9 måneder har vi holdt **27 fællesmøder**; heraf 2 brugerfri onsdage. Desuden 1 arbejdsdag (april) og 1 hel arbejdsweekend (november). Sidst men ikke mindst har der været 2 fabelagtige fester. Alt i alt vil jeg tro, at vi har drukket 300 liter kaffe og 800 øl.

I samme 9 måneder har vi taget imod **18 nye brugere** og **afsluttet 5**; hvor mange vi har afvist/henvist vides ikke med sikkerhed, men mon ikke henvendelserne er i samme størrelsesorden, inclusive de, der ikke ringer igen. Og så har vi fået **2 børn** (og passer gerne brugernes).

Rosi holdt op d. 4.april, efter 3 år i Regnbuen; samme dag startede **Jesper** (på utallige opfordringer). Han begrundede selv sin deltagelse med, at han gerne ville lære noget.

Forinden er **Birgitte** startet (i marts), efter hun havde diskuteret sagen med sig selv et års tid. I efteråret startede så **Leif, Aino og Frede**.

Årsprojekter:

Her handlede det primært om at fortsætte med den **interne kvalificering** udfra kapitel 9 i GdP. Desuden at diskutere **empiriforhold/terapiudvikling/brugerdokumentation**. En tredje akse var **satellitten/fagpolitisk aktivitetsudvidelse**.

I efteråret kom der et forslag om at tænke frem i tiden: "Regnbuen 15 år frem", men det er indtil videre blevet ved tanken.

Studentarhuset:

Her har der været en både god og dårlig udvikling; den gode, at der er kommet flere folk - og penge - til huse. Regnbuen har ikke mere den centrale betydning for husets kontinuerlige funktion, men er på et "gruppe-i-huset-niveau" med bidrag fra "side-linien". Den dårlige udvikling skyldes som bekendt, at nogle klare interesse modsætninger i forhold til husets historie har fået fodfæste: At indføre hierarki og lave vedtægter med elementer af tvang. Og selv om "karlsmarterne" har været i mindretal, har det alligevel betydet en massiv omdrejning af husets politik, og været hårdt for de, der har taget kampene. Som det sidste har vi fået begrebsliggjort en stærk tendens i huset, nemlig den tendens, der pusler rundt og låser døre og spiser tomme øl-flasker: Det er bare Niels, hus-spøgelset.

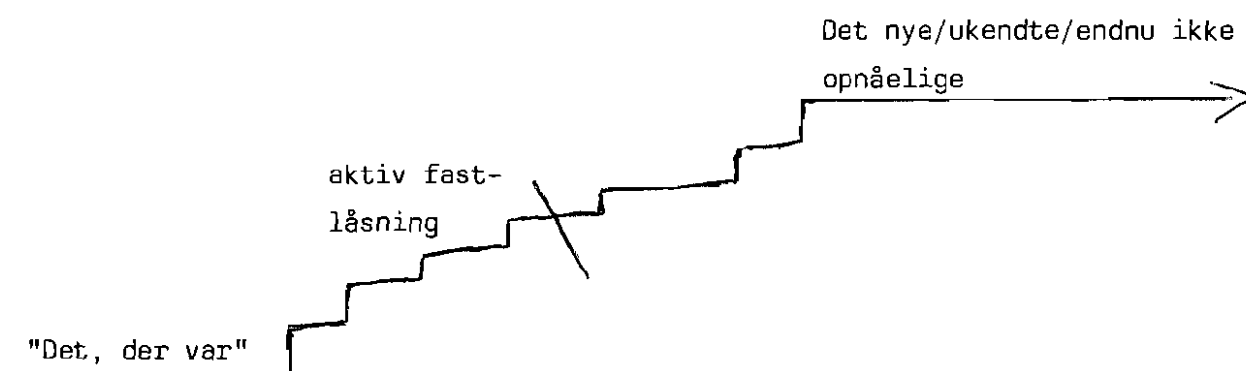

Nyt i Regnbuen:

Strukturmessigt er der sket en del: Vi har flyttet rundt på supervisionen udfra en masse gode argumenter; efter års praksis blev den lagt efter forløbene, bl.a. på grund af "over-liggerne", som så blev fri for at sidde og glo i to timer, og fordi der var problemer med at starte til tiden og få den udnyttet ordentligt (man skulle lige sige goddag, lave kaffe etc.). Senere blev supervisionen så flyttet tilbage til hvor den kom fra, for bl.a. at muliggøre en bedre forbedelse af problemstillingen.

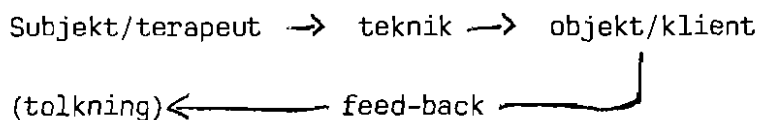
Tiden blev udvidet; ikke bare om onsdagen, men også tirsdagen blev inddraget til praktisering af **satellitten**, et "fagligt møde", indeholdende teori, langsigtet og konkret praksis. Her blev også supervisionen af ikke-onsdags forløbene lagt. Udfra en diskussion af "teknikker" forandrede tirsdags-mødet sig til en mere konkret terapi/praksis-gruppe: Ånde-gruppen, hvor man gav sig af med håndspålæggelser og lignende med det formål at begrebsliggøre disse underlige fænomener.

Indholdsmæssigt: Der har hele året været en tendens til, at **bruger-arbejdet** blev den **dominerende virksomhed**, som også fyldte meget af fællesmødet. At det har været et problem, skyldes dels henvisningsmuligheden, dels at diskussionerne ikke har kunnet struktureres om en fælles "systematik" (problemet om den uafklarede metode til brugerdokumentation). Det største generelle problem i selve brugerarbejdet har nok været begrænsningen i de sociale/samfundsmæssige muligheder i brugernes konkrete liv. "Det nye" i flg. **konfliktmodel** var svært at finde, både for brugerne og os selv:

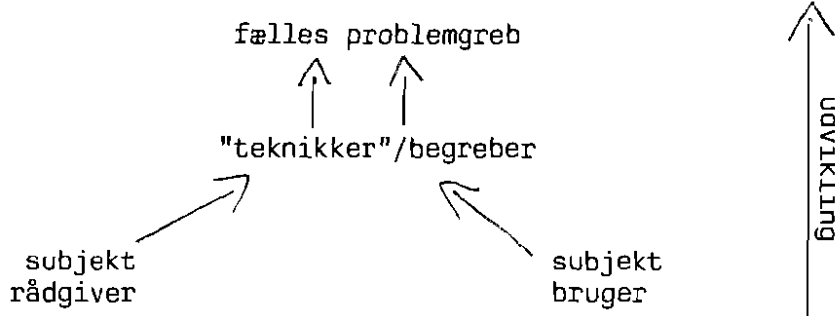

Forud for "ånde-gruppens" start var nogle heftige debatter om "**teknikker**" i brugerarbejdet; dels om, hvornår de kunne være relevante, og dels, hvad vi egentlig skulle kalde dem (redskaber, interventionsformer, hjælpemidler etc.). Flg. model blev produceret, for at illustrere afstanden til de manipulerende teknikker:

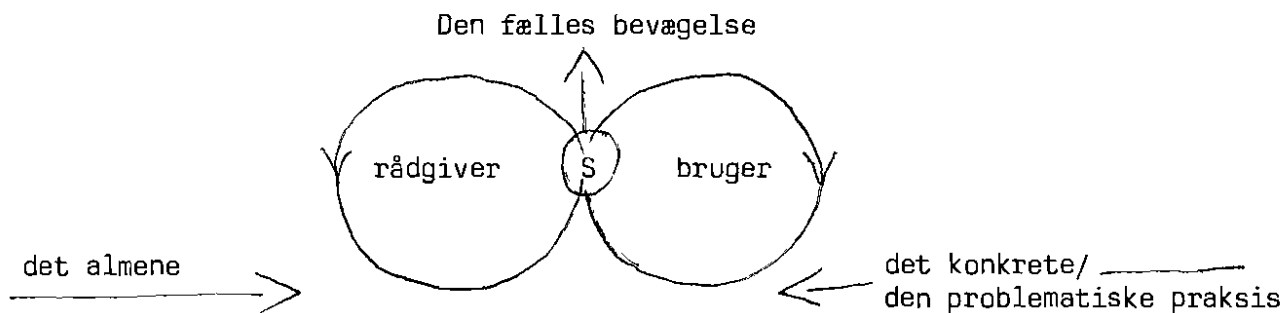
Traditionelt:

Os:

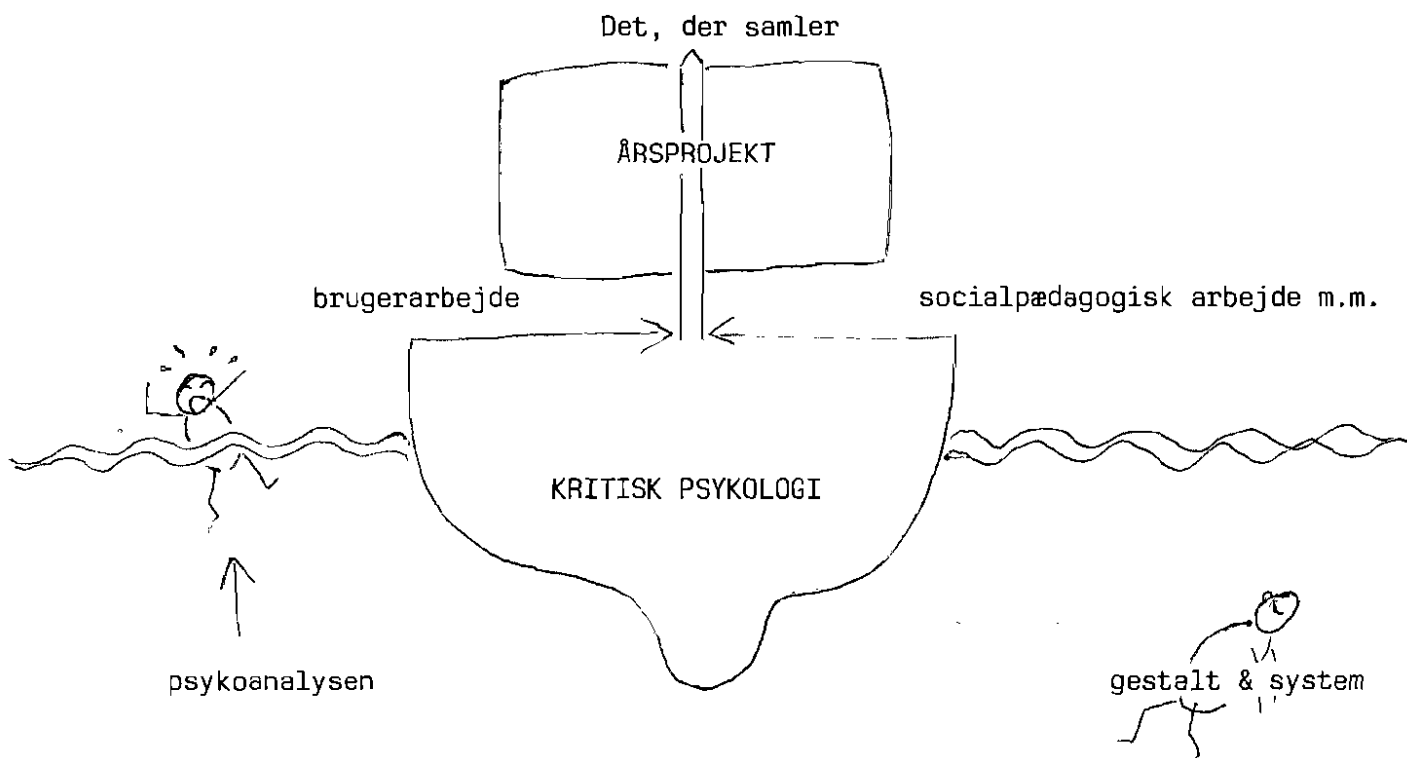

Der har i løbet af året været mange diskussioner af brugerarbejdet, men igen noget ustruktureret, så det vil føre for vidt at skulle referere alle her. Dog kan nævnes, at drivkraften bag udvikling har været oppe; kognitiv kontra emotionel indfaldsvinkel (og hvordan forbinde i et selvbestemmelsesperspektiv) samt efterlysninger af en kritisk psykologisk bestemmelse af "det ubevidste". Senere på året, måske som en konkretisering af ovenstående model, tegnede Jesper den subjektvidenskabelige metode i brugerarbejdet:

- Med teori-udvikling og udvikling af brugerens virkelige liv som mål.

Den følgende model, **skibet**, er egentlig fra '89, men kunne stadig få lyset frem i øjnene på folk langt ind i '90. Senere blev den jo afløst af **bund-dyret**, men referater derfra haves ikke p.t.

Indadtil har vi desuden diskuteret **støtte-funktionen**; hvad den rette betegnelse overhovedet er og hvilke opgaver, det indeholder. **Ny/gammel** i Regnbuen blev diskuteret i starten af året ("man er gammel, når der kommer ér, der er nyere"; "man er gammel, når man kan gå ind i et brugerforløb med en ny"). Senere resulterede diskussionen i, at vi holdt en lille møde hver for sig, hvilket på den ene side gav anledning til svære identitetskriser hos de "midaldrene", men på den anden side også gav nogle retningslinier for, hvilke "rettigheder og pligter", man havde som hhv. ny og gammel. Listen over disse må findes i den anden referatbog. "Hvordan tage imod nye?" og "Hva' nu, hvis vi bli'r mange" var andre diskussions-emner.

Endeligt blev **sladderspalten, ugens digt og klagespalten** introduceret i '90.

Nyt fra Regnbuen:

Vi var faktisk ret flittige i '90: **Forum-debatdag** startes på uni, **Forum-bladet** udkom i et dobbeltnummer og nye gik ind i forhold til **Studenterhuset**. Desuden har vi fælles forholdt os til **oplæg/artikler** om Regnbuevirksomheden: Sygepleje-elever, Galebevægelsen, seminar, Uni-avisen, Psykolog Nyt etc.

Mere om rødderne:

Processen i '90 bevægede sig så at sige fra **forårsforvirringen** til **vinteroffensiven**. I starten af året, ja faktisk frem til august, var "disciplinen" på fællesmøderne dårlig; vi nåede ikke rigtigt noget, folk var på skift afmægtige/følte sig sat *under pres*, og den fælles midte var tom eller uklar. Det blev diskuteret, om vi skulle have et **krise-rum**, hvor vi på skift kunne bidrage med en hånd, hvis nogen i gruppen skulle få brug for det, hvad det godt kunne se ud til på det tidspunkt. Andre mente ikke, at der var grund til at formalisere en intern støtte, men at det var muligt selv at be' om det. - Referaterne bærer da også præg af, at der var plads nok, stemningen/tryghedsniveauet godt etc. Frem mod sommerferien skærpes **konflikterne** imidlertid; nogle får problemer med hørelsen og andre husker sætninger løsrevet fra en sammenhæng. I takt med, at selve indholdet i konflikterne bliver mere og mere diffust, trækkes de væk fra fællesmødet og fører til en arbejdsdeling i resten af gruppen. Nogle er helt uindviede/passer sig selv, men andre træder ind i midten som bisiddere og til sidst agerer på en ret finket måde. Det, referenten her (en finke) selv har lært af det, er dels, at konflikter som disse er vigtige (også selvom de er langvarige og hårde), hvis der er en grundlæggende følelse af forbundethed gensidigt og til Regnbuen. Dels kan man træde væk fra en finkeposition ved at insistere på fællesmødet, hvilket også må være rummet, hvor de "uindviede" kan spørge.

Forårets og sommerens bud på "den tomme/uklare midte" var for det første, at

---

vi alle syntes at påtage os de samme, store opgaver, for det andet en interesse-afklaring. Hertil var mange små skridt på vejen. - Temaer har bl.a. været "Hvem er vi og hvad laver vi her?" - "Hvorfor er midten uklar og hvad er det for noget?"

Det var vist først i november, at vi - med weekenden - kom på højde med udviklingen og kunne se fremad ud fra problemstillingerne: Hierarkisering af mål, arbejdsdeling, korte og lange perspektiver - i Regnbuen og personligt; altså det kære bund-dyr, Dansk Undergrunds Virksomhed osv. osv.

Citat-spalten:

- I forbindelse med vinteroffensiven/rekrutteringen sagde Anne, at det var "vigtigt at få fat i de nye, før de faldt i Freud"
- "Avoid Freud" T-shirts har også været på tale
- Og så er det selvfølgelig også blevet sagt, at "Anne ikke havde rygrad nok til at fastholde en depression" - og "nu krakelerer din depression igen, Anne"
- Jesper har i september givet udtryk for, at nu ville han gerne være voksen
- Og Jørn Bo har i en runde sagt, at "den sidste del af debatten var enormt spændende, fordi jeg selv deltog så meget"
- Birgitte turde pludseligt udfordre Nørrebrogade på cykel, selvom hun i starten af året temmelig tit er citeret for, at hun var uklar på, hvordan hun egentlig havde det
- Lillians indgangsreplik var som regel også den samme: "Nu har jeg jo ikke været her, men ... "
- Helle fik ondt i røven - af at sidde så længe ad gangen på de brugerfri onsdage
- Og så er Anne i april citeret for, at "alle har glemt min fødselsdag" - og lige bortset fra, at hun har fødselsdag i juli, var det vist hende selv, der glemte det...
- Suzanne ser ud til at have været på penicillin hele året
- Karsten lovede d. 14.marts: "Jeg vil fremover kun sige noget, når det er intelligent!"
- Inger blev kaldt "en fuld børste", men lancerede hertil selv udtrykket "det seriøse lal"
- Kalle mener, at det er fordømmende at drikke - og ^rfoudser iøvrigt, at revolutionen vil starte i løbet af 2 år (fra august '90)
- Hos Karsten må man ikke gå på WC efter kl 23
- Jesper mener, at "alting sker én gang" - og kalder rask væk pæne folk for "maddammer" og "slyngveninder"
- Og fra hukommelsen: "kl er halv øl" - "Skal vi ikke gå på Fællesgården?"

AF stempel

ANSØGNING OM UDDANNELSESYDELSE FOR PERSONER OVER 25 ÅR

Se vejledning på bagsiden

UDFYLDES AF ANSØGEREN

Navn	LEIF M. CHRISTENSEN			CPR-nr.	15	12	48	-	09	81		
Adresse	NANSENSGADE 32 E.H.											
Postnummer og by	1366 K							Telefonnr.	33110919			
Tilmeldt AF i	Reberbanegade											
Hvornår har De senest afsluttet/ophørt med (sæt X)	☒	Arbejdstilbud til ledige							Dato	7/5 - 91		
	☐	Uddannelsesydelse til ledige under 25 år							Dato			
	☐	Uddannelsesydelse til ledige over 25 år							Dato			
	☐	Selvstændig virksomhed med iværksætterydelse							Dato			
Jeg erklærer herved på tro og love, at jeg IKKE har haft 26 ugers/1040 timers (for deltidsforsikrede 17 ugers/680 timers) arbejde eller mere i perioden mellem afslutningen/ophøret af sidste arbejdstilbud og datoen for min underskrift på denne ansøgning, og at jeg i samme periode IKKE har gennemført en erhvervs-mæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed.												
Dato	11/9 - 91											
	Ansøgerens underskrift <i>Ly M. Christensen</i>											

UDFYLDES AF UDDANNELSESSTEDET *UTB - 417 selvbetalt uddannelse*

Det bekræftes hermed, at ansøgeren er optaget på følgende uddannelse: Psykologi											
Uddannelsens navn					Er der til uddannelsen knyttet løn?			☐ Ja	☒ Nej		
Uddannelsens starttidspunkt					Forventet afslutningstidspunkt						
30/9 - 1991					30/3 - 1993						
Dato	16/9 - 1991										
	Uddannelsesstedets stempel og underskrift REGNBUEEN Købmagergade 52 1150 Kbh. K. - 33 13 65 92 <i>Inge Svane Nielsen</i>										

UDFYLDES AF ARBEJDSLØSHEDSKASSEN/AFDELINGEN

Ansøgningen modtaget i a-kassen den										Dato
Det meddeles hermed, at ansøgeren opfylder betingelserne i § 55/72 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. til og med den										Dato
Dato	A-kassens stempel og underskrift									

UDFYLDES AF ARBEJDSFORMIDLINGEN

Journal nr.					AF-medarbejder					
AF har d.d. meddelt Deres a-kasse følgende	☐	Uddannelsesydelse bevilges/forlænges fra			Fra dato			Til dato		
	☐	Uddannelsesydelse kan ikke bevilges. Årsag:								
Dato	Arbejdsformidlingens stempel og underskrift									

HANDLINGS PLAN FOR UDDANNELSESFORLØB FOR LEIF I REGNBUEEN

Regnbuen er en åben alternativ rådgivning og arbejder på et kritisk psykologisk grundlag - vores praksis som arbejdskollektiv er formet som flere parallelle akser.

- 1: Det direkte rådgivningsarbejde og kontakten med brugerne
- 2: En forsknings interesse i at udvikle praksis gennem teorien - almengøre og formidle praksis til videre udvikling af teorien
- 3: En formidlings opgave omkring Regnbuens arbejde og den Kritiske psykologi - bla. i forhold til de mennesker der kommer i uddannelsestilbud i Regnbuen.

Leif uddannelsesforløb i Regnbuen vil knytte sig til den forskningsmæssige del af vores arbejde og vil kort blive beskrevet i 3 moduler .

1. Modul

Som en indføring i Regnbuens arbejde har vi tænkt os at Leif skal indgå som observatør i et brugerforløb. Dette med sigte på at Leif i rådgivningsprocessen vil blive indført i hvordan der kan gives rådgivning/terapi på et kritisk psykologisk grundlag. Samtidig vil Leif have mulighed for at iagttage de fremtrædelsesformer der måtte være på en rådgivers forholden sig til en brugerproblematik. Fra sin tilbage trukne position vil Leif endvidere have mulighed for at bruge almene problemstillinger fra rådgivningsforløbet på personlig udvikling feks. hvordan man kan forholde sig til noget som er svært i ens liv.

Sideløbende hermed vil Leif komme til at beskæftige sig med en forskningsmæssig opgave i forbindelse med muligheder for etablering af et alternativ til de traditionelle institutioner for hjemløse i en storby - arbejdet vil bla. bestå i konkrete opgaver i forhold til interview af forskellige nøglepersoner i en afdækning af genstandsfeldtet, samt arbejde med udskrift af disse interview.

2 Modul

På basis af den i modul 1 tilegnede praksiserfaring og det oparbejdede interview materiale er det tanken at Leif i dette modul udfærdiger en forskningsrapport om opbyggelse af et samfundsmæssigt netværk for hjemløse

3 Modul

Efter udarbejdelsen af forskningsrapporten omkring hjemløse der jo bla. er baseret på aktionsforskning - dvs- direkte kontakt med berørte indenfor det felt der arbejdes med, er det tanken at Leif i dette tredje modul skal beskæftige sig med forskning på teoretisk niveau, uden sideløbende intervention i tilhørende praksisfelt - forskningsopgaven er opstillet som omhandlende fantasi og kreativitet, primært ud fra en sovjetpsykologisk tilgang.

Det er målet at Leif efter dette modul vil være teoretisk rustet til at gå ind i en 4, fase hvor personlig udvikling sættes i centrum, gennem konkret arbejde med egen livshistorie og udvikling af handleevne til udvidelse af mulighedsrum - udfra en forholden sig til det aktualhistoriske sammen med nogle fra regnbuens arbejdskollektiv.

Til arbejdsløshedskasse/Arbejdsformidling o.a.

VEDR: UTB KURSUS I RÅDGIVNINGEN REGNBUE.

I forlængelse af den allerede skitserede mulighed for uddannelsesvirksomhed i Regnbue-regi (jvf bilag af 11.1.1991) skal vi grundet Dansk Psykolog Forenings ændrede holdning til BA-psykologer, også give BA-psykologer mulighed for UTB i Regnbuen, såfremt disse er i besiddelse af kvalifikationer udover den formelle BA-grad. Specielt vil der blive lagt vægt på interesse for arbejde, såvel opsøgende, rådgivende som formidlende, med specielt udsatte grupper i samfundet.

Der vil derfor skulle træffes afgørelse fra sag til sag.

Generelt vil et sådant UTB kursus kunne realiseres igennem tre moduler af hver 6 måneders varighed: Først en generel, overvejende teoretisk, indføring i området; dernæst et modul hvor det praktiske, det direkte konfronterende, arbejde med de mere specifikke psykologiske og sociale problemstillinger i selve rådgivningsarbejdet prioriteres; og endelig en opfølgning, hvor det teoretiske og det praktiske integreres mhp en evaluering respektiv etablering af nye arbejdsfelter/jobtyper.

Den 4.9.1991 deltog Leif M. Christensen i et af vores fællesmøder, hvor såvel han som vi fremlagde vores interesser. Den 11.9.1991 forespurgte Leif, om han kunne komme i betragtning. Og d.d. har vi besluttet, at acceptere Leif grundet hans specielle uddannelsesbaggrund, samt mangeårige virke i forskellige græsrodsorganisationer.

En uddannelsessammenhæng for en BA-psykolog vil i sagens natur være anderledes end et UTB for en cand.psych. uddannet. Det vil specielt dreje sig om tilegnelse af kvalifikationer til arbejdet med de mere generelle forhold, som psyko-socialt arbejde bevæger sig igennem. Her tænkes særligt på, hvordan det er muligt at arbejde med, hvordan rådgivningsinstitutioner kan udvikles, så de bedst muligt tilgodeser langsigtede løsninger af de rådgivningssøgendes aktuelle problemer. Der etableres en særskilt undervisningssammenhæng herom af 6 timers varighed ugt. Undervisningen her vil i modul 2 og 3 blive suppleret med udadrettet virksomhed, tilknyttet allerede eksisterende feltarbejde.

Herudover vil der være undervisning i de allerede eksisterende emnegruppe-sammenhænge: "bruger-dokumentation", "psykologisk formidling", samt i "psyko-sociale forskningsstrategier". Hertil kommer så arbejdet i supervision- og fællesmødesammenhænge. Tidsmæssigt vil der alt i alt blive tale om at starte med 24 timer ugt., med en gradvis udvidelse af tid til feltarbejde hen imod en fuld arbejdsuge.

Med venlig hilsen

Pgv. Inge Svane Nielsen 16.9.1991

Rådgivningsgruppen
REGBUEN
Købmagergade 52
1150 Kbh. K. - 33 13 65 92

Inge Svane Nielsen

UDANNELSESFORLØB FOR Leif M. Christensen, Exam. art., pædagog samt BA-psykolog.

I forlængelse af REGNBUEEN's tilsagn om at yde uddannelse til Leif M. Christensen, skal det kort skitseres, hvori indholdet af uddannelsens 3 moduler består.

1. Modul.

Dette er af indførende teoretisk karakter som hovedelement, samt forberedende mhp. på feltarbejde. Her lægges vægte på, at Leif M. Christensen tillegener sig det teoretiske grundlag for rådgivningen, at Leif M. Christensen i gradvist stigende omfang selv kommer igang med rådgivning, hvilket kræver, at Leif M. Christensen begynder som "flue", dvs. overværer igangværende rådgivningsforløb mhp. gradvist at tilegne sig rådgivningskendskab mhp. senere selvstændig rådgivning sammen med erfarent medlem af Regnbuen.

2. Modul.

Dette vil være af direkte konfronterende karakter på basis af indlæringen i modul 1, dvs. praktisk rådgivningsarbejde, hvor de specifikke rådgivningsforløb, der indeholder elementer af eksisterende og kommende udadrettet virksomhed, såsom rådgivning i relation til eksempelvis BZ-brugere (Bruger er Regnbuens navn på det, der almindeligvis kaldes klienter), brugere med baggrund i Galebbevægelse, brugere der lever som "Gadebørn" samt hjemløse, der i nogle tilfælde kommer i Studenterhuset grundet kulde på gaden.

3. Modul.

På baggrund af ovenstående to moduler, vil Leif M. Christensen skulle arbejde mere selvstændigt i sidste modul. Her tænkes konkret på engagement i feltarbejde såsom opsøgen af potentielle brugere mhp. at udvikle rådgivningsinstitution/rådgivningsinstitutioner, der i samarbejde med bruger-grupper søger langsigtede løsningsmodeller på aktuelle problemer. Eksempelvis "Gadebørn" og andre "hjemløse", hvor udvikling af alternativ til eksisterende samfundsmæssigt netværk såsom herberger, bistandskontorer, læger med tilknytning til sygesikringen etc. søges udviklet.

Afsluttende mhp. erhverskvalificering.

Dette uddannelsesforløb skulle meritere Leif M. Christensen i relation til socialt netværksarbejde på et niveau over socialpædagog og herigennem kvalificere Leif M. Christensen til job-søgning evt. jobskaben på konsulentniveau i relation til allerede etablerede eller nyskabelser indenfor den sociale sektor. En sektor "psykologer" traditionelt er ansat i.

Eventuelle nyskabelser, eksempelvis en anderledes herbergsform end den traditionelle, vil samtidig også involvere den private sektor mhp. eventuelle leverancer i form af varer til et anderledes herberge, og således være til gavn for forskellige former for erhvervsdrivende .

BILAG: Generalforsamlingsbeslutning, Psykolognyt af 6/591, p. 296., Kopi godkendelse Cand. Psych. Carl Erik Birch-Madsen.
Til Arbejdsformidlingen o.a. interessenter. Vedr. UTB i den psykologiske rådgivning "Regnbuen".

KSO

Att.: Ole Bruun

Søndre Fasanvej 82

2000 F.

12/9-91

EKSTERN T PAPIR

↓
fagforening + 17 kasse.

Vedr.: Vor snak om uddannelsestilbud.

Idet jeg skal henvise til vor tidligere snak om uddannelsestilbud, skal jeg orientere dig om, at jeg har fundet et uddannelsessted, der p.t. har mig til vurdering mhp. optagelse.

Det drejer sig om en psykologisk rådgivning, Regnbuen, der januar 1991 er blevet godkendt som uddannelsessted af AF- Vibenshus afd.

Jeg har af den i øjeblikket uddannelsydende, Birch-Madsen, der er Cand. Psych, fået lov til at fotokopiere og fremvise hans godkendelse, jvf. vedlagte kopi.

Derudover har jeg af Regnbuen fået lov til at orientere om uddannelsesstedet, jvf. vedlagte p. 1-3.

Hertil kommer, at Dansk psykologforening på generalforsamling 1991 har foretaget vedtægtsændring, så BA-psykologer nu kan optages, jvf. vedlagte referat fra generalforsamling, p. 296 i Psykolog Nyt, af 6/5-91.

Dvs. der pr. 6/5-91 pludselig optræder nye muligheder for mig som BA-psykolog, og jeg finder det vigtigt at kvalificere mig i forhold til rådgivning mhp. et kommende behov for rådgivning, det være sig indenfor det offentlige såvel som indenfor det private.

Hvad fremtiden vil bringe mhp. disse to sektorer er uvis.

Endvidere er den formelle ret til optagelse i Psykologforeningen som BA-psykolog ikke ensbetydende med, at der nu er defineret rettigheder og pligter for BA-psykologer, udover naturligvis akcept af Psykologforeningens Etik-regler, der er alle psykologers "Grundlov".

Hele dette område er i støbeskeen p.t. og jeg selv gennem denne søgning af meritering er pioner, i og med jeg sandsynligvis er den første BA-psykolog, der søger uddannelsestilbud.

At denne rådgivning overhovedet tager mig i betragtning skyldes, at jeg også er exam. art. i filmvidenskab, samt pædagog.

Hvilket er en sjælden fagkombination, der viser hen mod endnu uopdyrkede områder som psykolog/pædagog på gadeplan samt i rådgivningsregi, mht. såvel opsøgen, kontakt, vejledning, formidling etc., afhængig af hvad uddannelsesstedet Regnbuen finder fremt til i relation til mine ønsker.

Jeg har været i en foreløbig kontakt med Britta Justesen; AF Reberbanegade mhp. muligheder. Da jeg nu har fundet dette, vil jeg kontakte hende mhp. at afvente uddannelsesstedets beslutning, samt orientere hende om, at jeg har været i kontakt med jer.

V.H. Leif Mandrup Christensen.

L/M. Christensen

KSO

18/9-91

Att.: Ole Bruun.
Søndre Fasanvej 82
2000 F.

Vedr.: Orientering mhp. på op søgen af selvvalgt uddannelses tilbud.

Hej.

Jeg ringede ned i går tirsdag og hørte at du var på ferie. Jeg håber du har nydt ferien.

Endelig langt om længe er der ved at lykkes noget. Rådgivningen Regnbuen har akcepteret mig som UTB-kursist.

Som BA-psykolog skal jeg imidlertid være kursist længere tid end jeg havde regnet med. Og jeg er udelukkende akcepteret grundet mine andre eksamener, samt græsrodsarbejde.

Lige nu tror jeg ikke på, at der kommer skolebetjentstillinger, grundet selvforvaltning og nedskæringer indenfor skolevæsenet.

Min jobsøgning som miljøkonsulent hos sygehjælperne gav negativt resultat, jeg fik svar d. 3/9-91.

Jeg har netop søgt noget arbejde ved et sidegadeprojekt på Vesterbro, hvad de beslutter sig til her er ikke til at vide. Men det bliver nok nej, som sædvanlig. Jeg er træt af at være 40, fed og færdig. Fed er jeg ikke mere, og jeg foretrækker at være frisk og frejdig.

Men det kan sgu da ikke passe, at arbejdsmarkedet er lukket for årgange i fyrrerne?

Jeg søger videre.

Jeg fremsender min ansøgning om UTB til DKA, Nitivej, samt kopi af vor korrespondence, samt af dette brev. Jeg håber på et hurtigt svar, men jeg er godt klar over, at med den nuværende arbejdsløshed, så har personalet i A-kassen travlt.

Under alle omstændigheder velkommen hjem fra ferie, du har fortjent det, med alt det koks fra skoledirektoratets side, du har hjulpet med.

Hilsen

Leif M. Christensen

Tlf. 33 11 09 19.

UTB i REGNBUEEN.

Pga. at Dansk Psykologforening på sin generalforsamling forår 1991 har akcepteret BA-psykologer som "uddannede" psykologer, da vil Regnbuen på baggrund af den generelle beskrivelse af UTB-kursus p. 2. med forbehold godtage BA-psykologer.

Imidlertid vil UTB-kursus i Regnbue-regi for BA-psykologer ikke kunne rummes indenfor en ramme af 11 måneders varighed, men må - da BA-psykologer ikke har den traditionelle fulde psykologuddannelse - udstrækkes over et længere forløb, eksempelvis 18 måneder.

Kursus' sigte.

Dette er dobbelt.

1. Erhvervelse af generelle kvalifikationer.
2. Erhvervelse af specifikke kvalifikationer.

Ad. 1.

Generelle kvalifikationer mhp. rådgivning opnås gennem deltagelse i rådgivningsarbejde. Indledningsvis som "flue", dvs. observatør af andres rådgivningsforløb mhp. egen-indlæring, der sigter mod kommende selvstændige rådgivningsforløb, der i Regnbue-regi altid foregår med to rådgivere pr. bruger.

Til rådgivningsforløbene knyttes supervisionsgrupper, og deltagelse i én af disse er absolut nødvendig forudsætning for rådgivningspraksis.

Endvidere er deltagelse i fællesaktiviteter såsom fællesmøde, én eller flere projektgrupper, kollokvier samt arbejds Week Ends nødvendig.

Og oparbejden af redskaber mhp. rådgivning, såsom relevant psykologisk teori-kendskab, er også nødvendig.

Ad. 2.

Specifikke kvalifikationer vil afhænge af, hvad den enkelte kursist i samråd med rådgivningsgruppen finder relevant.

Da Rådgivningen generelt modtager brugere, der er opgivet af det "etablerede", dette være sig psykiatrisk hospital, distriktpspsykiatriske centre, andre rådgivninger samt fra randzonen milieu'er, bl.a. BZ-bevægelse, Gadebørn, Hjemløse, Gadebevægelse, vil interesse for disse randzonen milieu'er være en positiv optagelsesgrund på kursus.

Endvidere vil eventuelle specifikke interesser fra kursist-side, f.eks. Etik-problematik, kunne diskuteres, uden der heri er lagt noget tilsagn om acceptere enhver interesse fra kursist-side.

Kursus' varighed.

Minimum 11 måneder, gerne 18 måneder med mulighed for udvidelse til 24 måneder. Heri indgår 5 ugers ferie pr. 12 måneder, som fortrinsvis lægges i Regnbue ferieperioder.

-
- Formelle eksaminer: 1) Exam. Art. Filmvidenskab fra Københavns Universitet 1974.
2) Pædagog fra Montessori-seminariet 1987.
3) BA-psykolog fra Københavns universitet Amager 1989.
-

- Græsrodsarbejde:
- 1) DUI (Fagbevægelsens ungdomsorganisation, det socialistiske svar på de borgerlige spejderbevægelser).
1959-1968.
  - 2) Deltagelse samt aktivist i Mellemløst Samvirkes afd.
for international ungdomsudveksling.
1967-1987.
  - 3) Dansk- Cubansk forening 1974-75.
  - 4) Frivillig, ulønnet lærer v. studiekreds for tillidsm/k.
Forår 1975.
  - 5) Periode som meget aktiv MS (Jvf. p. 2) med kursusvirksomhed,
Pjece-gruppe, Bladgruppe etc. 1978-1982.
  - 6) Forberedelse, deltagelse samt opfølgning af anti-racist arrangement ved Tyrkiet-rejse. "Den kulørte beboerskole" i Sundevedsgade på Vesterbro. 1985.
  7. Medredaktør BIXEN (Tidsskrift mhp. børn og massemedier)
1987.
  - 8) Medlem af BRIS, samt Børns Vilkår. Et par år medio 80'erne.
Afsluttede 1988.
  - 9) Støttemedlem Galebevægelsen ultimo 70'erne til 1990.
  - 10) Beboeraktivist Nansengadekvarteret 1984-87, samt 1991.
  - 11) Aktivist humanitær, kristen U-landsorganisation "Svalerne",
sommer 1986, sommer 1990, lejlighedsvis deltagelse lørdags-
loppemarked vinter 1990-91.
  - 12) Tillidsm/k-suppleant, sikkerhedsrepræsentant vinter 1988-89.
Aktiv fungerende tillidsm/k. 1/12-1988 til ultimo juni 1989.

OM DET TAVSE SKRIG I DEN RINGENDE STILHED. TIL AFKLARING.

Inspireret af en bemærkning om uklarhed på, i hvilke sammenhænge Regnbuens navn bruges, eksempelvis UTB/UDY, skal jeg komme med følgende bemærkninger.

Forudsætningen for klarhed omkring Regnbuen udadtil er, at Regnbuen er afklaret i sin selvforståelse. Jeg mener, at ny-opdikkende begreber som intern kvalificering, afværge på strukturelt plan, projektgruppe versus plenumdebat, eller gamle begreber som yderside/underside, ude i samfundet etc. fra Brainstorm d. 18/10-91, helt klart viser, at Regnbuen befinder sig i et kvalitativt spring p.t. på vej op.

Hvilket jeg personligt har positive følelser overfor.

Men, hvad er Regnbuen på vej op efter? Er det det samme mål, eller er det forskelligt?

Såfremt det er det sidstnævnte, der sker, kaldes det traditionelt i socialpsykologien pluralistisk ignoransfenomenet. (Se Sundin, Individ, Institution, ideologi, 1972, p. 105-6).

Uden at ville flytte den verserende debat til en målsætningsdebat, hvilket som regel sker i strukturdebatter, vil jeg påpege, at på denne baggrund er det svært at sige noget som helst om Regnbuen udadtil.

Og dette gælder endda indenfor studenterhusets snævre rammer.

Når det yderligere grundet koks med fotokopimaskinen d. 5/6-91, hvor to-årsprojekt skulle diskuteres, er uklart, om mit eget indlæg overhovedet er blevet læst, da bliver det endnu sværere.

Kender den stærkt udvidede gruppe egentlig mit projekt?

Hvis dette ikke er tilfældet, da må jeg selv som Regnbueaktivist fremså særdeles uklar for fællesskabet.

Af denne grund er der i det eneste formelle papir vedr. UDY, der er fremlagt overfor offentlig myndighed hele vejen gennem systemet, indbygget en central sætning. Denne hedder: "Der vil derfor skulle træffes afgørelse fra sag til sag." (16/9-91).

Dvs. der er indbygget en ret til fornyet overvejelse, såfremt den Uddannelsenydende ikke arbejder med på det fælles, samt at det ikke er alle og enhver der kan få UDY.

Forudsætningen for accept af mig som UDY-mulighed, jvf. F.M.-bog 11/9-91, var, at jeg helt konkret befandt mig på de steder og de tider og de projekter, der aftales mellem Regnbuen som helhed og mig som indgående i Regnbuen-som-helhed, samt marginaliseret igennem at være UDY. Det måtte ikke være et skuffeselskab.

Denne aftale-proces blev sat igang d. 26/9-91 med papir "UDDANNELSESFORLØB FOR" men processen er igangværende og ikke afsluttet.

Det jeg selv helt konkret gør p.t. er at "pejle mig ind" på Studenterhuset som helhed og som "flue" hos Kalle.

En igangværende, ufærdig proces.

Jeg håber selv, at vi hurtigst muligt, kommer gennem struktursnakken, for p.t. som UDY'er, er det "at se gla forutan vind."

Leif.

4

Langsigtet perspektiv: Efter eksamen i års orlov fra Regnbuen mhp. konkret undersøgelse af Algersk psykologi.

Problem: Blicher jeg selv om 3-4 år levebrødspsykolog? Jeg tror det ikke, men jeg kan ikke give en garanti. Såfremt liv Regnbueaktivitet: At være en stille og rolig fyr, der holder sig for sig selv.

To-års-projekt/Regnbuen. Leifs indlæg. 2/6-91.

Privat: Universitetsåret 91/92 specialeskrivning. Hvilket er sidste forsøg.

Universitetsåret 92/93 synopsis i almen om psykologiens "genstand".

Regnbuetilhørsforhold: Som angivet ved første fremmøde i Regnbuen, dvs. fastholdelse i studiesituation, samt forblive i socialismen, et 30 årigt gammelt valg.

Brugerarbejde: Har diskussion i gang med Kalle om brugersamarbejde. Dvs. 1 bruger. Yderligere maksimalt 1-2 brugerarbejder, afhængig af dels problemstilling samt eventuelle mulige samarbejdsrelationer med andre Regnbueaktivister.

Studentarhusrelation: Deltagelse i generalforsamlinger. Lejlighedsvis cafeaktiv. Mulig aktiv i kommende skakmilieu.

Bo-arbejdsstedsproblematik: Fælles arbejdssted ok. Fælles bosted ~~klart nej~~. *ok ja, hvis studie-aktivitet*

Politisk perspektiv: At få nydefineret socialismens perspektiv. Dvs. lejlighedsvis fremmøde i socialistisk forum. Evt. deltagelse i kollektivt tilhørsforhold til politisk parti.

Intern mulig teoretisk diskussion: "Grænser". Dvs. dialektikken mellem privat/offentlig. Eller fysisk rum versus psykologisk rum. Jvf. "Kan man danse med sin bruger". Derudover: Spørgsmålet "Bør der i videreudviklingen af den kritiske psykologi også defineres en kritisk psykologisk etik?"

I relation psykologforening: Bør defineres et enten kritisk psykologisk eller almen psykologisk selskab åbent for såvel studerende som kandidater.

I relation "Projekt Nissen": Et fælles omdrejningspunkt her ville være "Grænse"-problematikken. Jvf. Nissens pkt. 4 i sidste oplæg til Regnbuen.

Personligt i forhold til M. Nissen fig. forskelle: 1. Jeg afleverede et arbejde til KUA i 1976, der var kritisk psykologisk i sit princip. M. Nissen bliver først Cand. Psych. 1986. 2. Jeg holdt op med at være levebrødspsykolog i 1983 af etiske grunde. Jeg gav dengang afkald på en ca. månedsløn på 14.000. M. Nissen siger klart "Man skal jo have brød på bordet" samtidig med at han tidligere har været "etik-hellig". Hvornår bliver "Brød på bordet" til "kanelbrød på bordet kombineret med økologisk smør?". Hvornår sælger M. Nissen sig selv pga. økonomi, således at han kommer i et økonomisk afhængighedsforhold af klienten? Og hvor bliver etikken så af?

Personlige ligheder med M. Nissen: Mit projekt til speciale er i sit grundprincip identisk med M. Nissens projekt. Dvs. ligesom M. Nissen har problemet grænseforlængende versus grænseoverskridende, har jeg nøjagtig samme problem.

Arbejdsgruppe omkring M. Nissen: Jeg har helt klart dummet mig ved at gå ind i den gruppe. Psykologer af levebrødstypen samler jeg ikke på! (Sic!) Min personlige aversion mod M. Nissen skal jo ikke blokere et samarbejde. Et problem jeg vil forelægge gruppen, dette være så gjort med dette papir. Min personlige interesse i M. Nissen er de teoretiske papirer han fremlægger. Jeg kan bruge hans litteraturreferencer. Dette er tyveri, det ved jeg godt. Hvilket er såre almindeligt i den akademiske verden.

Li.

Titelblad, Spørgsmål (Stilles af A. Poulsen) Indledningsstat., forord, indholdstortegnelse opgave, indholdsfortegnelse bilag.

I

- 1.0. Indledning.
- 2.0. Mål, genstand, interesse - samt tvivl.
- 3.0. Grundlagsproblemer - resonansbund for psykologi og psykologforståelse.
- 4.0. Metode.

II

- 5.0. Hvad betyder begrebet institution?
- 6.0. Hvad er så den negerede institution, antiinstitutionen?

III

- 7.0. Institutionernes opkomst som monumentale bygninger og institutionernes nedbryden gennem umærkelig spredning i samfundet.
- 8.0. Institutionens omklamring af mennesket samt den specielle institutions internalisering i mennesket.
- 9.0. Mennesket i institutionen.

IV

- 10.0. Den traditionelle institution med herbergfunktion. Sundholmen.
- 11.0. Antiinstitutionen med bl.a. herbergfunktion eksemplificeret.

Dannerstiftelsen.

V

- 12.0. Den negerede specielle institution. Panoptikon som katalysator.
- 13.0. Herbergfunktionen negeret situationelt.

VI

- 14.0. Det vandrende herberges mulighed.
- 15.0. Stipuleret fundament og retningslinier for "Det vandrende herberge".
- 16.0. Lad os vandre!

LITTERATURLISTE

Litteraturliste.

Bilag. (se revideret disposition p. 2.)

Bilag.

- A) De dialektiske loves bevægelseslogik.
- B) "Det utærdige". En modmagtsstrategi.
- C) Krydsildsperspektivet - som praktisk metodetilgang.
- D) Interview-type.
- E) Kontakt Sundholm, interviewspørgsmål Sundholm, interviewudskrift, genkendelse interview.
- F) Kontakt Christiania, interview af 1) Øjenvidne.
- G) Kontakt Danner., interview af 1) Øjenvidne, 2) Initiativtager, 3) Vagt de første år og 4) Vagt nu. Interviewstrategi som ved Sundholm.
- H) Hvad avisen skrev. Overskrifter for en måned ved opstart. Henholdsvis Christiania og Danner.
- I) Kan man stole på avisen? (Stangerup's Napoleon eksempel, Wallrat fra Bild).
- J) Kontakt tidligere gadeproletar, interviewspørgsmål, interviewudskrift, genkendelse interview.
- K) Det i bilag anvendte litteratur.

47

TIL REGNBUEN.

4

2.0. MÅL, GENSTAND, INTERESSE - SAMT TVIVL.

Målet med foreliggende arbejde er et paradoks. At etablere fundamentet for et herberge, som traditionelt opleves som noget stationært, men istedet gøre det mobil, dvs. vandrende.

Ideen er, at kombinere de tomme ejendomme, der alligevel skal rives ned om 3 til 6 måneder, med det gadens proletariat, der mangler tag over hovedet, således at proletariatet midlertidigt kan have ejendommene indtil nedrivningstidspunktet indtræder.

Hvorefter der flyttes til en ny ejendom, for en ny periode, til denne ejendom også skal nedrives. Dvs. en herbergsfunktion, der vandrer med nedrivnings-takten.

Så er et herberge jo i psykologisk forstand at betragte som en "institution", (se herom senere). Og et vandrende herberge kunne derfor betragtes som en "anti-institution".

De målene, specificeret, ungøres derfor af følgende:

1. At udforske, hvad der kendetegner en institution.
2. At negere institutionen for herigennem at skabe konturerne for antiinstitutionen.
3. At udforske hvilke kræfter fra den omgivende samfunds side, der vil "presse" antiinstitutionen hen imod det institutionelle.
4. At negere ovennævnte kræfter og herigennem at skitsere muligheden for anti-institutionen "Det vandrende herberge".
5. At skabe - gennem ovenstående mål - et fundament for "Det vandrende herberge" gennem etablering af støtteforening.
6. At sætte "Det vandrende herberge" konkret i værk gennem etablering af støtteforening, opsøgen af lokaliteter, samt medarbejdere.

Disse mål er svære at nå. Det er utopi. Det interessante bliver derfor ikke, om de nås, men tværtom hvor langt der nås.

Målene har endvidere karakter af sociologi, umiddelbart betragtet. Mere middelbart betragtet er de psykologiske, såfremt genstanden defineres som en psykologisk problemstilling.

Dette gøres på følgende måde:

HVILKE SAMFUNDSMÆSSIGT GIVNE KRÆFTER SKAL ANTIINSTITUTIONEN VÆRE PÅ VAGT OVER-FØR, SÅFREMT ANTIINSTITUTIONEN SKAL FORBLIVE ANTIINSTITUTIONEL, DELS UDFRA MED-ARBEJDESYNSVINKEL OG DELS UDFRA BRUGERSYNSVINKEL.

Dvs. i stedet for fokusering på spændfeltet samfund-institution, da at fokusere på medarbejder/klient oplevelsen af institutionen og hermed muligheden for antiinstitutionen.

Hvilken interesse ligger der nu bag disse mål, denne genstand?

En nu klassisk - oprindelig Habermask - opdeling i erkendelsesinteresser var teknisk, hermeneutisk og emancipatorisk.

Selv ønsker jeg, qua mit marxistisk inspirerede ståsted, at udføre et arbejde, der er emancipatorisk i sin funktion. Jvf. Marx' II. tese til Feuerbach, der hedder: "Filosofferne har kun fortolket verden forskelligt, men hvad det kommer an på, er at forandre den". (Marx, K.: "Økonomi og filosofi. Ungdoms-skrifter.", 5. oplag, 1973).

Her melder der sig imidlertid en kedelig tvivl.

Når et arbejde fremlægges, borgerligt eller marxistisk, kan det jo bruges efter behag.

Dvs. der er en risiko ved foreliggende arbejde.

Antimarxister kan jo, når de samfundsmæssigt givne kræfter omkring institutions antiinstitutionsproblematikken fremlægges, bruge dette som rettesnor for, hvordan en antiinstitution skal knæstes, eller hvordan en institution skal fastlåses.

Denne risiko findes altid, når et givent arbejde fremlægges. Uanset samfundet i sin selvforståelse er socialistisk eller kapitalistisk.

Så måske graver jeg i realiteten en grav for gadens proletariat.

Jeg håber det ikke. Det er ikke arbejdets intention. Men risikoen findes.

I erkendelse af denne risiko har jeg - jvf. metodetilgang, se afsnit 4, p. 12 - valgt "Sundholmen" som eksempel på det almene, i samfundet indlejrede og akcepterede herberge. I negation hertil har jeg valgt Dannerstiftelsen.

Rationalet bag denne negation er, at i et samfund baseret på penge-økonomi i modsætning til f. eks. naturalie-økonomi, der vil spørgsmålet om, hvordan finansiering foregår, være afgørende for, hvorvidt "noget" er institution versus anti-institution.

Sundholmen er mig bekendt fuldt finansieret af det offentlige i København, mens Dannerstiftelsen mig bekendt finansieres på fondsmidler, legater o.l.

Dette finansierings-rationale nævnes i øvrigt i et af de foretagne interviews, og rationalet vil blive diskuteret i et senere diskussionsafsnit (Se afsnit p.).

4j

AF stempel
 25 JAN 1991
 20 10 1991

AF VIBENSHUS
 25 JAN. 1991
 JR.NR.: AKJ

ANSØGNING OM UDDANNELSESYDELSE FOR PERSONER OVER 25 ÅR

Sø vejledt af AAkn
 25 JAN. 1991
 IV

UDFYLDES AF ANSØGEREN

Navn CARL-ERIK BIRCK-MADSEN		CPR-nr.	dag	md.	år	løbenr.
Adresse BRAGESGADE 18 I TH		0 20 75 3 - 04 25				
Postnummer og by 2200 KØBENHAVN N					Telefonnr. 31-81.37.88	
Tilmeldt AF i		AF-VIBENHUS; ALDER/PÅGÅDE SF				
Hvornår har De senest afsluttet/ophørt med (sæt X)	☒ Arbejdstilbud til ledige	Dato 1.9.1989				
	☐ Uddannelsesydelse til ledige under 25 år	Dato				
	☐ Uddannelsesydelse til ledige over 25 år	Dato				
	☐ Selvstændig virksomhed med iværksætterydelse	Dato				
Jeg erklærer herved på tro og love, at jeg IKKE har haft 26 ugers/1040 timers (for deltidsforsikrede 17 ugers/680 timers) arbejde eller mere i perioden mellem afslutningen/ophøret af sidste arbejdstilbud og datoen for min underskrift på denne ansøgning, og at jeg i samme periode IKKE har gennemført en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed.						
Dato 23.1.1991	Ansøgerens underskrift Carl-Erik Birck-Madsen					

UDFYLDES AF UDDANNELSESSTEDET *udfyldt til selvvalgt uddannelse*

Det bekræftes hermed, at ansøgeren er optaget på følgende uddannelse: PSYKOLOGISK RÅDGIVNING	
Uddannelsens navn PRAKTISK PSYKOLOGI	Er der til uddannelsen knyttet løn? ☐ Ja ☒ Nej
Uddannelsens starttidspunkt 6.2.1991	Forventet afslutningstidspunkt 31.12.1991
Dato 25.1.1991	Uddannelsesstedets stempel og underskrift Pgv. Jørn Bo Nielsen / JØRN BO NIELSEN Rådgivningsgruppen / REGNBUEN Studentarhuset, Købmagergade 52 1150 Kbh. K. 33-136592

UDFYLDES AF ARBEJDSLØSHEDSKASSEN/AFDELINGEN

Ansøgningen modtaget i a-kassen den	Dato 25/1-91
Det meddeles hermed, at ansøgeren opfylder betingelserne i § 55/72 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. til og med den	Dato 28/2-92
Dato 25/1-91	A-kassens stempel og underskrift Akademikernes Arbejdsløshedskasse - ANK Nørre Voldgade 29 - 1358 Kbh. K. Tlf. 33 32 81 03 K. [Signature]

UDFYLDES AF ARBEJDSFORMIDLINGEN

Journal nr. 020753-0425	AF-medarbejder LATE BISEGAARD
AF har d.d. meddelt Deres a-kasse følgende	☒ Uddannelsesydelse bevilges/forlænges fra .....
	Fra dato 6/2-91
	Til dato 31/12-91
	Uddannelsesydelse kan ikke bevilges. Årsag:
Dato 30/1-91	Arbejdsformidlingens stempel og underskrift [Signature]

TIL ARBEJDSFORMIDLINGEN

AR 15/07-85-AD

Bekendtgørelse af lov om arbejdstilbud til ledige.

Herved bekendtgøres lov om arbejdstilbud til ledige, jf. lovbekendtgørelse nr. 535 af 21. november 1985, med de ændringer, der følger af § 17 i lov nr. 948 af 23. december 1986, lov nr. 368 af 10. juni 1987, lov nr. 109 af 5. marts 1988, lov nr. 840 af 21. december 1988 og lov nr. 386 af 13. juni 1990.

Kapitel I

Arbejdstilbud til ledige

§ 1. Med henblik på genplacering på arbejdsmarkedet har langtidsledige medlemmer under 60 år af en anerkendt arbejdsledighedskasse krav på et rimeligt tilbud om arbejde i mindst 9 måneder. Tilbudet skal herudover gives til medlemmer, der mister retten til nedsatte dagpenge efter § 60 i lov om arbejdsformidling og arbejdsledighedsforsikring m.v. Tilbudet skal gives i god tid før retten til dagpenge ophører efter §§ 55 og 72 i lov om arbejdsformidling og arbejdsledighedsforsikring m.v. og så vidt muligt efter et års ledighed.

Stk. 2. Medlemmer under 25 år har krav på et tilbud efter 1 års ledighed.

Stk. 3. Ledige, der har haft et arbejdstilbud, har ikke ret til et nyt arbejdstilbud. Dette gælder dog ikke:

- 1) Ledige, som har ret til arbejdstilbud efter stk. 2 eller § 8, stk. 4-5.
- 2) Ledige, som er fyldt 50 år ved ophøret af et tidligere arbejdstilbud.
- 3) Ledige, der på grundlag af andet arbejde end arbejdstilbud bevarer eller generhverver dagpengere retten efter §§ 55 og 72 i lov om arbejdsformidling og arbejdsledighedsforsikring m.v.
- 4) Ledige, som har afsluttet seneste arbejdstilbud inden den 1. juli 1986.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 3 har følgende ledige ret til et 2. arbejdstilbud:

- 1) Ledige, som i mindst 6 måneder har deltaget i en uddannelse, hvortil der er ydet uddannelsesyndelse.
- 2) Ledige, som efter § 10, stk. 9, har gennemført et uddannelsesstilbud af mindst 3 måneders varighed.

3) Ledige, som har haft et arbejdstilbud, og som har modtaget iværksætterydelse i 12 måneder.

4) Ledige, som ikke har en kompetencegivende uddannelse, og som efter indstilling fra arbejdsledigheds-kassen efter en konkret vurdering af Arbejdsformidlingen ikke skønnes at kunne deltage i en uddannelse, som gives af Arbejdsformidlingen, efter § 10, stk. 9.

5) Ledige, som mister retten til nedsatte dagpenge efter § 60 i lov om arbejdsformidling og arbejdsledighedsforsikring m.v.

Stk. 5. Ledige, der er omfattet af stk. 4, kan kun modtage et arbejdstilbud efter disse bestemmelser, hvis de ikke er omfattet af andre bestemmelser i loven.

Stk. 6. Arbejdsmarkedsnævnet har den endelige administrative afgørelse af, om et afgivet arbejdstilbud er rimeligt, eller om en afgørelse efter stk. 4, nr. 4, er rimelig.

Stk. 7. For at forbedre den langtidslediges beskæftigelsesmuligheder kan arbejdsgiveren tillade den pågældende at deltage i uddannelsesaktiviteter i op til 3 måneder af genoptræningsperioden. I uddannelsesperioden aflønnes den pågældende som i den øvrige genoptræningsperiode, ligesom der udbetales støtte efter § 2. Er der til uddannelsesaktiviteten knyttet en særlig godtgørelse, udbetales denne ikke.

Stk. 8. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om, hvorledes undervisning kan indgå i ansættelsesforhold støttet efter denne lov.

§ 2. Ved ansættelse efter § 1 yder staten en økonomisk støtte til genoptræning i de første 9 måneders beskæftigelse. Samme støtte kan ydes til ansættelse af medlemmer, der er fyldt 60 år. Støtten ydes til ansættelser i private og offentlige virksomheder og institutioner, der medfører en nettoudvidelse af antallet af ansatte. Arbejdsministeren kan nedsætte genoptræningsperiodens længde.

Stk. 2. Støtten efter stk. 1 fastsættes for 1 år ad gangen, regnet fra den 1. juli. Tilskudet udgør 37 kr. pr. time. Beløbet reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

får et beløb svarende til uddannelsesydel-
sen. Uddannelsesydel-
sen finansieres af staten.

Stk. 4. Den langtidsledige er berettiget til et arbejdstilbud efter stk. 5; hvis uddannelsen ikke gennemføres, den gennemførte uddannelse har en varighed på under 18 måneder eller ikke er en erhvervsmæssig uddannelse.

Stk. 5. Det er en betingelse for at få arbejdstilbud efter stk. 4, at den ledige 1 måned efter uddannelsens afbrydelse eller 3 måneder efter dens afslutning er dagpengeberettiget og senest på disse tidspunkter fremsætter krav om arbejdstilbud over for Arbejdsformidlingen. Den ledige har krav på arbejdstilbud senest 3 måneder efter kravets fremsættelse. Den ledige har tidligst ret til ydelse efter § 3, stk. 5, efter udlobet af sidstnævnte periode.

Stk. 6. Nærmere bestemmelser om uddannelsesydel-
sen, dens administration og udbetaling fastsættes af arbejdsministeren.

Kapitel 3

Uddannelsesydelse og uddannelsestilbud til ledige over 25 år

§ 9. Ledige, der har haft et arbejdstilbud efter § 1, stk. 1-3, eller fået uddannelsesydelse efter § 8, har ret til en uddannelsesydelse.

Stk. 2. En ledig, der har afslået et rimeligt arbejdstilbud eller er ophørt med dette af grunde, der kan tilregnes pågældende selv, har ikke krav på uddannelsesydelse.

Stk. 3. Uddannelsen skal påbegyndes, inden den ledige fylder 60 år.

§ 10. Ledige, der har ret til uddannelsesydel-
se efter § 9, kan få ydel-
sen i op til 1 år og 6 måneder, mens de deltager i en uddannelse. Arbejdsministeren fastlægger efter forhandling med undervisningsministeren, at visse uddannelser ikke giver ret til en uddannelsesydelse.

Stk. 2. Arbejdsformidlingen forlænger efter ansøgning uddannelsesydel-
sen fra 1 år og 6 måneder til 2 år, hvis uddannelsens længde gør det nødvendigt.

Stk. 3. Uddannelsesydel-
sen kan fås inden for det tidsrum, hvor den ledige kunne have fået dagpenge efter § 55, stk. 1, eller § 72, stk. 1, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. Uddannelsesydelse kan dog modtages uden for disse perioder, når den ledige modtager uddannelsestilbud efter stk. 8 eller stk. 9, jf. stk. 11.

Stk. 4. Størrelsen af uddannelsesydel-
sen svarer til de dagpenge, den ledige ellers ville have fået. Uddannelsesydel-
sen kan kun udbetales,

hvis der ikke samtidig udbetales en statslig uddannelsesstøtte. Hvis der til uddannelsen er knyttet løn, suppleres denne om nødvendigt med uddannelsesydelse, så at den ledige i alt får et beløb, der svarer til uddannelsesydel-
sen.

Stk. 5. Hvis en modtager af uddannelsesydel-
se samtidig har indtægt eller arbejde, skal uddannelsesydel-
sen nedsættes efter samme regler som i §§ 58, 59 og 73 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 6. Uddannelsesydel-
sen administreres af Arbejdsformidlingen og udbetales af arbejdsløshedskasserne. Reglerne i §§ 79-82 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler

- 1) om uddannelsesydel-
sen, dens administra-
tion og udbetaling og
- 2) om information og vejledning om uddannelsesmuligheder og tilmelding til uddannelser.

Stk. 8. Ledige, som er under 50 år, og som ikke har en kompetencegivende uddannelse, har, hvis de ikke har haft et arbejdstilbud, efter 12 måneders ledighed ret til at modtage et uddannelsestilbud i op til 1 år og 6 måneder. Arbejdsformidlingen kan forlænge uddannelsestilbudet til 2 år og 6 måneder, hvis uddannelsens længde gør det nødvendigt.

Stk. 9. Ledige, som er under 50 år, og som har haft et arbejdstilbud efter § 1, stk. 1 eller stk. 3, har efter 6 måneders ledighed ret til at modtage et uddannelsestilbud med uddannelsesydelse, jf. § 9.

Stk. 10. Arbejdsformidlingen giver uddannelsestilbud efter stk. 8 og 9, og uddannelsernes art og længde fastlægges ud fra den lediges forudsætninger og ønsker og ud fra arbejdsmarkedets behov. Arbejdsministeren fastsætter de nærmere regler om ret til uddannelsestilbud efter stk. 8 og 9 og kan herunder bestemme, at administrationen af de fastsatte regler skal varetages i et samarbejde mellem Arbejdsformidlingen og Arbejdsmarkedsnævnet. Ministeren kan endvidere bestemme, at Arbejdsformidlingens afgørelser efter de fastsatte regler kan indbringes for Arbejdsmarkedsnævnet, hvis afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 11. Ledige, der har ret til uddannelsestilbud efter stk. 8 og 9, er omfattet af § 55, stk. 2, og § 72, stk. 2, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., indtil de af Arbejdsformidlingen har modtaget et uddannelsestilbud.

Stk. 12. Arbejdsformidlingen kan efter regler fastsat af arbejdsministeren godkende, at ledi-

ge, som, jf. stk. 8, har ret til uddannelsestilbud, i stedet kan modtage uddannelsesydelse. Ledige, som modtager uddannelsesydelse efter denne bestemmelse, er ikke omfattet af § 55, stk. 2, og § 72, stk. 2, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Kapitel 4

Iværksætterydelse til ledige

§ 11. En ledig, som etablerer og driver selvstændig virksomhed, har ret til en iværksætterydelse i op til 3 år og 6 måneder, hvis ledigheden har været mindst 5 måneder eller den ledige har haft et arbejdstilbud efter § 1, stk. 1-3.

Stk. 2. En ledig, der har afslået et rimeligt arbejdstilbud eller er ophørt med dette af grunde, der kan tilregnes den pågældende selv, har ikke krav på iværksætterydelse.

Stk. 3. Den selvstændige virksomhed skal påbegyndes, inden den ledige fylder 60 år.

Stk. 4. Har den ledige fået dagpenge eller uddannelsesydelse efter § 10 i en eller flere perioder efter sidste arbejdstilbud, afskortes perioden i stk. 1 tilsvarende.

Stk. 5. Størrelsen af iværksætterydelsen svarer for fuldtidsforsikrede til 50 pct. af dagpengenes højeste beløb efter § 47 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. For deltidsforsikrede er ydelsen $\frac{1}{2}$ af iværksætterydelsen for fuldtidsforsikrede.

Stk. 6. Hvis en modtager af iværksætterydelse samtidig har andet arbejde eller indtægt fra andet arbejde, skal iværksætterydelsen nedsættes efter samme regler som i §§ 58, 59 og 73 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 7. En modtager af iværksætterydelse kan opgive denne og genindtræde i sin dagpenge- ret, som om perioden med iværksætterydelsen havde været dagpengeberettigende ledighed.

Stk. 8. Iværksætterydelsen administreres af Arbejdsformidlingen og udbetales af arbejdsløshedskasserne. Reglerne i §§ 79-82 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler

- 1) om iværksætterydelsen, dens administration og udbetaling og
- 2) om mulighederne for at få uddannelsesydelse og iværksætterydelse i forlængelse af hinanden.

Kapitel 5

Oplysningspligt og tilbagebetaling

§ 12. En modtager af uddannelsesydelse eller iværksætterydelse har pligt til at underrette Ar-

bejdsformidlingen henholdsvis arbejdsløsheds- kassen om forhold, der har betydning for retten til ydelserne. Nærmere regler fastsættes af arbejdsdirektøren henholdsvis direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet.

Stk. 2. Har en modtager af uddannelsesydel- se eller iværksætterydelse givet Arbejdsformid- lingen urigtige oplysninger eller fortiet forhold, der har betydning for retten til ydelserne, kan arbejdsdirektøren bestemme, at disse skal tilba- gebetales helt eller delvis.

Stk. 3. Har en modtager af uddannelsesydel- se eller iværksætterydelse givet kassen urigtige oplysninger eller fortiet omstændigheder, der er af betydning for retten til dagpenge eller be- regning af ydelserne, eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget modtaget ydelserne, skal beløbet, som er modtaget med urette, tilbagebe- tales af medlemmet.

Stk. 4. Reglerne om statens tilsyn med de anerkendte arbejdsløsheds-kasser i kapitel 14 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløsheds- forsikring m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 6

Administration og klageadgang

§ 13. Arbejdsformidlingen varetager admini- strationen af reglerne i denne lov, jf. dog § 1, stk. 6, § 10, stk. 6, og § 11, stk. 8.

Stk. 2. Nærmere regler om, hvilke spørgsmål der henhører under Arbejdsformidlingen, og hvilke spørgsmål der henhører under kassen, fastsættes af arbejdsdirektøren henholdsvis di- rektøren for arbejdsløshedsforsikringen.

§ 14. Klage over Arbejdsformidlingens afgø- relse ved administrationen af denne lov kan in- den 4 uger indbringes for arbejdsdirektøren af den, som afgørelsen vedrører.

Stk. 2. Arbejdsdirektørens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes fra anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Ministeren kan inden 4 uger efter, at afgørelsen er blevet meddelt, på eget initiativ tage en afgørelse, der er truffet af arbejdsdirek- tøren, op til nærmere undersøgelse og afgørel- se.

Stk. 4. Klage over kassens afgørelse i spørgs- mål om uddannelses- og iværksætterydelse kan inden 4 uger indbringes for direktøren for ar- bejds-løshedsforsikringen af den, som afgørel- sen vedrører. Nærmere regler fastsættes af di- rektøren for arbejdsløshedsforsikringen.

Stk. 5. Afgørelser, som er truffet af direk- tøren for arbejdsløshedsforsikringen efter stk. 4, kan inden 4 uger indbringes for Ankenævnet

Dansk Psykologforening, Arbejdsløshedsudvalget.

Albertslund den 14. februar 1991

Kære *Carl - Erik*

Som du sikkert har set i det sidste nummer af Psykolog Nyt (s.104) er vi nogle mennesker i foreningens arbejdsløshedsudvalg, som forsøger at organisere et fagrelevant uddannelses tilbud for langtidsledige psykologer. *→ ans 20.2.91, kl 13⁰⁰ i DP.*

For at følge annoncen op og for at konstatere om ideen er bæredygtig har vi besluttet at skrive til de medlemmer af Psykolog Foreningen, som kunne tænkes at have interesse for et sådant projekt.

Vi har naturligvis nogle ideer, men mener at det pågældende uddannelses tilbud bør udformes i fællesskab af de eventuelle deltagere.

Hvis du er forhindret i at komme til det annoncerede møde på onsdag men i øvrigt er interesseret i at deltage i projektet, bedes du lægge besked i Psykologforeningen under henvisning til UTB-gruppen eller kontakte en af nedenstående for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Irene Nicolaisen

Irene Nicolaisen

tlf: 31 17 54 51

Christa Christensen

Christa Christensen

tlf: 43 62 03 06

Kopi

Kære Axel Juhl

Tak for snakken sidste uge et USB
i en alternativ rådgivning. Det var in-
spirende, og gav mig mod på at gå
videre med det. Og så tak for papirerne,
du mente. Jeg har givet dem videre
til den tilkendte rådgivning, der er
med på vejen.

De kan som følge heraf udformet
et lille papir (i T.d. Arbejdsfornærmelsen
...). Og så har jeg selv fundet et
julekalendersoplæg for gruppen, udformet
juni 1990 (notits til den psykiatriske
jaggruppe).

I bilag I vil/kun se udelukkende på
det. Det er uden økonomiske
kostninger for jer - nemlig det at
udgået i rådgivningen har et materiale
- form af kopier og skrevet af så

næste bøger, der skal ansøges.
Et par hundrede kroner pr. måned-
måske. Måske mere, måske mindre.
Jeg er udstillet på selv at be-
tale, hvis det ikke er muligt
at få det dækket. Men en A-
kasseløn er også ikke meget at
tælle af.

Jeg vil dig i løbet af
næste uge.

Mange hilsener

Carl-Erik Birch-Madsen
Bragegade 18 I ØK

2200 København N

020753-0425

En sidste ting

Jeg har fremlagt listen over USB-
lærere, som den er udformet for
AAC, for gruppen.

Det væsentlige herpå er, at en sådan
den selvfølgelig kan udformes, men
at det ikke er tanken fra gruppens
side at stå et USB-lærers op
for et større eller mindre antal
lærere, idet dette vil have
forståelse af lærerledere. De-
res tanker ^{er} ^{hvis}, at skabe rammer
og muligheder for konkrete USB-
tilbud til særligt interesserede, men
at det på lang sigt måske kunne
være en vej at gå. På den
sag, der er, er det, sammen med
en sådan større administrativ
indsats.

Uf de summe ^{gunde} - og det er min
fornuft - som det er om

med niveauet som muligt,
hvis det skal kunne lade sig
gøre.

Jeg skriver ovenstående, fordi
jeg oplever et spring mellem et
sådan USB-lærers, og så de
officielle og formaliserede, hvor
jeg har frygtet, at det bare
bliver ved sprunget.

Så ved jeg ikke om lærer-
gruppen for jer åbner op for
at gøre det til et fællespro-
jekt resp. ~~et~~ pilotprojekt, hvor
jeg så efterfølgende kunne være
med til at summere erfaringerne op.

tus.

Hej AU / UOB-ister.

Jeg er færdig med til mødet ;
men måske kan vedlæste
kopi af skrivelser til AF ved
UOB inspireret/kuniges, også af andre
AF gælder den farvning uden
problemer.

Også vedlagt et internt oplæg, der
skal diskuteres endeligt / fremsendes
på fællesmødet i Regulativet
ons d. 20. feb om aftenen.

Jeg er til at få fat på dem alle
efter kl 23 på 33-13.65.92, men
ellers vil jeg godt være med i
mødet, hvis det kan lynes.

V. H. Kalle 31-813788

Blev den 16.1.91

Kære Per Larsen

Pr. Tef. den 9.1.91 fortalte jeg dig, at jeg havde tænkt om et forslag på at oprette et U+B-kursus i en psykologisk rådgivning. Jeg sender dig her en beskrivelse af, hvordan denne rådgivning foretages og et U+B-kursus.

Min interesse i dette kursus udspirer direkte af, at jeg er arbejdsløs psykolog, og at jeg her kan se en mulighed for at kvalificere mig i f. f. psykologarbejde. — Jeg vil rigtig takke dig om nogle dage for at høre, hvad du siger om det.

MVH

Inger Dalegaard

Ole Svends Gade 14.1 TH.

1354 3.

Tef. 33 11 36 21

CPR 181252 - 1124

6/5 - 1991

kommet frem til nogen entydig konklusion, om hvordan en fremtidig sammenhængende struktur skal være. Det er bestyrelsens forslag i år, at vi skal have en udviklingsperiode, hvor ting afprøves og hvor vi kan få erfaringer. Problemstillingen om hvad der skal være foreningens øverste myndighed må vente, indtil den decentrale struktur er blevet udviklet. Forsøgsordninger ønskes iværksat, geografisk, ansættelsesmæssigt m.v. Rammer aftales for hvad grupperingerne påtager sig.

Ønskede at høre generalforsamlingens mening.

Generel debat med 4 indlæg rundede ud i:

Forslag om en strukturudviklingsperiode fremsat af bestyrelsen

- A »Den bedste metode vil være at igangsætte forskellige forsøg, hvor den decentrale enhed påtager sig opgaver af interessevaretagelse efter eget ønske, og får de dertil svarende beføjelser«.
- B »Medlemsgrupper, der er velafgrænsede i den forstand, at de omfatter alle medlemmer, inden for et regionalt område eller et arbejdsgiverområde/indtjeningsform (primær- eller amtskommunalt, statsligt, evt. ministerium, privat ansatte, selvstændige) eller en kombination af disse skal kunne få særlig forsøgsstatus, og beføjelser i et omfang og med et indhold, der særskilt aftales med bestyrelsen. Aftalen gælder for en periode og med tilbagemelding ved periodens slutning«.

Afstemning: Vedtaget

Dagsordenens pkt. 8: Vedtægtsændringer

Iben Henningsen anførte, at bachelordebatten havde været præget af bekymring for psykologprofessionen, da bacheloruddannelsen er mindre. Fandt det vigtigt at få dem ind nu som tilsluttede medlemmer for på den måde har man kontrol med vore egne arbejdsbetingelser.

Anbefalede at man stemte for forslaget.

Forslag vedr. medlemmer § 4 nyt stk. 2 til afstemning:

»Som tilsluttede medlemmer optages kandidater med en kortere psykologuddannelse end nævnt i stk. 1 a, som ikke er under fortsat uddannelse til en grad efter stk. 1 a:

- Bachelors i psykologi.
- EF-borgere med psykologuddannelse, der ikke kan give medlemskab efter stk. 1 b eller c.
- Efter bestyrelsens beslutning andre med et psykologuddannelsesindhold svarende til førnævnte.

- a. Tilsluttede medlemmer betaler kontingent som almindelige medlemmer.
- b. Tilsluttede medlemmer kan ikke stemme om vedtægter og enkelte forslag der vedrører almindelige medlemmers efter- og videreuddannelse.
- c. Tilsluttede medlemmer kan ikke autoriseres og må ikke skilte med DP's bomærke.

Skriftlig afstemning

For	154	57,7%
Imod	89	33,3%
Undlod	24	9,0%

Vedtaget, idet forslaget er genfremsat fra forrige GF, hvor det opnåede flertal, men ikke 2/3 flertal.

Inger Tolstrup forelagde forslag til ændringer vedr. faglige selskaber side 37 og 38.

Inger Tolstrup oplyste, at man havde lavet nogle rammer så medlemmerne havde mulighed for at danne faglige selskaber som blev godkendt af bestyrelsen. Formålet var at fremme udviklingen af psykolog-faglige områder.

Ernst Olsen forelagde ændringsforslag (32) som tilføjelse til stk. 5, som gav mulighed for tilrettelæggelse og afholdelse af faglige kurser.

Afstemning om ny § (efter § 13) side 38 samt tilføjelse til stk. 5.

»Stk. 5. De faglige selskaber kan udarbejde indstillinger og forslag til bestyrelsen vedr. spørgsmål, der er af betydning for selskabernes faglige ansvarsområder, samt tilrettelægge og afholde faglige kurser inden for fagområdet«.

Afstemning: Vedtaget med tilføjelser.

SÅDAN I AN-
AT PSYKOLOGI ER EN
GAMMELT OPRØRS FAG

Kære Regnbue-rod.

Vedlagt et udkast til en indholdsbestemmelse af UTB-forløb i Regnbuen. Kan en lille snak herom finde ind i næste fællesmøde, vil det være fedt.

Det er skrevet som et officielt papir. Og dette ud fra, at det er uklart, om og hvormegen kontrol, der tænkes udøvet fra Arbejdsformidlingens og A-kassens side.

Det er dog på ingen måde et "tomt" papir, så at sige system-tænkning. For det første er det skrevet i feltet af en "konkret utopi", dvs en mulighed "en eller anden snart kommende dag". Der ligger heri tanker til, hvordan det nuværende rådgivningsarbejde i Regnbuen, i hvert fald på een måde, kan bevæges videre. Men denne behøver langt fra at være den eneste, eller at være en anvendelig perspektivering, bredere set for Regnbuen og andre heri. For det andet ligger der som grund til papiret, at nok er UTB nødløsning i en eller anden diffus forstand, men det må ikke blive herved - for hvis en nødløsning får lov at forblive en nødløsning, så bliver løsningen både en pine, men også tom. Den aktuelle arbejdsmarkedsstruktur rundt omkring jobtilbud og UTB-kurser har meget dette i sig, og dette er noget lort, men det vil være endnu mere lort, hvis dette simpelt overtages af en alternativ-struktur som Regnbuens. Måske ikke en udvanding af arbejdet, men en mere bastant fremmedgørelse må blive resultatet - for som der står på en Gajol-æske: Hvad man har forspilt af minuttet, kan ingen evighed erstatte (Schiller).

For det tredje er det under alle omstændigheder vigtigt, at vi får en samlet forholden sig til, hvordan UTB-forløb kan og skal indgå i al det arbejde, der i forvejen allerede er.

Endelig - for det fjerde - vil erfaringer med UTB-forløb kunne bruges fremover, af andre, hvis det til sin tid kan opsummeres som "dokumentation af en mulighed". Men det kræver så også et målrettet og kvalitativt arbejde under selve UTB-ordningen, idet denne ellers, med den slunkne statskasse, immaterialiserer sig igen. Hvilke yderligere muligheder UTB-forløb kan skabe ved jeg ikke helt, men Frontløberne i Århus har et kulturprojekt, der måske kan danne form for næste "sociale udviklingszone" (frit efter Vygotski). Ideen går ud på, at bruge midler fra bistand og a-kasse til projektstillinger, rettet mod kultur-undervisning af selvsammes medlemmer. I perspektivet et 'andet arbejdsmarked' end kapitalismens ene liberale varesamfund, er dette en ikke uvæsentlig porre - måske en af de, der skaber flere.

Selv er min tanke at følge det, der er kaldt "skemalagte timer", men dog primært hjemme foran PC-eren, med mindre nogen har lyst til at gå med i det på andre måder. Desforuden - en drøm måske - kunne jeg godt tænke mig, at det, der er beskrevet omkring kollokvier, blev til noget, måske ikke den første måned, men så senere. Det kan indgå i det, der pt-er talt om omkring erfaringsformidling.

K. H. Kelle

UDKAST 30.1.1991

VEDR. UDDANNELSESTILBUD (UTB) I REGNBUEEN;
- perioden februar 1991 til 31. december 1991.

Det viser sig at være muligt at skabe et UTB-kursus i Regnbue-regi. Et UTB-kursus er et uddannelsestilbud til langtidsledige, der - hvis ikke det medfører konkret ansættelse i et job - dog kvalificerer den ledige til at kunne modtage jobtilbud nr.2.

Eet UTB-kursus er godkendt af Arbejdsformidlingen; og muligheden for yderligere kurser skulle være til stede. Så langt så godt - set fra den ledighedsberørtes standpunkt.

I det følgende skal det nærmere bestemmes, hvad indholdet i UTB kan og skal være, samt hvilken struktur der må lægges herom, både set Regnbue-gruppens standpunkt og fra kursistens.

UTB set fra Regnbue-gruppen standpunkt.

To overordnede formål må tilgodeses. For det første må oprettelsen af UTB-forløb være en integreret del af rådgivningens samlede arbejde. Dette arbejde, der er beskrevet andet steds - bla i "Notits til den psykologiske faggruppe"/forår 1990, og i skrivelsen til Arbejdsformidlingen / brev af 10.1.1991 - skal ikke gentages her. For det andet må UTB-forløb være en mulighed, der aktiv kan anvendes af kursisten for videre jobudvikling.

Ift hvad UTB-kurser typisk er - nogle forudbestemte uddannelsesmoduler - der skal kvalificere kursisten yderligere til at søge på et arbejdsmarked, der er for småt, idet der generelt er for få stillinger, så bliver det vigtigt, at UTB-forløb ikke bare bliver en aktivitet, der involverer uddannelsesstedet og kursisten, medens det løber af stabelen. Tværtimod må det netop tage højde for, at det er kommet i stand på grund af et eksisterende arbejdsmarked, der ikke tilgodeser den arbejdskraft, der er tilrådighed. Ift rådgivningens arbejde er dette et paradoks-problem, idet der idag er et skrigende behov for psykologisk rådgivning, et behov der på ingen måde indfries. Utroligt mange afvises fra de eksisterende rådgivningssammenhænge, uden også at kunne gives kvalificerede alternativer, hvilket er en ulykkelig situation

for alle parter. En løsning heraf er kun mulig som en løsning på lang sigt.

UTB-forløb i rådgivningen må derfor rette sig ind efter dette langsigtede mål, der aktuelt er blevet beskrevet som opbygningen af psykologiske rådgivningscentre som en parallelstreng og et alternativ til psykiatrien (jvf "Introduktion til den Kritiske Psykologi", februar-seminaret, Hillerød 1991).

Rådgivningens situation på dette punkt er idag, at der tages imod brugere ud fra aksen vejledning/rådgivning/terapi, men samtidig er brugerpresset så voldsomt, at kun de brugere, der ikke kan henvises til anden side, tages ind, hvilket som konsekvens typisk har, at der overvejende kun gåes ind i terapeutiske forløb. Af denne grund står problemet om 'afdækning og arbejdet med terapeutiske logikker' centralt fra rådgivningens side. Dette er - som alt andet arbejde - et udviklingsarbejde: der vides noget, som der findes handleevne overfor, og der vides noget om, hvorom der er problemer, og hvor der mangler udviklingskoncepter. Dette arbejde foreslås skemalagt til 4 timer ugentlig, hver tirsdag kl.9-13.

For det andet er det kun muligt at udvikle rådgivningens samlede arbejde, når der også skues på tværs af de typiske terapeutiske problemstillinger, der arbejdes med, idet det ikke, i et alment-menneske perspektiv, væsentligst handler om en forfinelse af bemestringsteknikker, men om et socialpsykologisk arbejde med at overvinde de hverdagsmæssige problemstillinger, der uforløst skaber og overgår til terapeutiske processer hos de berørte heraf. Brugerdokumentation er en arbejds metode til foregribende virksomhed af dette, idet brugerdokumentation som mål har udviklingen og almengørelsen af typiske måder at vende sociale konfliktsituationer på. Også dette arbejde skemalægges med 4 timer ugentlig, torsdag kl.13-17.

For det tredje er en kvalitativ udvikling af selve rådgivningens arbejds måde og struktur kun mulig i samme udstrækning, at de alment-interne forhold udvikles til et lignende mere alment samarbejde med andre sociale strukturer indenfor såvel arbejdsmarkedet, uddannelsesvæsenet og den sociale- og sundhedsmæssige sektor. Dette er i sin grund et social- og organisationspsykologisk udviklingsarbejde, hvis formål ikke bare er at udvide rådgivningens arbejdsfelt, men specielt at virke for en almengørelse af de sociale strukturer, der bedst varetager problemer for

mennesker i krise og nød. Dette arbejdsfelt skemalægges også med 4 timer ugentlig, fredag kl.9-13.

Et fjerde område - men kun som ekstra mulighed - skal nævnes. Det er det gamle arbejde omkring krop, bevidsthed og bevægelse, der særlig tilsigter en nærmere afdækning af, hvordan dette og hvor dette bedst indgår i et generelt rådgivningsmæssigt arbejde. Det er et vigtigt område, men skal ikke aktuelt prioriteres ind i en uddannelsesstruktur, idet de andre områder vurderes som de aktuelt mest præcerende ift rådgivningens omverdenspres, mulige langsigtede løsninger herpå, og de heri specifikke brugerproblematikker.

Samlet.

Hidtil er ovenstående områder - og den indre logik de danner - søgt varetaget af fællesmøderne onsdag aften, samt gennem fortløbende weekendseminarer og fælles arbejdsdage med jævne mellemrum. Etableringen af UTB-forløb fordrer en udvidelse heraf. Og en måde hertil er afholdelse af kollokvier, hvor arbejdet indenfor de enkelte områder præsenteres for hele gruppen til fælles diskussion og uddybning. Fredage kl.14-17 kan bruges hertil - dog kun fredage der i forvejen er annonceret. De enkelte områder varetager på skift afholdelsen af disse kollokvier. Kollokvierne kan endvidere bruges også udadtil, ift psykologstudiet og PsykologForeningen, hvor interesserede bydes velkommen. Ligeså kan kollokvier aktivt inddrage husets andre faglige grupper.

Specifikt om supervision.

I fællesmøderne indgår i forvejen gruppesupervision af en times varighed. Herudover bruges der endvidere fra en halv time til en times forberedelse per forløb til enkeltsupervision.

I UTB-forløbet er indlagt direkte brugerarbejde - kaldet praksisarbejde - hvilket selvfølgelig også både kræver og fordrer supervision. Omfanget heraf er bestemt af omfanget af praksisarbejdet, og det kan derfor ikke fastlægges på forhold. Det foreslås derfor, at de til fællesmødet knyttede gruppesupervisions-grupper får ansvaret for den løbende koordinering af supervision til det specifikke UTB-praksisarbejde, ligesom disse stiller ressourcer til rådighed herfor.

UTB set fra kursistens standpunkt.

UTB-forløb i Regnbuen er oprettet under den forudsætning, at det er udstrakt over mindst 22 timer ugentlig i mindst 7 måneder. Konkret opereres der dog med fuld tid - 37 timer - i en 11 måneders periode.

Det foreslås, at der bliver et ligeligt forhold mellem teori-empiri arbejdet i områdenes emnegrupper og praksisarbejdet med brugere, dog således at sidstnævnte område hen ad vejen kan udvides på bekostning af arbejdet i een af emnegrupperne.

Pt er der to gruppesupervisions-grupper, hvor det vil være nærliggende, at en UTB'er knyttes fast til den ene af dem; og således at denne gruppe får ansvaret for UTB'erens aktuelle indgåen i emneområderne og i praksisarbejdet. Det overordnede ansvar ligger dog stadig i selve fællesmødesammenhængen, altså i rådgivningskollektivet set som en enhed. Herudover knyttes en støtteperson fra fællesmødet til UTB'eren.

Konkrete UTB-forløb.

Ovenstående er så at sige at se som den ramme, hvorunder UTB-forløb finder sted. Det er en ramme, der forudsætter, hvad man kan kalde, intensivt medarbejde.

Og af denne grund er det væsentlig, at en UTB'er i forvejen selv gør sig klart, hvad det er, der er vigtigt for vedkommende at arbejde med, udover det, der umiddelbart allerede er. Uden at det skal forstås som et ufravigeligt krav kunne det være relevant, at en UTB'er på skrift søgte at formulere sig omkring sin faglige og personlige platform for indgåelse i netop dette arbejde. Og dette af den grund, at arbejdet i forvejen er så omfattende og hurtigt meget tidskrævende, at man ellers let kommer til at "løbe efter" sagerne, fremfor sammen med andre at udvikle dem.

REGNBUEEN 6.2.1991

REGNBUE / STUDENTERHUSET
KØBMAGERGADE 52, I
1150 KØBENHAVN K.
33-13.65.92, ONSDAGE 21-23

Til Arbejdsformidlingen o.a. interessanter.

VEDR. UTB-KURSUS I DEN PSYKOLOGISKE RÅDGIVNING "REGN-
BUEN".

Vi er blevet stillet problemet om oprettelse af uddannelsestilbud (UTB) i Regnbue-regi. Og dette skal i det følgende behandles. Vi skal tage vores udgangspunkt i, hvem vi er mv, for herudfra at udforme en skitse til et UTB-kursus.

Hvem vi er; og hvad vi laver vi.

Selve Regnbue-gruppen er en organisering af universitets-uddannede psykologer og psykologistuderende, der yder frivilligt arbejde for mennesker i nød. Samtidig er det en forskningsopgave for os at udvikle socialpsykologiske koncepter, til brug for andre, til undgåelse af fremtidige handleskridt, der bringer mennesker i psykologisk krise.

Hvordan vi er organiseret.

Vi er organiseret som et arbejdskollektiv; det basale ved rådgivningsarbejdet er et fælles anliggende og et fælles ansvar. Vores virke er gratis for berørte; og vi modtager ingen anden støtte end, at universitetet gennem Studenterhuset stiller lokaler og telefon til rådighed.

Det er varieret, hvor megen aktivitet og tid, som hver enkelt af os er involveret med, men det svinger mellem 10 og 40 timer pr. uge.

En del af denne tid er kollektiv tid for hele gruppen - 6 timer; en anden del tilhører undergrupper/supervisionsgrupper - 4 timer; og endelig er der de tværgående emnegrupper, der hver har deres specifikke arbejds-genstand: for tiden fællesmødeforberedelse/afvikling, brugerdocumentation, krop & bevægelse, samt terapeutiske logikker.

Alle grupper er opstået ud fra, hvad det direkte brugerarbejde stiller af videnskabelige krav til psykologisk teori og praksis, på kort som på lang sigt. Og de er lagt til rette ud fra, at der er en

given viden og kompetence på området - enten allerede til stede i gruppen eller som hentes ind udefra - og som det er en opgave at trænge ned i og forbedre, samt bringe videre til offentliggørelse de relevante steder.

Af disse grunde har Regnbuen også kontakt og direkte samarbejde med andre faglige grupper og forskersubjekter, samt med de forskellige sociale bevægelser, der står med psyko-sociale problemer inde på livet.

Et UTB-kursus.

Først var det svært at forestille sig et UTB-kursus i rådgivningen. Dernæst indlysende - eksemplificeret ved sætningen "hvorfor har ingen tænkt på det før" - for der er en uddannelsesmæssig struktur i Regnbuen, som det, med visse forudsætninger vedrørende psykologisk kompetence, umiddelbart er muligt at indgå i og arbejde sammen med. At skabe et UTB heri handler derfor om at lægge det "snit" nedi de samlede aktiviteter - eventuelt skabe nye - der tilgodeser de krav, der stilles til et UTB-kursus. Hvilke krav, som dette handler om, er vi ikke helt præcise på, og derfor skal det følgende snarere opfattes som et første forsøg på en bæredygtig indkredsning heraf, mere end at det er det eneste mulige. Der ligger også her, at vi som gruppe skal have snakket yderligere igennem, hvordan vi arbejdsmæssigt - internt som externt - kan bruge at prioritere specifikke ressourcer til en sådan formaliseret uddannelses-sammenhæng. To sider af samme sag, som det må være muligt at få til at gå op - berige hinanden i bedste tilfælde - hvilket vi både er indstillet på og har interesse i.

Et konkrete uddannelsesforløb.

Et uddannelsesforløb har altid et bestemt sigte. Og det sigte vi finder relevant her, hvor det angår allerede uddannede psykologer, er at vægte det generelle med det specifikke mhp. opnåelse af en praktisk erhverskvalificering, der sætter een i stand til at søge på psykologjob, der forudsætter erfaring med rådgivningsarbejde respektiv autorisation.

Generelle kvalifikationer kan opnås ved at indgå i de fælles basale aktiviteter, der omhandler fællesmødesammenhængene, og de hertil knyttede undervisningsaktiviteter i emnegrupeerne, bl.a. i krop & bevægelse, brugerdokumentation og terapeutiske logikker. Tidsmæssigt taler vi her om 18 timer ugentlig.

Specifikke kvalifikationer opnås ved at indgå i selve brugerarbejdet i rådgivningen, i første omgang gennem deltagelse i supervisionssammenhængene, og hen ad vejen gennem direkte konfrontation. Tidsmæssigt er dette at starte med 4 timer, med en mulig udvidelse til hvad der alt i alt svarer til en fuld arbejdsuge.

Udstrækning.

Rådgivningens arbejde er overordnet centreret om et årsprojekt, der planlægges i januar måned, og som afvikles gennem to moduler: et forårsmodul, februar til juni, med opsummering i juli, og et efterårsmodul, august til november, med opsummering i december. Det bedste mht. kontinuitet for et UTB-kursus vil derfor være at starte op i februar og køre helt frem til og med december. Dette er dog ikke noget krav fra vores side. Vi er åbne overfor andre tidsrammer, ligesåvel som det vil være muligt at deltage i efterårets og/eller i næste forårsmodul.

For det videre.

Da vi allerede er igang med planlægningen af årsprojektet for 1991, vil vi sætte pris på en snarlig tilbagemelding om, hvorvidt vi kan/skal regne med et UTB-kursus i rådgivningens regi.

Pgv. Jørn Bo Nielsen

Jørn Bo Nielsen

København 11.1.1991

UDDANNELSE

Uddannelsesydelser når du er over 25 år

Er du over 25 år, har du mulighed for at få en uddannelse med uddannelsesydelse, hvis du selv finder en uddannelse. Se under afsnittet: "Hvem kan få uddannelsesydelse".

Ydelsen svarer til de dagpenge, du ellers ville have fået.

Du har også mulighed for at få *uddannelsstilbud fra AF* (læs pjecen herom).

Hvilken uddannelse kan du søge?

I princippet alle uddannelser, men spørg dig for på AF eller i din A-kasse.
(Du kan også tage flere på hinanden følgende uddannelser/kurser).

Hvor længe kan du få uddannelsesydelser

Normalt i 1½ år. Perioden kan dog forlænges.
Før 1. arbejdstilbud kan perioden forlænges op til 2½ år.

Efter 1. arbejdstilbud kan perioden forlænges op til 2 år.

Hvornår kan du få uddannelsesydelse

Før 1. arbejdstilbud har du fra 1. januar 1990 mulighed for – under visse betingelser – at få uddannelsesydelse, hvis:

- du er medlem af en A-kasse.
- du har været ledig i 12 måneder inden for de seneste 15 måneder.
- du ikke har en kompetencegivende uddannelse.
- du er under 50 år.

Efter 1. arbejdstilbud har du mulighed for at få uddannelsesydelse, hvis:

- du er medlem af en A-kasse.
- du har afsluttet et arbejdstilbud – og igen er blevet ledig (eller har været under uddannel-

se med uddannelsesydelse for ledige under 25 år).

– du har haft 26 ugers arbejde inden for de seneste 3 år.

– du er fyldt 24 år og 3 måneder, inden du har afsluttet dit seneste arbejdstilbud.

– du er under 60 år.

Hvem kan få uddannelsesydelser

Din A-kasse udbetaler ydelsen – også under ferie. Ydelsen er skattepligtig. (Ved barsel og længerevarende sygdom får du barsels- eller sygedagpenge i stedet for uddannelsesydelser).

Hvornår kan du få uddannelsesydelser

Du kan *ikke* få uddannelsesydelse sammen med SU eller anden statslig uddannelsesstøtte.

Hvis der hører løn til uddannelsen, vil det tilsvarende beløb blive fratrukket uddannelsesydelser.

Hvornår skal du meddele AF

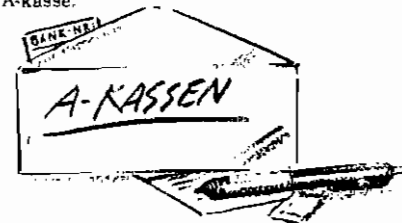
Du *skal* meddele AF, at du ønsker uddannelsesydelse.

Du *skal* selv søge optagelse på et uddannelsessted.

Du *skal* skaffe dokumentation for, at du er optaget på en uddannelse.

Du *skal* indsende din ansøgningsblanket til din A-kasse – og derefter sende den videre til AF.

Du *skal* aflevere dit skattekort og et konto-nr. (fra bank, postgiro eller sparekasse) til din A-kasse.

Hvornår skal du orientere AF

Afbryder du uddannelsen – *skal* du orientere AF, og du kan herefter få dagpenge i resten af din normale dagpengeperiode.

Vil du optage

Denne pjec indeholder de fleste af de muligheder, der findes vedrørende uddannelsesydelser til ledige over 25 år. Pjecen rummer dog ikke alle lovens enkeltheder.

Kontakt AF eller din A-kasse.

(Reglerne om uddannelsesydelse findes i lov om arbejdstilbud til ledige og bekendtgørelser om arbejdstilbud mv.).

Hvornår overlever du uden

Uddannelse til ledige under 25 år.

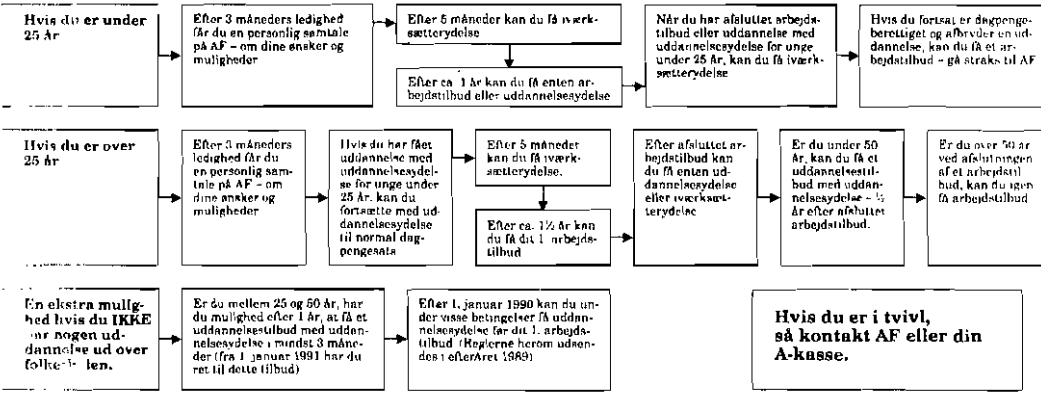
Iværksættelydelse til ledige.

Sådan får du et arbejdstilbud.

Uddannelsesstilbud fra AF.

1990

Hjælp dine muligheder med din AF-leder

Hvis du er i tvivl, så kontakt AF eller din A-kasse.

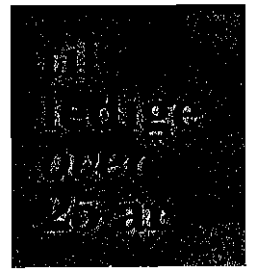
Hjælp Af-kontorer og Arbejdsmarkedsbyråer

AF-kontorets adresse (postboks)	Postnummer	AF-kontoret	Telefon (Telefax)	Åbningstid mandag-fredag
Søndergade 14 København V	1752	KØBENHAVN*	31 21 45 11 (31 22 47 11)	08.00-15.30 torsdag 08.00-12.00 fredag 08.00-14.00
Følensøerogade 10 (postboks 263)	3400	HILLERØD*	42 26 54 22 (42 24 05 10)	09.00-14.00 torsdag (illige) 08.00-12.00
Åbsterengen 105 (postboks 299)	4000	ROSKILDE*	42 35 32 01 (42 35 37 10)	08.00-14.00 torsdag 08.00-17.00
Smørumdunngade 5 (postboks 50)	4700	HOLBÆK*	53 43 54 11 (53 44 32 75)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Orøvej 8 (postboks 191)	4200	Slagelse	53 52 08 48 (53 52 25 75)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Lubbenvej 116 (postboks 179)	4800	NYKØBING F*	54 85 15 55 (54 86 04 55)	08.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Nørrevold 30 (postboks 65)	4800	Nakskov	55 92 11 00 (54 95 00 14)	08.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Skt. Jørgens Park 34 (postboks 410)	4700	Næstved	53 72 20 62 (53 72 20 71)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Østervoldgade 4 (postboks 110)	3700	RØNNE*	53 95 30 70 (53 95 51 09)	08.00-16.00 onsdag 08.00-16.00 torsdag 08.00-17.00 fredag 08.00-14.00
Dannebrogsgade 3 (Mønter C)	5000	ODENSE*	66 11 77 70 (66 14 71 84)	08.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Vihelmskildevej 1 E	5700	Bvendborg	62 21 91 08 (62 21 51 46)	08.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Ringgade 65 (postboks 49)	8400	RONDHØJBYRG*	74 42 53 41 (74 42 14 41)	08.00-14.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Byen Mellev 15 (postboks 1056)	6100	Haderslev	74 52 60 20	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Teglørtegade 4 (postboks 510) (701 Esbjerg)	8700	ESBJERG*	75 12 53 44 (75 13 08 98)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00

AF-kontorets adresse (postboks)	Postnummer	AF-kontoret	Telefon (Telefax)	Åbningstid mandag-fredag
Sønderbrogade 74	7100	VEJLE*	75 82 04 09 (75 72 17 94)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Kirketred 2 1	7000	Fredericia	75 82 48 88 (75 81 29 11)	08.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Strandpromenaden 6 (postboks 902)	8700	Hørens	75 62 55 22 (75 62 08 65)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Stal Ryet Gade 7 P (postboks 163)	8000	Kolding	75 52 49 99 (75 52 18 95)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-14.00
Nørregade 44	7400	HERNING*	87 12 25 88 (87 22 00 38)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Gategade 10 (postboks 1219)	7500	Holstebro	87 42 23 88 (87 40 42 81)	09.00-15.00 torsdag 09.00-16.00 fredag 09.00-15.00
Nørreport 16 (postboks 399) (100 Århus C)	8000	ÅRHUS*	86 13 34 22 (86 13 09 92)	08.00-14.00 torsdag 08.00-17.00
Vestervold 4 (postboks 416)	8900	Randers	86 42 21 00 (86 41 70 42)	08.30-14.00 torsdag 08.00-15.00
Landingsstrøen Fælledvej 3 (postboks 20)	8800	VIBORG*	86 62 35 56 (86 62 00 28)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-13.00
Revsøvej 78 (postboks 200)	7800	Skive	87 42 23 22 (87 62 00 35)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00 fredag 09.00-13.00
Nyerve 6 (postboks 220)	7700	Thisted	87 92 19 88 (87 01 10 17)	09.00-15.00 torsdag 09.00-17.00
Kjellerupsgade 12 (postboks 830) (100 Aalborg)	9100	AALBORG*	98 16 90 00 (98 12 08 54)	08.00-15.00 torsdag 08.00-17.00
Kalvsvej 2 1 (postboks 200)	9900	Frederikshavn	98 42 17 99 (98 42 27 84)	09.00-14.00 torsdag 09.00-17.00
Strømgade 4 (postboks 110)	9800	Hjørring	98 82 71 44 (98 82 31 72)	09.00-11.00 torsdag 09.00-17.00

* Betyder, at regionens Arbejdsmarkedsnavn har samme adresse med AF-kontoret

UDDANNELSE

København 20.01.1991

Til
Forskerakademiet
Paludan-Müllers Vej 17
8000 Århus C.

Vi vil gerne anmode om at blive optaget på forsendelseslisten.

Herudover har vi interesse i skriftet "Research Student and Supervisor: An Approach to Good Supervisory Practice" - gerne i to eksemplarer, hvis muligt.

Med venlig hilsen

REGNBUEEN /
Studenterhuset
Købmagergade 52, I
1150 København K.

v/

Kalle Birck-Madsen
cand.psych.

"REGNBUEEN" er alternativ psykologisk rådgivningsgruppe. Den består af psykologer og af psykologistuderende, der udadtil arbejder frivilligt på de berørtes præmisser; og som indadtil er organiseret som en forskningsenhed med udgangspunkt i psykologiens grundlæggende problemer.

5.1.1991

Til SamfundsForskning
H.C.Andersens Boulevard 40
1553 KBH V.

Vedr. eksemplar af SamfundsForskning.

Vi er en alternativ psykologisk rådgivning, der vil blive glade, hvis vi kan få et gratis abonnement på SamfundsForskning.

Mange hilsener Regnbuen/Studentarhuset
Købmagergade 52, I
1150 København K.
33-13.65.92

p.g.v. cand.psyck. Kalle Birck-Madsen

5.1.1991

Til Socialministeriet.

Vedr. eksemplar af oversigten over forskningsønsker.

Vi er en alternativ psykologisk rådgivning, der vil blive glade, hvis vi kan få tilsendt et eksemplar af oversigten over Socialministeriets forskningsønsker for 1990 - og for 1991 til den tid.

Mange hilsener Regnbuen/Studentarhuset
Købmagergade 52, I
1150 København K.
33-13.65.92

p.g.v. cand.psyck. Kalle Birck-Madsen

NOTER TIL OLE DREIERS ARTIKEL OM SUPERVISION ("Zur Funktionsbestimmung von Supervision in der therapeutischen Arbeit - Ein Erfahrungsbericht" fra: W. Maiers og M. Markard (Hg.): "Kritische Psychologie als Subjektwissenschaft - K. Holzkamp zum 60. Geburtstag". Campus.

s.44

At opsøge supervision (sup.) er oftest grundet i, at terapeuten forsøger at forebygge en situation, hvor han er bange for, i særlig grad, at blive ramt af konflikter og belastninger, som for ham at se på lang sigt truer med at gøre ham afmægtig.

Terapeuten mener ikke at kunne/ville løse problemet tilstrækkeligt sammen med klienten.

Jo mere terapeuten har en selvopofrende, tjenesteydende karakter, jo større bliver behovet for sup.

Terapeutens berørthed i forh. til klienten må han altså bearbejde et andet sted end sm. m. klienten.

Sup. kan være en form for kompensation for den selvopofrende terapeut, fordi den alene drejer sig om ham.

Behovet for sup. øges også jo mere terapeuten føler sig ansvarlig for, at han skal have kontrol over terapi-processen og jo mere han tilstræber forudsigelse. I øvrigt medfører disse tilstræbelser et "brud med det professionelle ansvar", hvis rådighed og forudsigelse deles med patienten.

s.45

Jo mere usynligt kontrollen udøves, jo mere kan terapeuten håbe på at fremtræde som upartisk over for klienten.

Har terapeuten ikke kontrol over processen, føler han sig afmægtig.

Indbygget modsætning i trad. terapeutisk arbejde mellem: tjenesteydelse > < kontrol.

Kravet om forudsigelse fører nemt til analytisk usikkerhed og uvidenhed, hvilket kan være belastende for terapeuten. Afmagten truer, og når klientens problem bevæger/forandrer sig, mister terapeuten overblikket. Dette kan få terapeuten til at søge sup.

Sup. tjener her til at gøre terapeuten mere "snu"/undgå "fejl".

Kompetence måles som graden af vellykkede forudsigelser => trad. psyk. har ikke overvundet det "kontrolvidenskabelige" paradigme.

Terapeuten betragtes som eneansvarlig. Når terapeuten tager dette krav til sig, slår ansvaret nemt over i et spørgsmål om hans individuelle kompetence, hans egenskaber og hele hans personlighed.

s.46

Afmagt, fejl eller manglende over-/indblik samt manglende forudsigelse føres tilbage til "blinde pletter" hos den enkelte terapeut. Terapeuten fremtræder selv som delvist syg. Han skal selv være "rask" for at kunne "hele" andre => Sup. bliver en delvis erstatning for egenterapi.

Det terapeutiske arbejde har en privat og afskærmet form. Når konflikter og usikkerheder ikke kan og "må" afklares med klienterne, må de altså bearbejdes et andet sted. Her er så sup. en mulig aflastning for alencansvarligheden samt en mulighed for at komme ud over ens problematiske arbejdssammenhæng.

Sup. kvalificerer til at blive bedre til at klare konflikter og belastninger samt til at blive mere handledygtig. Terapeuter enten "kan" eller "kan ikke". De er "læremestre" eller elever.

Terapeutiske erfaringer, viden og færdigheder bliver ikke tilstrækkeligt entydiggjort eller almengjort, og kan derfor ikke skriftligt videreformidles. De bliver i hovederne og i "finger-spidserne" på læremesteren og fremtræder som særlige ubegribelige personlige egenskaber. Man kan kun lære dem ved en umiddelbar tilgang - nemlig ved sup. af ham, der "kan".

Terapeutens praktiske afmagt fører nemt til at han tager udokumenterede tydningsforslag for gode varer og overtager disse. Supervisorens tydninger har potentielt større "sandhedsværdi" og dette er problematisk.

s.47

Supervisionens privatform mystificerer gensidigt for deltagerne dens kvalificerende funktion. Man ved aldrig rigtigt, hvornår man "kan nok". En terapeut kan også bilde sig ind, at han allerede "kan alt".

Der er også lønmæssigt forskel mellem dem, der "kan" og dem, der "ikke kan". Dette ville ikke være nødvendigt, hvis dem, der "kan" kunne fremstille deres kundskaber offentligt. En sjælden og berømt vare er naturligvis dyrere på markedet => interesse i at privatisere sin viden.

s.48

Den trad. supervisions genstand bliver ikke klienten, men psykologen som subjekt for modsigelserne i hans klientarbejde.

Når arbejdsproblemerne i den grad personaliseres (som personlig skyld og ansvar for tilbagefald og manglende succes) formindskes de subjektive handlegrundenes rationalitet og deres udviklingsmuligheder. Subjektivt at opgive realisering af muligheder legitimeres.

Psykologen forholder sig restriktivt over for sin truende afmagt ved at koncentrere sig på sin egen person uden at ændre handlebetingelserne. I denne grad at sætte "restriktioner" for sig selv (ved ikke at udnytte de faktiske andre muligheder) afspejles i terapeutens negative befindende => Psykologens subjektive modsigelser er centrale i supervisionen.

s.49

En psykolog forventes ofte at kunne bibringe øget velbefindende uden at ændre de (objektivt problematiske) betingelser. Psykologen forholder sig restriktivt, hvis han gør sig eneansvarlig for dette. Han ville kun kunne gøre det, hvis han også var ansvarlig for de betingelser som han ikke kan råde over. Det er ikke underligt, at psykologen får et behov for at "kontrollere" terapiforløbet. Han har kun succes, hvis det lykkes for ham at øge klientens velbefindende.

Ved kun at arbejde med det umiddelbare "psykiske" i terapirummet, vikler psykologen sig ind i modsætninger og konflikter og trues af afmagt.

s.50

Hvis man arbejder ud fra en kritisk position, må man se klientens konfliktfyldte livsforhold som praktisk grund til hans lidelse og klientens restriktive, personaliserende forholdemåde må ses som en forandringsnødvendig del af hans problematik.

Hvad er terapeutens opgave?

1) At arbejde sig frem til problematikens samfundsmæssige formidlethed og klientens udviklingsmuligheder.

2) At begribe klientens subjektive forholdemåde til terapien og til terapeuten som en del af hans samfundsmæssigt formidlede modsætningsfyldte problematik.

Klienten forholder sig også som subjekt over for sin terapi. Dermed forholder han sig også til terapiens rammer, til (institutions-) indretningen, og til de modsætningsfyldte samfundsmæssige interesser som derved repræsenteres. Dette skal terapeuten også forstå.

Den terapeutiske relation kan ikke forstås adækvat som noget umiddelbart inden for et anskueligt "rum". Det er en på mange måder samfundsmæssigt formidlet relation

s.51

At se relationen som rent umiddelbar, ville være en "kortslutning". Der vil træde falske sammenhænge frem. Såvel klient som terapeut personaliseres. Relationsbegreber som "overføring", "modstand", "identifikationsobjekt" griber for snævert og er i sidste ende personaliserende.

Det er også nødvendigt at analysere terapeutsubjektet for at kunne begribe den terapeutiske relation. Det ville også være en forkortelse kun at forstå terapeuten umiddelbart ud fra hans egenskaber og ud fra hans reaktioner på klientens egenskaber => restriktiv forholdemåde, idet egenskaber, konflikter, handlegrunde og -muligheder således ville forstås som blot umiddelbart givne og uforanderlige.

Inden for trad. terapi analyserer terapeuten ikke systematisk sit eget handlerum (subjektive handlegrunde, betingelsernes betydning for eget befindende, objektive handlemuligheder og relevante personlige, biografisk kumulerede funktionsgrundlag).

s.52

Terapeutens modsigelsesfyldte begrundelsesstrukturer må opklares, før man kan finde muligheder for at ophæve dem.

Hvor stor betydning terapeutens institutionelle arbejdssammenhæng har for hans handlemuligheder, vil senest blive klart for ham, når han forsøger at udvide handlerammerne.

Hvis man kun interesserer sig for, hvordan klienten fremtræder i terapirummet, forbliver hans reelle indflydelsesmuligheder på hans problematiske livsforhold uopklarede og uudnyttede.

s.53

En psykolog kan ikke rent individuelt realisere sit arbejdes udvikling. Dette kan man kun ved at udvikle de objektive kooperationsstrukturer og tilsvarende de samlede kvalifikationer.

Som det er nu, er psykologers kompetence, opgaver og metoder for det meste uklare og omstridte. Dette gælder også psykologens pålagte opgaver: de interesser han repræsenterer gennem sit arbejde og de interessenmodsatninger som han geråder ud i, træder ikke umiddelbart frem => Han kommer nemt til at personalisere samarbejdets givne muligheder og begrænsninger og ender nemt som isoleret enekæmper, som skiftevis trækker sig ud, over eller under, resignerer eller forsøger at kontrollere alt individuelt. For øjeblikket forløber Kooperationen på terapiområdet for det meste forbavsende dårligt. Man er ofte overladt til rent individuelle løsningsstrategier på sit isolerede arbejde med "sine" tilfælde/sager.

s.54

Den subjektive fiksering på umiddelbare handlenødvendigheder i sagsarbejdet er betinget gennem denne afmægt, og overlader til andre at beslutte, hvilke interesser psykologen kan varetage gennem sit arbejde.

=> Det konkrete terapeutiske arbejde må bestemmes ud fra klientens og terapeutens forskellige forbundethed og de samfundsmæssigt formidlede subjektive handlerums foranderlighed. Kun således formidlet kan teori og praksis forbindes.

Det centrale aspekt ved sup. må altså være en analyse af selve supervisionen som eksplicit forskningsforehavende, for derved at vinde adgang til erfaringer, cvner, konflikter og udviklingsmuligheder i det terapeutiske arbejde og for aktualempirisk at almengøre dem.

s.55

Man kan lære af hinanden gennem perspektivveksling og sammenligning på grundlag af handlerummets fællesheder og forskelle, begrundelsesstrukturer og forholdemåder. Udvikling af en sådan interpersonel proces og derved udviklingen af supervisionsprocessen selv bliver et centralt anliggende for supervisionen som "forarbejdningmiddel".

En opklaring af fremtidige muligheder og perspektiver vil afspejle sig i et forandret befindende. Den kognitive og emotionelle erindring af personlige funktionsgrundlag differentierer sig som en subjektiv mulighed for, i fremtidige lignende problemsituationer, at gribe mere adækvat, præcist og hurtigt ind.

s.56

Sup. kan således begribes som et særligt middel til at udarbejde et bevidst "forholden-sig-til" et bestemt samfundsmæssigt arbejdes modsigelser og udviklingsmuligheder, som må forandres med dette arbejde.

Helle.

TILLÆG TIL OPLÆG OM SUPERVISION

DEF. af supervision:

"Supervision er en aftalt støttende, igangsættende og fagligt kvalificerende proces, hvor de mindre involverede fagfæller, i forhold til den pågældende sag, hjælper de mere involverede fagfæller med at integrere og inddrage faglige kundskaber, således at fagfællen opnår en større handlefærdighed til at kunne forvalte konflikter og belastninger"

(inspireret af Lis Keiser/Mogens A. Lund samt Jesper Döpping *+ Ole Drier*)

Formålet med supervision:

- At lære noget af andre/gensidig kvalificering og udvikling.
- At diskutere det, man gør.
- At få støtte og opbakning i arbejdet, så man ikke er eneansvarlig.
- At få hjælp til problemformulering.
- At undgå at eventuel afmægtighed bliver til terapeutens eget problem.
- En mulighed for at komme ud over ens egen problematiske arbejds-sammenhæng.
- At opnå en større handlefærdighed til at kunne forvalte konflikter og belastninger.
- At tale om samarbejdsrelationen (hvis mere end en terapeut om forløbet).

Genstanden for supervision er os selv som terapeuter. Vi må altså i supervisionen analysere vores egne interesser, handlegrunde og befindende i forbindelse med vores egne arbejdsbetingelser og -betydninger. Vi må spørge os selv: Hvad er vores objektive handlemuligheder/-begrænsninger? og Hvad er mine interesser/hvad er klientens interesser?

Generel kritik af trad. terapiarbejde:

Når terapeutens metoder holdes hemmeligt for klienten, kommer mange klienter til at betragtes som "uartige skolebørn", der prøver at snyde terapeuten. Klientens evne til at gennemskue terapeutens praksis undervurderes.

God idé til supervision (inspireret af Tom Malling og Lone Nørgaard, Psykolog Nyt 1/44 1990):

"KALENDERSUPERVISION": Når to psykologer, der gensidigt superviserer hinandens arbejde, en gang om måneden har som fast punkt på supervisionsmødet, at granske hinandens prioriteringer for måneden, der gik, og foreløbige planer for måneden, der kommer.

Fordele ved kalendersupervision:

- Man bliver bedre til at huske at "plotte" små tænke- og forbedelsestider ind mellem aftaler.
- Man kommer til at stille spørgsmål til en selv om egne grunde til planlægning.
- Det er en hjælp i forhold til bestræbelsen på at afprivatisere den personlige forvaltning af jobbet.

E: Pg:

- April 89 : arbeidsweekensal
an pakrispartaal
welykt i malligien:
wanden a oel (~~oel~~ wadred's
arbejdmitraantel i Pg)
//
wanden skal oel ware
(udviklingsperspektiva, drømme,
utopier)

Institutionaal: prob med ad vi lever
af overfølelsesrelateret; ubi.
arbejdstechniske ift SH;
grundlag i de "etiske
regler"; perspektiv: terapi
en undtagelse / utilrigtet
brøffekt

Opva altid udvæn
handlingsplaner på
legitimierung, men
hvad så??

↓
wanden skal de ware:
tætte kontakt til andre
soc. bevægelser udenfor "SB"
samt en støre parlamentarisk
indflydelse via part ang.
... holder.

FIRST ORGANISATION

Vi var 10; mellemskole udforsknings;

hvor, klassebaseret sam arbejde;

problemer: manglende eksplicitte af hvad
og for hvilke grunde ikke
vares udforsknings, og at
vi ikke har eller har været
ved at sætte grænser for dem;
Et mål var at fast-
holde projekter overhovedet,
blanded andet at kunne arbejde
sig ud af det.

Skabelser: at der ikke kan tales om et
hierarki i hald forstand, men
mere akser, der kan skabe problemer
eller områder der kan skide:

akser: ikke at kunne overføre
til arbejde → klasse og
størrelse af

områder: ny / gammel; færdig / stud;
arb. psyk / arb. læs; kon og klasse
og allerede eksisterende samarbejds-
forholdsmæssigheder.

kan skide i tilfældet. En opgave
er at finde strukturelle løsninger
men ad vejen.

Kompetence!
- at kunne stille sig selv ud
- perspektivnetværk
- ikke at kunne løse det
alene.

Et par fællesmøder i april og
maj, hvor vi er meget fjernt;
og blev refereret af flere kam-
merater på samme måde. Så kommer
massakerne på de linære studen-
ter; Internationale områder, og i
stedet for et minimum af stilling bygger
vi.

June 89

Famuelberg til debat:

- bearbejde ind. psyk. tekst

↓
mod

- frivilligt at skulle indlæses
herfor, ~~da~~ dvs en bestemt
teori ↔ en del af praksis-
teori, men der er et
stort spring og arbejde for at
ha' konkrete tekster i et
følge.

Nævnes ideen med en displan

Tegori til debat; { Jantzen
Ole Pivik }

⇒ afklare

Fokus på OD's interesseudfoldelse,
men i denne nat.

Optimering / evaluering af året:

- gå på konflikt med Danelle, Jesper
og Åse; kunsten og kunsten så meget tid.
- Måske udfordrende situationer
- Mangel på manglende hjælpemateriale
- præget af fremme: medicinsk, samarbejdet med Gøttrup m.
- en vigtig oplevelse: det har været svært i udgangspunktet;
prævention af kommer til, men det er

- rygtet i ligen, at
Rig-falle er meget lukkede.
- disciplinen faldet; For et
år tilbage (Helt) blev planer
til næst. Dog mere tæthed m.

II

9-8-1989

- St. anerkendes officielt af
baader; stemme i Rg: mellem
europ. og dansk landarbejdere.

↓
Gang med projektmateriale
↓
mød. om opstart af gruppe for
anvendelse af lingspres.

↓
Tema: Årsrapport - der starter med lister
af lytninger (23.8.90)

↳ Prob. baggrund:

grov over, hvordan man arbejder
på land. pøgl. grundlag

liste over
ider 23.8.90

(Litterat. kamma tilbage)

↓
Tema: $\left\{ \begin{array}{l} \text{at være flue} \\ \text{ansvarlighedsforhold} \\ \text{og / gammel} \end{array} \right\}$ i/h de nye der
starter (Jette & Anne?)

↓
clushamper tager form:

- drømmelinsprojekt
↳ nye lingsrelevante
↓ (forsk. projekter)

27.9.90

Σ: — ① Basis i lingsarbejdet og
kategoriel gennemgang-
ning / tilbagetrækning

② Praktispartikler - teori
praktiserer som arb. virksom-
hed

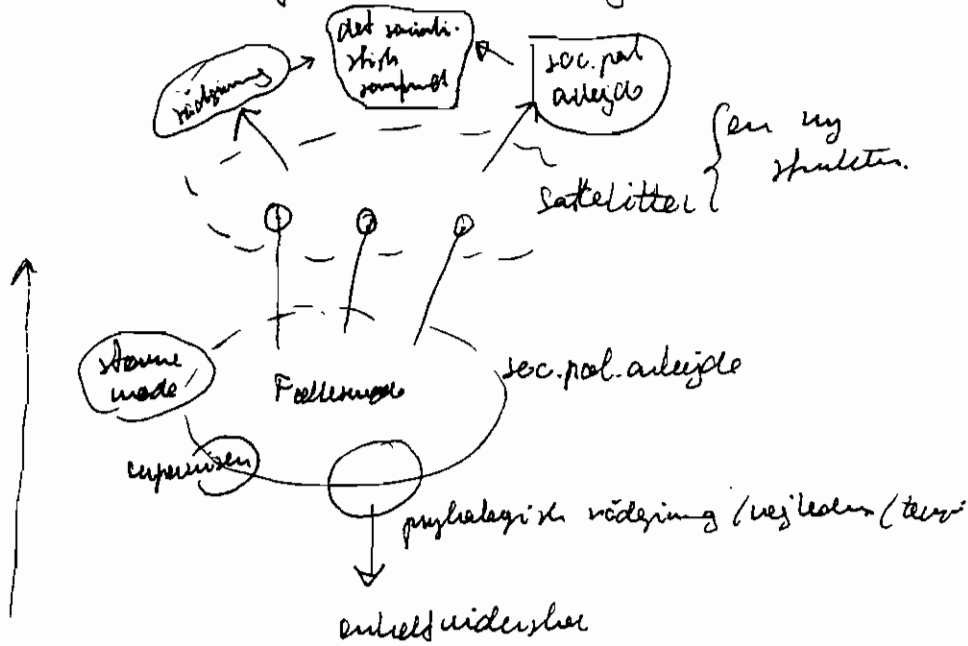
se manis-
ketrække
hos Jann

③ supplerende / anden
projekter på de mere
generaliserende niveau
er for viddg. samarbejde
i/h alle, mande
viddg., studenter sociale fællessk.

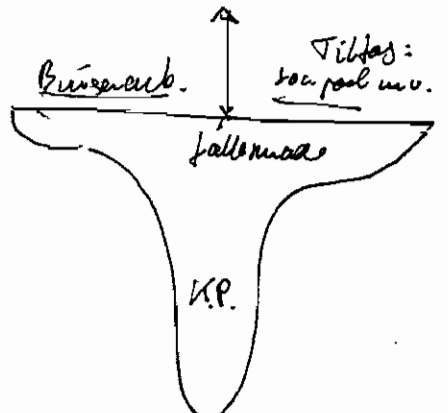
men
hvordan
hvordan
repermission,
egenkvalifikation begreber?

3. 10. 89 - Fra eftermiddagsmødet "Projekt Kooperation" ifm. høringsref.

- en første billedlig bestemmelse:

Herefter nogle uger, hvor der snakkes meget bredt om alting. Det var dengang IPA? var på visit. men det var også der hvor "skibet" som eksperiment blev til.

+ at vi skal have et fælles dedje på et højt niveau, der kan fange alle de ting vi gør. = lig med et sæt. sejl. Og herefter var vi på weekend, hvor der blev taget fat på vores hver isens familiemæssige og sociale baggrund (omt 89), + snak om samarbejds-konflikter, spec. fælles Rg / samarbejde: modvægt resp støttepar. Sagen løses her,

men årsprøjet indholdsudfyldes
med fagligt stof fra Grundlæggende
kap 9, således at vi bedre fælder
ham arbejde med almenpsykologi (gæne-
salisation ifm. knudepunktstammerne).

Det er også en tid med store for-
andringer hele tiden:

- udførelse af tid siden - atypiske
knuder (Dietl)
- H. går ned af "Prakt. afh.
grupper" - og rejser sig om,
hvad at gøre, når man
er her om uden knuder
- Middelstadiet var færdig
- Jette granid → anlæg
- Der var de utallige pro-
jekter Eugen & Kalle ind-
lem, fra "Pro. Koordination"

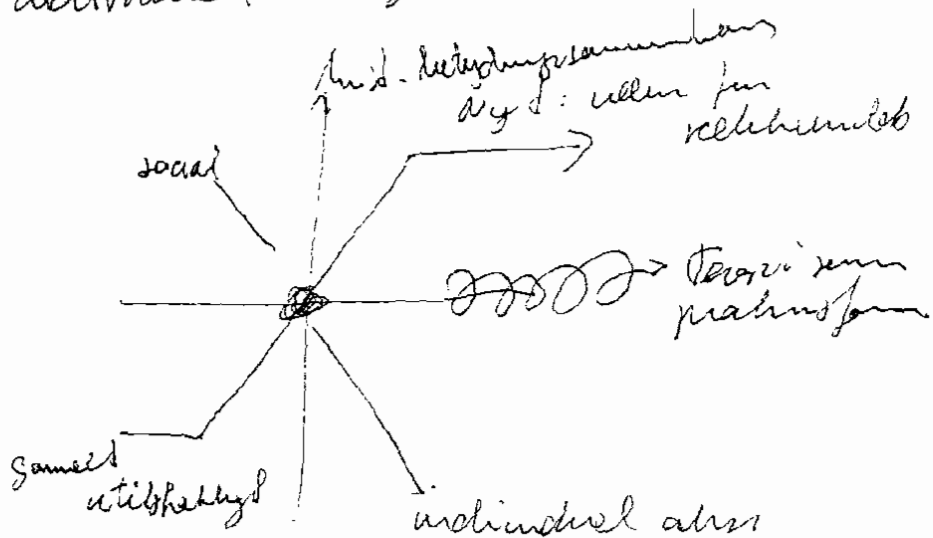
NOV 89

Alt i alt betyder det,
at det systematiske teoretiske
arbejde bliver underordnet -
som Jan 80 formulerer - og derfor
disproportionat.

Det er her knudepunktstammerne bliver
til knudepunktstammerne pga. af midt-
og afslutnings- og overordnede knuder fra
Bahrhorns "Grundlæggende".

21.11.1989 (12)

↓
 Heretter prøver vi å snakke om
 ved i, hvor teori spesifiseres
 vel fra at vi agree her
 kring for en sosiologisk bestan-
 nelse, altså the dim prof og
 behandling som allerede prof =
 tradisjonell teori.

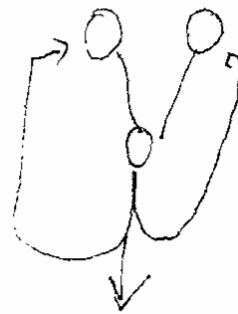

(level of paper based)

→

selve uttrykket berused

29.11.89

prob. orientering
~~konflikt~~
~~prob. bestemmelse~~ prob. sel.
~~prob.~~
 prob. løsning
 prob. bestemte konflikt

↓
 quasi
 De 5 dimensjonene for
 beaktelse: tid, rom og
 betydninger

↓
 Nystad
 ↓

17.1.1990:

Org. (perse / form / utviklet
 ansvar)

→ empirisk forskning

REGNBUENS PRAKSISBEGREBER (BRAINSTORM)

Handlingslammelse.
Hvad er der på ?
Restriktivt snavs.
Den kollektive røv.
Lægge sig i forlængelse af problemer.
Kernenedsmeltning.
Det store sorte hul.
Stå til rådighed for.
Finde håndtaget på sit liv.
Den indre hund.
Den indre Freud.
Den moderne proletar.
Inderside/yderside.
Problemet "derude".
Det fælles tredje.
Brugerens betingelser.
Træde tilbage fra problemet
Skubbe problemet foran sig.
Den indre løgn.
Modsigelser.
Stå i modsætning til.
At holde modsætningerne/
problemstillingen i bevægelse.
Blive i frustrationen / udholde spændingen.
Underleve/overleve.
Terapeutisk overgreb.
At komme tilstede
Ind fra oven.
At koble sig på brugerens liv.
Grænser.
Erobring/kamp/indtage rummet.
De berørte / at være involveret.
Tale til midten/bordet.
Kager/kaos/afmagt.
Brugerens vetoret.
Blive ramt i nakken.
Gå i skranken for sine interesser.
Rum/interesse/ressourcer.
Forholde sig til.
Subjektivitet/socialitet/samfund.
Det subjektive rum.
Ølterapi.

At blive ramt af betingelserne.
Infight/selvffjendskab/udgrænsning/marginalisering/isolation/tabuering.
Subjekt - subjekt forhold.
Instrumentale relationer/instrumentalisering.
At være statist for andres problemer.
Gode og dårlige dramaer.
Kæmpe den rigtige kamp.
Have jordforbindelse
Gå på to ben.
Det sjælelige korset.
Krykker.
Ude i samfundet.
At give afmagt videre.
Forsvinde op i hovedet.
Mærke efter.
Handle med underlivet.
Handlerum / handlemuligheder / handleanvisninger.
Samle op på.
Gøre åbent.
Have bevidsthed på.
At forholde sig til den fede.

stikord fra "Regnbue-vue" ift. seminaroplæg om

"UDVIKLING OG TERAPI"

(hvad er udviklingens retning, og hvem skal bestemme den? Uoverensstemmelse bruger/rådgiver? Hvordan overskridelse af restriktiv handleevne, kollektivt som individuelt? Teknikker?)

* * *

PROBLEM:

- Genstanden for terapi er ikke individuelle problemer, men noget "fælles uløst", en skæv gruppeproces som den enkelte er blevet bærer af.
- Ikke individet, men dets livssituation og den hidtidige forvaltningsmåde.

BRUGER/RÅDGIVER-KONSTELLATIONEN:

- Bruger og rådgiver starter overfor hinanden, men stilles sammen om processen, den fælles problemudvikling.
- Brugerens standpunkt er udgangspunkt.

INDHOLD/PROCES:

- Problemerne må ud i den fælles midte, modsat at de identificeres med brugeren.
- Forsøg på at finde fælles greb om de ting, der kører på en dårlig måde, med det perspektiv, at en bruger kan træde i skranken for eget standpunkt og perspektiv.
- Terapiens dobbelte problem: horisontalt: en selv og det sociale ; vertikalt: forholdet til en selv. Enstrenghed i terapien fører til hhv. blind tilpasning og abstrakt frigørelse. En subjektvidenskab må tage udgangspunkt i skæringspunktet mellem de to akser. Begge sider må som en enhed bringes videre ; integreres på ny måde - om man vil.
- Brugeren får stillet terapeutens kræfter til rådighed som også sine og omv.
- Trestrengt proces: -afklaring og udvikling af interesser
  - finde og fremskaffe ressourcer
  - ta' sig og erobre socialt rum i dagligdagen
- problemudvikling, -formulering, -løsning.
- Fastlæggelse af handleskridt, hvori egne emotioner og omverdenens beskaffenhed må afklares. Som konsekvens: gennemtrængning af omgivelserne, afklaring af forbundsfæller, undertrykkere (perspektivdivergens), samt gennemtrængning af ens biografiske bagland.

(indhold/proces)

- Direkte at anvende perspektivbegreberne "restriktiv og almengjort handleevne" er problematisk i terapi, da terapi kan blive et spm. om anvends ps.

RETNING/MÅL:

- Målet er hverken at lave brugeren om til fornyet tilpasning eller at propagandere for opbrud, men at bidrage til brugerens kompetence til selv at udvikle sit liv videre. Terapien er slut, når vi ikke længere kan bidrage hertil.
- Skridtvis generobring af det sociale liv, som man er udgrænset fra, men nu i en form og med en struktur, hvor det også indeholder ens eget livsperspektiv.
- Det er et samfundsmæssigt produceret problem, som man er stillet med, hvorfor det også primært må dreje sig om at producere nye handlemuligheder overfor det problem en bruger er stillet afmægtig overfor.
- Den terapeutiske proces udspiller sig igennem - og drives af - det fælles tredje; og hvorfra mål på mål må tages.
- Samarbejdet om at finde til bunds i problemet sammen med vejen ud perspektivisk kan gøre de involverede berørte til personlige subjekter for eget kollektivt liv, hvilket også er den skridtvise ophævelse af den terapeutiske proces selv.

TEKNIKKER:

- Først når der er en problembestemmelse, og dermed en bestemmelse af, hvad der ønskes opnået.

Begrebet om "udviklingsmål" må differentieres. Hvis der menes "situation", "konkret form", "adfærdsmønster" eller lignende, så har vi ingen mål med terapien.

De, som behandler diagnoser har implicit det mål, at klienten efter terapiforløbet skal kunne diagnoseses "normal" eller lignende.

Vores perspektiviske mål er ikke en ide om en situation, men om subjektets evne til at indgå i, udvikle og udvikles i de relevante sociale betingelser - brugerens liv.

Dreier: "Psychotherapy on the basis of Critical Psychology" (s 5)

"The qualification of the process of therapy as a scientific one does not lie in the eventual possibility of prediction over the client and the whole process, including its outcome. On the contrary, it lies in producing certainty and confidence of action through increased disposition over and, thus, modificability of subjective and objective conditions."

Seve:

(s 319) Skematiske konstruktioner og modeller (ex. kliniske diagnoser, behandlingsteknikker, personlighedsmodeller) kan ikke sige noget om det således generaliserede objekts udviklingslogik.

(s 331) Personligheden kan ikke anskues som arkitektur, idet den er et system af processer organiseret i tiden.

Nissen: "Psychotherapy as an Activity Form"

(s 9) "It is essential to separate the primary determination of the subject of psychotherapy from the secondary distinction between the functional roles of the therapist and the client,.."

"..., the subject of psychotherapy includes at least the to logical, functional roles of

- 1- the CLIENT, the person(s) whose psychological conflicts/life practice is modelled, and
- 2- the THERAPIST, the person(s) who contributes to the modelling with professionalism and/or scientifically generalized concepts and procedures.

The necessary, logical polarity of these two functional roles means that the subject of psychotherapy is necessarily constituted as a practical, cooperative union of principally divergent viewpoints, reasons for action etc., embodied in common aims."

3.11.1990

Hej Inger.

Snakken sidst var bedre end jeg frygtede. Men udgangen eller status er nu igen det gamle: en manglende dialog/gensidighed/udfordring/samarbejde på et niveau, der er del af en virksom fælles sammenhæng. Vi må i det mindste kunne forholde os hertil.

Det kan selvfølgelig være kun mit problem eller mit behov, og da man ikke kan kræve krav af andre, så er det så op til mig selv at finde ud af at "forholde mig". Det er dog, hvad der sker ligenu, dette papirs øjeblik. Men det vedrører også dig qua at vi deltager i samme arbejdskollektiv. På problemer her kan der ikke rekreres til privatformsløsninger; tvært imod kræves et "principielt beredskab til omstrukturering af handlemåde", hvilket er en læreproces, hvor en tidligere sikret position må opgives, for ikke at stå i vejen som egen subjektnegation.

Jeg kender ikke det niveau, og hverken indhold eller karakter heri, som jeg refererer til. Jeg har gisninger herom - men jeg tror ikke, der ikke er nogen, som jeg ikke har fortalt om. Fælles er, at når det er sket - mine fortællinger - så oplevelsen af manglende konfliktpotentialer og kontakt langt inde på dit land. Omvendt ved konfliktpunkter: ingen fælles kontakt, men involveretheder alene i opposition til hinanden. Alt dette giver - for mig at se - en praksis, hvor der i ren konsensus køres derudaf, på trods af forskelligheder og eventuelle uenigheder. På et eller andet tidspunkt så vil der være opsamlet så mange betydningsknudepunkter for de tabte/tabuerede forskelligheder, at det koger over - og så ingen praksis fælles overhovedet.

Det er dette - at ting kan køre, koge over, køre videre, koge over igen, køre videre ect - jeg ikke længere kan acceptere/forsvare at forlade/begrave mere, idet det vedvarende styrer mig til den private løsning. Hvad nytter det at arbejde for noget fælles, når arbejdsmåden er domineret af private uundgåeligheder? Intet vel, andet end restriktiv handleevne med det funktionelle som indretten sig i betingelserne, der

- bare som tiden går - bliver mere og mere usikre fordi tingene udenom een til stadighed forandres!

Mit forhold til dig er af en sådan karakter. Og det er, som er kun forsvaret tilbage, mellem os. Jeg ved godt, at du også er presset af det almene livs begrænsninger, brugerproblemer osv osv, men man kan også forsvare sig ihjel i sit forhold til at forandre sin forholden sig og sine livsbetingelser.

Forrige onsdag, sidste episode, og sidste onsdag, supervisionen, handler for mig også om, at du er med til at sætte dig i situationen, hvor du - som du formulerer dig - "er presset og dermed ikke kan gøre noget". Der ligger klart også nogle misforståelser mellem os, manglende information osv osv, og jeg har også min del af dette. Men alt dette er ikke nok til at bryde med alt "dette gamle lort".

Jeg siger dette, fordi det der også er på, når en konflikt søges taget, det er, at du vibs gør dig væk ved at præsentere din offerposition - og hvem sparker til een, der ligger ned, eller aktivt ønsker legen "blame the victem". Mig bekendt ingen i Regnbuesammenhængen - og udgangen heraf er derfor, at vi går videre med "næste punkt på dagsordenen", efterladende både problemet og situationen i mørket.

Men hvorfor denne forsvarsstrategi, tænker jeg så. Den er jo løserevet fra sammenhængen, spiller endog sammenhængen et puds ved at trække samme sammenhæng rundt ved næsen. Jeg ved det ikke; men sætter jeg lys på problemstillingen er det "krokrodilletårer-strategien", der smiler til mig.

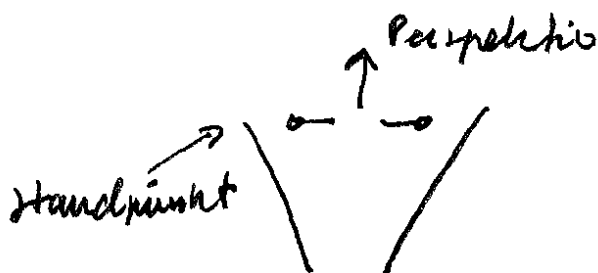
Jeg kender ingen specificeret løsning på dette fænomen. Men som dyr-menneske-intentionalitäts-symbol er det er ren transformationsopgave. Og som transformationsopgave handler det om et standpunkt for udvikling, hvor man, når subjektplanet er der, hvad det er for ethvert menneske, kan beslutte sig for det, forfølge det - eller undfly det. Tingenes tilstand er dette sidste, for alle parter, men det er også her at jeg personligt må melde fra i det kommende, hvilket igen vil sige eksplicite krav om en subjekt-subjektforholden-sig til de aktuelt forefundne betingelser.

En byggesten heri - og det kan du så tage som bedrevidenhed eller andet, fx engagement ud fra at kritik også er inviation til samarbejde - er, som jeg oplever

du allerede gør, at sætte focus på eget standpunkt. Som transformationsopgave er det dog ikke nok, tilstrækkeligt, at nøjes med en fastholdelse resp markering heraf, idet dette netop - som alenestående - er aktiv accept af det gamle, der står overfor transformation. Det er altså ikke nok at fokusere på at mærke sit rum ud fra sit standpunkt, og i tilfælde af trusler herimod, evt overskridelse af andre af dette, så at markere, at man altså har dette standpunkt at ville ha' respekt på. Nej, standpunktet - det gamle - må netop åbnes for at kunne udvikles, hvilket er at søge perspektivet heri.

Hvor standpunktet forholder sig til det at markere sig - eller undlade, hvis det er farligt, eller man skal dæmpe sig - så er perspektivet selve den måde, hvorpå standpunktet fremmes eller kan lade sig udvikle på. Eller omvendt: det er ikke muligt at udvikle/nå/fastholde sit standpunkt, sit rum og andet hidtil sikret bare ved at fokusere eller lade det dominere horisontalt, for det er der jo netop ikke allerede qua at det står overfor sin stadige egen perspektiviske udviklingsproces. Det er også derfor, at perspektivåbner som en ståen ved sit eget valgte standpunkt - altså at forlade offerrollen - kan give fornyede ressourcer ved at man tvinges til at lede/søge/gribe bredere, omend det så godt kan være, at sociale differentieringsprocesser må begynde at finde andre former end de hidtil forestillede, men de hidtil forestillede er omvendt også utilstrækkelige, fastholdende det aktuelt begrænsende.

Selv i ovenstående er der næppe noget nyt, idet min hidtidige kritik af dig har været formuleret, som at du aktivt står af på at fremme dit perspektiv, der hvor dine handlinger også har betydning for mit liv, fordi jeg så må handle med blind makker eller privat - to ligestillede restriktive handlemåder. Jeg vil derfor gædd søge en almen.

Kelle

Fredag 18/01-1991

Til PsykologNyt

Att: redaktøren.

Jeg må udbede mig en skriftlig begrundelse for, at min notits til meddelelser - "FORUM KRITISK PSYKOLOGI, NR. 6-7/1990", afleveret inden deadline d.23.nov 1990, påhæftet "Bedes bragt under meddelelser", så den kunne bringes i PsykologNyt nummer 22 - ikke er blevet bragt.

Min egen begrundelse for denne forlangende er, at jeg ganske enkelt ikke længere kan få ind i min lille hjerne, at man redigerer i medlemmers meddelelser til hinanden. Det kan da ikke være rigtigt!!!! Og at dette - sammen med det tidligere - nærmer sig den totale chikane af undertegnedes faglige virke i foreningen.

Underskrevet

Kalle Birck-Madsen
Bragesgade 18, I.th.
2200 København K.
Medl.nr: 2879

Regnbuen 24.11.1990

Vi skal starte med at byde velkommen til denne faglige arbejdsdag i Regnbuen, og indlede med at sige, at vi har planlagt et lille bitte indstik til dagen, sammen med noget mere om de aktive arbejdsniveauer, der allerede er beskrevet i oplæggene til idag.

Men allerførst hører en præsentationsrunde til; en runde om hvor man kommer fra, hvad man har af interesser og andet på hjertet.

En måde at gå videre på er, at vi fra Regnbuen fortæller det vi har forberedt; holder en lille pause, og at vi herfra snakker os frem mod nogle centrale emner eller modsigelser i arbejdet og i vores liv, og evt så går i grupper herom. Først til de enkelte områder:

Studenterhuset; Forum Kritisk Psykologi; Brugerdokumentation; Formidling; Bevægelsesarbejde; Sommerlejr og temadage; Tværfag; Rådgivningsprojekter; Kritisk Psykologisk Forum; Seminarer; Kollektiv, fagligt værksted, social-pædagogisk enhed, landpædagogisk kollektiv; Krop, spiritualitet, eksistentiel frihed, også kaldet åndegruppe; samt om at være ny i Regnbuen.

Måske vi skulle køre videre rundt mht, hvad andre fremmødte ellers har gang i, inden vi går over til det sidste vi har, som er en slags perspektivering af det at være, hvor vi nu engang er havnet.

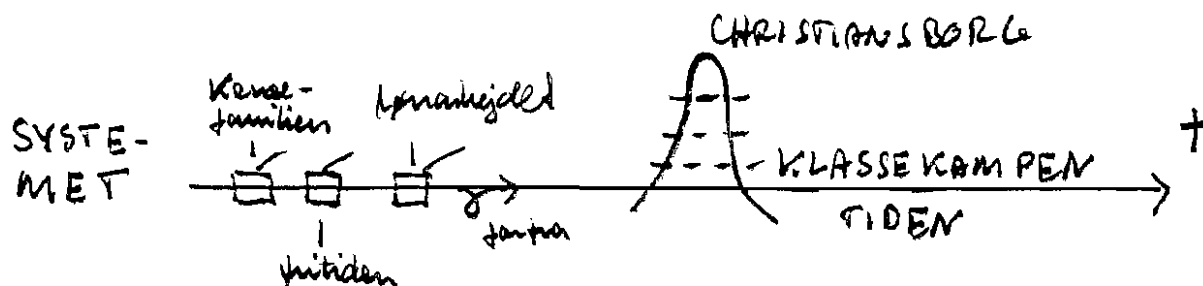
Omkring det generelle så er der lavet to indlæg til Indput, der beskriver dels arbejdet i Regnbuen og dels hvad det er for en samfundsmæssig kontekst, vi oplever at handle i for tiden; og så er der til idag kopieret to gamle oplæg, som tidligere er holdt for sygeplejelever respektiv i Galebevægelsen. Disse sidste oplæg handler specifikt om, at det er svært at finde bare nogen gode grunde til at støtte det psykiatriske system, men også at det at opbygge et parallelsystem eller en ordentlig kulturel levesammenhæng ved siden af, et slags tredje niveau af noget fælles-menneskeligt, er noget af en opgave, som ikke kan løses fra den ene dag til den anden - men samtidig er det også den opgave, der skal løses med udgangspunkt i hver dag man står op til, og går i seng efter.

På en arbejdsweekend for nylig tog vi fat på vores aktuelle personlige situation og uklarheder, og søgte at perspektivere det, vi stod med. Og det, der kom ud heraf, er, hvad der følgende kort skal søges fremlagt.

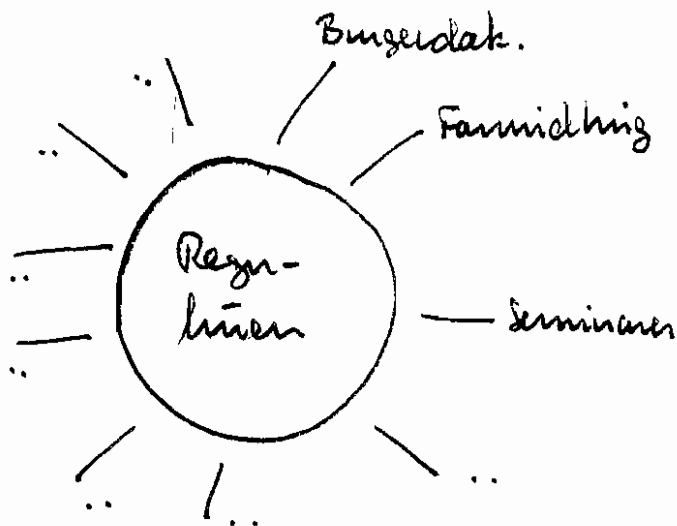
Starten blev taget i, at vi lever i et system, der kører hen over hovedet på os, ved at det definerer vores liv dels ud fra et profitmotiv dels ind i nogle kasser, der som sådan sætter ingen selvbestemmelse tilbyder. Disse kasser benævner vi kernefamilien, fritiden og lønarbejdet.

Imellem disse kasser er der en masse modsigelser, ligesom der er mange og forskellige typer af organiseringer, der går på tværs, fx fagforeninger, kvindebevægelser, studenterorganiseringer, ældreorganiseringer, vælgerforeninger, partier, dyrenes ve og vel, frimarkesamlernes forbund osv osv.

Dette system er som sådan vores givne grundlag, idet det er herfra vi får vores midler som SU, arbejdsløshedsunderstøttelse o.a., hvor størrelsen og måden er afhængig af de generelle politiske konturer og kampe.

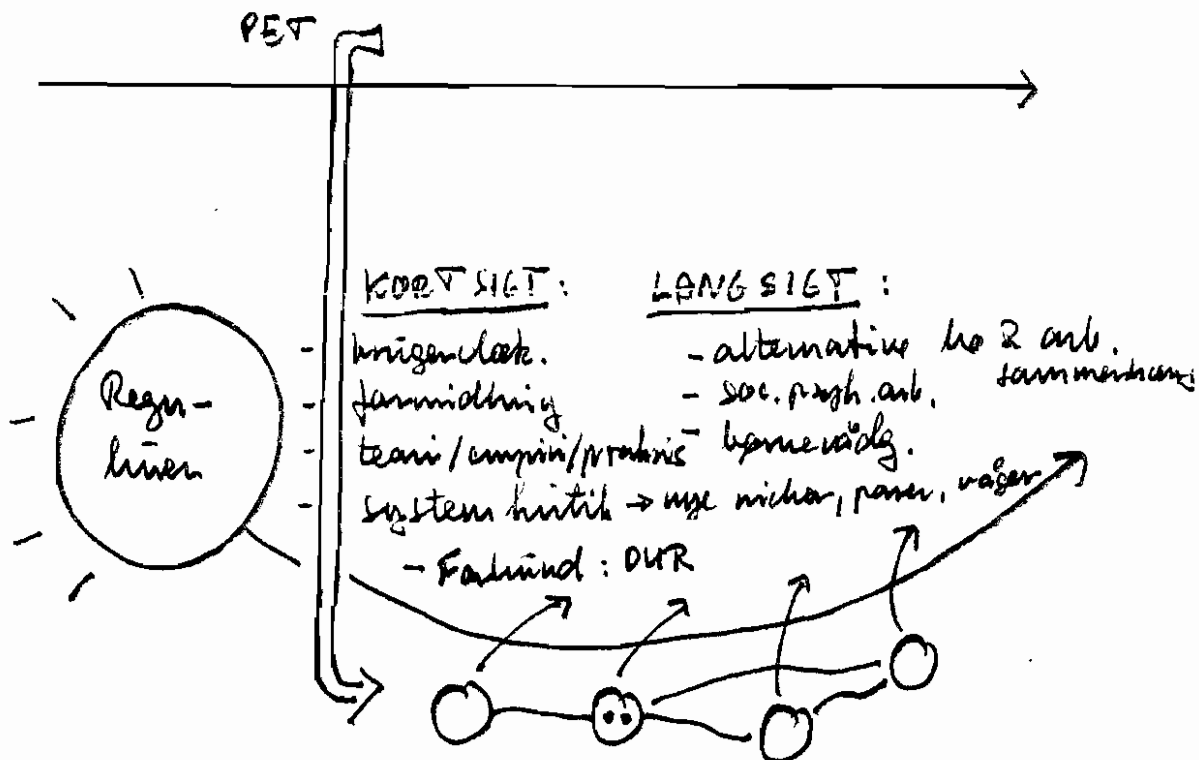

Ved siden af dette har vi så selv skabt os et andet udgangspunkt, et autonomt og total selvbestemt område for vores eget personlige, faglige og sociale liv; så at sige et område, der er defineret som værende udenfor systemet, omend det samtidig er et område, der lever i et af systemets porer. I sin tid kom dette i stand ud fra, at man kunne se sig selv udenfor det etablerede borgerlige samfund, og at man bestemt ikke havde lyst til at gå ind i dette, ej heller havde nogen interesse i at bidrage til den fordummelsesproces og tomhed - i form af det private egocentrerede materielle begær, også efter hinanden - der er styrende akse heri, og som kommer fra den historiske udvikling af privatejendommen og fra staten som undertrykkelses- og udbytningmekanismer.

I dette autonome liv har vi så vores arbejdsprocesser, dels om aksen rådgivning, dels omkring hvordan det er muligt sammen at skabe en ordentlig kulturel sammenhæng, der med nogle ord fra et tysk projekt af lignende art hviler på forstand, følelser, fælleshed ("Leiblichkeit") og medmenneskelighed ("Zwischenmenschlichkeit") (R.Zech mfl: "Politik und Subjektivität", Expressum 1989).

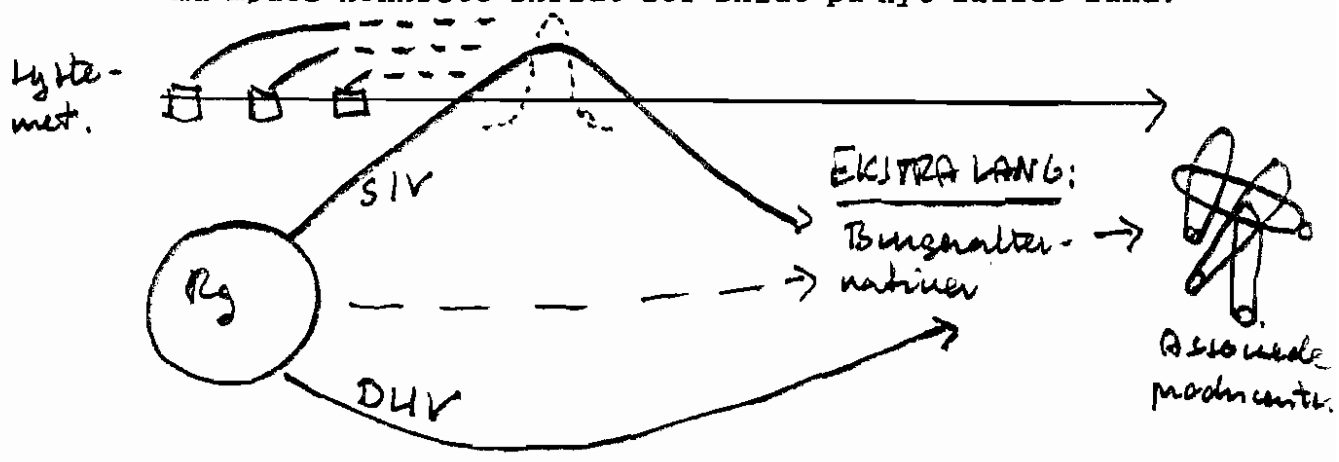
I dette spektrum har vi så formuleret - forsøgsvis - noget omkring på kort og på lang sigt, ligesom vi systematisk forholder os nedad, horisontalt, til den undergrund, der automatisk sættes af et system, der med en stat hviler på tvang. Fremfor at gøre som PET, der systematisk leder "dernede" for at slå ting, der kan vokse, ned endnu engang, håbende at det så aldrig igen rejser sig, så prioriterer vi at støtte og arbejde med dette område, som også er vores eget rum. Denne sidste streng kalder vi DUR for "dansk undergrunds ~~virkosomhed~~ rådgivning".

Problemet ved alt dette er, at det hverken er muligt at leve indenfor det borgerlige system, eller simpelt at leve udenfor - for griber man ikke ind i de generelle samfundsmæssige processer, så udleveres man for det første til egne livsbetingelser, og for det andet så afskærer man sig fra at skabe almene forandringer, også i egen langsigtede interesse.

Selve det at snakke om at være udenfor respektiv indenfor systemet - eller det borgerlige samfund - er mao en slags 'ustabil modsigelse', idet man er begge steder på een gang uden også reelt også at have noget grundlag for at kunne udvikle livet fuldt nogen af stederne. Og dette er vel også den reelle grund for, at når man presses, viger man næsten automatisk tilbage for konflikter, for et opgør kunne betyde at man også mister den bitte del, man i det mindste har tilkæmpet sig. At dette samtidig er resignation overfor den virkelige udfordring, etableringen af et bæredygtigt fremtidigt grundlag, tages så med i købet - selv om det er at smide barnet ud med badevandet. Der er mao aktuelt ikke længere nogen retrætepunkter, andet end deltage i fremtidens historie.

Ud fra dette må der snakkes om en dobbeltstrategi, der har fixpunkt i det, som det hele drejer sig om; og med et begreb fra Marx er dette udviklingen af "de associerede producenters skaben egen samfundshistorie". Dette - så at sige ekstra lange - perspektiv er også det perspektiv, hvori en undergrundsstrategi (:DUV / dansk undergrundsvirksomhed) og en systemstrategi (:SIV / systemintervenerende virksomhed) skal og må mødes konkrete skridt for skidt på nyt fælles land.

Hvad der hermed er kommet frem, har vi døbt "bundyret".

VINTEROFFENSIVEN 1990

EN PRAKTISK PSYKOLOGISK IDE.

I sidste INDPUT fortaltes "Om Regnbuen": et fagpolitisk rum for alternativ psykologisk rådgivning. Vi fortalte også, vi havde en idé.

→ Vællagt bagst

IDEEN.

Ideen går ud på at bruge rummet, der i forvejen er bygget op i Regnbuen omkring psykologisk teori og praksis, og i fællesskab med flere at udvide og bruge det bredere i forhold til alle de andre opgaver indenfor og udenfor det psykologiske fagområde, der også har betydning for livet. Dette er i sig selv nødvendigt, når en samfundsmæssig studenterverden skal kunne tage sine fag på ordet for videre arbejde.

IDAG.

Som gruppe arbejder vi heller ikke kun snævert med psykologisk rådgivning, omend dette er vores samlende akse. Hver især er vi for tiden energiske på forskellige faglige og politiske felter, der spænder fra krop til parti og bevægelser, og fra social- til sundhedspolitik. Men meget af dette arbejde er så omfattende, at vi til stadighed ikke kommer rigtigt igennem, i betydningen almene samfundsmæssige forandringer. Der er næppe det område, af psykologisk og sociologisk karakter, vi ikke har bevæget os ind i og tilkæmpet os en handleevne i forhold til - for så at gå videre til næste område! Heri ligger at vi støder på overgribende udviklingsbarrierer, generelle magt- og undertrykkelsesdimensioner, der kun via et mere kooperativt og tværarbejdsdelt fællesskab lader sig trænge tilbage respektivt overvinde.

Alt dette er ikke kun negativt. Vi når noget relevant i det daglige og har ophobet en erfaring, en kollektiv pulje, der er andres ejendom i samme grad, man ønsker videreudvikling af det samfundsmæssige liv.

SAMFUNDSMÆSSIG OPLØSNING OG OMSTRUKTURERING.

Hvad det i bund og grund er for en opgave, det hele handler om, er dog svar at kredse ind i den nuværende politisk-økonomiske situation, så først et par ord om denne.

Konstateres kan ret enkelt, at alle samfundsmæssige forhold omkring os er i opløsning og igang med en begyndende omstrukturering. Den tilkæmpede "velfærds"-stat er under pres, og arbejdsmarkedet har generelle strukturproblemer. På den ene side foregår en centralisering, gående ud af den danske nationalstat mod harmonisering af arbejds- og socialforhold på EF-niveau; på den anden side eksperimenteres der hjemligt med nye sociale-, sundhedsmæssige-, uddannelsesmæssige- og arbejdsmarkedspolitiske tiltag. Og hvad der binder det hele sammen er udviklingen af det "frie marked", af en overregional markedsøkonomi. Samlet er det langt fra småjusteringer, der er kommet ind i den samfundsmæssige dagsorden.

Problemet er bare, at markedskræfternes frisættelse, sekunderet af liberalismens aktuelle triumftog igennem den offentlige debat, ikke

læser de grundlæggende opgaver omkring omsorg for hinanden, for naturen og for frihed til at leve et værdigt liv, medens det er der. Tværtimod sker der en underkendelse heraf, hvorfor de fælles-kulturelle problemer også vil finde usolidariske og asociale løsninger i konkurrenceevnens og prismekanismens navn. Det er da også nedrivningen af det fælles-kulturelle, der primært synes at sætte sig igennem aktuelt. Det er derfor nødvendigt ikke bare at kritisere kapitalismen, men at arbejde med alternativer.

De eksisterende politiske organer - på arbejdsmarkedet som indenfor stat, amt og kommune - står endvidere også i den situation, at de er ved at miste grebet om de faktiske udviklingsprocesser. Dette kan bl.a. aflæses af, at det ikke synes muligt for dem at gennemføre bare småreformer indenfor udvalgte samfundsmæssige områder. Hermed ikke samtidig sagt, at eksisterende politiske organer ikke gør alt for at fastholde hidtidig magtbasis, endsiige udvide denne, men mere at de er isoleret i forhold til de menneskemasser, som de prøver at være talerør for. Der er faktisk meget, der taler for, at samfundsenheden idag står i en før-revolutionær situation, idet det på den ene side ikke længere synes muligt for magtens organer at styre, samtidig med at det på den anden side også er sådan, at alle folkelige kulturer endnu ikke har fundet sammen om fælles at sætte mennesket og ikke systemet i centrum - men det sidste kan der jo arbejdes for! Og arbejdes der ikke for dette, så vil nye, mere uhyrlige, magtbastioner bare erstatte de gamle perforerede.

EN REVOLUTIONÆR OPGAVER.

Det er en gammel hemmelighed - fra Psykologisk Laboratorium / arbejdspsykologigangen, Poul Vidriksen tesen - at oprør har det med en cyklus på 25 år, og at der er stærke lighedstræk med faser i individualhistorien under borgerlige livsbetingelser. Det vil da være bevægelsesammenhænge med interne aldre på 3-7 år på bagen, dvs sammenhænge på egne ben og på vej videre ud i verden, der vil komme i front.

Anvendes dette på det nuværende, så handler det kommende om unge folkelige oprørskulturer - kulturer for solidarisk helhedsliv - på vej frem mod mere eller mindre åbne konfrontationer med fraktioner indenfor stat og kapital i 1992-93. Men modsat tidligere må det være muligt at lære af den historiske erfaring, at "revolutionære" ikke primært skal søge at gribe magten ved at sætte sig i spidsen for oprørsbevægelserne, idet man gør sig og bliver som sin historiske modstander.

Alternativer hertil er sikkert flere, omend forbund fra neden er uomgængeligt heri, idet kraften til fornyelse kun kan komme fra liv, der selv er solidarisk i det brede. I det mindre kan det være at styrke fagligheden, samt kvaliteten i det politiske arbejde, hvor man allerede er, ved bevidst at handle i et videnskabeliggørelsesperspektiv, hvor der med videnskab forstås ubetinget fremme af det almene arbejdes standpunkt. En strategi på dette grundlag er da at være vidende om, at den nuværende opløsnings- og omstruktureringsproces vil tage stadigt større omfang i den nærmest kommende fremtid, men fremfor perspektivet om magt i hierarkisk forstand, så focus på de brudflader, der viser sig, og greb om hvordan disse kan overvindes og løses i fælleskab, de berørte parter imellem. Dvs horisontal udvikling af fælles-kulturelle samfundsmæssige processer. Fra den anden side kan man så sige, at i den grad dette ikke lykkes, så vil den historiske værdi af hvert enkelt menneske blive et simpelt økonomisk anliggende, i lommen på kliquen af (nye) jordbesiddere og produktionsmiddel-ejere, hvilket vil gøre alt det barbariske omkring feudalismens opløsning til rene solstråle-historier.

Der må derfor idag nødvendigvis gribes bredere, for at kunne gribe bredden i den opgave, der stiller sig. Vi må derud, hvor det er muligt at nå det imellem os, hvor vi vokser ved at trænge den historisk pånødede afmagt tilbage. Og så huske at historiens losseplads for fejltagelser samtidig er erkendelse om, hvordan der ikke skal sættes på handlinger. Fremtiden er dermed åben - og det må den også være for at livet kan finde sig selv heri.

EN KONKRET MODEL.

En måde - forhåbentlig en model til duplikering af andre, der er i drømmen om visioners opfyldelse - er at se sig værende med i følgende projekt: en cirkelstruktur, hvor kanten er givet ved, at een eller flere personer arbejder med et emne eller projekt, praktisk-teoretisk ud af gruppen, men som moment af en gruppekollektivitet indadtil, og i perspektivet en større forenet organisering af fælles livssammenhænge, på tværs af den nuværende parcelering af hverdagslivet, der kun kan at isolere os fra hinanden.

Modellen med randpunkterne/emnerne på følgende sider er et spejlbillede af den nuværende Regnbue-struktur. Nogle af punkterne er allerede selvlivsprojekter, andre er gamle ideer, som det endnu ikke er lykkedes at få sat skub i, praktisk, i vores hverdag.

RÅDGIVNINGSPROJEKTER: Det er ikke kun studerende, der søger Regnbuen. Mange andre grupper/bevægelser bruger os, ligesom der over tid er specifikke ensartede problemkomplekser til stede. Et målrettet arbejde tilbage mod en styrkelse af den sociale kontekst, som brugergrupperne kommer fra, kunne være en fremadrettet og forebyggende aktivitet. Kunne eventuelt hvile på fondsmidler - eller det kan gøres som moment i den rådgivningsmæssige "parallelstruktur", der skal vægtes som alternativ til psykiatrien. Perspektiv: opbygningen af en satellitrådgivnings-sammenhæng.

KRITISK PSYKOLOGISK FORUM: Det er Forum-møderne på psykologi, i Dræberen, hvor der ligesom i sidste semester holdes møde hver anden onsdag.

SEMINARER: De sidste 6 år har der været afholdt halvårslige weekendseminarer om kritisk psykologi. Det er oplagt at gruppen aktivt prioriterer ressourcer til det fortsatte arbejde med disse seminarer for studerende og færdige. Næste seminar afholdes d.8.-10.februar 1991 med det foreløbige tema "Solidaritet og afværgeformer i praksis".

KOLLEKTIV: Det er enormt besværligt at få nogle fælles bolig-mæssige betingelser, når det er fattigrøve, der tænker på det. Så at være flere på tanken kræves; eventuelt i den udvidede form, hvor det er muligt indenfor en større ramme af flere forskellige kollektiver, små lejligheder mm, over tid at kunne flytte rundt ud fra behov og interesser - uden samtidig også at skulle flytte alt i fysisk forstand. Det kan kombineres med et:

FAGLIGT VÆRKSTED: Et sted, hvor der kan arbejdes, og hvor man har al sit habengut, som kan deles med andre. Et miljø til studier og andet, hvor man ikke behøver købe den samme bog alle sammen, og hvor man direkte kan støtte og trække på hinandens viden og erfaring; eventuelt også et sted, hvor der som erhverv arbejdes med psykologisk virksomhed. Kan kombineres med:

EN SOCIALPÆDAGOGISK ENHED: Et behandlingskollektiv, hvor det her og nu er muligt at tilbyde, fra øjeblik til blik, et sted at VÆRE FRIT med sit pres, sin krisekamp. Har sammenhæng med:

LANDPÆDAGOGISK KOLLEKTIV: Ved Kolding har een af os hjemme på en gård. Der er familiepleje nu, men også en masse yderligere muligheder for at bygge stedet videre til meget mere.

KROP, SPIRITUALITET, EKSTENTIEL FRIHED:

Dette efterår har der i Studenterhuset kørt en teori-praksis-gruppe hver tirsdag omkring opmærksomheds- og bevidsthedslogikker, afspænding og massage. Teoretisk har det været centreret om konceptet 'at sanse med hele sit personlige rum'. I kritisk psykologisk forstand er det et udforsket område, men perspektivet i det er ikke så tosset endda, idet arbejdet hermed synes at give momenter til, hvad man kan kalde personlig fagpsykologisk praksistræning. Bevægelsesaspektet omkring det kropslige kniber det dog med at få integreret i arbejdet - vi mangler endnu viden her.

STUDENTERHUSET - er Regnbuens umiddelbare fagpolitiske ramme. At styrke og virke med husets udvikling - tværfag, det kulturelle og det sociale - er også en integral del af rådgivningsarbejdet, idet det er, når sociale muligheder for et ordentlig liv med hinandens, kikser, at der kommer private "psykiske" problemer.

FORUM KRITISK PSYKOLOGI, teori & praksis: Det er bladet, der laves på Studenterrådet/Krystalgade, og som lige er udkommet med et dobbeltnummer: FORUM nr.6-7. Det kniber dog generelt med kræfter til bladarbejdet, men har vi ikke stadig brug for et blad mellem os? Eventuelt også i den form, hvor det udkommer hyppigt, månedlige noter o.a.

BRUGERDOKUMENTATION:

Dette er en intern fortløbende arbejdsopgave i Regnbuen, der går ud på at almenføre, ud fra terapeutiske enkeltforløb, dels hvordan terapeutiske processer typisk bevæger sig, når konflikter løser sig op, dels hvad det er for sociale og menneskelige betingelser, som dette implicit kræver - respektivt hvilke der generelt skal undgås udviklet, idet de ellers fører berørte i fornyet konflikt og afmagt.

FORMIDLING: I rådgivningen holder vi ofte oplæg for andre faggrupper og bevægelser, enten inde hos os selv eller ude. Desuden ligger der allerede masser af viden omkring teoriudvikling og rådgivning, som funktionelt kunne gives tilbage til faget, enten i form af alternative undervisningshold og/eller under Psykologisk Laboratoriums finansiering. Det samme gør sig gældende ift formidling gennem Folkeuniversitetet.

BEVÆGELSE SARBEJDE: Vi prioriterer at arbejde med andre bevægelses-sammenhænge i den ganske undergrund. To gamle ideer ligger og venter: 1 - at besætte et statshospital, gøre det til "Befriet område"; 2 - at finde, på eksakt vis, det springende svingningspunkt i herremændenes sidste bastion, Christiansborg, og med den lille seismolog-hammer gi' det nådesstødet.

SOMMERLEJR OG TEMADAGE:

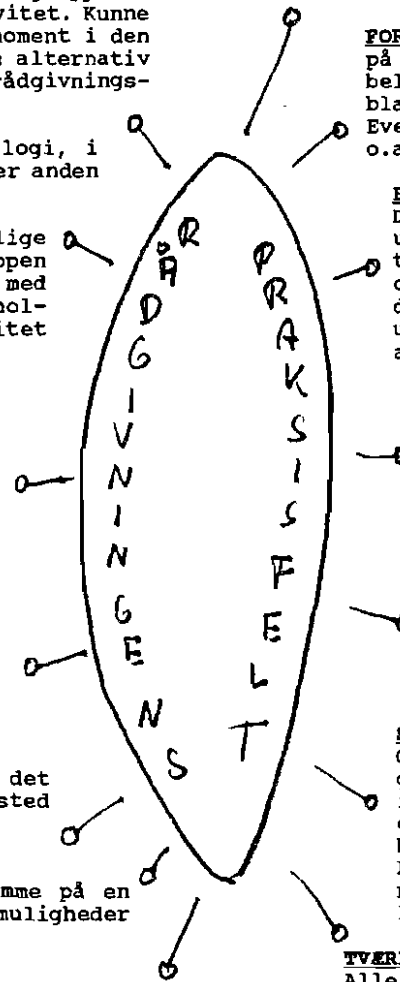
Gruppen af uddannede psykologer (:Færdigorganiseringen) mødes to gange om året til temadage og en enkelt gang 3 arbejdsdage i internat omkring udvalgte emner, primært relateret til psykologisk erhvervspraksis.

Desuden arbejdes der her i forhold til vores fagforening, Dansk Psykolog Forening. En gammel ide om et "Fagligt Selskab" i dette regi vil passende kunne tages op igen, måske centreret om 'Grundlagspsykologi'.

TVERFAG:

Alle videnskabsområder har brug for en adækvat psykologi, ligesom psykologien/psykologer kun er eet moment i en større samfundsmæssig arbejdsdeling. At opbygge nyt - in casu socialismen - kræver ud over teoretisk samarbejde også et praktisk. Idag arbejder Socialistisk Forum, Gruppe 89 - en gruppe af økonomer, politologer, sociologer, psykologer osv - hermed gennem seminarer og arbejdsgrupper om centrale samfundsmæssige temaer, pt. hverdagsliv, teknologi, økonomi, kvindekamp, psykologi.

Næste møde er i Studenterhuset, 1.sal tirs d.11.december kl.19,30, hvor der vil være indledende oplæg om "Grundlæggende værdier i socialismen og om den subjektive faktor i hverdagen", samt om "Læren af den Øst-europæiske udvikling".

PROBLEMET.

For ikke så længe siden, under en ekstra arbejdsdag, stod vi overfor at forestille os den fremtid, vi ville gå imøde. Og her samledes vores opmærksomhed omkring det tidligere nævnte om "udviklingsbarrierer". Det var klart at vi ikke kunne løse stadigt flere af vores opgaver bare ved at løbe hurtige i den gamle form. Men samtidig lå også den erkendelse, at vi i høj grad arbejdede kun med det hele, hele tiden og fælles.

Vi har taget dette med som problemet om en mere bevidst og differentieret arbejdsdeling, hierarkisering af mål, samt prioritering af korte og langsigtede perspektiver; - Og alt det foregående er også søgt skrevet ud fra denne problembestemmelse. Men hvad det er, dette nye standpunkt, der her igennem søges fremmet, har vi kun småpraktiske meninger til. Nogen konkrete målforestillinger ift hvilken retning det skal gå, har vi heller ikke.

Ligeså er det begrænset med erfaring, viden og begreber, som vi indtil nu har om udviklingen af en sådan 'social differentieringsproces'; men det er dog en opgave som også psykologien må interessere sig for, befordre og løse ud fra sit standpunkt, selv om det snarere er sociologiens/samfundsvidenskabernes primærområde. Indlysende er imidlertid også selv at trække på, inddrage kategorier og kompetence herfra, idet psykologien er henvist til gjorte almene udviklingsbestemmelser som følge af sociologiens kraft som menneskelig subjektiv faktor, hvilket er begrundet i at psykologien altid er bag de sociale strukturer, omend den samtidig har en evne til at hæge fast, søge udvikling af og igennem den "naturligt sociale medmenneskelige omverden".

Desværre ligger der for sociologien/samfundsvidenskaben, at der kun sparsomt arbejdes med udledning af kategorier, ud fra hvordan samfundshistorien overhovedet har udviklet sig ud af naturhistorien og videre frem. Dette betyder, at givne kategorier har en ubegrundet status mht genstandsrelevans og almenhedsmodus - men her har den kritiske psykologi en metodologi at trække på for videre tværfagligt arbejde.

REGNBUEEN IGEN.

Det er også muligt bare at gå med i selve Regnbuens interne akse omkring personlig vejledning/rådgivning/terapi. I så fald må du kunne afse en aften om ugen, 6 timer, og lidt forberedelse hjemme. Du kan være 1.ste semester studerende, eller gammel faglig rotte, bare du har en interesse i ..... ja, livet, og i at koble dig på praksis'sen, gøre den bedre, mere almen, udvikle den videre. Ligeså kan du gå med i gruppen, tilknytte dig fællesmødet, uden at involvere dig i det direkte brugerarbejde. Du kan også gå med for at skrive om det, fremme andre opgaver eller for at lære os at kende.

FORSLAG.

Vi har et forslag om en arbejdsdag om ovenstående i Studenterhuset / Købmagergade 52 for alle interesserede. At starte

lørdag d. 24. nov kl 12:

- forslag til dagen
- generelt om aktive arbejdsniveauer
- evt gruppearbejde
- plenum

Du behøver ikke give besked, om du kommer. Men ved du, at du gør det, må du gerne ringe.

Mange hilsener Regnbuen 33-13.65.92, onsdage 20,45 ->

Inger 33-11.36.21	Birgitte 31-83.35.81	Karsten 31-85.37.47
Kalle 31-81.37.88	Anne 31-10.31.89/	Inge 31-81.27.98/
	31-87.47.15	33-32.80.85
Leif 33-11.09.19	(aften) Jesper 36-30.34.37	
Aino 31-20.45.19/	Lillian 75-55.80.11/	Suzanne 42-18.33.39
46-73.28.10	31-54.89.90	31-24.18.89
Jørn Bo 31-29.02.78	Helle 42-36.18.38	Jette 31-83.03.90

Kære INDPUT-læsere!

Som moment i tiden har vi en idé.
Først vil vi fortælle, at vi eksisterer.
Det gør vi med nedenstående "Om Regnbuen".
I næste nummer af INDPUT fortælleres om idéen.

Vel læst.

OM REGNBUEEN.

- En lille fortælling om en alternativ psykologisk rådgivning fra 80-erne ind i 90-erne.

AF REGNBUEEN, Studenterhuset / København.

I foråret 1990 er der i Folketingets socialudvalg sat fornyet focus på den store gruppe af mennesker, der har det psykisk dårligt. Det drejer sig skønsmæssigt om 400.000, hvor det synes at stå klart at psykiatrien ikke, ej heller den distriktspsykiatriske udvikling, kan løfte opgaven på bare nogenlunde forsvarlig måde. Kvaliteten af psykiatriske løsninger ufortalt kan der herindenfor kun støttes op omkring en ottendedel, dvs 50.000, hvilket har fået et flertal i socialudvalget (d.22.maj 1990) til at vedtage et forslag om oprettelsen af rådgivningscentre og behandlingsinstitutioner for voksne med psykiske lidelser. Det er endnu meget uklart, hvordan dette vil blive udmøntet i praksis, men foreløbig efterlyses et større samarbejde mellem amt og kommune.

Siden da har den psykiatriske faggruppe været oppe på mærkerne. At der overhovedet er tanke om oprettelsen af et sådant "parallelsystem" til psykiatrien ses som udtryk for (jvf eksempelvis Per Vendsborg 90), at der hos mange, politikere og i den brede befolkning, råder usikkerhed om, hvad psykiske lidelser er, for disse behandles nu engang bedst af psykiatrien, særligt nu hvor distriktspsykiatrien så småt er på vej ud i lokalsamfundene (jvf Sundhedsministeriet 88 og Dansk Sygehus Institut 88). Set fra den menneskelig psykologis standpunkt er dette modargument mod rådgivningscentre udenfor psykiatriens gebet nu ikke så indlysende endda. Det minder mere om brødnid, og om at den, der sidder på magten, også har retten til at definere sin egen uundværlighed. Det er da heller ingen hemmelighed, at psykiatrien er en falsk videnskab, der anvender andre fags metoder uden selv at have nogen faglig-indholdsmæssig kompetence hertil.

At der overhovedet er en voksende bevidsthed om psykiske problemers art og voldsomme omfang er et fremskridt. Men ligeså vigtigt er det at gøre sig klart, hvad det egentlig er for en opgave, som det drejer sig om at løse. Hvis psykiske problemer, indenfor et behandlingsmæssigt parallelsystem, også her hæftes til den enkelte som individuel skæbne, vil det bare resultere i nye isolerede behandlingstilbud, der heller ikke grundlæggende arbejder med fremskaffelsen af bæredygtige sociale strukturer - menneske-værdige bo- og arbejdsforhold - hvorindenfor mennesker kan leve og udvikle deres liv med andre i vores fælles helhed. Resultatet af en negligering heraf, dvs af den sociale verdens konflikter som grundlag for psykiske problemer, bliver for det første en accept af de eksisterende samfundsmæssige marginaliseringsprocesser, der med hastige skridt skaber stadig flere problemer for de få og de mange (bistandsklienter, arbejdsløse, førtidspensionister mfl). For det andet fås endnu et selvklørende og teknisk behandlingsvæsen - a lå psykiatrien - der heller ikke langsigtet fører os ud af problemet, men som tværtimod skærper det. De såkaldt psykiske "sygdomme" kan da også ses som skabt af psykiatrien selv (jvf S.Bach 89 og K.Michelsen 89).

Indenfor den alternative rådgivningsbevægelse, der er blomstret lidt op igen med Socialministeriets SUM-midler, har man længe været klar over, at psykiske problemer er et svar på utålelige livsbetingelser. Og rådgivningsarbejdet retter sig derfor også ind mod en langsigtet forbedring heraf. Det synes imidlertid svært også fra denne kant grundlæggende at udvikle arbejdet - i perspektivet overflødiggørelse af ydre-støtte til fordel for fællesarbejde - hvor især ressourcemangel og bureaukratiske arbejdsmarksregler stiller sig som stadige og uovervindelige skranke. Men en fremtidig strategi på området kunne være, at amter og kommuner også blev pålagt at støtte op omkring de alternative støttemuligheder, der allerede eksisterer på græsrodsplan. I det følgende skal vi fortælle lidt om en alternativ rådgivning, der har overlevet 80-erne. Og vi gør det med det klare sigte at inspirere andre til at tage deres "sag" i egen hånd.

HISTORIEN BAG.

For snart 7 år siden fandt en gruppe psykologistuderende sammen. Som fællesnavner havde man en kritik af de etablerede psykologiske teorier for at reducere det levende menneskelige liv til en usanselig maskine, udleveret til fremmede interesser. Den samme kritik fandt man gældende overfor de sociale måder, hvorpå det etablerede samfund mødte menneskelige problemer: fremfor medmenneskelig støtte til greb om og udvikling af livet, så blev der givet trøst, manipulation, tvang og eventuel hjernemedicin. Det blev derfor et selvfølgelig udgangspunkt for os at arbejde med den nye forskningsretning - Den Kritiske Psykologi - som ikke er en psykologi om objekter ("de andre") men for og med os som handlende subjekter (Litteratur til eksempel: O.Dreier 79 og K.Holz kamp 83). En tredje fællesnavner var, at man som studerende var træt af, på det universitære elfenbenstårn, kun "at kunne snakke" om livet, tolke og fortolke tekster, ikke meget forskelligt fra middelalderens skolastik.

Sådan var tingene dengang - og sådan er de overvejende også idag, gående mod det værre for flere.

EN START.

Samlet fandt gruppen dengang ud af at bevæge sig ind i Studenterhuset. Perspektivet var at yde et positivt bidrag til, hvordan man i praksis kunne arbejde alment-menneskeligt med psykologiske problemer. Onsdag aften den 22. maj 1985 åbnede vi udadtil for de, der ville kunne bruge vores faglige arbejdsenergi. Siden har vi været fast i Studenterhuset onsdag aften - og på mange andre tidspunkter - kun afbrudt af korte sommerferieperioder.

Vi er gennem tiden blevet brugt af et utal af forskellige personer. Nogle har haft studieproblemer, kærestekoks, eller har stået isoleret, ukendt af nogen. Andre igen har båret de mere barske undertrykkelsesformer i form af incest, voldtagt eller selvmords/mordforsøg mv med sig. Fælles er endvidere sociale processer af marginalisering og udstødning fra arbejds-, studie- og boligbetingelser.

Et rådgivningsforløb kan strække sig fra nogle uger til flere måneder. Nogle også op til et år og halvandet. Der er ingen tidsgrænse på, hvad der heller ikke er muligt, når den berørtes problem er udgangspunkt og slutpunkt for arbejdet.

UDGANGSPUNKTET.

Da vi startede på rådgivningsarbejdet sad vi med en meget gennembearbejdet analyse af, hvordan der i teori og praksis ikke skulle arbejdes, hvis det skulle være på de berørtes, brugernes, præmisser. Dette fandt vi blandt

andet ved at undersøge, hvordan det etablerede system arbejdede. Kun lidt havde vi selv til, hvordan vi så ville og kunne arbejde.

Alt dette gjorde vi selvfølgelig åbent - ligesom vi sidenhen har fastholdt en total åbenhed omkring, hvad der styrer vores arbejde i relation til den enkelte.

Siden hen har vi fået mange flere "brikker" til, hvordan det mere præcist er muligt at arbejde målrettet fremad. Det meste ligger desværre kun i vores egne mapper som interne analyser, oplæg mm, men noget har vi taget os tid til at offentliggøre, blandt andet i PsykologNyt (1988, nr. 7) og i tidsskriftet "Forum for Kritisk Psykologi".

TID OG RESSOURCER: ET STADIGT PROBLEM.

Vi er ikke så offensive og udadvendte, som vi gerne ville være. Vi mangler altid ressourcer; og det går ud over både forebyggende initiativer og praktiske bidrag til generel overvindelse af de socialt begrænsninger - manglende rum, uforenelige interesser, utilstrækkelige ressourcer - der altid i sidste instans skaber psykiske problemer.

Med jævne mellemrum - og det handler det også om for tiden - er der stop for nye brugere. Vi søger da at henvise til relevante steder; men står hyppigt i den situation, at det er umuligt - og vi går da ofte alligevel ind i et forløb. De manglende henvisningsmuligheder kan handle om, at de er prøvet - eller at man har så mange dårlige erfaringer med det etablerede, at der kun er steder som dette tilbage.

For det meste kører vi også selv på de allersidste ressourcer, og det kan ingen være tjent med !!

GRUNDE.

I den tid vi har eksisteret som rådgivningsgruppe, har vi oplevet opbygningen af et mere og mere levedygtigt samfund. Bare det at kunne mærke sit eget liv og drage omsorg for det basale, er ved at være en fremmed evne. Til grund herfor støder vi hele tiden på den allestedsnærværende systemmæssige vækstoptimering og topstyring med hinanden som konkurrenter - også internationalt - om at sikre sig selv til egen private niche, hvilket kvæler - ud over kloden - også lysten til at være menneske med hinanden og sammen.

Det synes således at være et Sisufosarbejde at vende denne nedadgående sol ved at opbygge sociale strukturer, der fremmer liv - fremfor stadig flere isolerede skæbner - men vi kan ikke finde noget alternativ. Kan man idag i det mindste - i stedet for resignation og udbytningen af andre - holde dette op for sig som "usminket sandhed", så må det lykkes en dag - i dag eller i morgen. Og så kan menneskelig energi ikke være spildt.

ET ARBEJDSKOLLEKTIV.

Som gruppe fungerer vi som et arbejdskollektiv: det basale ved vores virksomhed er et fælles anliggende og et fælles ansvar. Herudover arbejder vi sammen to og to, såvidt muligt en af hvert køn og med forskellig klassebaggrund.

For tiden er vi 12 i gruppen; halvdelen er nye, de fleste af os er psykologistuderende og resten færdige psykologer.

Udadtil er det et frivilligt og gratis arbejde på den berørte brugers præmisser. Indadtil omhandler det også fagpolitik, en fri ramme til at arbejde ordentligt med problemer - ellers ville det heller ikke være muligt at almengøre mod kvalitativt nyt, til brug for andre.

Gruppen er endvidere åben for at andre kan koble sig på den fælles praksis.

PSYKISKE KONFLIKTER.

Det er ikke nogen tilfældighed, at vi er i Studenterhuset - for her er et sted, hvor det er legitimt at insistere på fagligheden og på perspekti-

vet af fælles samfundsmæssig nytte af ens aktivitet. I huset fås derfor også et teori/praksis-forhold, der åbner for nyt.

Selv om vi arbejder professionelt med vores fag, så er det ikke en terapifabrik vi søger at opbygge. Tværtimod søger vi at medvirke til en folkelig kultur, hvor mennesker på tværs af køn, klasser og grænser har et socialt liv, der muliggør og støtter, at man selv kan løse og udvikle problemer på en levende måde. Dette arbejder vi med ved at engagere os i det vi møder på vores vej, samt forfølge de lidelsesfyldte problemstillinger derud i de sociale strukturer, hvor de eksisterer som fælles og individuel afmagt. Her møder vi så også i fuldt flor den typiske stats- og privatform for liv, og den inkompetence hver enkelt herigennem nagles til. Men fremfor fornyet underkastelse, så søger vi at trænge afmagten ud af de givne sociale kollektiver - for det at leve under fremmedbestemte betingelser og alene at måtte satse på sig selv, det om noget er grunden til psykiske konflikter. Psykiske problemer opstår da også, når man udleveres til de givne betingelser og frakobles kontrol over væsentlige tilværelsesomstændigheder - hvad der desværre finder sted mere og mere overgribende idag.

DRØMME

Vi drømmer derfor umiddelbart om friere betingelser til at arbejde mod tvang - og for strukturer, hvor mennesker kan bruge deres spontane kraft til at ville hinanden og arbejde for det fælles liv ud over alle grænser. Dette kræver, at det er muligt at løfte bredere og i fællesskab. Og derfor håber vi konkret på, at andre fag går i gang med deres faglige aktivitetsgruppe i Studenterhuset, samt i alle andre mulige frirum, og at vi får en stadig bredere tværfaglighed grupperne imellem - fra neden.

Desuden ville vi kunne bruge, at der fandtes en økonomisk understøttelsesform: SU-klip, et projekt borgerløn eller andet.

Referencer:

Bach, K: "Anti-psykiatri eller ikke-psykiatri", Amalie 4-5, 1989.

Dansk Sygehus Institut: "Psykiatrien under omstilling - Samordning og integration af det samlede tilbud til mennesker med psykiske lidelser", DSI-Rapport 88.06, 1988.

Dreier, O (red.): "Den kritiske psykologi", Rhodos 1979.

Holzkaamp, K: "Grundlegund der Psychologie", Campus 1983.

Michelsen, K: "Synålejomfruen og lægevidenskabens menneskeopfattelse", Munksgaard 1989.

Sundhedsministeriet: "90-ernes psykiatri - oplæg til temaplanrunde", 1988.

Vendsborg, P: "Distriktspsykiatri og rådgivningscentre", Information 29. august 1990.

Pt består Regnbuen af: Anne, Jørn Bo, Jesper, Suzanne, Helle, Birgitte, Kalle, Karsten, Jette, Leif, Aino, Inge, Inger og Lilian.

Og vi kan træffes i: Studenterhuset, Købmagergade 52 I.sal, 1150 København K. Tlf: 33 13 65 92, onsdage klokken 17.15 -18.15.

I næste nummer af INDPUT vil vi fortælle om den idé, som vi forestiller os kan bringe arbejdet videre. Det er en idé, der lægger op til, om du kunne tænke dig at være med, med de interesser du har i udviklingen af vores fag.

14.11.90

Vedr. Regnbuen.

For tiden er mit hoved fyldt med tanker om, hvad det egentlig er der foregår i vores gruppe. Selv står jeg i konflikter på forholdsvis afgrænsede områder, der dels handler om supervisionsgruppen, der er svært fungerende, og dels i mit gamle samarbejde med Inger, hvilket er ligeså svært at greje. Herudover må jeg konstatere, at mange områder af rådgivningsarbejdet for mig til stadighed smutter for en bevidst kontinuerlig bearbejdningsproces: brugeropsamlinger, samarbejdsforhold, litteratursøgning til påstødte problemer mv.

Mht til konflikterne kan jeg opleve flashback til for 2 år siden, hvor der var store problemer i selve brugerarbejdet: man kom ikke igennem, men fik tvært imod skærpede problemer med brugere - og forløb måtte også afbrydes. Der var to udgange heraf: enten danne front mod brugerne som gruppe, bearbejde sine "kager" alene indadtil, eller at søge at styrke hinanden i at genvinde det indholdsmæssige greb i det direkte arbejde. Da førstnævnte side tilhører det etablerede, var der kun sidstnævnte udgang. Men det betød en splittelse af gruppe: nogen gik direkte og hurtigt, andre sev så småt.

Dengang blev det også til en magtkamp om, hvordan Regnbuens profil skulle være. Det "alternative" blev sat overfor det "kritisk psykologiske" selv om det ikke kan være andet end sider af samme sag, de dagsaktuelle problemer i betragtning, og ligeså at definere sig ud af problemerne overfor at lade praksis være udgangspunkt og slutpunkt for refleksion og handling.

Personligt har jeg det ikke dårligt med splittelsen dengang. For fremfor at vælge side mellem at være indenfor eller udenfor, blev problemet holdt åben mod en fremtidig mulig løsning - men dette var det svært for flere at vente på.

Men selv på dette gruppeniveau ligger/lå der en brugerproblematik. Faktisk var konflikterne i brugerarbejdet repræsenteret hele vejen op igennem gruppen: konflikt, uudholdelig spænding, isolation og tabuering. Og der var en lang periode, hvor gruppearbejdet var domineret af typiske konfliktafværgeakser der gentog disse i form af tilbagetrækning og forsøg på kontrol over livsbetingelserne via kontrol over andres ytringer.

ikke
 Kulminationen kom her, da et oplæg fra undertegnede blev givet ind i gruppen. Det handlede om afværgeformer - skrevet på baggrund af, at jeg personligt ikke måtte ytre mig, og ud fra at det var gjort til håndfast tabu at måtte reflektere over vores egen personlige indgåen i brugerarbejdets problematikker. Dette var samtidig også den sagslige grund til at komme med oplægget - for kan der ikke tales om vores personlige måde at arbejde med brugere på, fx hvordan man starter, samler op, perspektiverer, selv mestrer/overvinder afværgeformer, intervenserer ved at lytte/gentage/kommentere, snakke højt/lavt, bruge tavle eller ej, køre rundt på stol, ryge på bestemte tidspunkter osv osv, ja så er det selve vores grundlæggende arbejdsredskab - os selv i situationen - der sættes uden for parantes; og dette fører kun i en retning: den forkerte.

Heri ligger selvfølgelig, at man er sårbar på sig selv, særligt når redskabet er een selv næsten ene og alene. Der er ikke rigtig nogen retrætepositioner. Men omvendt er det så også en sårbarhed, der må overvindes, ellers får brugeren et yderligere problem: den der skal hjælpe een med at løse problemet. At problemløsning bliver umuligt på denne grund siger sig selv.

Dengang lå der også på gruppeniveau den akse, at afhængig af hvordan man forholder sig til konkrete brugere, så er man også med til at definere sin fremtidige målgruppe. Den etablerede måde, hvor man som gruppe danner front - og dermed heller ikke kan undgå at danne front indadtil mod hinanden - vil klart betyde et fravalgt af aktive anti-kapitalister, anti-racister, anti-imperialister osv fra diverse bevægelser i den Københavnske undergrund, kort sagt ud med proletaren. Og ligeså omvendt: er man låst i en borgerlig ramme, så er det både risikofyldt og næsten uoverstigeligt at gøre op med diverse tekniske forholdemåder til hinanden, hvorfor der kan være lidt funktionalitet i lidt ny manipulation, trøst mv til at køre videre uden grundlæggende forandringer - men hertil har borgerskabet allerede opbygget en rådgivningssammenhæng: psykiatrien og den traditionelle psykologi.

Og det var ikke det perspektiv, jeg kunne føle for dengang - og heller ikke idag. Derfor også min aktivitet, stædighed.

Dengang - hvad ovenstående flashback også tilhører - kom konflikterne fra brugerarbejdet. Idag kan jeg

sidde med, at der er en anden genese, nemlig at man pt prøver, og egentlig det sidste år har prøvet, aktivt at udvikle perspektivet for selve helheden i og om os. Dette er måske så også grunden til, at konflikterne fra dengang vender tilbage. Hvor det dengang kom til at handle om, hvem der måtte være i Regnbuen, horison-talt, så er det nu det vertikale, der slås an: hvem kan være med i hvilken retning og hvordan. Ligesom dengang tilbyder denne nye opgave ikke nogen hol-depladser eller helle-positioner, for er det ikke muligt at kunne forbinde sig til noget, og selv udarbejde tingene videre, ja kobles man af, lades tilbage - og overflødiggøres ikke bare af kapitalis-mens historie, men også af ens egen.

Jeg har ikke noget generelt til løsningen - eller til et løsningsrum for denne konflikt. Den er dog reel nok, givet som den er af samfundshistorien udenom os. Men generelt gælder vel, at kan man ikke som socialist arbejde med det almene - der selv er udviklet og i udvikling - så er det ikke muligt at komme ind i historien, og så er det hele ligegyldigt!

Til det aktuelle, til løsningsbrokker, er der måske resson i:

1 - at åbne og udrede, hvordan vi hver især, mere eller mindre privat, søger at reflektere, takle og bemestre det givne konfliktfyldte ift den sag, man forestiller sig, at det drejer sig om, samt hvad sagen egentlig er i sig selv.

Herunder drejer sig så om at få præciseret de in-dividuelle perspektiver, der ligger for ens engage-ment; kort sagt hvor vil vi egentlig hen hver for sig med det hele, på kort og på lang sigt, hvor det måske særligt meget drejer sig om at komme "ud af ordene".

2 - at tage i hvert fald een strukturel akse med som ny fremtidig funktionslogik: gruppemøder for gamle for sig og ditto for nye for sig, evt en gang om måneden eller andet. Og det ud fra at dimensionen ny/gammel er en genstandsakse i vores arbejde, hvor der er for-skellige krav/opgaver/problemer forbundet med hen-holdsvis den ene eller den anden side. Ved at holde disse møder vil der kunne opstille indholdsmæssige krav til hinanden arbejds måde.

Vedlagt kopi af det gamle oplæg om "afværgeformer". Måske det kan sætte tingene i historisk relief.

K.H.Kalle

REGNBUEEN

— ONSDAGE I STUDENTERHUSET —

ca. 17⁰⁰ : MØDES
 - Kaffe- og thebrygning, tilf/modtagelse, sladder

17¹⁵ - 18¹⁵ : SUPERVISION I GRUPPER

(BRUGERFORLØB)

20⁴⁵ : FÆLLESMØDE (husk at tjekke på postkasse).

- meddelelser intern/ekstern nyt fra huset
- næste vicevært & referent & cafévægter
- evaluering af afsluttede forløb
- status omkr. sup.grupper og brugerforløb og storgrupper
- nye brugere / nye ressourcer
- program de næste mange gange
- Nye (Velkommen).

* 21³⁰ - 21⁴⁵ : PAUSE

21⁴⁵ : AFTENENS TEMA

22⁴⁵ - 23⁰⁰ : (- aftenens digt)
 Kritik/selvkritik

* STORGRUPPE

Kære Regnbue-rod.

Jeg skriver til dig/jer, om der er en mulighed for, at der kan prioriteres nogle timer, en formiddag, eftermiddag, aften eller nat til at være bisidder til en "kold tyrker" med U. fra Regnbuen.

Det drejer sig om perioden ons d.7.nov fra kl 24, altså natten til torsdag, og så til søndag d.11.

Selv vil jeg prioritere megen tid; regner også med at Anne har nogen, men da hun ligenu er i Berlin, ved jeg ikke noget før hun kommer hjem i begyndelsen af ugen.

Det kan også være een/nogle vi kender rundt om Kritisk Psykologisk Forum - eller en kæreste, medkollektivist olgn - der kan gå med, hvis de altså har mod på det. Modellen er at være to tilstede hele tiden, hvor man så evt kan skiftes til at være den, der har/tager imod U's kontakt, frustration og smerte.

Jeg skal også nævne, at U. har mod på det. Det er helt hendes egen beslutning. Og der er ingen tvivl om, at hun skal gøre det nu.

Jeg prøver nok selv at kontakte dig pr tlf inden onsdag. Men ellers vil jeg være til at få fat på i Studenterhuset mandag og tirsdag dag/aften.

mange hilsener
3.11.1990

Kalle

Til AU / Psykologisk Nødhjælpsgruppen o.a.

Vedlagt det oplæg, som vi nu i et halvt år har kæmpet med PsykologNyt om at få bragt. Måske I kan bruge det til noget.

Desuden skal jeg hilse fra Regnbuen, og sige at I er velkommen derinde med det I måtte komme med.

For tiden har vi megen pres på fællesmøderne. Men på et tidspunkt er vi med igen.

Dog arbejder vi med en fælles arbejdsdag for alle interesserede. Det er lørdag d.24.nov, kl 12 inde i Studenterhuset.

Papirerne til denne dag er pt ved at blive gjort færdige. Det har primært reference til studiet, nu PsykologNyt er på tværs, og offentliggøres i Indput - men det sendes i kopi, når jeg har det.

Mange hilsener

31-81.37.88

REGNBUEEN, STUDENTERHUSET
KØBMAGERGADE 52, I.SAL
1150 københavn K.

TIL PSYKOLOG FORENINGEN
BJERREGAARDS SIDEVEJ 4
2500 VALBY

ATT: Bestyrelsen - samt kopi til Birgit Tamberg Andersen og Birgitte Helmstedt.

VEDR. INDLÆG TIL PSYKOLOGNYT.

For over 4 mdr siden sendte vi en lille artikel "Om Regnbuen" ind til PsykologNyt. Den var længdemæssigt lige i overkanten. 8 1/2 spalte. Vi hørte ikke noget; og begyndte derfor at undres over, hvorfor den ikke blev bragt i bladet. Tænkte at der var rationelle forklaringer. Måske artikelpres - og alligevel var PsykologNyt bare tynd-tynd. Der var noget der ikke stemte. Så kom PsykologNyt nr.16 med en forside om "Det rodede terapimarked", og vi troede ... endelig - men niks. Indholdet var en pressemeddelelse, som for den sags skyld indledningsvis kunne være skrevet af efter vores artikel. Dog! Hvor pressemeddelelsen går i retning af "fløb" overfor, at vores Sundhedsminister ikke vil møde Psykologforeningen, så går vores stik modsat: i retning et psykologisk basisarbejde, der på lang sigt kan danne grundlag for ordentlig problemløsning med vores målgruppe.

Vi skrev faktisk vores ord til PsykologNyt, idet vi ønskede - og bredt er i gang med - at udvikle grundlaget for rådgivningen, bla ift stillinger mv. Hertil har vi brug for kontakt med andre fagfæller, ligesom vi kan forestille os at inspirere. Vi havde også 5 års jubilæum, hvad vi selv var glade for.

Stor er vores undren derfor, at vores "ord" syltes. OG IKKE EN GANG EN TILBAGEMELDING INDEN FOR EN RUM TID.

Første kontakt for en måned siden til DP giver svaret: "Den er forsynet med et mærke: "skal i notitslængde". Men snak med ansvarshavende Claus Wennermark". Kontakt videre til CW: "Jeg bruger ikke ord som "notits"; kender ikke artiklen, men vil undersøge det". Telefonnumre udveksles. Og mere sker ikke. Intet høres længe - før ny kontakt tages fra vores side. Svar fra CW: "ja, det var min notits, og jeg har læst den igen. Den er for lang". Punktum!

Så er det vi sidder tilbage med. Hvad fanden er det for en behandling af fagligt aktive kollegaer!!!!

Selvfølgelig har bladet sine retningslinier at overholde. Og det har et blad også brug for. Men de er nu til for at fremme udviklingen af indholdssiden. Over tid er der da også artikler, der langt overskrider grænserne. Nogen er dårlige, andre er go'e. Men der er så vurderet ud fra relevans mht sagen.

DERFOR: bring dog vores artikel.

Da det er uklart for os, hvad der egentlig foregår i foreningen, vælger vi at kontakte bredt, dvs flere - tilfældigt udtrukne - i bestyrelsen i håb om, at disse ord ikke også bare kan forsvinde.

På gruppens vegne d.5.10.1990
Kalle Birck-Madsen   *Inger Dalsgaard*
Kalle Birck-Madsen   Inger Dalsgaard.

Vedlagt - vi har ikke længere den oprindeligt indsendte artikel. Kun vedlagte, der er en spalte længere, idet den er udbygget med psykiaterrespons og med nogle referencer.

Kopi

For egen regning skal jeg tilføje følgende vedr. to andre afviste artikler til PsykologNyt. Disse "Sundhed i tiden - et betændt anliggende" og "Homotriplex-mennesket: synålejomfruen og Münchhausen-syndromet" er også vedlagt.

På opfordring fra den gamle redaktionsgruppe skulle jeg anmelde tre bøger indenfor sundhedsområdet. Det gjorde jeg; slog to anmeldelser sammen. Anmeldelserne blev atypiske - hvad jeg gjorde opmærksom på, da jeg sendte dem ind. Håbede en fælles løsning kunne findes - bla ud fra at de tre bøger indholdsmæssigt er centrale i tiden: de to vedrører direkte et udvalgsarbejde i Folketinget, 2.behandlingen ifm en ny sundhedslov; og den tredje at psykologer skal passe på ikke at arbejde for snævert med samfundsmæssige problemer, som de er repræsenteret i den enkelte.

Sagsgangen herom er den samme, som beskrevet i ovenstående brev fra Regnbuen. Men set herfra er den endog mere kritisabel, idet det er artikler på opfordring, som man lader forsvinde. Det, man endvidere også på denne måde lader dufte væk, er en bestemt faglig praksis - en basispsykologi - for udvikling af det psykologiske fagområde. Det er muligt, at nogen kan tro at ting kan udvikles fra oven - men sådan ser det altså ikke ud, når man er i praksis.

I forhold til, hvad der ellers foregår i og omkring PsykologNyt, er det på dette grundlag svært at undgå at se en privat brug af bladet til selvpromovering af egne interesser og personlig eksistens. Der er spalten "Det skriver pressen om psykologi og psykologer"; der er opfordring til indlæg med billeder - samtidig med at indlæg syltes; der er en hundeartikel omkring samme læst; og ikke mindst leder på leder, spalte efter spalte, der behandler sundhedsområdet på en ekstrem snæver og gentagen ensidig måde. Ønsker man virkelig et blad for medlemmerne - eller hvad går det dog ud på?

Hvis det er sådan, at redaktionen ikke kan overskue opgaven, og derfor kryber i eget private musehul, så må de vel, for alles bedste, træde tilbage, eller også må bestyrelsen gå ind og være til at rette op på sagerne. Bladet er så vigtigt at ødelægge i den nuværende situation, hvor utroligt mange er på kanten med sit medlemsskab.

Derfor vil jeg bede bestyrelsen tage stilling til også disse to afviste artikler.

Med hilsen
Kalle Birck-Madsen
Kalle Birck-Madsen
Bragesgade 18, 1 th
2200 København N.
31-81.37.88

Regnbuen 3.oktober 1990.

Jeg kommer fra en alternativ psykologisk rådgivning, der hedder Regnbuen, og som ligger inde i studenterhuset.

Vi har som gruppe diskuteret rundt om, hvad der kunne være vigtigt specielt at tage op på dette seminar om "alternativer til psykiatrien"; - Og dette er blevet til et lille oplæg om:

"DET TREDJE NIVEAU".

Alt det følgende handler om at kredse dette ind. Men forløbig skal forstås det, der mangler i vores samfund, før vi kan få et liv med hinanden, der bygger på fælleshed, nytte og glæde, i stedet for det idag, der bygger på mistro og en privat ranen til sig.

Jeg skal tage mit udgangspunkt i selve Regnbuen som rådgivning, idet vores historie har været at ville være et alternativ til psykiatrien og til al anden kvaksalverbehandling af mennesker, der står med problemer, de har svært ved selv at finde løsninger på. Herefter skal jeg søge at indkredse de problemer, som vi selv har mødt i arbejdet med at gøre tingene anderledes. Og for det tredje skal der siges noget om, hvordan det måske er muligt på langt sigt at arbejde sig derhen, hvor mennesker ikke knækker gennem problemer og bagefter jordes af andre, der ikke kan holde de hermed forbundne konflikter ud, men hvor det tværtimod bliver en fælles udfordring at gribe fat i hinanden, for at udvikle den sociale sammenhæng videre, som de enkelte eksisterer i.

BEHANDLER-UFORSTAND.

Der lå i vores start for en 7-8 år siden og indtil vi kom rigtigt igang i 1985 den konstatering, at psykologer og læger/psykiatere meget, eller kun, arbejdede ud fra deres præmisser; og kunne man som den, der stod med problemerne ikke bruge dette, ja så var det ens egen skyld, eventuelt suppleret med, at man manglede en egentlig sygdomsindsigt. Det kunne også være i en mere blød udgave, at man endnu ikke var parat til at bruge behandlerens viden og tilbud.

Det er klart, at en sådan autoritær og fornedrende måde at møde andre mennesker på, skaber endnu flere problemer og konflikter, end der i forvejen er; men også at det oprindeligt problematiske for den berørte, det der sætter det hele igang og som det ret

beset handler om at gribe fat i, begynder at forsvinde, ved træde i baggrunden som sekundært. Det er også klart - hvis ellers man kan holde fast i livet - at en sådan fremmedgørende måde kalder på sin egen protest og oprør - og det har den samlede behandlergruppe lykkeligvis også fået på halsen. Det har dog primært været et passivt oprør i den forstand, at man prøver at klare sig uden de "officielle" behandlere, så længe som muligt, og disse behandleres ry er da også ikke særlig godt uden for egen lukkede kreds. I aktiv forstand har man så prøvet at stille krav om en ordentlig behandling, bla fra Galebevægelsens side, men dette er slet ikke nået igennem bureaukratiets store fangarme af uforstand og dårskab. For dem, der har været tæt på, har det vel været at tale for totalt døde ører.

Nu kan man selvfølgelig sidde med, at det er noget overdimensioneret det her; at behandlergruppens ry ikke er så dårligt endda, eventuelt at der - som inden for alle områder - findes både go'e og dårlige behandlere. Men det ændrer intet ved det samlede billede, idet der må tænkes på, at det ikke kan være helt uden grund, at det ikke har været muligt at indføre en sygesikringsordning omkring fri ret til bistand ved psykologiske problemer, enten ved læge, psykolog eller andre faggrupper, der skulle have ordentlig ekspertise til at arbejde hermed. For hvis der virkelig var en begrundet tro på, og det bredt i befolkningen, at der fandtes nogen, der kunne yde en forsvarlig bistand, en støtte der nytter, ja så var der også for længst indført en sygesikringsordning - for der ingen i dette land, der ikke kender een, flere eller mange, enten i sin egen familie, som nabo eller arbejdskammerat, der ikke er ude at skide på den ene eller den anden koksende og urimelige måde.

Behandlergrupperne - dem alle, flertallet i dem og generelt toppen af dem - vil ikke høre ovenstående. Og hvis det endelig ikke er til at overhøre, så bliver det smidt tilbage som nonsens, bla ud fra at folk ikke kender til, hvad man som faggruppe kan - altså et modargument, der handler om, at "folket er uvidende om dets eget bedste"!

Det er sikkert også af ovenstående grunde, at der idag er fri - og uimodsagt - hets mod bistandsklienter, arbejdsløse, førtidspensionister mv. Eksempelvis var der for nylig en udtalelse - der blev gentaget flere gange i timenyhederne - fra underdirektøren i Dansk Arbejdsgiverforening, at "langtidsledige ofte ikke er deres mindsteløn værd", og skulle man ansætte "sådanne nogle skulle der løntilskud på bordet". Udtalelser som dette svarer til, at først holder man folk fast og pisser på dem, for så bagefter at kræve penge for at tørre dem; men ikke een af behandler-

gruppernes faglige organiseringer gik i brechen mod det: tavse var og forblev de.

Eet er at behandlergrupperne ikke kan eller vil høre protesterne, hvilket til nød kan forstås ud fra, at de er så pressede. Men det fortæller samtidig, at de ikke er deres opgave af idag voksen. Et andet er desværre så også, at det heller ikke er her - ved at lytte til problemerne og tage fat i de overhørte - at man søger at finde ud af blive bedre til sit arbejde. Nej, det er noget helt andet, det så kommer til at handle om.

Og konstateres kan, at det, der er trådt i stedet for kvalitativt arbejde med efterladte problemer, er de forskellige behandlergruppers kamp mod hinanden, for som specifik faggruppe - eller nærmere klike - at sikre sig den største råderet over, hvem der skal behandle hvor mange og på hvilken måde. Og udbredt er også blevet, at alle faggrupper søger at autorisere sig selv til at være kernen i fremtidens behandlervæsen. Det gælder såvel læger, psykiatere som psykologer, hvor alle sætter forskellige kursusammenhænge op til videre kvalificering af sig selv. De respektive brugergrupper holdes også hermed på yderligere afstand.

Heroverfor satte vi i rådgivningen, at man ikke kan autorisere sig selv til at kunne behandle andre, men at man i den grad, man kan finde ud af at yde et ordentligt bidrag til løsning af problemer, ja så tilståes man kompetence af dem, der bruger een. Så istedet for at satse på egne præmisser og via triks og bedrag at lokke andre til at tro på disse, satte vi brugerens præmisser, altså udgangspunkt i de krav og betingelser som den, der er berørt af problemerne, selv stiller op.

Og her er vi fremme ved andet punkt, der omhandler, hvad det er for problemer, der så træder frem. Og kernen heri kan siges med følgende overskrift:

PSYKISKE PROBLEMER SOM SOCIALE KONFLIKTER, MAN OVERMANDES AF.

Ved at sætte brugerens præmisser, den der er berørt af problemerne, i centrum, fremfor ens eget "system", så viser det sig også, at det man typisk kalder psykiske konflikter nok eksisterer, men at de ikke eksisterer i den enkelte person, og det selv om det også er her, de bor eller i første omgang synes at høre hjemme. Når psykiatrien derfor taler om "psykiske sygdomme" som noget i den enkelte, er det noget psykiatrien selv har skabt, netop ved at behandle den, der står med problemerne, på en mere eller mindre svinsk måde.

I vores arbejde kan vi derfor heller ikke bruge noget af den såkaldte "erfaring", der ligger indenfor psykiatrien eller indenfor det meste af den nuværende psykologi. Det vi derimod har fået brug for - og hvad vi søger at arbejde videre med - er hvordan den sociale situation ser ud, når man står med psykiske konflikter, samt hvordan denne er med til at fastholde, at man lider under sit eget liv.

I forlængelse heraf kommer et andet centralt perspektiv frem. Og det er, at kun en total åbenhed fra vores side omkring, hvad der styrer vores arbejde overfor den enkelte, gør det muligt at bidrage til en løsning. Og dette handler om, at når man står med problemer, som synes uløselige, så står man også isoleret og orienteringsløs, og med frygten for at blive lokket til noget eller ind i noget, man ikke kan gennemskue; og da ens verden på et sådant tidspunkt i forvejen er uigennemskuelig, så går man ikke heller ikke ind i noget nyt, farligt eller besværligt, med mindre det både er synligt og gennemskueligt, hvad det skal tjene til. Det er det med selv at kunne vælge tid, sted og våben for de rigtige, de vigtige, kampe - for ellers har man ikke en chance for at komme igennem, og det slet ikke med den nødvendige og læredygtige bevidsthed på.

Dette kan også udtrykkes således, at hvis ikke det er muligt at være subjekt for sin egen rådgivning/terapi, hvordan så udvikle sit liv videre bag efter!

Heroverfor kan man konstatere, at psykiatrien og det meste psykologi netop bygger på, at man ikke kan eller må være subjekt i sin egen proces som klient eller patient. De ser kun een som orienteringsløs og unormal, og behandlingen retter sig derfor grundlæggende ind mod brug af manipulationsteknikker til forandring af ens "inderliv" - og ved protester så tvang, for man ved jo ikke sit eget bedste! Perspektivet er her, at man skal tilbage til og acceptere det lort - i en selv eller udenfor - der netop skabte problemerne.

Heroverfor står vi i rådgivningen med, at vi hverken har intentioner om at lave den enkelte eller samfundet om for den enkelte, men dog i fælleskab at finde handlemuligheder, der brugt kan trænge konflikterne, man står med, væk og ud af ens sociale livsgrundlag - og dette er typisk at forandre sin verden og sig selv, så denne siger een noget, men hvor den endelig også tager imod een på en menneskelig måde.

Som det er fremgået indtil nu, er det helt andre problemstillinger, vi møder, når vi søger at tage

udgangspunkt i brugerens, den berørtes, egne præmisser. Vi møder nok problemer som de træder frem psykisk, men det er kun i den udstrækning, at vi formår at bidrage til en social løsning også - eller netop, at vi kommer til at dø til noget basalt. Og netop på dette sidste punkt er det også, at vi finder vores grundlæggende begrænsning.

Eet er, selvfølgelig, at blive bedre til at arbejde med problemer, som de ser ud for den berørte i deres sociale liv - for det er her de eksisterer; eet andet er, at kan vi ikke bidrage med at skabe eller genskabe en kvalitativ social platform for menneskeværdig eksistens, så kan vi ikke noget ift det, der måtte være problemet.

Jeg vil ikke sige, at der er mange brugerforløb inde hos os, hvor det ikke har nyttet; men fælles for disse er, at der har været en afgrund mellem den enkelte aktuelle sociale situation, og hvad der var brug af ordentlige social kontakter, bo- og arbejdsforhold indenfor rækkevidde.

Og her er jeg fremme ved det tredje punkt om, hvordan man kan komme nærmere mod disse betingelser, som kan kaldes:

SAMFUNDSMÆSSIGE FORMER FOR SOCIALT LIV MED HINANDEN.

I seminaroplægget er der nævnt 6 specificerede former, som det ku' være af relevans at arbejde sig frem imod: aktive miljøer, kreativitetshuse, bofællesskaber, væresteder, klubber og arbejdspladser.

Der kan ikke være tvivl om, at overhovedet fri og mangfoldig eksistens af disse vil være et relevant alternativ til psykiatrien, på nær i forhold til dem, som psykiatrien allerede har smadret, men som den ikke selv har kompetence til at støtte ordentlig til at komme videre. Desuden må heller ikke glemmes, at den etablerede psykiatri - med distrikpsykiatrien - er på vej videre ud i de sociale strukturer med en ny tvang og disciplinering af menneskers hverdagsliv - så der skal findes et alternativ.

Hertil kommer så også, at det i en uoverskuelig fremtid vil være nødvendigt at opbygge en egentlig praksis for vejledning, rådgivning og terapi, dels for de, der allerede står med behov herfor, men dels også fordi det sociale netværk efterhånden er så tyndt - og vil være det lang tid fremover - at enkeltpersoner til stadighed handler sig ind i skakmatsituationer, som de ellers vil stå alene med. Når dette er sagt, skal det også huskes, at meget personlig følt kaos, kaos og afmagt handler om og bliver større ved, at man selv isolerer sig i verden - fremfor at bruge sit mod og sin vilje til at kæmpe

til at "turde turde" at gå på opdagelse de specifikke steder i samfundet, i den danske undergrund, hvor mennesker i flertal prøver at gøre tingene med perspektiv i og behandle hinanden ordentligt.

Desværre er det også sådan, at de nævnte emner og former er prøvet. Der er mange, der længe har arbejdet for udbredelsen af disse - men det er som om selve området for ordentlige alternativer til det nuværende ikke kommer ud af stedet.

Der er mange grunde hertil.

For det første bruger de enkelte faggrupper - ud over noget tid på behandling - primært deres organisatoriske ressourcer på at sikre egne og flere af egne stillinger i det fremtidige behandlingssystem. Der er store aktuelle særinteresser forbundet med det at leve af andres nød, samt det selv at overleve, selv om andre så må leve af ingenting. Det er derfor et tveægget svar at satse på nogen som helst generel alliance med nogen af behandlergrupper.

For det andet er de store vingesus fra en florerende, fri og overregional markedsøkonomi, hvor alt skal dreje sig om varer og dermed penge, ved at smadre den nuværende "velfærdsstat"; og man kan forudse nedskæringer på alle sociale og sundhedsmæssige områder, uden at der sættes noget i stedet. At få støtte fra stat, amt eller kommune til alternative sammenhænge er derfor i høj grad et håbløst projekt, hvis det skal bygge på hvad mennesket og ikke systemet har brug for. Der sættes nemlig kun det i værk, som folk indenfor systemet selv har en umiddelbar interesse i, dvs initiativer som kan sikre dem selv og deres nærmeste i systemet. Og med mindre man tror på en revolution, hvor samtlige bureaukrater og trømænd en gang for alle kan vippes væk, så er mulighederne for systemmæssig opbakning til alternativer til psykiatrien en meget lille enlig svale, om overhovedet nogen.

Der kan nævnes mange flere - og uoverstigelige - forhindringer. Men dette skal ikke gøres. Billedet er sort nok i forvejen. Der imod skal jeg slutte af med at pege på en vej, der måske kan nytte - for det er ikke sådan, at de nævnte emner og former er dårlige som alternativer, men problemet er mere hvordan de bygges op og hvordan de indholdsmæssigt realiseres. Og her har man nok hidtil tænkt for snævert og for traditionelt. Blandt andet har det hidtil været sådan, at alternativ-sammenhænge er blevet bygget op alene ud fra særlige interessegruppers ønske - klart nok, for hvem skulle ellers gøre det - men effekten er, at andre grupper så har eller får en sekundær

eller underordnet betydning heri. Et central element til en ny vej kan derfor være at bryde med dette.

Og dette er at satse på et fremtidigt samarbejde imellem folk indenfor systemet - dvs alle der har arbejde, bolig osv osv, men med en interesse i et solidarisk liv og samfund - og så folk udenfor systemet, altså alle de, der er marginaliseret på den ene eller den anden måde. Men det vel at mærke et samarbejde på fælles nyt land, på et så at sige autonomt område, hvor der skal være plads til, men også gensidig brug for de forskellige ressourcer og kvalifikationer, som alle involverede har.

Det er noget abstrakt, det her, men det vil det altid være indtil noget konkret nyt er bragt indenfor rækkevidde.

Andre byggesten til et sådant 'fælles nyt land' er også:

- det skal være områder, hvor man kan gå ind og være med til at kvalificere hinanden og selv blive kvalificeret gennem det direkte arbejde med problemer;
- steder at være, hvor man ud over at arbejde med det, der direkte optager een, så samtidig kan arbejde med noget nyttigt, fx i forhold til det lokalområde, hvor man selv bor, eller hvor stedet ligger;
- det er også at få en økonomisk understøttelsesform kæmpet igennem på det politiske område. I stedet for idag, hvor hvert enkelt af os står alene mht den ene eller anden ydelse - hvor det er hårdt arbejde bare at få bistandshjælp - så en fælles og solidarisk ordning, fx et "projekt borgerløn".

Alt ovenstående - som egentlig ikke er særlig revolutionerende - kræver imidlertid radikale ændringer indenfor stat og arbejdsmarked. Blandt andet en ophævelse af begrænsningerne i den kommunale fuldmagt, så kommuner selv kan gå med i udviklingen af et bæredygtigt produktionsapparat. En anden ting kunne være, også på det politiske niveau, at få gennemført det, der er kaldt "folkestyrede produktionsfonde", således at et ordentligt arbejde i et lokalområde kan føre til, at beboerne i ~~et~~ lokalområde har en direkte mulighed for - og det uden om bureaukratiet - at delegere midler derhen, til videre brug.

Det store problem synes dog stadig at være, hvordan man kommer igang, bare et enkelt sted, så der overhovedet kommer bevægelse på området.

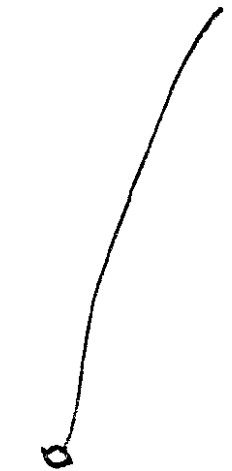
Men en ide kunne være at kreere et projekt - fx som lokalområde, en lille bydel eller måske bare for nogle gader, man afgrænser, at ville være det fuldkomne alternativ til det psykiatriske system for samme

område - og at arbejde med det via de forskellige græsrodde og folk indenfor systemet; og når midlerne til projektet så var kommet igennem på den ene eller anden måde, så bruge dem så radikalt som overhovedet muligt - og det ligefra annektering af tomme huse, kontorbygninger osv osv til at være i, over det at gribe ind overfor forurende virksomheder og biltrafik, til det at lave de typer af produktioner og kulturelle levemåder, som lokalområdet har brug for, for at være et levende sted for mennesker. Det vil her være vigtigt, at de forskelle interessegrupper mv slipper deres særinteresse, for at kunne nå et bredere arbejdsområde, en mere favnende praksis, hvorigennem man kan arbejde sammen med andre om det "nye", de nye menneskelige kvaliteter.

Husk skal også, at når sociale betingelser ikke passer til det almene menneskelige liv, så må betingelserne laves om - om så samtlige love, forordninger og dekretter siger det modsatte.

Eller som det også er formuleret:

"Når uret bliver ret, bliver oprør til pligt".

Måske det kan også være urealistisk, men så ved jeg ikke noget.

OM ARKETYPISE DRØMME OG SYMBOLER.

Oplevelser i dette liv er colagret i det personlige ubevidste, almenmenneskelige i det kollektive ubevidste = arketyperne.

I. Arketyper er videns-skabeloner (fødsel, liv, kamp, død og genfødsel).

II. Effekten

- a) forbinde fortid, nutid og fremtid
- b) når udviklingen ikke længere handler om personlige problemer, men om forholdet til andre.
- c) hovedproblemet/sagens kerne.
- d) viser overgang fra ét bevidsthedsniveau til et andet.
- e) varsler og trusler. (Kan optræde når du faktisk ER i fare - fysisk eller psykisk. Aktiverer dine evner til kamp, overlevelse. Altså går du igang med at forberede dig. HUSK: lyt til atmosfæren i drømmen!)

III. Sproget.

- a) kendt og forståeligt.
- b) helbredende/sygdomsfremkaldende
Svært at adskille drømmens og virkelighedens Jeg - men vigtigt!!
Følg drømmens råd! Følger du ikke rådene, holder de op. Modsat personlige drømme, - følger du ikke rådene dér, bliver dine drømme efterhånden til mareridt.

ARKETYPER ER ENERGI, SOM KOMMER TIL JEG'ET. SYMBOLET ER EN FORKLARINGSMODEL.

SYMBOLER PÅ SELVETS ARKETYPE:

- kirken - det religiøse, alvidende aspekt.
- slottet - beskyttet, evt. ved magt, alle positive muligheder i Selvet.
- nøglen - vejen til det skjulte. Åbne og lukke til kostbarheder. Prøvelser forbundet med den.
- solen - symbol på Gud, højere bevidsthed, bevidsthedsklarhed, mandligt symbol, højeste kosmiske bevidsthed, livsprincippet, symbol på noget nyt, nedgang, slut på en cyklus.
- månen - livsrytmen på jorden, tidssymbol, kvindeligt princip, frugtbarhedssymbol, totaliteten af det ubevidste, alternative bevidsthedstilstande. Dukker op, når du skal igang med noget nyt.

kongen - symbol på Gud, symbol på Selvet, magt (handler om at forholde sig? rigtigt til de psykiske kræfter), det åndelige princip, logos.

dronningen - centrum i kosmos, det samlende punkt i bevidstheden, budbringer mellem ånd og menneske, repræsenterer visdommen i det kollektive ubevidste men bed om det rigtige - hun frister nemlig også!), målet - syntesen mellem jeg'et og det ubevidste.

prinsessen - overvindelse af det personlige ubevidste - et delmål i udviklingen.
kongesønnen - det sejrende jeg, aktivitet, moral, udholdenhed, stædighed, tålmodighed.

cirklen - et helhedssymbol, totalitet, selvet in toto, enhed - ingen ende og ingen begyndelse, hinlen, tid, udvikling, individuation, harmoni i ånden.

korset - fuldkommenhed, 4-tallet, ordensstruktur (årstider, vinde, verdenshjørner, temperamenter, typer osv.), forening af modsætninger, beskyttende virkning, skillevej - hvor vil jeg hen?, liv-død, hjertechakra, næstekærlighed.

guld - det spirituelle princip, ånden, en maskulin energi, uforanderlighed, evighed, fuldkommenhed, esoterisk viden, høj eller højeste kosmiske bevidsthed, højere bevidsthedstilstande, de højeste dyder, Kærligheden, Lyset, livets hemmelighed, bestræbelsen på at få en ren sjæl (alkymisternes lære), hænger sammen med kongen.

sølv - den spirituelle energi, en feminin energi, ubevidste problematikker, (personlige ubevidste), renhedssymbol (ofte koblet til jomfru Maria), foreningssymbol, integration, kan lutre sjælen. Drømmer du om sølv eller guld, ER der allerede frigivet energi til at ændre adfærdsmønstre (i modsætning til kongen og dronningen, som bare fortæller om muligheden).

brønden - kilden til selvet, forbundet med urkilden, ~~forbundet~~ åbning til det kollektive ubevidste, forvandlingsprincip.

DYREDRØMME

-vil forbinde jeg'et med instinkterne. Lære at lytte til instinkterne, blive mere sand i nu'et, lade det smitte af på omverdenen. Psykisk udvikling fører til revolution i samfundet (Jung). Når du arbejder med dig selv, må du jo være med til at ændre omgivelserne for at kunne holde dem ud.

Måden du forholder dig til dyrene på, røber hvor langt du er fra dine egne instinkter:

- 1) øjne, der ser - du er langt væk.
  - 2) passiv iagttagelse - ved, du har instinkterne, men de har ingen plads at være på
  - 3) aktiv, kæmper, blir venner, slår følge - så integrerer du instinkterne i dig
- Hvis du vedkender dig dyrene, er de hjælpere - ellers fjender.

hest - symbol på begavelse, hurtighed, mod, ædel væremåde, en menneskets hjælper, stærk og disciplineret styrke - løber den af med dig, drejer det sig måske om forstyrrelser i dit seksualliv. Er hesten vild, er der en spaltning i dig mellem det åndelige og det 'verdslige'. Lære at tæmme den. Heste kan ofte tale i drømme - tale til dig. Hører som regel til rodchakra, men fx. hvide heste hører til højere oppe.

ko - moderligt symbol, umoderen i os, tålmodig, varm, vegetative følelser. Drømmer du om køer, mangler du formentlig kontakt til de 'feminine' sider i dig selv. Afglans af Den store Mor - du er på vej til hende. Begynd så at opdyrke de egenskaber. Nærmest haracenteret.

tyr - voldsomme drifter og instinkter, som du ofte fornægter - derfor kommer tyren efter dig. Overvældende styrke. Integrér de aggressioner og den seksualitet i dig, så er den ikke længere farlig. Hører til solar plexus. Kommer ofte, hvis du ikke har givet udtryk for din aggression dagen før.

vadder - offerdyr til guderne. Acceptér at du har dens egenskaber i dig. Svarer meget til tyren, men vadderen har mere åndelighed i sig. Symbol på strukturering af tyrens kraft/seksualitet. Solar plexus. Vi må lære at strukturere emotionerne. Lad være med at binde dig til materielle ting.

svin - 2 forskellige betydninger: oprindeligt i vores kultur - næring, rigdom, held - men efterhånden mere et dumt, urent, nærigt dyr, ubevidst. Den sidste udlægning, som flere drømmer om nu, er også en østlig udlægning. Mærk efter i drømmen, hvordan stemningen er.

hunden - forbindelse mellem msk. og dyr (altså symbol på...). Følgesvend = gunstig kontakt til det ubevidste. Sjælefører. Maskulin fører ned til mødrene, arketyperne, visdom. ~~Maskulin fører~~ Hjertechakra.

kat - feminine fører ned mod visdommen. frugtbarhedssymbol. Seksualitet og erotik. Selvstændighedssymbol. Haracentret.

elefant - Moder jord. Fundament i udviklingen, styrke, tålmodighed, arbejdssomhed, udholdenhed, særlig hukommelse (god jordforbindelse ELLER mangel på realitetssans, alt efter hvordan den optræder i drømmen). Rodchakra.

løve - kongeligt dyr, soldyr, maskulin energi. Kommer, når du virkelig skal ændre din personlighed. Solar pl.

bjørn - modersymbol. Kvindelig guddom. Harach.

gnavere - (mus, rotter, marsvin, hamstre, jordegern, egern osv.) - destruerende instinkter i os selv (fordi de er ubevidste). Destruktiv seks Symboliserer det, vi fortrænger, ikke vil kendes ved. Kan ændres ved at d bejder med dig selv - til noget konstruktivt, hvor fx. musen kan blive di
Har

fisk - ting i det ubevidste, du skal fange. Næring.

fugl - åndeligt princip. Formidler mellem himmel og jord, ånd og materie ymbol på tankevirkosmhed og på sjælen. Fugl med alle regnbuens farver (fx fugl) = symbol på, at du er i balance med dig selv, har lige meget energi alle chakras. Vær opmærksom på den farve, fuglen har - især hvis den er u vanlig for racen!

Ravnen = heksens dagdyr. Visdom.

Ørn, musvåge, albatros = mere end det åndelige princip.

Ugle = natten, død og genfødsel, mørket i uvidenhed, religiøse erfaringer dom, heksens natdyr (heksen her = helbreder). Dyrene altid positivt indst hvor heksen kan være både positiv og negativ.

Fugle hører til hjerte- og halsch.

skildpadde - orden i makro- og mikrokosmos. Fundament i universet. Formid ml. himmel og jord. Visdom. Koncentration og meditation. Beskyttelse via det. Rodch.

frø - feminint symbol, frugtbarhed, tilknyttet månen. Formidler ml. det u og bevidstheden. Koblet sammen med regn er den et rensende symbol. Seksua og frugtbarhed. Opstandelse, forvandling. Harac.

buk - ny måde at opleve tingene på, som endnu er meget flygtig. Åndelig princip. Hjertech.

insekter - rørelser i det autonome nervesystem (som vi ikke har kontrol o Sommerfugl = sjælen, forvandling.

slanger - urkraft, helbredende/dødbringende. Tilforordnet en guddom. Visd aspekt. Koblet sammen med forskellige former for religiøsitet. STOR EFFEK vores liv, når vi drømmer om dem. (Slangen er det ubevidste, men har samle sammen til at ville ind i bevidstheden.) Energi fra det ubevidste til bev heden. Kan være enten helbredende eller sydoms- /dødsfrøskaldende. Udvik symbol.

Guld- eller hvide slanger med guldkrone: stor visdom. Initiation til ny i dig selv. Koblet til Selvet. Or denne udvikling lykkes, aftænder af, hve

du forholder dig til slangen. God prognose for fremtiden, hvis du forholder dig positivt til slangen.

Røde slanger: drifter, seksualitet, dagliglivet.

Sort/gule eller sort/røde slanger: virker som oftest uheldsvangre. Du har fornægtet, undertrykt de røde/gule energier i dig selv. Advarsel om, at du nu skal igang med at arbejde med dem. Vær varsom og bevidst om, hvad det er, der er på vej til dig fra det ubevidste. Barndomsindringer fx. Medfører gerne sygdom, hvis du nægter at arbejde med dette. Sådan at sygdommen tvinger dig til konfrontationen.

Grøn slange: Frugtbarhed, begyndelse, vegetation, vækst. Positivt symbol - udviklingsmulighed. Men forhold dig rigtigt!

Orange slange: Seksualitet.

Gul slange: emotioner. Evt. infektioner. Klar, ren gul virker positivt. Fosforescerende = sygdom. Sort/gul (hugorm) indikerer, at du skal arbejde kropsligt med de gule energier (løse op for spændinger).

Blå slange: kreativitet, åndelighed.

Violet slange: religiøsitet, tilknytning til tro. Ofte fysiske forstyrrelser (fx. bihulebetændelse o.a. der har tilknytning til hovedet - det RENSER området.)

tiger - kraft og vildskab. Positiv og negativ betydning. Skytsånd for kinesere. Symbol på åndelig anstrengelse, på indre lys.

stork - et lykkebringende symbol på langt liv, barnlig taknemlighed fordi den er slangespisende = symbol på Gud, sjælebærer, opstandelse og genfødsel. I mystikken symbol på kontemplation, en måde man kan meditere på.

havet - =det ubevidste. Stormfuldt hav viser, at du er igang med en udvikling. Stormflod KAN vise, at hele samfundet er igang med en voldsom ændring. Stærk aktivitet i det kollektive ubevidste.

I 1930'erne drømte mange msk. om blod - for tiden drømmer mange om stormflod.

8.8.90

ENERGITANKER

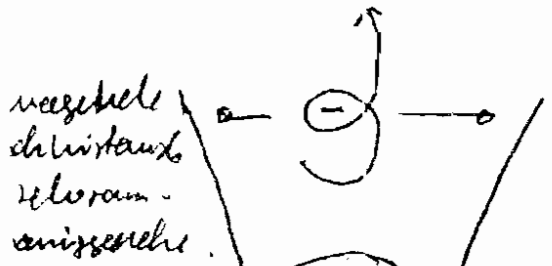
At bevare fra "Sandselig Viiksamhed":

person fælles-menneskelige individuelle eksistens	} med person som det ^{individuelle} grundforhold ^{no} individ inden og det kollektive sam- sociale grundforhold no samfund inden
--	---

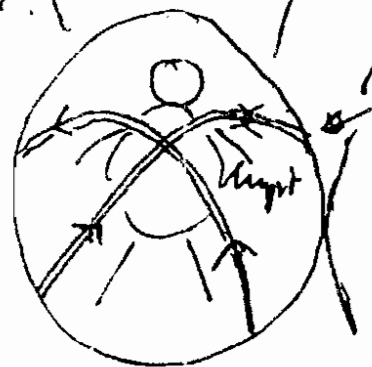
Prat under fremmedkædet viderere
 modsigelse vilk ^{er} ^{at} ^{den}
 individuelle eksistens ^{det fælles-menneskelige} viikses
 i drøbetamer (rationale/irrationale,
 kendt/ukendt, kendt/ukendt ...
 inde/ude, oppe/ude ...) og dermed til
 oppe mod sig selv og underkædet
 sig det sociale - og dermed til person
 mellem simpel reproduktion menneskelig
 eksistens og individuel egen overlevelse.

Praktisk

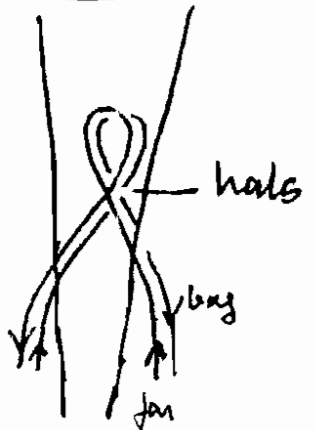

medeasser

personlighedens retningssæd-
sigte:

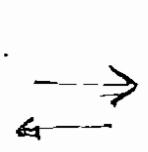
handlingspo-
tentiale ~ defined
og givet via sin
relation til sig selv
med andre

Individu-
litet ~
subjekt for eget
individuelle
indhold, og være
til stede som egen
enhed

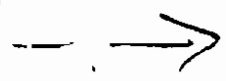

Christens ~ altydeligt
for egen
samfundsmæssige
famn, helhed

hellektisk
samfundsmæssige

Manglende rum, uforædelig intention
og utilkaldelige ressourcer:

I den grad fremmede be-
tingelser er modus, da
splittes den samvige vi-
shed i et altydeligt
virkende samvigt symbol-
og ~~tes~~ verdens verden med
en overbygning af ^{et} subjekt
tint tegn- og distans appa-
rat. Dine to verdensniveau
går da hele tiden op i sig
selv, som subjekt-altydeligt dialektik

Bemindtheds tilværelse

PDP. 11.8.1990

gør 9

vincen 3-ald fellemmenherke -
skal opfattes som ^{uistrukturalt/alt} van-fabianalitet,
menneskeverd nu, for at gøre
fremad.

(Mami-
ulation)

■ Hvordan sarse liv, skusen
hed nu?

sykopatologi er at være sit eget
vide kke fragmentede
liv.

at hække sig ind i eget rum →
striger indvending, hvor seka-
nrtilering bliver en måde
at gøre sin eksistens på.

SH:

Studenterkåsen igen dette
semester

Stammegde d. (første
tirsdag i september) kl. 19.

Opstart af cafe, af andre
grupper.

Om forhandler med universi-
tet om udbygning af kassen.

Har du ideer eller har tit
at være med til at skabe
studenterkåsen videre - sa-
mpel. Hvis ikke du skulle

PTF - myde 28.8.90

ma i aag?

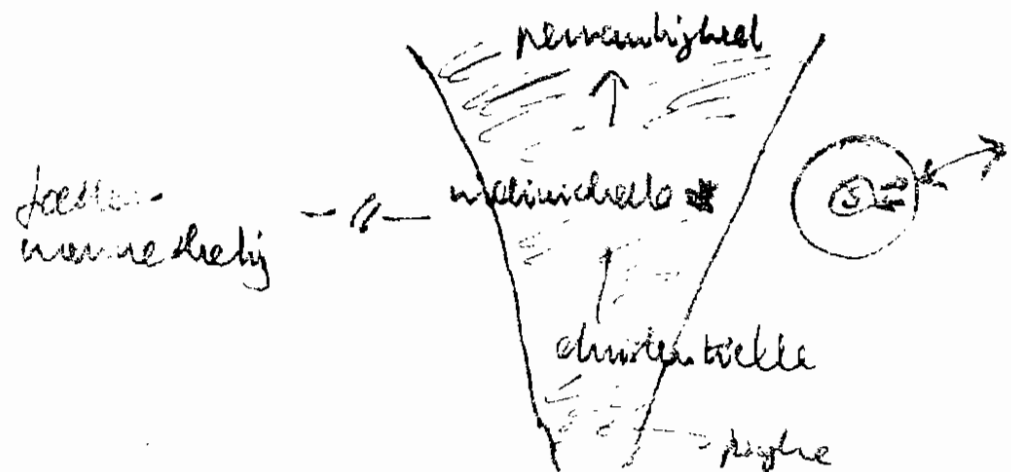
- overblik < politisk-fagligt
energimæssigt
- at få ting til at hænge
sammen.
- hvor man er i stem i et
brage.

Men i en gennemgang af forholdet
argemisme og anerkendelse;
at opfatte sig selv er
spørgsmål om de ikke
kan sig.

psyke

Men vi mangler overblik
et begrebsligt apparat.

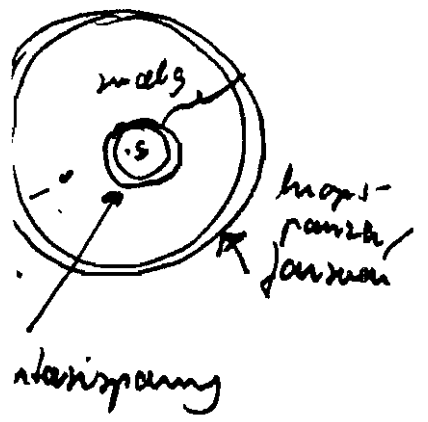
Minde - ed mind! - starte
med den udelukkede gen-
stand; her til udelukkelse
via den fænografiske
metode (Wolfgang 73).

be-
spand: ude/
ude

map / pnyke " to legitime måder:
identitet, parallelitet.

Parallellitet = map / pnyke / vinkel;
Maasens genspejlings-
forhold;

ved behov, så et
atypisk genspejlings-
forhold, hvor
parallelitet resp
identitet (sammen-
mass) kan opstå.

—
puden

1. Mads : 30, kora, bytte. På
Fælles udlænding ved; og
ved på grund af hør
der på udlænding;
alts ude hør

2. Fastes to 2 to med
nitafensferamer

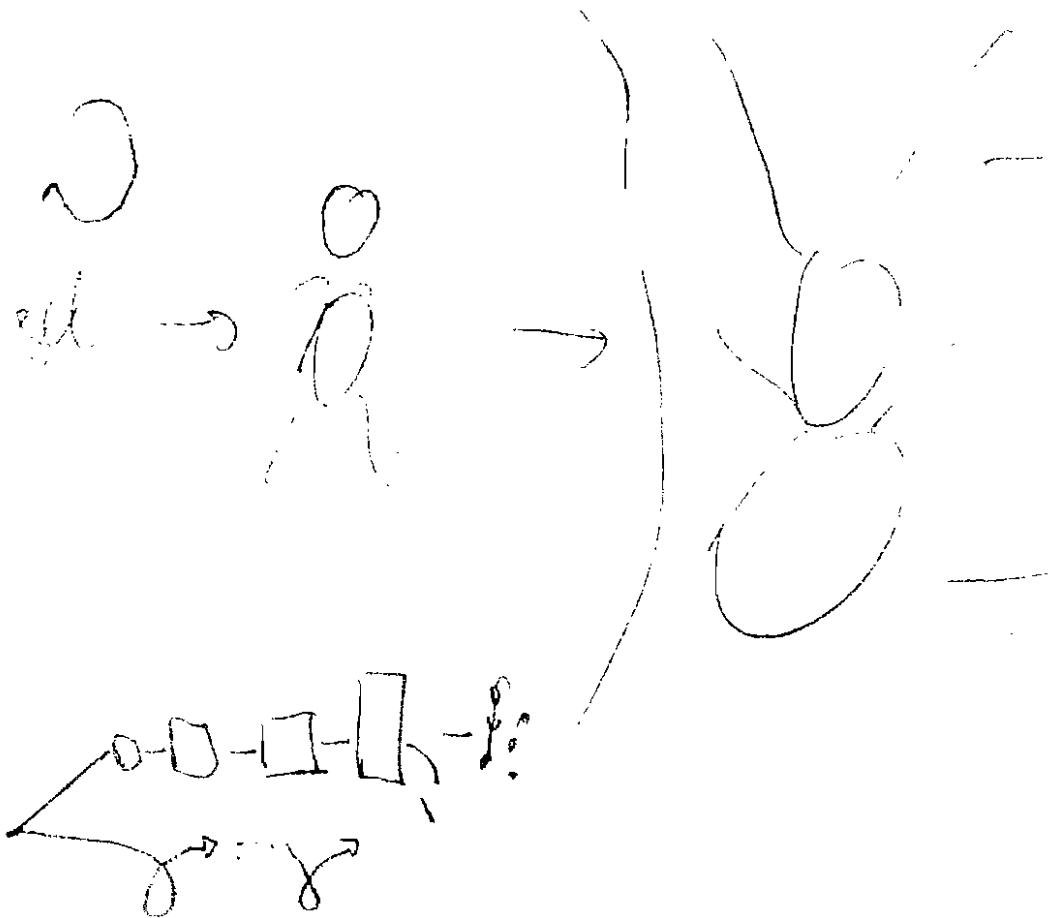

3. afs, med vægt på hoved af
mads (individivumsfaktitet).

4. Et par.

→ tidlige møde familie,
i deres tynde

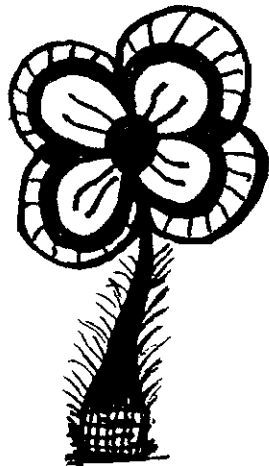

• 21. 1940-1945
kun lidt til at
// en institutionen
maages.

Det er ad langde igennem
de mest af de langhøj
bestemte sammenhæng
familier - (med ...)

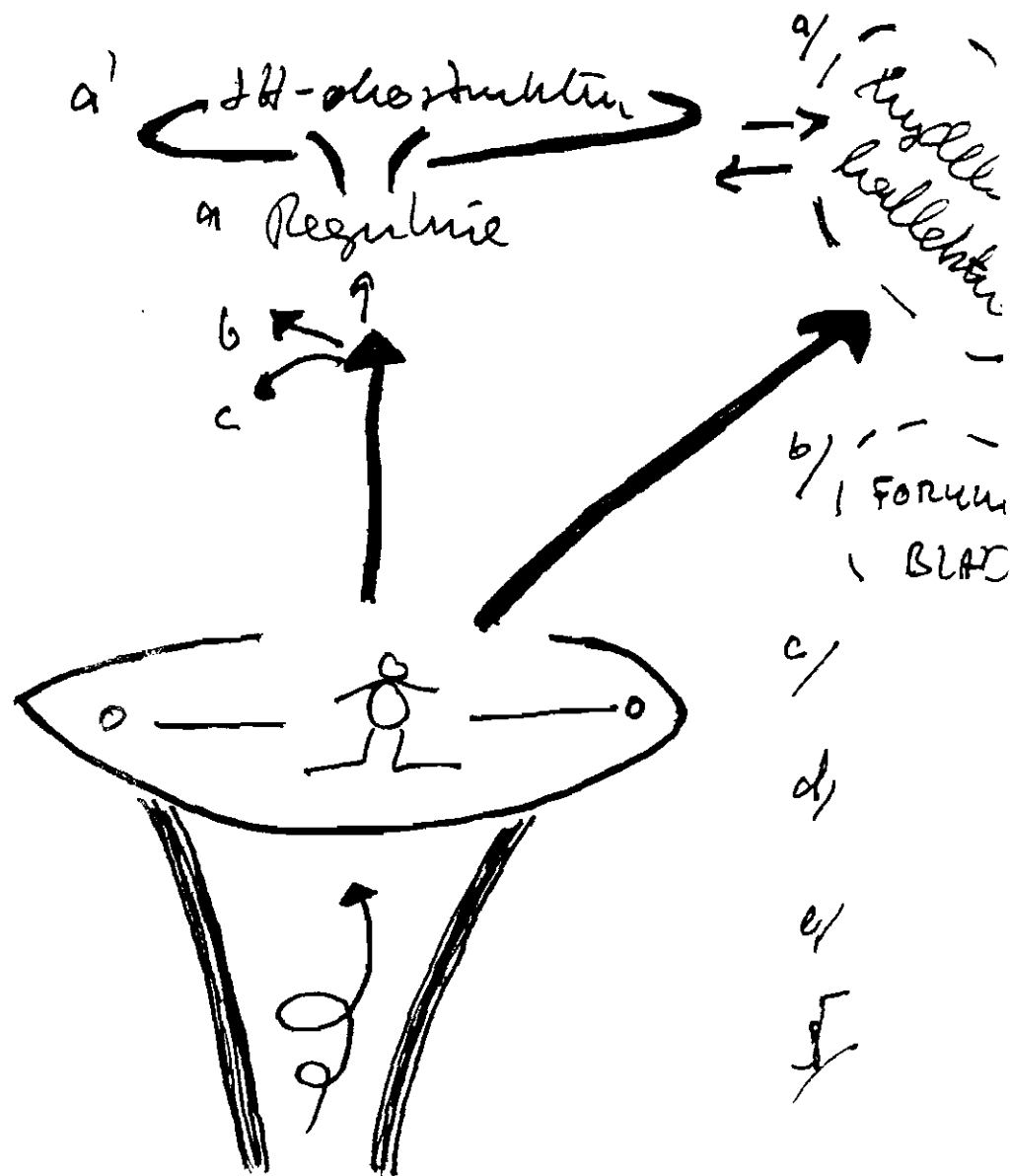
c-handlediden vigtig:
 det at gøre ting
 anderledes.

Kan laves mere og gennem
 lærerforløbsopramling

→ Problematik: sin egen
 utilbehovet
 og hvordan
 gå igennem.

ad 3, FREMTID:

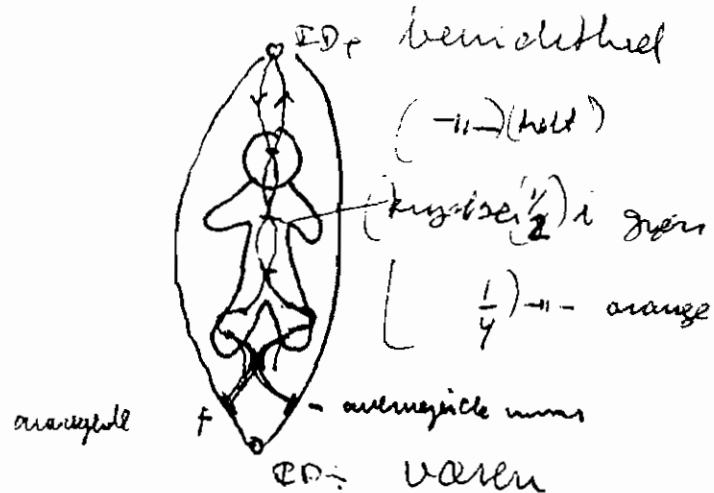

Prøvnis:

- Medie liggende på ED_+ , ED_0 og
håndtaget imellem.

Min oplevelse var en
pumpet håndtag mellem
 ED_+ og ED_0 .

- aktivitet af ED_+ skær

Næste gang arbejds

HUSGRUPPEMØDE 10.9.90

- internationale studerende -
marked cafe anordning.
- "Tredje verdens stemmer" - med
analyse af myter & stempler

Det sætter én så meget i agur
at ønsket om at det (under &
omkostninger) gjorde arbejds be-
ning synliggøres om ikke andet
så ved sit færdig.
Konkret som tænke om at R
buen finder et andet sted at
være, og så lad rottet gå p
væren.
Tænke at denne smale kan få
til at føle sig som rotterne
smutter (eller har lyst til det)
den synkende stunde.

Dagbog

Regnum
24. 9. 90

SILKES

Rødder / Terapi.

Problemet indenfor psykologi - og
det er nemlig den kliniske
psykologi - skelnes mellem
vidg. og terapi ved at den
er et konkret forhold - en
afsluttet professionel ramme -
eller ej.

Altså kan arbejdet med vidg.
men kan med udv. med terapi,
og det i betydningen
egenterapi. Det er den psyk.

analytiske definition; og
det er også denne der
ligger til grund for auto-
visationsændringer i OP;
forudsat at det er
ment. som en generel
professionorienteret autari-
kan.

For dette vil faldet se
ud til inde selvmedisken
og medisken, der nok gør
at man tilkinder en
generel person en definition

kompetence ~~på~~ på
grundlag af en teknisk
anvendelse på sig selv.
→ vidensk.

Det videnskabelige er
her blevet uak, eller redi-
eret til en anden bet
uden blinde pletter,
en ripermand / -beinde.

↓
Kvalitet i teori er vis,
uoverstøttede beklundt i
sin overfart til det,

sin mere-mest als
(fra Brecht / Wang).
↓ og alt er sin
to en hele sandhed
vel magt / afmagt, de
asymptotiske; men også
en Jelles proces
at arbejde med, end
en proces i et so
vidt rum - der al
er anden, også i

den freudianske alder.
at være sammen osv.
an at dannede processer
frem med ~~pro~~ udvikling
af mælk, der har
funde en løsning.

Retrospektiv er det
værdi ved den psyk.
psykoanalytisk mangler
vidnes bevidst, der
begynder en total re-

liss / skatte til
hvis-knægter, hvad
der samfundet har
værd mindst en
lægenes domme
skilling - sin jur
Hors - indenfor staten
retet, og disse de
publiseres - mindre
for ^{til} over hængene
over de gule.

... i samarbejde med psykologi, ...
... og socialt ...
... og ...

1/2 time

DPLÆG REGNBLEN

TRIE

Alternativt rådgivning på tværs
psykologiske specialiser.

et lille jubilæums middag
til OP i maj. 5 år. Ikke
mange, men kommer vel.

stod tilbage til 1980/82.

historiske praksis; mange været med
... fordi det har
... under et godt ud, pga. manglende
placat til dem. Dette handler også
... om ...
... om ...

UKTUR & FORA

... og udviklede teori-
koncepter. Men ...
... senere.

- 12 stx / psyk & psykologer; nye gamle
- udgivet en aften om ugen → pd. fylder det mere end
fridag tid for nogen; lidt et løb
for en åben rådgivning
- to & to; ny gammel
- nye for ansvars spærre, gammel
way det viser sig, at man ikke har kompetence til
rest

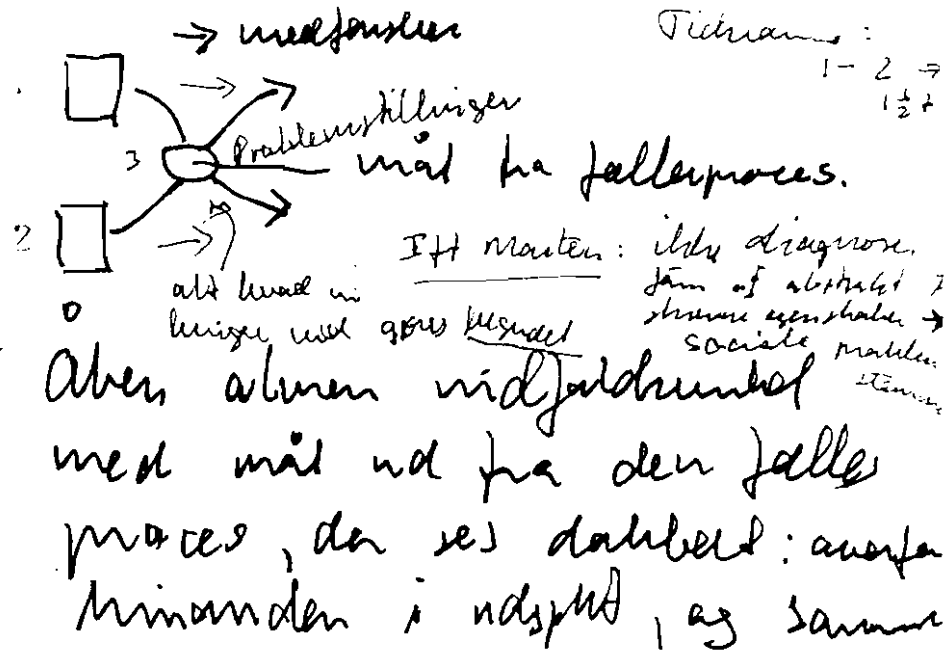
- supervision / rådgivning / fælles

TERAPEUTISK RÅDGE

udgivet i bruger møder
sam vi definerer som en
person i et socialt liv, hvor
der er af forskellige gode
gør krav i udvirkningsproces

Engen afbøjning af ...
... men vel angår, ...
... samarbejdet med ...

→ ...
...
...

in process.

en herægte, hvor man
i starten søger bred - videnskabelig
angivelserne - for så
at bryde det ind, hvilket
sker når man selv handler
sig ind i præ (= lægge sig
forlængere).

Derigennem mere og mere
næris id vil faldt ind i
den blivende mere psykologisk,
i den oparbejdet med his-
torisk materiale. Og

her er det en udfordring at det nærliggende
eksperimentelle.

Det er en proces, der går
fra det umiddelbart
socialt over det egent-
ligt personligt psykologisk
til spørgsmålet om, hvor
og hvordan man arbejder
sig ind i en kvanti-
terisk samfundsmæssig be-
og arbejdsform.

Σ : er et værdi ind i
et fællesskab, hvor vi
støtter med at udvikle
interener, tage de rigtige

kræmpe og konflikter, så
 et socialt sted at
 realisere den kringes
 viden for videniddel.

1. niveau
 2. niveau
 3. niveau
 4. niveau
 5. niveau
 6. niveau
 7. niveau
 8. niveau
 9. niveau
 10. niveau

De niveauer:

- erale rum
- afsløre inders
- fremstille ressourcer,

med udspil i, at det er de ikke
 skillede på, der ligger. Dem,
 der formuleres, er også dem, hvem
 en løsning er viden for videniddel
 (Lars).

- afspænding og krop-
 terer (tydning & tælbare)

den største ramme
 en historisk form
 sagde - et sammenhæng
 kan ikke kan mere måles på.

positiv
 om for fulk

- Øvelse

- Arbejdsstrategier:

TEKNIKER

hammer ind i
 billedet, når på
 en formidlet, men
 tager sig
spørge huse
 lokalt og
 lige i og
 stærk

1 - Vi har tekniker; nogle
 to greber: timogreber,
 græsegreber, perspektiv
 teg;

2 - Håndværk tegner vi, ilti
 shes på et på store
 papir og farve, liges
 tegneterapeutiske og
 dramatiseringgreber kunge

3 - Arbejder med hist. udvalgte symboler
 fremen, der lille pige, moderen og met
 af finde den kædet, der stiller møde
 fundament og nye handlinger

BILDEGRUPPE

- alle, fra 15 til 50+;
mest kvinder.

- "lette" pub, i salation, høeste
sprog; specialepub. selvmodi-
fyndte

"tunge" er mest, mandfæst;
mange psykiatriske skaber, med
transmedicinering → ^{men} det var/
manglende

- Inddelt i serier og
kategorier:

- enlige møde
- BZ-me
- Gallevagte
- studerende

kan man sige
ind, mit ikke
andre henvisning
steder christen
[2 mio. af BZ]

vores hunde og

ARBEJDSNIVEAUER I

GRUPPER

- Huset, vare i værdi o.p.t.
der at skabe stillinger/oh i linie

- alment psykologisk teori →
persomligheden og
last handling, hallet i en
vej af aktivt-synisk handling; fangs le

- spec. terapeutisk: / malint

- rådgivning: enkelt forløb,

grupper
- brugerdocumentation

- foredrag ← Gallev.
nysebjæle
loc. højstale

- kan sige til gæstredd
undergrund

- kontakt til in socialt og

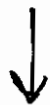
UUVILDEDE PROJEKTER

- baggrundgruppe / tilkægt hæk-
migr. gruppe.
- sætte litter
- hverdagsmødet w-15

Team/praktisk

kontakt / afspænding / manage

udgangspunkt

i kristen i et

nær, et handlenum,

også ved papirh ;
vært med min,
så vid med hør,
vært at var hør,
så op i hovedet,
hvor psyk og
samma hør spæde
hinanden op.

Arbejder med det med
en spirituel dimension:
at kunne sams med
hede sin kristen, dvs
fæmme den bevidste
værens kristens. Po° dette

Pos talking of religion; John del nichelise 98

li0, men det illanman

plid elnisteren (in qua
keperet am hushaft,
overhandedt comen til
ad vilde leve, kaldt fast
i et hieb.

Swen til ad in generalt
alle leve i haldelen,
hvorn problemet opstaaet
er ad farhinde at
kreddele over agio
asfalt tere => vedde et
opacnta er en kvalidic-

Uer handling

Det nichsamme er al luring det uesent
udenfor vellemiddel med i fram
minnet. in

Stud: Vi studer over alt pe
timestruktur, naer in vil
videre; og fra anden
side et stadig brug
per.

Det er en slags to-stands
brug, som mere eller
mindre stider as op.

Fx luring B2 er som
gruppe gaves til et selu-
stendig projekt, idet det
eller holder det samlede
arkitekt hand ik studend

phenomi; &
projekt
koncept,
IK-ship.

↓
Farmakise-
ring den
egne pre-
mission.

-> Sammenlign.

Det er stor brugergruppe - psykisk
patienter - der mangler en ny
form mellem udenfor og indenfor -
for bedre tilværelse, end der
er gennem brug som sin egen
tejl. Soc. ministeriet og oplæring
er en ny form for helbred.
Nogen BT'er har også dette - for
enten er man med og sygnes
sammen, eller også er det
at skabe miljøet.

Pa: Være ved at gøre, hvad
der kræver sig
væden

Bi: Være velvalgt med om
hv.

Karakteristika:

Kelle - at det bliver markant som
~~ikke~~ på videan, hvis ikke man se
kan være en politisk kraft
for forbeholdninger af det ge-
vælle sociale liv.

Uorden

TEORETISKE SKRIFTPUNKTER

(- regression // udvalgt oplevelse %
af mængden af verser)

2 ~~er~~ samfundet - ~~ikke~~ person - ~~kan~~
måde?

regulering - mængde - teori

-> nye institutioner/praksisformer

-> nye forståelsesmåder

KOMMER DU I STUDENTERHUSET, SÅ SE HER!

LEG MED ENERGI:
SØNDAG D. 30. DECEMBER KL. 13-17,
I. SAL I STUDENTERHUSET.

En energidag, hvor vi tager os lidt af os selv, også. Det er ikke psykologisk rådgivning, som forløsning af smerte. Ej heller er det forebyggelse af psykiske problemer; - Men dagen kan godt være det.

Det, der er den primære tanke, er slet og ret at lægge op til fælles leg med eget sanselige rum ift. andres. Sekundært handler det om at udvikle og lære nye sanseformer at kende.

Foreløbig skitse til eftermiddagen:

- Energicirkel - og hvem er vi.
- Hænder-øvelser; to og to, og for sig selv.
- Leg med energi; et syn af hinanden, og balancering af kroppe.
- Brug af kraft; tilføring af ressourcer til svage områder, og støtte til udviklingen af fine nye tråde af psykisk energi.
- Fællesmeditation; og afslutning.

Det eneste, der kræves for at deltage, er lyst. Men dog at bemærke: en vild fest aftenen forud vil smadre det, der fordres for at få noget personligt ud af det. Find desuden også dit lette eller løstsiddende tøj frem til dagen.

Kalle / Regnbuen
31-81.37.88 / 31-13.65.92

OM REGNBUEEN

- En lille fortælling om en alternativ psykologisk rådgivning fra 80-erne ind i 90-erne.

Af REGNBUEEN, Studenterhuset/København.

I foråret 1990 er der i Folketingets socialudvalg sat fornyet focus på den store gruppe af mennesker, der har det psykisk dårligt. Det drejer sig skønsmæssigt om 400.000, hvor det synes at stå klart at psykiatrien ikke, ej heller den distrikspsykiatriske udvikling, kan løfte opgaven på bare nogenlunde forsvarlig måde. Kvaliteten af psykiatriske løsninger ufortalt kan der herindenfor kun støttes op omkring en ottendedel, dvs 50.000, hvilket har fået et flertal i socialudvalget (d.22.maj 1990) til at vedtage et forslag om oprettelsen af rådgivningscentre og behandlingsinstitutioner for voksne med psykiske lidelser. Det er endnu meget uklart, hvordan dette vil blive udmøntet i praksis, men foreløbig efterlyses et større samarbejde mellem amt og kommune.

Siden da har den psykiatriske faggruppe været oppe på mærkerne. At der overhovedet er tanke om oprettelsen af et sådant "parallelsystem" til psykiatrien ses som udtryk for (jvf eksempelvis Per Vendsborg 90), at der hos mange, politikere og i den brede befolkning, råder usikkerhed om, hvad psykiske lidelser er, for disse behandles nu engang bedst af psykiatrien, særligt nu hvor distrikspsykiatrien så småt er på vej ud i lokalsamfundene (jvf Sundhedsministeriet 88 og Dansk Sygehus Institut 88). Set

fra den menneskelig psykologis standpunkt er dette modargument mod rådgivningscentre udenfor psykiatriens gebet nu ikke så indlysende endda. Det minder mere om brødnid, og om at den, der sidder på magten, også har retten til at definere sin egen uundværlighed. Det er da heller ingen hemmelighed, at psykiatrien er en falsk videnskab, der anvender andre fags metoder uden selv at have nogen faglig-indholdsmæssig kompetence hertil.

At der overhovedet er en voksende bevidsthed om psykiske problemers art og voldsomme omfang er et fremskridt. Men ligeså vigtigt er det at gøre sig klart, hvad det egentlig er for en opgave, som det drejer sig om at løse. Hvis psykiske problemer, indenfor et behandlingsmæssigt parallelsystem, også her hæftes til den enkelte som individuel skæbne, vil det bare resultere i nye isolerede behandlingstilbud, der heller ikke grundlæggende arbejder med fremskaffelsen af bæredygtige sociale strukturer - menneskeverdige bo- og arbejdsforhold - hvorindenfor mennesker kan leve og udvikle deres liv med andre i vores fælles helhed. Resultatet af en negligering heraf, dvs af den sociale verdens konflikter som grundlag for psykiske problemer, bliver for det første en accept af de eksisterende samfundsmæssige marginaliseringsprocesser, der med hastige skridt skaber stadig flere problemer for de få og de mange (bistandsklienter, arbejdsløse, førtidspensionister mfl). For det andet fås endnu et selvkørende og teknisk behandlingssystem - a lå psykiatrien - der heller ikke langsigtet fører os ud af problemet, men som tværtimod skærper det. De såkaldt psykiske "syg-

domme" kan da også ses som skabt af psykiatrien selv (jvf S.Bach 89 og K.Michelsen 89).

Indenfor den alternative rådgivningsbevægelse, der er blomstrat lidt op igen med Socialministeriets SUM-midler, har man længe været klar over, at psykiske problemer er et svar på utålelige livsbetingelser. Og rådgivningsarbejdet retter sig derfor også ind mod en langsigtet forbedring heraf. Det synes imidlertid svært også fra denne kant grundlæggende at udvikle arbejdet - i perspektivet overflødiggørelse af ydre-støtte til fordel for fællesarbejde - hvor især ressourcemangel og bureaukratiske arbejdsmarkedsregler stiller sig som stadige og uovervindelige skranker. Men en fremtidig strategi på området kunne være, at amter og kommuner også blev pålagt at støtte op omkring de alternative støttemuligheder, der allerede eksisterer på græsrodsplan. I det følgende skal vi fortælle lidt om en alternativ rådgivning, der har overlevet 80-erne. Og vi gør det med det klare sigte at inspirere andre til at tage deres "sag" i egen hånd.

HISTORIEN BAG.

For snart 7 år siden fandt en gruppe psykologistuderende sammen. Som fællesnævner havde man en kritik af de etablerede psykologiske teorier for at reducere det levende menneskelige liv til en usanselig maskine, udleveret til fremmede interesser. Den samme kritik fandt man gældende overfor de sociale måder, hvorpå det etablerede samfund mødte menneskelige problemer: fremfor medmenneskelig støtte til greb

om og udvikling af livet, så blev der givet trøst, manipulation, tvang og eventuel hjernemedicin. Det blev derfor et selvfølgelig udgangspunkt for os at arbejde med den nye forskningsretning - Den Kritiske Psykologi - som ikke er en psykologi om objekter ("de andre") men for og med os som handlende subjekter (Litteratur til eksempel: O.Draier 79 og K.Holz kamp 83).

En tredje fællesnævner var, at man som studerende var træt af, på det universitære elfenbenstærn, kun "at kunne snakke" om livet, tolke og fortolke tekster, ikke meget forskelligt fra middelalderens skolastik.

Sådan var tingene dengang - og sådan er de overvejende også idag, gående mod det værre for flere.

EN START

Samlet fandt gruppen dengang ud af at bevæge sig ind i Studenterhuset. Perspektivet var at yde et positivt bidrag til, hvordan man i praksis kunne arbejde alment-menneskeligt med psykologiske problemer. Onsdag aften den 22. maj 1985 åbnede vi udadtil for de, der ville kunne bruge vores faglige arbejdsenergi. Siden har vi været fast i Studenterhuset onsdag aften - og på mange andre tidspunkter - kun afbrudt af korte sommerferieperioder.

Vi er gennem tiden blevet brugt af et utal af forskellige personer. Nogle har haft studieproblemer, kærestekoks, eller har stået isoleret, ukendt af nogen. Andre igen har båret de mere barske under-

trykkelsesformer i form af incest, voldtagt eller selvmords/mordforsøg mv med sig. Fælles er endvidere sociale processer af marginalisering og udstødning fra arbejds-, studie- og boligbetingelser.

Et rådgivningsforløb kan strække sig fra nogle uger til flere måneder. Nogle også op til et år og halvandet. Der er ingen tidsgrænse på, hvad der heller ikke er muligt, når den berørtes problem er udgangspunkt og slutpunkt for arbejdet.

UDGANGSPUNKTET

Da vi startede på rådgivningsarbejdet sad vi med en meget gennemarbejdet analyse af, hvordan der i teori og praksis ikke skulle arbejdes, hvis det skulle være på de berørtes, brugernes, præmisser. Dette fandt vi blandt andet ved at undersøge, hvordan det etablerede system arbejdede. Kun lidt havde vi selv til, hvordan vi så ville og kunne arbejde. Alt dette gjorde vi selvfølgelig åbent - ligesom vi sidenhen har fastholdt en total åbenhed omkring, hvad der styrer vores arbejde i relation til den enkelte. Siden hen har vi fået mange flere "brikker" til, hvordan det mere præcist er muligt at arbejde målrettet fremad. Det meste ligger desværre kun i vores egne mapper som interne analyser, oplæg mm, men noget har vi taget os tid til at offentliggøre, blandt andet i PsykologNyt (1988, nr. 7) og i tidskriftet "Forum for Kritisk Psykologi".

TID OG RESSOURCER: ET STADIGT PROBLEM.

Vi er ikke så offensive og udadvendte, som vi gerne ville være. Vi mangler altid ressourcer; og det går ud over både forebyggende initiativer og praktiske bidrag til generel overvindelse af de sociale begrænsninger - manglende rum, uforenelige interesser, utilstrækkelige ressourcer - der altid i sidste instans skaber psykiske problemer. Med jævne mellemrum - og det handler det også om for tiden - er der stop for nye brugere. Vi søger da at henvise til relevante steder; men står hyppigt i den situation, at det er umuligt - og vi går da ofte alligevel ind i et forløb. De manglende henvisningsmuligheder kan handle om, at de er prøvet - eller at man har så mange dårlige erfaringer med det etablerede, at der kun er steder som dette tilbage. For det meste kører vi også selv på de allersidste ressourcer, og det kan ingen være tjent med !!

GRUNDE

I den tid vi har eksisteret som rådgivningsgruppe, har vi oplevet opbygningen af et mere og mere levende fattigt samfund. Bare det at kunne mærke sit eget liv og drage omsorg for det basale, er ved at være en fremmed evne. Til grund herfor støder vi hele tiden på den allestedsnærværende systemmæssige vækstoptimering og topstyring med hinanden som konkurrenter - også internationalt - om at sikre sig selv til egen private niche, hvilket kvæler - ud over kloden - også lysten til at være menneske med hinanden og sammen.

Det synes således at være et Sisyfosarbejde at vende denne nedadgående sol ved at opbygge sociale strukturer, der fremmer liv - fremfor stadig flere isolerede skæbner - men vi kan ikke finde noget alternativ. Kan man idag i det mindste - i stedet for resignation og udbytningen af andre - holde dette op for sig som "usminket sandhed", så må det lykkes en dag - i dag eller i morgen. Og så kan menneskelig energi ikke være spildt.

ET ARBEJDSKOLLEKTIV

Som gruppe fungerer vi som et arbejdskollektiv: det basale ved vores virksomhed er et fælles anliggende og et fælles ansvar. Herudover arbejder vi sammen to og to, såvidt muligt en af hvert køn og med forskellig klassebaggrund. For tiden er vi 12 i gruppen; halvdelen er nye, de fleste af os er psykologistuderende og resten færdige psykologer.

Udadtill er det et frivilligt og gratis arbejde på den berørte brugers præmisser. Indadtill omhandler det også fagpolitik, en fri ramme til at arbejde ordentligt med problemer - ellers ville det heller ikke være muligt at almenføre mod kvalitativt nyt, til brug for andre.

Gruppen er endvidere åben for at andre kan koble sig på den fælles praksis.

PSYKISKE KONFLIKTER

Det er ikke nogen tilfældighed, at vi er i Studenterhuset - for her er et sted, hvor det er legitimt at insistere på fagligheden og på perspektivet af fælles samfundsmæssig nytte af ens aktivitet. I huset fås derfor også et teori/praksis-forhold, der åbner for nyt.

Selv om vi arbejder professionelt med vores fag, så er det ikke en terapifabrik vi søger at opbygge. Tværtimod søger vi at medvirke til en folkelig kultur, hvor mennesker på tværs af køn, klasser og grænser har et socialt liv, der muliggør og støtter, at man selv kan løse og udvikle problemer på en levende måde. Dette arbejder vi med ved at engagere os i det vi møder på vores vej, samt forfølge de lidelsesfyldte problemstillinger derud i de sociale strukturer, hvor de eksisterer som fælles og individuel afmagt. Her møder vi så også i fuldt flor den typiske stats- og privatform for liv, og den inkompetence hver enkelt herigennem nagles til. Men fremfor fornyet underkastelse, så søger vi at trænge afmagten ud af de givne sociale kollektiver - for det at leve under fremmedbestemte betingelser og alene at måtte satse på sig selv, det om noget er grunden til psykiske konflikter. Psykiske problemer opstår da også, når man udleveres til de givne betingelser og frakobles kontrol over væsentlige tilværelsesomstændigheder - hvad der desværre finder sted mere og mere overgribende idag.

DRØMME

Vi drømmer derfor umiddelbart om friere betingelser til at arbejde mod tvang - og for strukturer, hvor

mennesker kan bruge deres spontane kraft til at ville hinanden og arbejde for det fælles liv ud over alle grænser. Dette kræver, at det er muligt at løfte bredere og i fællesskab.

Og derfor håber vi konkret på, at andre fag går i gang med deres faglige aktivitetsgruppe i Studenterhuset, samt i alle andre mulige frirum, og at vi får en stadig bredere tværfaglighed grupperne imellem - fra neden.

Desuden ville vi kunne bruge, at der fandtes en økonomisk understøttelsesform: SU-klip, et projekt borgerløn eller andet.

Referencer:

Bach, K.: "Anti-psykiatri eller ikke-psykiatri", Amalie 4-5, 1989.

Dansk Sygehus Institut: "Psykiatrien under omstilling - Samordning og integration af det samlede tilbud til mennesker med psykiske lidelser", DSI-Rapport 88.06, 1988.

Dreier, O (red.): "Den kritiske psykologi", Rhodos 1979.

Holz kamp, K.: "Grundlegund der Psychologie", Campus 1983.

Michelsen, K.: "Synsløjomfruen og lægevidenskabens menneskeopfattelse", Munksgaard 1989.

Sundhedsministeriet: "90-ernes psykiatri - oplæg til temaplanrunde", 1988.

Vendsborg, P.: "Distriktspsykiatri og rådgivningscentre", Information 29.august 1990.

Pt består Regnbuen af: Anne, Jørn Bo, Jesper, Suzanne, Helle, Birgitte, Kalle, Karsten, Jette, Inge, Inger og Lillian.

Og vi kan træffes i: Studenterhuset, Købmagergade 52 1.sal, 1150 København K. Tlf: 33 13 65 92, onsdage klokken 17.30 -18.30.

SAMFUNDSMÆSSIGT OM MENNESKELIGE LIVSPROCESSER, PSYKISKE FORSVÆRELSE
OG PSYKIATRI

Til denne første del skal jeg indlede med at sige, at jeg vil tage udgangspunkt i noget selvfølgeligt, netop i det at vi lever et samfundsmæssigt liv, dvs at den måde vi tænker og føler og handler på i sig selv handler om noget i livet. Er man fx glad, så er man glad for noget i den verden, der omgiver een.

Dernæst skal jeg komme ind på noget problematisk - dette vil hurtigt ske. Det problematiske omhandler den nuværende måde, som mennesker generelt har mulighed for at leve eller overleve på.

Og endelig for det tredje skal der spindes en ende, dvs trækkes nogle perspektiver mht selvfølgeligheder og problemer, for en forhåbentlig mere lykkelig fremtid.

STOR MUNDFULD Det er dog noget af en stor mundfuld at skulle sige noget fornuftigt om det hele menneskelige liv - det at man lever i et samfundsmæssigt system - og at skulle gøre dette på en 15 - 20 minutter.

SELVFLYGELIGHED Men man kan starte med at konstatere, at det at tage sit udgangspunkt i det samfundsmæssige liv, for at forstå det enkelte menneske og dermed også sig selv, det er og må være en selvfølgelighed, og der næppe heller nogen, der vil benægte, at det er herfra, at man må sætte af. På en eller anden måde er det eneste sikre også, at man lever i en samfundsmæssig verden, i en helhed, og at man deler denne med andre.

PRAKTISKE DAGLIGDAG

Men man kan også samtidig konstatere, at når man i den praktiske dagligdag mere præcist søger at forstå det enkelte individs liv, og hvordan dette kan forandres og forbedres, ja så forsvinder det overordnede, helheden, det samfundsmæssige, det at vi i fællesskab skaber vores verden, næsten helt ud af billedet.

I STEDET FREMMEDE LOVMÆSSIGHEDER

Og det, der træder i stedet, er nok mange forskellige ting, men det er især opfattelsen af, at verden kører hen over hovedet på een; og at denne verden endvidere selv har nogle lovmæssigheder, der mere eller mindre har deres eget autonome liv.

To eksempler skal nævnes.

FX

Det ene ift det økonomiske område i vores liv. Her er der præcise konkurrencelove, man må leve op til, for ikke at gå under, men det er også love, der slet ikke forholder sig til kvalitet og fælles sikring af nødvendige behov, men som alligevel bestemmer vores liv og udviklingsmuligheder. Man kan tage eksemplet med asbest - det er et byggemateriale - hvor det har været kendt siden 30-erne, at det er ekstremt kræftfremkaldende. Denne viden blev imidlertid slyttet i mange år, fordi der var økonomiske interesser forbundet hermed. Og dette er ikke atypisk, snarere reglen idag på alle områder. *(den menneske vidensk)*

FX

Hvis vi går tættere på os, så har vi psykiatrien, som i følge dets egen selvforståelse beskæftiger sig med det abnormt psykiske, men som alene forholder sig til, hvordan man somatisk kan gribe ind. Her er der så psykofarmaca, elektrochock mv. Der er selvfølgelig også andre midler - der er huse, senge, samtale - som man sætter i system overfor sine patienter, men det er midler, der ret beset hører hjemme andre steder, i andre traditioner eller videnskaber: den fysiske ramme fra juraen, senge fra de fysiske sygdomme og samtalen fra psykologien. Den filosofi, man bygger på for psykiatriens vedkommende, er, at man har konstateret, at man ved at gribe ind ift det somatiske ved at symptombehandle, så kan man påvirke den andens måde at tænke, føle og være på. Og det er da også stadig en respektabel måde at indvinde diagnoser på at prøve sig frem til det stof, der har en virkning. Ud fra det her kan man også beskrive psykiatere som sociale junkier!

FELLES FOR FX

Det, der er fælles i disse to eksempler, er, at man, sikkert af bedste hjerte, men også for at overleve, der hvor man naivt er, alene søger at finde og gribe ind i de love eller lovmæssigheder, der behersker ens eget lille område. Man søger så at sige at sikre sit liv, sit arbejde eller sin økonomi ved kun at forholde sig til den del af verden, der er indenfor rækkevidde eller mest nærværende. MEN - og her er problemet - det kan nemlig godt være, at det eller de

love, der virkelig bestemmer udviklingen, ligger udenfor det område, man forholder sig til.

VELKENDT

I forhold til det sidste eksempels område må alle kende til, at man selv psykisk og socialt kan gribe ind i ens somatik. Bare det at løbe en tur, eller elske, eller at se en gyserfilm ændrer - for en tid eller mere - grundlæggende på ens fysiologiske og neurologiske funktionen og tilstand. Ligeså hvad angår det økonomiske, hvor der er flere typer af lovmæssigheder - markedsøkonomiske, planøkonomiske, socialistiske osv - afhængig af, hvad det er for en helhed, man ønsker, der skal komme ud af det på lang sigt.

KONTAKT MED HELHEDEN.

Det, som det derfor drejer sig om, det er at holde fast i helheden, finde ud af, hvad der bestemmer hvad, og hvad der styrer og hvad der bliver styret. Det er når kontakten til hertil, til helheden omkring ens område, forsvinder, skæres over eller negligeres, at man kommer på et håbløst arbejde, og måske tillige et grundlæggende forkert arbejde.

BESTEMTE BEGREBER Det at holde fast i helheden kan gøres ved, at de begreber - man bruger - selv holder fast i helheden. Og her skal blot navnes to akser af begreber, der har betydning for en sådan forståelse af det menneskelige liv.

I: HISTORISK BETYDNING, TID OG RUM.

Med disse tre begreber - som egentlig har 5 dimensioner (rum har tre) - kan man fastholde, at det, der sker, sker på et bestemt tidspunkt, at det har en bestemt betydning - det er ikke tilfældigt det sker, det er udtryk for noget - samt at det foregår og finder sted indenfor en bestemt social sammenhang. Selv det at forholde sig til en solformørkelse, eller at jorden er rund eller flad, det kræver, at man tager den tid og det sted med, hvorunder fenomenet optræder. Ligeså for sygdomsudtryk, hvor nogle kulturer - fx muslimske - er gode til at somatisere; andre som det danske, hvor man nok snare benægter, at der er eller kan være noget galt.

II: EMOTIONALITET, KOGNITION OG HANDLEEVNE.

Disse tre begreber er specifikt psykologiske begreber, og de fortæller om en sammenhang i vores måde at gribe verden på: at den måde vi tanker og føler giver os nogle bestemte handlemuligheder; og ligeså omvendt: de handlemuligheder, vi har, bestemmer også, hvordan vi kan have det, samt hvordan det er muligt at tænke herom.

Glæde - fx - er en glæde ved verden; men har den sin tydelige grænse eller er den kommet lidt spøjst til verden, så kan det være, at den er svar at nyde fuldt ud. Det kan gælde en fed tanke man får. Her kan man blive opstemt og få en følelse af at tro på verden igen. Eller man kan havne i en situation, hvor der ingen handlemuligheder er - ja så bliver man angst, fordi man kan imødesee handlingslammelse.

Endvidere - som noget brudt helhedsmæssigt - kan man også komme ud for, at tanker og følelser trækker i hver sin retning; at de frem for at berige hinanden, modarbejder hinanden. Og dette sker typisk, når man sættes under pres, og kun har dårlige alternativer at handle ud fra.

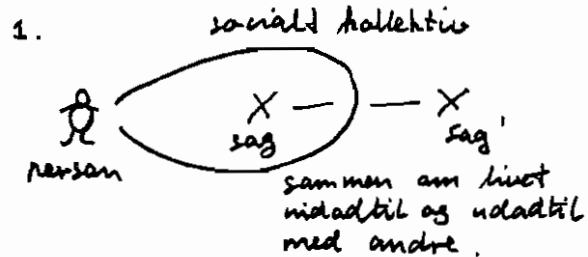
SAMLET

Samlet for disse to begrebsakser kan man sige, at de på en simpel måde fortæller noget generelt om hver enkelt af os som mennesker på et givet tidspunkt og sted i en livsproces; også at vi tanker og handler og føler som et svar på bestemte livsomstændigheder; og sker det at man ikke kan udvikle disse - som er fælles livsbetingelser - så handler man sig ind i angst, fordi man handlingslammes.

EJ SÅ INDVIKLET! Set herfra er livet ikke så indviklet endda. Og det er også muligt at gå en naturlig tand videre og sige, at sådan er det også fra starten af vores liv, nemlig at vi fødes med en spontan lyst til at være virksom og udvikle livet med andre - at overhovedet det at leve er at udvikle livet sammen.

OPBYGGELIGE PROCESSER

Men for at sådanne opbyggelige processer kan have téten, være fremme, styrende, så kræves også livsammenhænge, der i sig selv er opbyggelige.
Og skematisk således:

HISTRISK

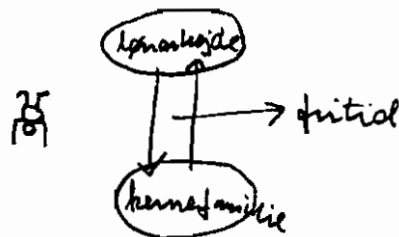
Hvis man undersøger det historisk, viser det sig også, at mennesket er opstået som følge af en social proces af fælles art; og at denne proces selv har ændret vores biologi til at være af social karakter.

IDAG.

Sådan ser det ikke rigtigt ud idag. Allehånde psykiske og sociale problemer, og dertil en gryende fascisme - hvor man opfatter fremmede, ikke som venner, men endnu ikke har mødt, men som fjender, der skal slåes ned - vinder mere og mere frem.

Den social struktur, dette udspiller sig i, er ej heller ikke den tidligere nævnte fælles-menneskelige, men en anden, forholdsvis ny, ikke over 150 år gammel fra sin start.

2.

KARAKTERISTIK

Den er karakteriseret af tre ting:

1) den kan ikke udvikles af den enkelte - det er kun muligt at flytte på den private betydningen af den tre områder, og den tidsmæssige ramme herom.

2) den sætter mennesket udenfor spontan indflydelse på dets væsentlige tilværelsesomstændigheder:

a - indenfor løn-arbejdslivet er der nok en sag med andre, men selvø sagen er bestemt udefra, via markedet eller via de enkelte, der privat ejer produktionsmidlerne, som lønarbejderen købes til.

b - indenfor kernefamilien har man ingen fælles sag, kun private liv overfor hinanden med et forhold, der bygger på en nærmest ubegrundelig sympati eller antipati.

c - indenfor fritiden har man mulighed for alt, for alskens udfoldelse, men det bestemmende for selve denne ramme ligger udenfor fritiden, nemlig i produktionen og i reproduktionen, hvor man endvidere kun lever privat eller offentligt med andre, ej grundlæggende fælles.

3) i strukturen er den enkelte aldrig i hvile, er altid på cyklisk gennemrejse; og dette - som en stressfaktor - er nok også den dybeste grund til, at alde idag er lig biologisk forfald, overgangsalder, impotens osv osv.

SAMMENFATNING af 2'eren

En sammenfatning af 2'eren ift det grundlæggende ved et menneskeligt liv - at man lever ved at udvikle det, dvs løse problemer, problemer som noget positivt - så drejer det sig om, at alskens forhold, herunder også problemer, konflikter og kriser, så at sige falder ned fra himlen; den verden man lever i stiller sig primært af sig selv, og den stiller sig først og fremmest som krav, man skal forholde sig til - og når man gør det, så får man nogle muligheder. Det er mere eller mindre at leve i en art evig modvind!

Men at leve sådan, med fænomener, der stiller sig af sig selv, her er man heller ikke umiddelbart forbundet. Afhangig af humør og interesser forholder man sig til det eller hinanden, eller man

lader simpelt hen være.
Og dette vil igen sige, at den grundlæggende struktur i det nuværende samfundsmæssige liv har en karakter, hvor man er stillet ligeglad eller ligegyldig overfor det egentlige, det centrale ved det at være menneske, nemlig fælles udvikling af liv. Det, der derfor bliver tilbage, det er, at man handler ud fra sin egeninteresse (indenfor behandlingsområdet: spændende klienter eller sympatier/antipatier - ej mennekeligt som noget fælles problematisk).

POTENTIEL PSYKIATRISK PATIENT

En yderligere ting i denne forbindelse er, at når man er fratoblet den væsentlige kvalitet i livet, så er man faktisk også stillet med angsten tæt på hele tiden. Man er dermed i en grad af at være potentiel handlingslammet - og dermed ligeså et emne for psykiatrien, idet man ikke passer ind i den givne karrusels reproduktion, hvor alt bare skal gå hurtigere, højere og stærkere. Og en sådan gryende handlingslammelse virker også som et lille Tjernobyl i os, idet angst æder sjale op.

INDIVIDET.

Det individ, der kommer ud af dette, er et individ, der mere eller mindre er uforståelig - det er jo netop også ramt af betingelser, det ikke selv forstår at handle langsigtet og mennekeligt på, så at sige et black-box-individ: der foregår noget, men kun måske.

MEN!

Men - og dette er vigtigt at hnske - er dette individ virkelig så uforståelig; og så uforståelig, at man kan tillade sig at eksperimentere med det, hvad psykiatrien blankt indrømmer, at den gør?

SIG SELV

Til at svare herpå, kan man starte med at se på sig selv, når man er på røven, ude at skide i sin egen verden. Det kan godt, ^{uanset} at det er svært, at være til stede, når man har det dårligt - dvs have bevidsthed på det, fordi man samtidig er bange, det gør ondt, det smerter og måske bruger man også en masse substituthandlinger for at holde sig oppe - men uforståelig er det ikke: man gør jo netop det og det, fordi de og de ting i ens livssituation er svære eller truende, men hvor man så ikke ved, hvordan man egentlig skal overvinde det. Det kan da være ubegribeligt eller skjult, hvorfor man har det sådan, som

man har det - men det er noget andet end det uforståelige.

MISTET HELHEDSKONTAKT.

Og dette bringer os tilbage til det med helheden, ens totale livssituation. Det er den man ikke kan finde ud af forholde sig til, takle på en for sig selv bæredygtig måde.

Og for at komme på sporet af, hvad dette kan handle om, så er man nødt til at gribe tilbage til det grundlæggende ved mennesket - det er også herfra vi kommer - samt undlade at lade os blænde af det umiddelbart givne, som netop er uforståelig indtil man finder ud af at handle på det.

DET FÆLLES-MENNEKELIGE.

Og det at gå tilbage til det grundlæggende er at gå tilbage til det fælles-mennekelige (skema 1). For det første er det denne struktur af personlig-kollektiv art, der indtil nu også har holdt een oppe (informelle sammenhænge); for det andet er det denne struktur, hvor man i fællesskab har stillet problemer op, løst dem og fundet nye, som dog er smuttet for een ~~man~~. Og en bestemmelse af det individ, der før var uforståelig og bare en black-box, kan man nu gøre: for det første drejer det sig om at være en tilstand af orienteringsløshed - man kan ikke forholde sig til det væsentlige, kan ikke finde det; og for det andet er man i en personliggjort verden - en verden, der alene handler om en selv, og som ikke umiddelbart kan gives videre til andre, fordi andre netop ikke står med netop disse problemer.

DENNE UUDVIKLEDE STRUKTUR AF FÆLLES KOLLEKTIV ART.

Ud fra det sidste kan man sige at man knækker halsen, når den basale struktur af fælles-mennekelig eller kollektiv art forsvinder i baggrunden, dvs når den ikke lader sig udvikle, og man må indstille sig på det givne.

Og ift mængden af problemer idag må man næsten sige, at denne basale struktur for liv må være under hastig afvikling. Og dette er alt andet end en behagelig konstatering. Så hvad kan man gøre? Og kan man overhovedet gøre noget?

DET PARADOKSALE

Vi er med dette tilbage til tidlige i dette oplæg: at den nuværende struktur motiverer os til at handle ud fra egeninteresse, men denne frivillighed til at tage sig selv på ordet, privat, fører samtidig den enkelte hen i nærheden af den slagtebank, der hedder at handle sig ind i at få det dårligt og blive et potentielt emne for psykiatrien.

Det er imidlertid ligeså paradoksalt, når man vender det om og prøver at forholde sig til, hvad man kan gøre, når det er gået galt. Hver især er vi nemlig frit stillet til at arbejde med den ene struktur - som er psykiatriens - eller den anden struktur, der tilhører det samfundsmæssige menneskes fremtid: i begge tilfælde er det et Sisyfosarbejde, idet der hele tiden kommer nye skabner til, og man er også selv een af dem.

Alt i alt er det åbenbart en smagssag, hvordan man vil lade sig brænde op.

ET ARGUMENT

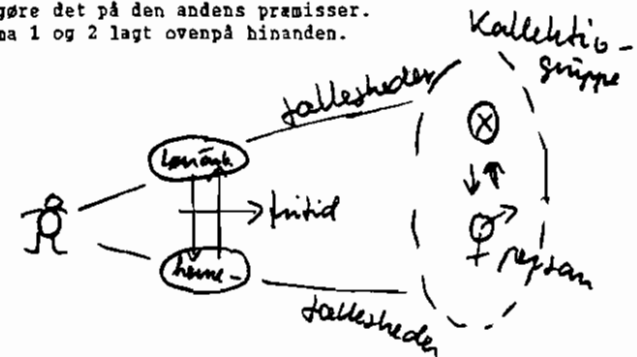
Der er imidlertid et argument, der bryder denne cykliske og ubehagelige trommerum. Tager man fat på det fra den negative side, så kan man sige, at griber man ikke fat - alene eller sammen med andre - i en udvikling af det basale, det fælles, det kollektive, så vil dette også begynde at bevæge sig helt udenfor ens kontrol, hvorved man ikke længere bare er udleveret til det umiddelbare, men nu også til ens rødder - og hvis der er en hemmelighed i skizofrenien eller i seniliteten, ud over undertrykkelse, så er det nok denne. Dvs: om man så har lyst til det eller ej, så har det store omkostninger at undlade at bringe sin sociale historie med sig, når man går fremad i livet. Ligeså hvis man kommer til at stjæle andres historie eller historiebevidsthed.

I positiv forstand må man sige at man får fat på helt andre problemer og fænomener, når man - egentlig primært for sin egen skyld - insisterer på noget grundlæggende menneskeligt overfor alt det nuværende omkring det at medvirke til at stille diagnoser, kæmpe for status eller at være inn, der hvor magten i samfundet er placeret. Man får også en masse konflikter, når man stopper det at være

bydreng for den nuværende håbløshed - men man får samtidig også en smag for, hvad livet egentlig kan være. Eller med andre ord: at det liv, der kendes, egentlig nok kun er en simpel skygge af det liv, der egentlig venter på at blive udviklet og udforsket.

I TERAPEUTISK FORSTAND.

I terapeutisk forstand er det at arbejde med den dobbelthed, der ligger i det at ha' rødder i en problematisk samtid, samt at gøre det på den andens præmisser. Skema 1 og 2 lagt ovenpå hinanden.

Dvs indgå i og medvirke til at skabe en ny total livssammenhæng, hvor den enkelte sammen med andre kan forholde sig til, hvilket indhold, der skal være i et arbejdsliv, familieliv, fritidsliv osv, samt hvordan dette menneskeligt kan organiseres på anden måde globalt end i dag.

EN KONFLIKTMODEL.

I har fået udlevet en skitse, som er et bud på, hvordan psykiske problemer kan opstå, når de ansues på det samfundsmæssigt plan. Gangen i den er, at der er nogle spontane lovmassigheder, der træder i kraft blandt mennesker, når der enten er for lidt rum, uforenelige interesser eller for få ressourcer, hvor det vigtige er ikke at lade sig indfange, dvs blive statisk i sit eget og andres drame, men simpelt hen at holde det givne problem foran sig, så en løsning på et tidspunkt slår igennem - modsat at blive slået ned af problemet, og dermed blive hjælpeløs overfor den mere grundlæggende opgave at befordre livsprocesser.

Fremtidigt.

Find dine skjulte
RESSOURCER

↓
Tag et bevidst skridt
ind i fremtiden med ...

F(L)INKE-DANSE MACABRE

Når jeg hører uret ringe
klokken 11 onsdag nat
går jeg sammen med finkerne på tinge
i en virkelighed helt af vat

Og jeg mærker at double-binds er muligt
i en tid, hvor systemets "del & hersk"
er det eneste, som synes troligt -
Sammanhold bli'r til "hvem har det værst"

Vi må lægge kræfterna sammen
for at overvinde dét
at konflikterne gemmes i glammen
og på dagsord'nen afmagt bli'r ved

Thi at vende en gensidig skakmat
er vel egentlig dét at ku' se
at den bærende kraft som skal styrkes
altid spirer i hver enkelt én

Regnbue fest

fødselsdag d. 22/5 -90

50
år

Allerkæreste Helle.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til **et skuespil**, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i **REGNBUENS STJERNELOTTERI**.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "**F(L)INKE-DANSE MACABRE**", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "**GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen**":

Du er i gruppe med Birgitte og Aino og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Min yndlings onani-fantasi" - Selvfølgelig udført kooperativt, dvs. det må I selv ligge og rode med - i fællesskab!

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha´ en go´ subjektudfoldelse!

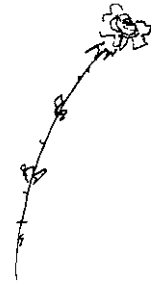
Regnbuen 5 år

Kære Anne

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

"Gør plads for det
subjekt orienterede"

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 2 og skal illudere denna person: Lilian:

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fadte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forstiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Lilian går meget "samlet"; bruger kroppen funktionelt a la "ben er til at gå på".
- 2) Hun kigger meget direkte, gestikulerer ikke ret meget, men til gengæld med megen ansigtsmimik, f.eks. har hun en meget mobil kæbe ("bider" i ordene). Når hun siger noget morsomt/ironisk/indiskret, sænker hun først stemmen ("Jae, al'så..") og griner så højt og smittende.
- 3) "Al'så, nu har jeg jo godnok ikke været her, men.."/"Nåhm, jeg syns osse, det.."/"Det, du siger der, er det ikke.."

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

Allerkæreste Kalle.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i efteren og framovar.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Jørn Bo og Inger, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Bizarre afværgereformer i praksis" - Konfliktindholdet er selvfølgelig i sig selv afværget. I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Allerkæreste Jesper.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Leif og Karsten, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Mændegruppens indhold" - Kronologien i en typisk møde-aften.

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Allerkæreste Leif.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originelt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår et bidrag med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Jesper og Karsten, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Mandegruppens indhold" - Kronologien i en typisk møde-aften.

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Allerkæreste Jørn Bo.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår et bidrag med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Inger og Kalle, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Bizarre afværgeformer i praksis" - Konfliktindholdet er selvfølgelig i sig selv afværget.

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen": Du er i gruppe med Jørn Bo og Kalle, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Bizarrere afværgelformer i praksis" - Konflikttilstanden er selvfølgelig i sig selv afværget. I skal henhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jør tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sproglig!

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan. Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "underside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Overlevelsesrunden 1990

Allerkæreste Inger.

Allerkæreste Frada.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "underside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i REGNBUEENS STJERNELOTTERI.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlevere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Suzanne og Lillian, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Hvor ender Regnbuen?" - Grænselandet mellem den "etablerede" Regnbue og mit "etablerede" liv.

I skal henhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jør tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sproglig!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Allerkæreste Aino.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i **REGNBUEENS STJERNELOTTERI**.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlavere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Helle og Birgitte og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Min yndlings onani-fantasi" - Selvfølgelig udført kooperativt, dvs. det må I selv ligge og rode med - i fællesskab!

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

Allerkæreste Lillian.

Overlevelsesrunden 1990

For at tage tråden op fra vores fødselsdagsfest, som jo var ualmindeligt originalt planlagt, vil vi også denne gang lægge op til et skuespil, som kan være groft krænkende på et personligt plan.

Hvis du formår at bidrage med netop din blottede, ærlige og flossede "inderside", vil der bagefter være mulighed for at finde trøst og oprejsning i **REGNBUEENS STJERNELOTTERI**.

Til sidst vil også planlægningsgruppen udlavere sig selv i det høj-aktuelle nummer "F(L)INKE-DANSE MACABRE", hvormed det er vores håb at virke "trend"-skabende for Regnbue-røddernes virke, både i aften og fremover.

Men tilbage til dit personlige bidrag til "GÆT ET TABU - fra, rundt om og under Regnbuen":

Du er i gruppe med Suzanne og Frede, og skal 1) beskrive og 2) bevæge følgende problem som den udviklingsopgave, det jo er: "Hvor ender Regnbuen?" - Grænselandet mellem den "etablerede" Regnbue og mit "etablerede" liv.

I skal helhjertet fremvise dette i 5-10 min (gerne længere), før andre må forsøge at gætte indholdet. Alt er jer tilladt, lige fra store armbevægelser til tingslige hjælpemidler og dybtføjte lyde, men ikke sprog!

Ha' en go' subjektudfoldelse!

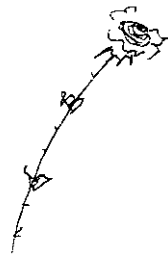
Requiem 5 år

Kare Karsten

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for det
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 2 og skal illudere denne person: Hella.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Helle bevæger sig med både kropsbevidsthed og jordforbindelse. - Sundt og friskt og med selvfølge. Nu er hun jo meget gravid, så opgaven skulle være let nok: Pude på maven, en smule besvaret i bevægelserne, hånden støttende over lænden, bane⁴ fra hinanden, fødderne udad.
- 2) Sidder også ved bordet med en synlig god kropskontakt. Er her på det sidste begyndt at æ sin mave. Hun er som regel meget indlavende, koncentreret, spørgende; siger tit noget positivt og griner højt og smittende. På den anden side kan hun pludselig se dødhængende træt ud; øjenlågene bliver blytunge og hun siger ikke et ord.
- 3) Alle "hv"-ord/spørgende sætninger. Taler hun om sig selv er det ofte med blik for det morsomme og ironiske.

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

Requiem 5 år

Kare Birgitte

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for det
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 1 og skal illudere denne person: Karsten.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Karsten går afslappet, løfter fødderne, er rank i ryggen med tyngdepunktet midtpå. Hagen er trukket ind.
- 2) Han vil altid gerne tegne & fortælle, når der er plads (fægtet meget entusiastisk indenfor rammerne). Er ellers meget modtagende og koncentreret. Griner diskret; suger luft ind og hopper lidt på stolen. Vil han sige noget på fællesmødet stiker han tit an finger (højre) i vejret samtidig.
- 3) Siger bejaende "mmm" med lukket mund og dybe, langsomme nik. Og: "Mnjähr - er der ikke et modsætningsforhold her?"

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

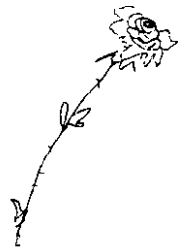
Regnbuen 5 år

Kære Suzanne

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dens, druk, snak og ?

"Gør plads for det
subjekt-orienterede"

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 3 og skal illudere denne person: Inge.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fætte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Inge går ret stille med værdighed/overblik/næsen i sky. Tager lange skridt, men sætter ikke fødderne ordentligt i gulvet.
- 2) Ved bordet falder hun lidt sammen over ryggen. Sidder enten med benene over kors eller oppe på en stol. Har næsten altid travlt med at pille/bide negle, ryge cigaretter, nulre hår etc. - ofte med bevægelser, som ser anstrengende ud. Bruger tit ansigtsmimik og gestikulerer med store bevægelser: "systematiserer" med hænderne. Er meget faglig før kl 11. Forholder sig meget gerne til øl.

3) Noget fagligt. Verbal oprydning/kategorisering. - "Hva' fanden snakker vi om?"/"Har vi fællesmøde nu eller hva'?"/"Skal vi gå på Rosengården?"

Ha' en god subjektudfoldelse- tag bare natten til hjælp

20
20

Regnbuen 5 år

Kære Inger

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

"Gør plads for det
subjekt-orienterede"

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 2 og skal illudere denne person: Kalle.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fætte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Kalle går tungt og lydende. Faldar sammen over lænden, så underlivet stikker fram; lidt stiv i lårene, "låser" knæene. Kigger ned i gulvet.
- 2) Han krør sig, når han er glad: vrider sig på stolen og gynger op og ned. Taler med fortrydelse i stemmen (nasalt), når han er vred eller forurettet. Sidder tit uroligt på stolen, men gestikulerer næsten kun, når han er vred (slår den anden oven i hovedet med en udstrakt finger). Spiser tusch-penne.
- 3) "Jeg oplever"/"Handler det ikke om..."/"Jeg sidder med, at..."/"Det, jeg har på det, er..."

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

20
20

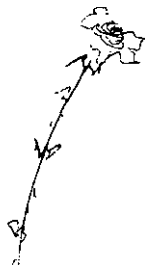
Regnbuen 5 år

Kære Lilian

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for det
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 1 og skal illudere denne person: Inger.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Inger går lidt stift, men med hurtige bevægelser. Hun runder i ryggen, især over nakken - "stanger sig frem"
- 2) Sidder også ved bordet med rundet ryg. Knækker fingre. Kan være stille længe, for så pludseligt at komme med et meget præcist udbrud. Gestikulerer frem for sig med spredte fingre og har megen ansigtsmimik (er god til at ligne en nedsmeltning). Forholder sig meget til øl, men sidder tit så langt fra kassen, at andre må række frem og tilbage ustændseligt.
- 3) "Oet for meget"/"Op i røven med det" (den kollektive røv)/"Hold kæft, hvor er jeg træt - jeg har været her siden kl 10 i forgårs"

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

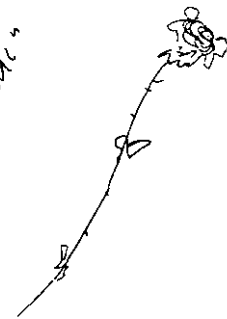
Regnbuen 5 år

Kære Kalle

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for det
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 3 og skal illudere denne person: Suzanne.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Suzanne tagersmå skridt, når hun går; nærmest som om hun skal tisse. Hun går let og fe-agtigt. Meget rank med skuldrene tilbage og brystet skudt frem.
- 2) Når hun sidder ved bordet trækker hun skuldrene op om ørene. Løfter tit venstre hånd og flytter håret fra højre øre hen over hovedet, så det alt sammen hænger ned i den venstre side. Samtidig lægger hun hovedet på skrå mod venstre - selvfølgelig for at holde håret på plads. Hun smiler meget og gestikulerer lige frem for sig, men har ellers ikke så megen ansigtsmimik.
- 3) "Ka' vi ikke.."/"Jeg tænkte, at vi måske.." (som regel lys og glød i stemmen).

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

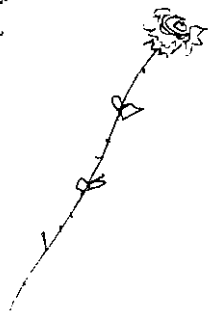
Regnbuen 5 år

Kære Helle

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for de
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 3 og skal illudere denne person: Jesper (haha).

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt valkandede person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iættage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu forgudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Jesper går en smule ludende og meget stille; fylder ikke meget, når han træder ind. Det er iøvrigt modsætningsfuldt: Han ser spinkel ud, men er det ikke; kommer nærmest listende ind, men bevæger sig med selvfølge.
- 2) Endnu nogle modsætninger: Lægger vægt bag ordene, men taler stille; ser sanselig ud, men optræder fattet med afstand til sagen. Samme modsætning i gestus. Har ikke så megen ansigtsmimik. Han forholder sig meget konstruktivt og samlende til problemstillinger.
- 3) Det vides ikke herfra, men det må du da have en fornemmelse af, Hella!

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

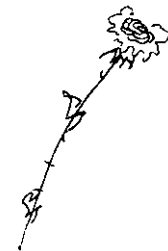
Regnbuen 5 år

Kære Inge

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

*"Gør plads for de
subjekt-orienterede"*

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 1 og skal illudere denne person: Jørn Bo.

Salva kontakstan bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iættage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu forgudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord at arbejde ud fra:

- 1) Jørn Bo går lidt ludende, men stift "på store fødder" med underkæben først. Øjenbrynene er en smule sænkede.
- 2) Alvorlig, tilbageholdende og fattet. Griner diskret, nærmest gnæggende. Gestikulerer ikke ret meget, beholder i så fald albuerne tæt ved kroppen. Taler lavt og monotomt, men gerne længe ad gangen. Kigger af og til ned og børster noget usynligt af lårene.
- 3) For tiden sætninger som "modsætninger i det subjektive handlegrundlag"/"Er der ikke tale om selvhad/selv fjendskab her - det' iøvrigt en ret spændende problemstilling"/"Hold da op" (smågriner). Nu også: "ødipale konflikter"

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

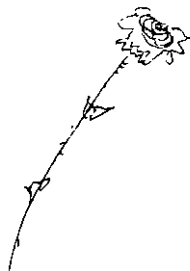
Regnbuen 5 år

Kære Jørn Bo

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

"Gør plads for de
synlige - minnerne"

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 3 og skal illudere denne person: Birgitte.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på et gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gangart
- 2) Væremåde/gestus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord et arbejde ud fra:

- 1) Birgitte går foroverbøjet, trækker røven ind og tager lange skridt.
- 2) Hvis hun ikke lige er igang med at rulle cigaretter på maskinen, skubber hun stolen tilbage og sætter foden op mod bordet, så hun hviler på ydersiden af foden/anklen (- lidt af et kunststykke at gøre efter). Hun skubber tit sine briller på plads og børster bl.a. bordet for cigaretsmulder. Gestikulerer meget, bruger også kroppen, men her ikke så meget ansigtsmimik.
- 3) "Er der mere kaffe?"/"Puha, når jeg tænker på, hvordan."/ "Nej, det mener jeg faktisk ikke"/"Vi har dybest set fælles interesser allesammen; de ender ved det bare ikke"

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

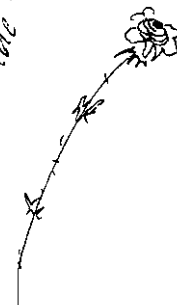
Regnbuen 5 år

Kære Jesper

Hermed aftenens program:

- * Middag med øl & snaps
- * Kage
- * Total-teater
- * En lille, tematisk slagsang
- * Dans, druk, snak og ?

"Gør plads for de
synlige - minnerne"

Om total-teateret

For at få lidt show ud af det, har vi lavet en gruppe-inddeling. Du er i gruppe 2 og skal illudere denne person: Anne.

Selve konteksten bestemmer I selv (fællesmøde, supervision etc.); handlingen må dog godt fedte rundt om den uklare midte. I bestemmer også selv, hvorvidt I vil gøre det åbent i gruppen, hvem I er, men mens det foregår skal I selvfølgelig ikke tiltale hinanden med navn - det går jo ud på at gætte, hvem og hvad I forestiller.

Det, du skal fokusere på ved denne forhåbentligt velkendte person, er:

- 1) Gengert
- 2) Væremåde/gastus
- 3) Typiske replikker

Du vil sandsynligvis få rig lejlighed til at iattage dit subjekt i fuld udfoldelse under middagen (gør det nu for gudsskyld diskret), men du får alligevel nogle stikord et arbejde ud fra:

- 1) Anne "tøffer", når hun går; sætter hælene i, så det kan høres. Går ivrigt med benene fra hinanden og fødderne lidt udad. Afslappet med tyngden i understellet.
- 2) Gestikulerer med store bevægelser. Piller næse og roder med hår, negle, ring og cigaret-rulning. Hviler ellers med hånden som et "v" om munden. Kniber øjnene sammen (blinker nærmest), smiler og nikker, når hun vil i kontakt. Sænker ofte stemmen til en hvisken. Forholder sig meget til den fede.
- 3) Siger "hvor" og "å'så" (=altså) som sætningsbindemiddel. Og: "Kalle, nu må du kraftedeme ta' dig sammen, mand!" samt "Ku'men ikke osse..,"

Ha' en god subjektudfoldelse - tag bare natten til hjælp

DET

DET

DET

DET

tydeligt. Ud fra en rationel betragtning kunne man tro, at det videnskabelige arbejde, som uden Bertel Haarders medvirken allerede har vakt den udenlandske omverdens opmærksomhed, ville være sikker på ministeriets velvilje, men det er næppe meningen, for i så fald ville det jo mere være den faktiske indsats end ministeriet, der styrede bevillingerne. Det kan naturligvis et ministerium med en talrig stab ikke være tjent med. Derfor er nok den anden konkurrence vigtigere - den om ministeriets velvilje. Den enhver-

de højere betænkninger, for hvem det er en selvfølge at deltage i den internationale drøftelse af deres studieområder? Det er svært at tro, at han ikke skulle vide det. Men hvis han ikke er uvidende om det, hvorfor udtrykker han sig så, som han gør?

Hvad ligner det at udtale sig til pressen, altså til mennesker, hvis opgave det er at orientere offentligheden, som om han og hans ministerium havde opdaget noget nyt? Havde vi haft en minister, der kendte bare en smule til den ydmyghed, som bestemmer enhver seriøs viden-

at han kan fortælle offentlig- heden/ den sogmentalitet, sim vi »orskere« gerne skullebort fra. Det virkelige spørgsmål er imidlertid et helt andet. Det er nemlig dette:

Hvornår kan vi få lov til at gøre vort arbejde i fred for Haarder?

Universitetsjertankerne om konkurrence ligger uendeligt langt fra det, der foresvæver alle dem, for hvem universitetet stiller krav, der er højt hævet, ikke bare over ens egne forestillinger, men (frækt nok) også over ministerens og hans medhjælpe-

at bevare vore internationale kontakter, afhænger heldigvis kun i meget begrænset forstand af ministeren og hans embedsmænd. Hovedsagen er, at universitetet stadig har tjenere, som lægger mere vægt på de videnskabelige krav end på at behage myndighederne. Kun lejesvende har tid til at »konkurrere« i Haarders besynderlige forstand. Universitetet vil blive ved med at leve, så længe vi af yderste evne søger at komme videre med studierne. Universitetsjerne kan hemme os, og det har de åbenbart vilje til - men de kan ikke standse os.

Udadtil er det et frivilligt og gratis arbejde på den berørte brugers præmisser. Indadtil omhandler det også fagpolitik, en fri ramme til at arbejde ordentligt med problemer.

Det er ikke nogen tilfældighed, at vi er i Studenterhuset - for her er det legitimt at insistere på fagligheden og på perspektivet af fælles samfundsmæssig nytte af ens aktivitet, allerede mens man er studerende.

For tiden har vi ingen yderligere ressourcer til brugerarbejde eller til støtte til andre faglige grupper, der vil etablere sig i Studenterhuset. Men kontakt os alligevel, hvis du står i og med noget, som kan være et anliggende for os. Der må være en løsning - om det så kun er på trods, så er det en start.

Mange kærlige hilsner fra
Anne, Jørn Bo, Jesper,
Suzanne, Helle, Birgitte,
Kalle, Karsten, Jette,
Inge, Inger og Lilian

Alternativ psykologi i Studenterhus

Regnbuen er en af et dusin grupper, der i øjeblikket er aktive i Studenterhuset, Købmagergade 52. Regnbuen - der arbejder med alternativ psykologisk rådgivning - skriver om sig selv:

For snart 7 år siden fandt en gruppe psykologistuderende sammen. Som fællesnævner havde vi en kritik af de etablerede psykologiske teorier for at reducerede mennesket til en usanselig maskine. Den samme kritik fandt vi gældende overfor de sociale måder, hvorpå det etablerede samfund møder menneskelige problemer, fremfor medmenneskelig støtte til et værdigt liv, får man trøst, manipulation, tvang og eventuel hjernemedicin. Det bliver et selvfølgeligt udgangspunkt for os at arbejde med den nye forskningsretning - den kritiske psykologi - som ikke er psykolo-

gi om objekter (»de andre«) men for og med os som handlende subjekter.

Onsdag aften den 22. maj 1985 åbnede vi udadtil for de, der ville kunne bruge vores faglige arbejdsenergi. Siden har vi været i Studenterhuset onsdag aften - og på mange andre tidspunkter - kun afbrudt af korte sommerferieperioder.

Et rådgivningsforløb kan strække sig fra alt mellem nogle uger til et par år. Der er ingen tidsgrænse på, hvad der heller ikke er muligt, når den berørtes problem er udgangspunkt og slutpunkt for arbejdet.

Meget af vores materiale ligger desværre kun i vores egne mapper, men noget har vi taget os tid til at offentliggøre, blandt andet i Psykolog Nyt (7/42 - 1988) og i tidsskriftet »Forum for kritisk psykologi«. Til tider

er der stop for nye brugere. Vi søger da at henvise til relevante steder; men står hyppigt i den situation, at det er umuligt - og vi går da ofte alligevel ind i det. De manglende henvisningsmuligheder kan handle om, at man har så mange dårlige erfaringer med det etablerede, at der kun er steder som dette tilbage.

I den tid gruppen har eksisteret, har vi oplevet opbygningen af et mere og mere levedigtigt samfund. Bare det at kunne mærke sit eget liv og drage omsorg for det basale, er ved at være en fremmed evne.

Vi er et arbejdskollektiv, det basale ved vores virksomhed er et fælles anliggende og et fælles ansvar. Herudover arbejder vi sammen to og to. For tiden er vi 12, halvdelen er nye, de fleste af os er studerende og resten færdige psykologer.

4.000 kr. til projekt Nordisk kvindelitteraturhistorie under Institut for nordisk filosofi. Der er tale om økonomisk støtte til udgivelse af en samlet nordisk kvindelitteraturhistorie i 5 bind.

50.000 kr. til Videogruppen på Historisk Institut, hvor en gruppe studerende ønsker at lave en præsentationsvideo for at styrke kendskabet til Det humanistiske fakultets aktiviteter.

15.000 kr. til Studenterhuset i Købmagergade som støtte til den videre indretning.

40.000 kr. til støtte for Fysiklegestuen i Universitetsparken. Fysiklegestuen er et igangværende projekt, der arrangerer besøg for Folkkeskolen og gymnaser og de laver offentlige arrangementer for at øge interessen for fysik og fysikstudiet.

20.000 kr. til Erasmus student Network som støtte til udgivelsen af en Erasmus-håndbog for udvekslingsstuderende ved Københavns Universitet.

10.000 kr. til støtte for Teatervidenskabelig Instituts internationale symposium om danske kalkmalerier.

9.000 kr. til 6 studerende ved Institut for litteraturvidenskab, der vil afholde et kulturformidlingsseminar med temaet KU's rolle som kulturformidler i dialog med det omliggende kulturliv - gensidige ideer og inspiration.

10.000 kr. til Botanisk Have til støtte for afholdelse af et internationalt symposium om nye aktiviteter på genbank-området.

10.000 kr. til en studerende ved Institut for nordisk filologi, der agter at opføre en danseforestilling på KUA.

25.000 kr. til Foreningen Førslev Præstegaard med tilknytning til Det teologiske fakultet til støtte for forbedring af kursuscentret.

20.000 kr. til støtte for Universitetsradionens aktiviteter.

30.000 kr. til en gruppe studerende fra Det naturvidenskabelige fakultet til støtte for et besøg af 36 russiske studerende fra universitetet i Novosibirsk.

Med venlig hilsen
Lars-Erik Allin

A
Universitetsavisen 17. maj 1980

OPSUMMERING AF FÆLLESMØDE-DISKUSSION I REGNBUEEN
D.22.11 OG 29.11.89 - PERSPEKTIVREFERAT.

Til diskussion er det moment i vores årsprojekt - "Skibet" - der omhandler brugerdokumentation. Der er gennem tiderne lavet to skitser hertil, et enkelt forløb er summeret op - men ellers har der på gruppeplan været stille her.

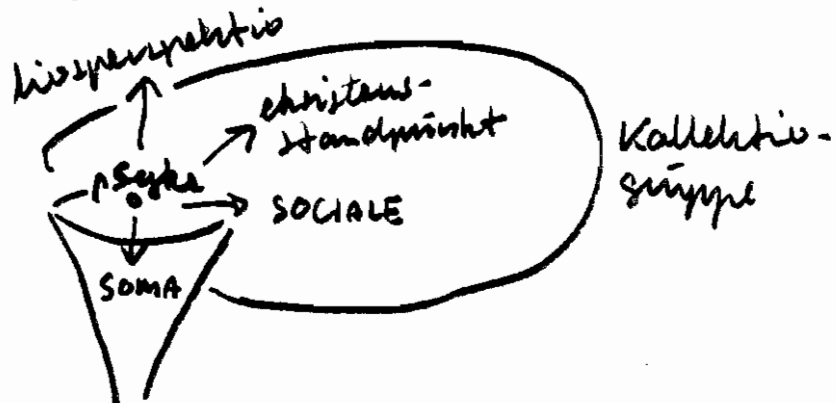

I de enkelte forløb er det for vane at summere op med brugerne fra tid til anden, enten når et tema er gennemarbejdet eller en problemblok afsluttet, ligesom en opsummering typisk foretages ved afslutning af et forløb. Opsummeringen - partielt løbende eller helhedsmæssigt ved afslutning - tjener generelt det formål at styrke det indholdsmæssige greb om en brugers livsproblematik. Den bliver en måde til systematisk at nærme sig og fastholde arbejdet med den eller de centrale problemstillinger, der ellers ubegrebet stiller sig i vejen for respektiv knægter den personlige videreudvikling af det samfundsmæssige liv.

I den grad befordring af udvikling lykkes, da vil opsummeringer have karakter af alment-typiske måder at vende ulidelige livssituationer på; mislykkes udvikling da omhandler det negative læreprocesser uden for kollektivt greb, der indtil de er begrebet må tjene som heuristiske ledetråde for, hvordan det indenfor de forefundne betingelser ikke er tilstrækkeligt at arbejde.

Hvor negative læreprocesser pejer på uklare/uafklarede/konfliktfyldte områder i vores arbejde, der skal prioriteres - trækkes ind under den kollektive bestemmelse gennem perspektivsættningen på løsningsmuligheder - da vil opsummeringer af positive udviklingsbefordringer have karakter af, hvordan vi foregribende og mere alment kan arbejde med brugerproblematikker. Da perspektivet i terapeutisk arbejde kun kan være at overvinde de betingelser, der skaber brugere af terapi i den form vi kender - privat stilles man med fælles uløste problemer - må almengørelsen af vores arbejde stå centralt. Men modsat traditionel rådgivnings- og terapeutisk arbejde, der kun ser og naturaliserer privatindividets som bærer af egne problemer - og som dermed gør sig ude af stand til at medvirke til en løsning på det afgørende samfundsmæssigt-menneskelige niveau, da vil opgaven være yderst kompleks, idet den ud over det psykiske niveau også indeholder det somatiske og det sociale, der igen i sin helhed skal ses for personen indenfor dets samfundsmæssige kollektiv, der også selv

skal ind i et greb om udvikling (skitse 1).

En opsummering er derfor ikke bare en opsummering på individniveau i formen udgangs- og slutbetingelser og/eller successiv diagnose-behandling. Snarere er en opsummering et udtryk for et fælles arbejde med at trænge særlige klasse- og kønsspecifikke begrænsninger tilbage, samtidig med at nye samfundsmæssige former for menneskelighed etableres. Heri ligger også, at ingen kender den bestemmende problemstilling på forhånd - faktisk kendes den først når man står på den anden side af dens løsning, for ellers ville der ikke være nogen grund til at problemstillingen kom i stand.

Hidtidig Regnbue-praksis uden fælles praksis omkring brugerforløbsopsummeringer er derfor med til at gøre, at vi ikke systematisk kan almengøre vores arbejde, lige såvel som den systematiske videregivelse af erfaring også må smutte. I denne forstand er brugerdokumentation den akse, hvorm alt drejer, så at sige vores fælles akse - og kan vi ikke gribe denne, så kan vi heller ikke alment gribe hinanden i og gennem arbejdet.

Den omfattende form, som brugerdokumentation i ovenstående forstand har, er nok også grunden til, at de to skitser hertil ikke er blevet brugt, idet de intuitivt ikke har ydet problemstillingen tilstrækkelig kredit - andet end som en også vigtig statistisk kilde til overblik over, hvilke brugerproblematikker Regnbuen arbejdede med. Og hvis ikke jeg husker galt var det vist også i denne sidstnævnte forstand, at brugerdokumentation oprindeligt blev fostet som ide. Det var hin dage i starten, hvor vi (også!) måtte indføre brugerstop. Senere fik denne problemstilling to udformninger: på den ene side enkeltopsummeringer på ideografisk vis og på den anden side nomotetiske opsummeringer - hvor de i en periode blev stillet op som uforenelige størrelser.

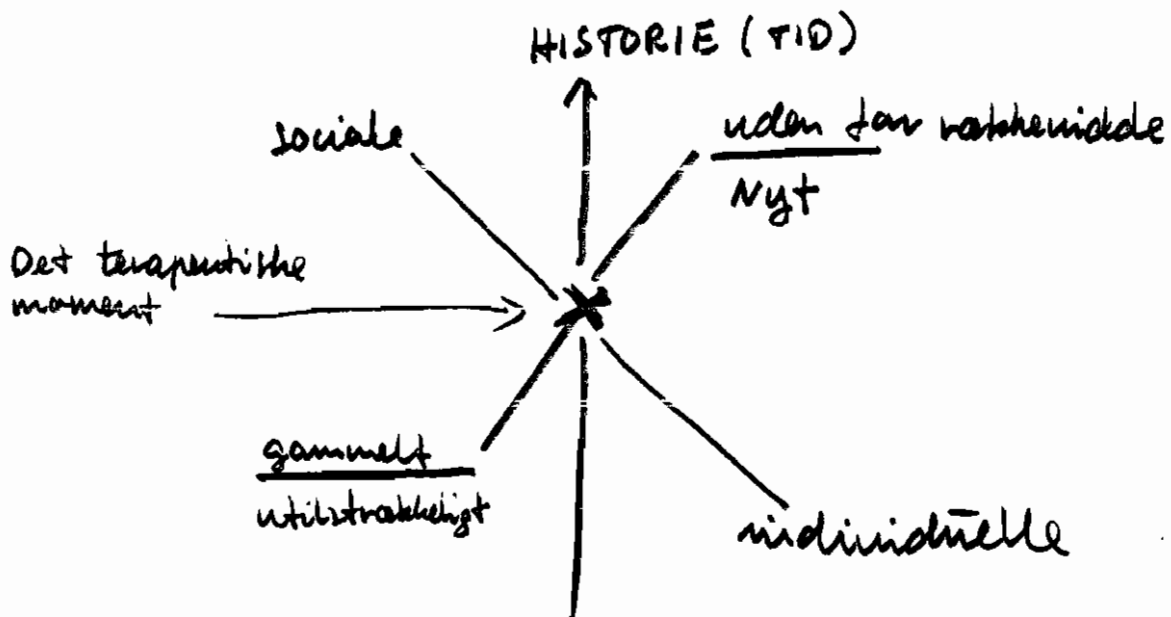
Der er derfor ikke noget at sige til, at netop brugen og perspektivet med at lave brugerdokumentation kom til at stå centralt i fællesmødesnakken. Skulle det være i den skræbete udgave, hvor vi kun ønsker at kunne lave en art statistik, eller skulle det være i den

fortættede udgave, hvor arbejdet med brugerdokumentation samtidig gav en anvendelig platform til også konkret brug i givne brugerforløb. Vi forsøgte at favne det hele, men fik kun løftet en flig - men dog en spændende flig, idet vi fik en problemstilling, der begyndte at bevæge sig af så at sige intern kraft.

Udgangspunktet kom fra en "tilfældig ide" om at sætte af i relation til Ute's konfliktmodel (se bla O.Dreier 79: "Den kritiske psykologi", s. 370ff). En konflikt kan på samfundsmæssigt niveau beskrives som det at være i en situation, hvor det gamle er utilstrækkeligt, medens det nye endnu ikke er indenfor rækkevidde. Som person er man sat i en situation af nød, idet man ikke på foregribende vis kan sikre sin fremtidige livssituation - man er udleveret til de givne omstændigheder. Varer situationen ved havner man i en manifest individuel-social sammenhæng af personaliserende orienteringsløshed, hvor man henvises til aktuel befrielse af kortsigtede eksistensbehov. Et sådant tab af det specifikke ved den menneskelige handleevne - den kooperative skaben af samfundsmæssige livsbetingelser - skaber angst, der igen - fordi den må bæres alene, ramt af klassekampens blinde nedværdigelse - dynamisk må holdes væk fra det bevidste plan. I denne forstand er et centralt grundelement ved konflikter i klassesamfund isolation, angst for samfundsmæssig udelukkelse.

Alt dette har naturligvis en gruppemæssig historie og tid, der mere eller mindre bestemmer, hvor og hvornår man havner i en terapeutisk situation. Kan gruppen - den samfundsmæssige indbindingsinstans - ikke løse det, bliver det eksterne elementer, de der måtte være indenfor rækkevidde.

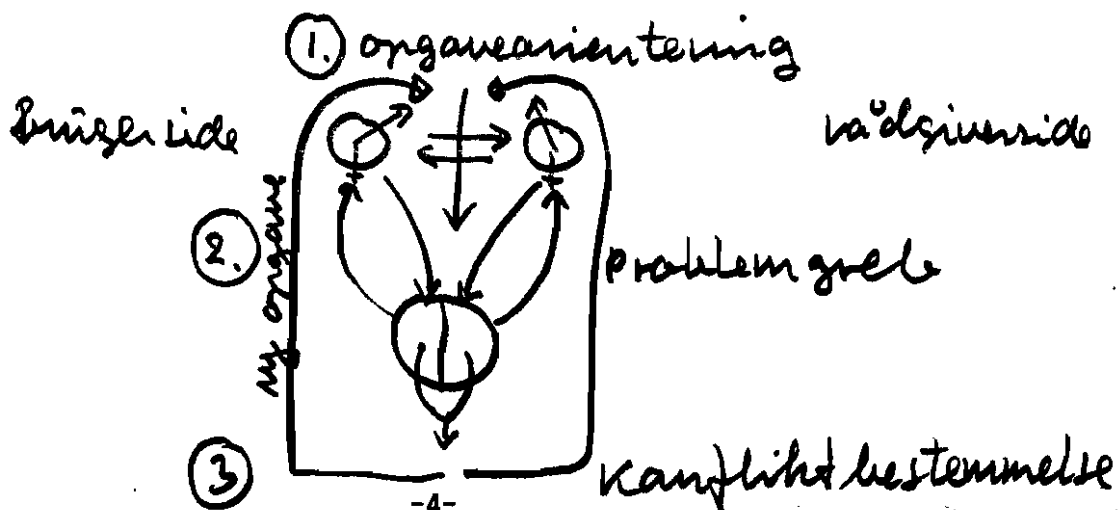
Vi får derfor opsummerende tre dimensioner i et terapeutisk moment:

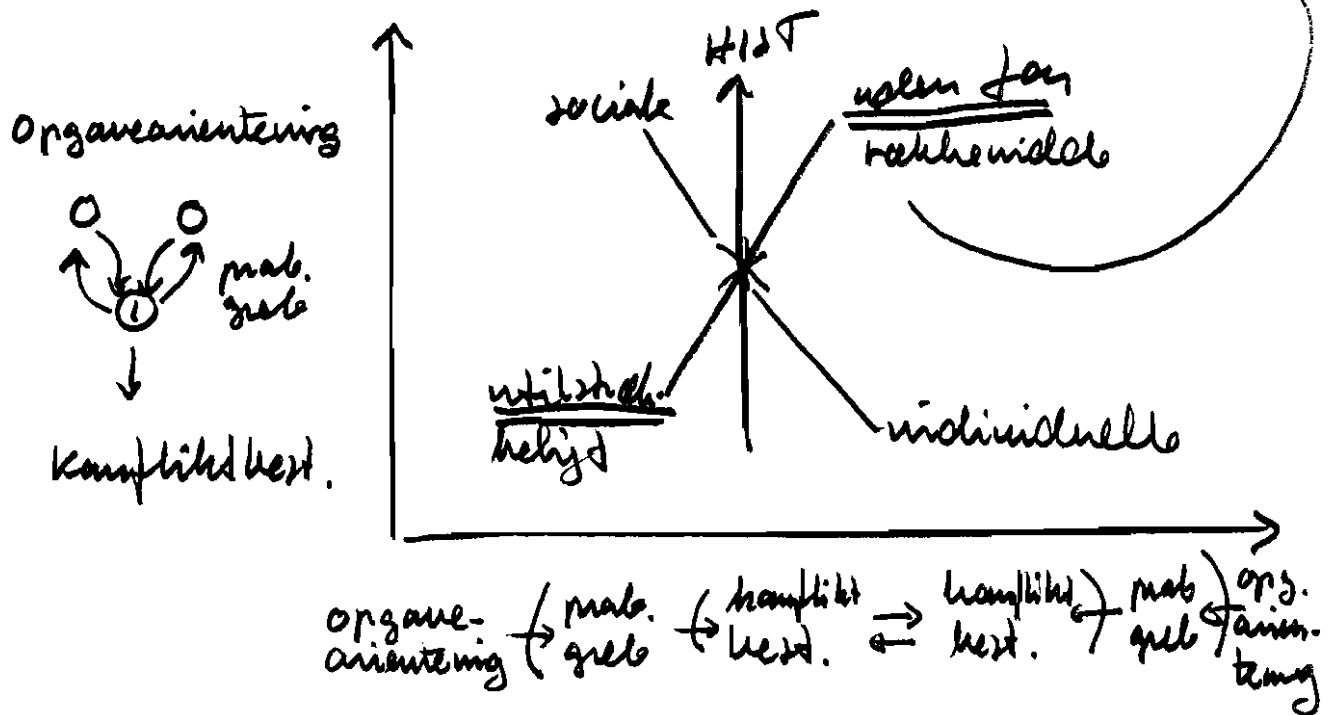
Udgangspunktet for arbejdet med en terapeutisk problemstilling kan da bestemmes som arbejdet med det specifikke terapeutiske moment, man stilles overfor. Princippet i Regnbuens arbejde er hidtil blevet bestemt som bestående i at koble sig på en brugers livssituation i perspektivet veje ud af det lidelsesfulde på den ene side, og på den anden side at det er et arbejde, der må foregå på brugerrens præmisser.

I starten af Regnbuens arbejde blev der systematisk arbejdet med konflikttemaer, dvs man søgte at bestemme hvad der væsentligst var på tale aktuelt og ligeledes i fællesskab arbejdedes der med veje til overvindelse af konflikten. Begrebet "konflikttema" blev i debatten kritiseret for at gribe skævt, men noget andet begreb blev ikke fundet. Derimod søgte vi at karakterisere selve udgangspunktet nærmere. I dette ingår såvel den aktuelle udløsende problematik, såvel som gamle (uløste) problemstillinger - alt sammen indenfor en nærmere bestemt objektiv samfundsmæssig situation og tidsmæssig historie, som endnu ikke kendes, ej heller dens betydning for det aktuelle. Et greb om det terapeutiske moment bliver derfor automatisk en søgning rundt i brugerens livsrum efter determinerende forhold, der fastholder en bruger i den givne "aktive fastlåstning". Her har vi på den ene side bud på en almen og mere eller mindre klassespecifik teori om problem- og konfliktudvikling, samt hvad der skal til for at vende "den nedadgående sols begrænsninger" (marxismen generelt og den kritiske psykologi specifikt); på den anden side ved vi ikke, hvilket problem af særlig art vi står overfor, hvor kun en afklaring med den berørte bruger har og kan ha' en teoretisk og praktisk værdi.

Et forsøg på indkredning af denne aktive dialektik bruger og rådgiver imellem gav tre problemfaser: den terapeutiske situation kommer i stand ud fra en imod hinanden rettet opgaveorientering, hvor begge spontant søger et greb om problemet (:et problemgreb), hvilket kan resultere i en bestemmelse af den konflikt (:konfliktbestemmelse), der løst trænger fremmedbestemtheden tilbage (skitse 3):.

De tre faser er også at se som niveauer i det terapeutiske moment, hvor man nok står overfor hinanden i udgangspunktet, men man er også sammen om selve processens bevægelse og eventuelle forandring og udvikling. Og sammenfattes vores skitser får følgende (skitse 4):

Det springende punkt synes hele tiden at være det terapeutiske moment - altså selve det aktuelle møde her-og-nu bruger og rådgiver imellem. Det er det på den ene side også, for det kommer netop i stand som et forsøg på løsning heraf. På den anden side er den løsning der skal befordres et bidrag, gerne bidraget til fremskaffelse af det, der vender den lidelsesfulde situation, men det er brugerens anliggende for sig selv at kunne se en værdi i det, bruge det mv, både i det terapeutiske arbejde, men særligt udenfor i den hverdag, der omslutter dette.

En terapeutisk strategi, der satser - som korttidsterapierne og systemisk terapi - på løsning via nu'et og indenfor det terapeutiske rum og uden brugeren som med-subjekt i opstillingen af egne anliggender/problemer, vil da ikke bare gå total galt af det menneskelige, der er på tale, men også lægge yderligere restriktivitet og samfundsmæssig tvang til den berørtes liv.

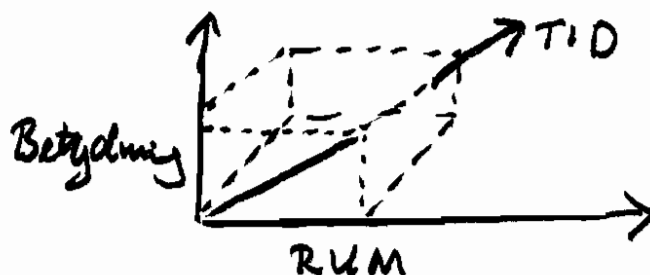
Den terapeutiske proces må derfor anskues i dens bidrag eller mangel på samme i forhold til brugerens udvikling af sit sociale kollektiv. Den første skitse er derfor det medie, det hele må reflekteres igennem - det er også her, på den almene samfundsmæssige arena,

at problemer og konflikter opstår, og hvor de også i sidste instans kræver løsning.

Her kom det til en snak om, at selv dette må høre hjemme på et historisk samfundsmæssigt niveau. Og dette førte til en inddragelse af kategorien "betydning": dels er det forskellige betydningsstrukturer, der mødes i den terapeutiske situation, og dels er selve den terapeutiske situation af bestemt betydning i den omgivende sociale kontekst.

Hos Leontjews er betydning den 5. quasi-dimension ved siden af rum og tid. Og da tiden er rummet for udvikling (Marx), blev der sluttet af med følgende (skitse 5):

Skitse 5 er central i at huske, at terapi er et moment indenfor en specifik arbejdsdelt sammenhæng - men dog det moment, der skal hives op i almengjort samfundsmæssig produktion af livsomstændighederne. Dvs det skal hele tiden perspektivisk overflødiggøre sig selv gennem samfundsmæssig udvikling.

Sluttelig. Af central betydning blev "den tredje sag" trukket ind, netop som manglende i terapeutisk arbejde. Selve meningen med det hele er at få greb herom - og hvis vores bestemmelser ikke er gode nok, så finder vi den heller ikke.

U. H. Kalle

1 kopier til
DIKE og

2x Sundhedsudvalgene
kopier

København 23. juli 1990

Til Socialdemokratiet,
Det Radikale Venstre,
Kristeligt Folkeparti,
Centrum Demokraterne og
Socialistisk Folkeparti
/
sundhedsudvalgene.

Til orientering og inspiration ifm arbejdet omkring den nye sundhedslov fremsendes et par kommentarer til området.

Mange hilsener

Kalle Birck-Madsen/

Kalle Birck-Madsen
Rådgivningsgruppen i
Studerterhuset,
Købmagergade 52 I
1150 København K.

- 1 - Meningen på
molekylær
- 2 - Sundhed i
billeden - et be-
handlet anliggende.

Studenterhuset /
Regnbuen 29.1.1990

Kære Ove Nathan.

Til inspiration, kritik mv. en analyse af
"Regeringens Forebyggelsesprogram". Det er under
offentliggørelse i mit fagblad "Dansk Psykolog
Nyt".

Analysen er meget skabt gennem aktivitet i
Studenterhuset; og deraf tanken at den måske kunne
interesse dig.

Med venlig hilsen

UDKAST / ej sendt

Kbh 13.1.1990

Kære Ove Nathan.

Til inspiration, kritik mm en analyse af "Regeringens Forebyggelsesprogram". Det er under offentliggørelse i mit fagblad "Dansk Psykolog Nyt".

Jeg er en gammel studentarhus-aktivist; færdiguddannet for nogle år tilbage, men stadig aktiv i den psykologiske rådgivning "Regnbuen" i huset. Grundlaget for den fremsendte analyse er også særlig skabt gennem aktivitet her. Jeg er på vej ud af huset, hvilket også er enhvers lod, når studentertidertiden får sin ende; - Men jeg går samtidig nu med tanker om et art dokumentationsprojekt, dels som en erfaringsopsamling om det arbejde, der gennem tiderne er ydet og udviklet i rådgivningen, og dels som et yderligere løft til det aktuelle rådgivningsarbejde, som lang tid nu har været druknet i arbejdspressen, i et stadigt forsøg på at overvinde den individuelle menneskelige lidelse, der ikke synes at ha' noget endepunkt.

Et sådant dokumentationsprojekt vil overhovedet også have hele husets tværfaglige, sociale og kulturelle fungeren og videreudvikling som forudsætning og integral del. Husgruppen i huset ser da også hellere end gerne et sådant fagligt projekt, idet det kan berede en overgang til en flerstrengent rådgivningspraksis, ud over den allerede eksisterende psykologiske, dvs også social, juridisk, økonomisk osv osv - hvor kun fantasien sætter grænser for projekter, der aktivt involverer flere studerende i praktisk samfundsrelevant virksomhed - sammen, for hinanden og med andre - allerede mens man er studerende.

Ideen om et dokumentationsprojekt og udvidet tværfaglig virke er gammel i huset (og i rådgivningen), men til stadighed er der mangel på kontinuerlige ressourcer. De sidste års studiestramningern i formen disciplinering er alt andet end et abstraktum. Og der skal åbenbart pt det mere til for faglig praksisudvikling end nye studerende eller næsten færdige studerende har mulighed for at lægge i en konkret, selvvalgt og selvbestemt aktivitet. Dette gælder også den - for en rådgivning meget differentierede - kontakt ud af huset, mod andre anvendelige og brugbare sammenhænge.

Og her kommer jeg så selv ind - men som svævende lidt i luften qua min status som forhenværende studerende.

I erkendelse af at den nuværende samfundsmæssige struktureringsproces langt fra er optimal - den kræver grundlæggende en revolutionering mod kvalitativ menneskelighed - er det derfor tanken at tage sig rum og gå konkret til værks, i første omgang ved at udforme en projektbeskrivelse. I denne forbindelse vil jeg høre dig, om Universitetet på nogen måde grundlæggende kan ha' indsigelser mod et sådant dokumentations- og praksisudviklingsprojekt i Studentarhuset. Eller om en grad af opbakning kunne tænkes at være mulig.

I tilfældet af at du kunne ønske et nærmere indblik i teori-praksis-udviklingen i selve rådgivningen, vedlægger jeg også en samlemappe "Regnbue-vue". Den blev i sin tid samlet og skabt på et øjeblik, idet flere nye psykologi-studerende pludselig valgte at gå med i arbejdet, hvor det materiale vil ellers havde var blevet for omfattende. Det er en intern adhoc-mappe, og den har ingen anden status end som så.

Med venlig hilsen

Kalle Birck-Madsen
Bragesgade 18, 1 th
2200 København N
31-81.37.88

TIL Q-BLADET
1

ÅBENT BREV

Regnbuen,
Studererhuset.
Købmagergade 50-52 I.sal
1172 København K.
33-13.65.92

Kære Husgruppe, Studenterhuset.

Vedrørende ny aktivitetsgruppe - kaldet Satelitten - omhandlende dokumentation og praksisudvikling i relation til en flerstrengt tværfaglig rådgivningssammenhæng.

INTENTION.

I et forsøg på at insistere på at ville vokse ud af huset - i modsætning til det at søge en lille niche, hvor det illusorisk er muligt privat at overleve - har jeg søgt at sætte et praksisprojekt på begreb. Det "at vokse" finder jeg nemlig ikke kun er mit snævre problem. Nye studerende står overfor at finde ind i en studenter-, Studenterhus- og Universitets-verden; Gamle at skulle bevæge sig ud i det omgivende samfund - alle med deres kompetence som bidragende til relevante generelle forbedringer.

OVERGANGE STUDENT-UNIVERSITET-SAMFUND.

Selve overgangene herimellem er imidlertid af fundamental betydning - for tabes muligheden for aktivt at bruge hidtidig erfaring indenfor det "nye område", så mistes også de personlige ressourcer, som den enkelte har at tilbyde. Desuden sker der en dårlig "integration" i formen studie- og erhvervsfraval. Den enkelte kan søge at imødegå dette ved gennem tilpasning at underlægge sig de "herskende forhold" på området, men det er en stakket frist, for de samarbejdsforhold der etableres vil være forskubbet fra det indholdsmæssige, hvorved det "fælles nye" til stadighed forsvinder ud af synsfeltet. Desuden: jo mere isoleret den enkelte er, jo mere bliver det funktionelt at tilpasse sig - for i det mindste på kort sigt ikke helt at tabe en i forvejen skrantende "integration". I praksis slår en sådan kortsigtet strategi imidlertid ofte om i sin modsætning: det indholdsmæssige forsvinder, og man bliver en tvivlsom samarbejdspartner, hvorved isolationen tager yderligere fart og form.

OVERGANGE SOM FÆLLES OPGAVE.

Overgangene mellem student, universitet og samfund må derfor takles som en fælles opgave de involverede parter imellem.

Erkendelsen heraf er da også vokset frem igen, så at sige af tvingende nødvendighed, ud fra at hjælpelærere og eksterne lektorer, der hidtil har varetaget denne opgave siden slutningen af 70-erne i antal er decimeret til noget nær ingenting. På flere fag vinder

2

tutor-ordninger frem, hvor gamle studerende specifikt støtter op omkring nye. Overgangen i den anden ende - fra Universitet mod samfundets arbejdsmarked - er imidlertid i faglig forstand noget nær et uopdyrket område. De erhversrettede kurser, der i en periode i midten af 80-erne med held skabte nye, utraditionelle, arbejdspladser for akademikere er væk igen. Til gengæld ses en tendens indenfor Universitet til at erhversrette undervisning mod, hvad der aktuelt er af job-nicher indenfor en kort tidsramme. Helhedens udvikling, på lang sigt, bedst mulig, er der idag ikke synderlig "salg" i. Og de, der søger denne opgave, har for det første svært ved at finde hinanden - der mangler rum - og for det andet er de ofte henvist til en bureaukratisk labyrint, der kan tage pusten fra enhver Samson.

FORSKNINGSCENTRE SOM EN FORM.

Universitet har søgt at svare igen ved en organisatorisk fornyelse i form af forskningscentre (se Samfunds Forskning nr.2/1989). Men effekten er i første omgang blevet en større afstand mellem Universitet, og det folk, som det er til for. Om dette er en iboende egenskab ved den nuværende center-strategi må tiden frem afsløre.

AKTIONSFORSKNING SOM EN ANDEN FORM.

Upåagtet hvad svaret omkring center-strategien kan tænkes at blive, så er der stadig et overset område af største betydning for Universitetet. Det er den direkte forskning "i marken". Vi skal dog helt tilbage til starten af 70-erne - til aktions-forskningen og samarbejdet Arbejdere-Akademikere - for at finde en bred offentlig debat og praksis herom. Området er i dag langt fra dødt; men det overlever mest i niche-form indenfor den arbejdsvidenskab, der har tilknytning til de faglige, interesse-mæssige og fagforeningsmæssige organiseringer.

På dette område kan der snakkes om en anden afstand eller barriere, end den der karakteriserer Forskningscentre. Der er et spring, et gab, mellem den aktuelle anvendelse af forskningsresultater og almentgjort samfundsmæssige brug heraf, hvilket grunder sig i, at det primært er erfaringer gjort i et styrkeforholdsfelt, forskellige klasser-, fag- og socialgrupper imellem. Man kan sige, at den forskningsmæssige erfaringsopsamling er for tæt knyttet til en specifik anvendelse af aktuelle samfundsmæssige konflikter indenfor de bestående magtforhold.

PRÆKISFORSKNING SOM TREDJE FORM.

Et summa for ovenstående to former giver en aktuel forskningsprofil som et Karybdis af forskning ud fra en samfundsmæssig sårinteresse og et Skylla af forskning ud fra en arbejdsmæssig parlinteresse. Knivsæggen herimellem er da "den almene praksisforskning", som det drejer sig om at lade komme til sin samfundsmæssige ret og betydning.

Den almen praksis kan siges at kræve nogle særlige betingelser for at kunne finde sted. Negativt afgrænset omhandler det om et rum, der enten ikke bygger på kompromisser eller hvor kompromisserne er bevidste parterne imellem. Positivt må det omhandle det at eksistere i sammenhænge, der er synlige, gennemskuelige og hvor enhver involveret/berørt har indflydelse og kontrol over de fælles udviklingsbetingelser. Ovenstående steder er under de nuværende samfundsmæssige forhold ikke alment til stede, men de må vise sig i de brudflader, hvor almen samfundsmæssig kooperation kan tage form. Studenterhuset er - blandt en mangfoldighed af mange demokratiske og sociale steder i det ganske land - et sådant.

EN IDE TIL ET PRAKSISPROJEKT.

I Studenterhuset er der - som een af mange aktivitetsgrupper - en psykologisk rådgivning. Den opstod i begyndelse af 80-erne som et forsøg på at tage sit fag samfundsmæssigt på ordet, ved at yde et positivt bidrag til, hvordan der kunne arbejdes fagligt forsvarligt på området af psykiske problemer, forstyrrelser mv. Som det er nu, er det kun folk fra psykologi, der er med i selve rådgivningen, men alle andre fag må også have noget at byde på. Ideen er nu at skabe rum for, at det kan lade sig gøre. Her har rådgivningen også en masse erfaring at tilbyde.

I praksis er tanken at etablere en selvstændig baggrundsgruppe - den omtalte Satellit - i den eksisterende psykologiske rådgivning "Regnbuen", således at der kan blive et fællesfora, hvor alle umiddelbart kan deltage i arbejdet om overgangen til/udviklingen af en permanent tværfaglig rådgivningssammenhæng i Studenterhuset (psykologisk, økonomisk, juridisk, social, filosofisk, ... ? .....).

Parallelt hermed vil rådgivningen prioritere, til fælles brug, udarbejdelsen af en nærmere dokumentation af det hidtidige rådgivningsarbejde, samt hvordan dette videre kan udvikles. Et sådant dokumentationsprojekt vil overhovedet også have hele husets nuværende tværfaglige, sociale og kulturelle funderen og videreudvikling som forudsætning og integral del. En betydningsfuld faktor er også, hvordan en udvidet rådgivningsstruktur bedst kan indgå i en også større kooperativ struktur med husets stadig flere grupper. Derved kan også andre end rådgivningssammenhængen naturligt bruge arbejdet.

Perspektivet heri er - fra rådgivningssammenhængens side og til diskussion selvfølgelig - at nå en struktur, der indadgående er:

- åben hele døgnet og hver dag
- en mulighed for alle typer af problemer (personlige, sociale, faglige osv)
- et akutsted

Udadgående er:

- virksom i analyse, udvikling og etablering af de samfundsmæssige forhold, der foregribende sikrer, at det at komme i nød overvindes i og med de situationer og sammenhænge, der skaber det. Må også støtte til fundering af sociale menneskelige kollektiver, hvor de involverede har råderet over eget samfundsmæssige liv i fælleskab med andre.

IDEENS POL:SKINDECENTRALISERING OG PRIVATISERING.

Bredt samfundsmæssigt er det idag alene det "indadgående", der prioriteres - omend det er en lidt spøjst prioritering, idet man fra statens side søger en decentralisering uden at ville afgive nogen som helst strukturel indflydelse til de modtagende organer (se bla Lotz-III rapporten), samtidig med at den også forefundne privatisering overlader megen nødvendig hjælp til tilfældigheder, almisser og frivillighedsaktiviteter. Af disse grunde er der også pres på en hvilken som helst rådgivnings-institution, samt et stadig større antal menneskelige skabner, der usynligt må flakke sted- og hvileløse rundt i systemets under- og yderkanter. Der snakkes godt nok for tiden meget om forebyggelse - bla i forbindelse med WHO's "Sundhed for alle i år 2000" - men det er med et defensivt forebyggelsesbegreb, hvor centrum er i "det private ansvar" for at passe på sig selv (jvf "Regeringens Forebyggelsesprogram", marts 1989/Sundhedsministeriet). Ud over det defensive, så er der også den hage ved det, at reel menneskelig sundhed ikke kan opnås på en sådan måde, idet en privat ansvars-strategi isolerer hver enkelt indenfor fællesskabet, hvilket skaber den angst, der gelinde æder sjælen op (se også PsykologNyt nr.2-4/1990 om "Sundhed år 2000").

EN CENTRAL STUDENTEROPGAVE.

Der er altså en opgave at løfte ift det samfund, vi er udgået fra. Det sker ikke "fra oven" via de centrale strukturer - og det kan heller ikke ske herfra, fra et standpunkt udenfor selve "sagen". Kraften til opbrud og gennembrud må derfor komme fra anden side. Og hvad er mere nærliggende end også fra et sted som Studenterhuset, idet studenter altid har spillet en central rolle qua nytænkning som et henderække. De

senere internationale begivenheder har endnu engang demonstreret dette.

Ovenstående skal ikke forstås derhen, at studenten er født hertil, men kun at betingelsesgrundlaget for det at være studerende typisk er at skulle være og handle i en systemmæssig brudflade, hvor modsigelser mellem bevidsthed og virkelighed altid er tydelige og ikke til at abstrahere fra.

Brudflader af denne art er ikke begrænset til en studenterverden - de eksisterer overalt i samfundets porrer - men i kraft af Universitetets almene samfundsmæssige forpligtelse, så hviler der et analogt ansvar for studenten til at søge et alment arbejde herom med de midler, der er genstandsrelevante. Dette indbefatter også kontakt og samarbejde med alle samfundsmæssige grupper, der kan bruge - eller har brug for - kraft til et samfundsmæssigt selvbestemt liv. Omvendt påhviler det Universitetet at sikre betingelser for, at hver ny generation af studerende får mulighed for optimalt at koble sig på den almene samfundsmæssige udviklingsproces. Disse selvfølgheder er imidlertid ikke på nogen måde givet!

YDRE INDHOLDSKONTROL SOM DET AT SAVE DEN GREN OVER, MAN SIDDER PÅ.

Det Videregående Uddannelsesråd (DVU) er idag nået langt i dets kontrol over de ved enhver uddannelse eksisterende brudflader, og aktuelt søges opnået en indholdsmæssig styring af såvel studenteraktivitet og lærermæssig forskning. De enkelte fag har stadig en vis autonomi, men der er ingen tvivl om, at en sådan 'yderstyring' virker stadig mere og mere destruerende ind på den nødvendige fagligt-indholdsmæssige udvikling af fagenes videnskabelighed.

Den nuværende diskussion om, at dansk forskning er ved at sakke internationalt bagud - fra en forøvrigt fin position i toppen - glemmer, i dens focus på manglende ressourcer, indgroede lærerkorps, nedskæringer mv, ovenstående aspekt, der simpelt kan sammenfattes ved, at forskning, der styres fra et standpunkt uden for sagen selv, ikke er forskning i livets problemer mhp en almen samfundsmæssig løsning, men alene simpel partspræsentation af aktuelle særinteresser, der netop ikke bringer det nye med sig, som er selve formålet med forskningsaktiviteten.

STUDENTERHUSET IGEN!

Og her - som fastholdelse af det fagligt-indholdsmæssige - er Studenterhuset centralt. Ud over dets funktion som samlingssted for stadig flere studerende, der har brug for rum til tværfaglige, kulturelle og sociale aktiviteter, så har huset selv den styrke at være en vægtig brudflade, der endnu ikke er - og forhåbentlig aldrig inddømmes - i de kortsigtede løsningers pseudotilfredshed. Derved kan aktiviteter i huset også konstruktivt virke tilbage til de enkelte fag og

institutter.

Tanken tillader stadig selv selv at tænke frit herinde - men dette giver samtidig også den forpligtelse at gå til den yderste grænse for, også i praksis, at være et kvalitativt alternativ til den eksisterende måde (eller unode), hvorpå samfundet uden om os skabes - et samfund hvor mennesket må være både mål og formål, og det menneskelige liv og de menneskelige ressourcer velkommen i verden.

TIL SLUT.

Ovenstående tanker og ideer er gennem tiderne fælles blevet fostret og diskuteret i Regnbuen, husgruppen, cafeen - og hvor vi ellers har mødtes. Jeg håber den formulering, som de nu samlet har fået, stadig vækker den interesse og opbakning, som de enkeltvis hidtil har været til dels.

I bekræftende fald mødes interesserede hver tirsdag kl. 16-18 i husets 1.sal. Første møde tirsdag d.29.marts. Eller du kan tage kontakt til Regnbuen hver onsdag aften mellem 21 og 23.

For at få en så bred en debat og aktivitet om det videre, vælges også den form, der hedder et 'åbent brev'.

Håber vi ses i fælles dialog

Studenterhuset 13.1.1990

Kalle

LEDER!

Så er vi nået eftersommeren.

Den nye Amaliegruppe arbejder på fuld tryk, og trods mange op og ned ture har vi stadig en Galebevægelse. Vi har traditionen tro haft Galelejr, men det må nok siges vist en lidt utraditionel lejr, idet mændene var i stort flertal. Alt i alt var der ca. 60 personer på lejren, og omkring de 50 var mænd. Lejrgruppen blev, p.g.a. nogle helt private problemer indskrænket til to, nemlig Egon og Henrik. En STOR TAK til dem begge. Det var et flot og ansvarsbevidst arbejde, der blev gjort.

Det var en Galelejr med blandede følelser både før, under og efter lejren. Men som én af deltagerne skriver: "Hvis vi selv gider, så kan vi hver især lære meget af dette års Galelejr. Se lidt nærmere på vores alt for ofte intolerante normer - komme i forbindelse med de følelser af kærlighed, men også af vold, som vi alle har i os."

Er det så rimeligt, at alle skal have et stort overskud for at tage med på Galelejr ?? Nej, det kan ikke være meningen. Derfor må vi nok nu - efter 10 år - se på vores lejre med nye øjne. Måske skal vi lave en lejr med lidt mere struktureret indhold, nogle aktiviteter, der kan stå åbne som tilbud. Et forslag kunne være: musik - kropskontakt - blød massage (af hænder, arme, ansigt og fødder) Faktisk havde vi på denne sommerlejr nogle stykker, der var ret dygtige til dette, men vi brugte dem ikke. Vi blev nok lidt nervøse og hetzede dem lidt - eller meget - i stedet for. Hvis vi laver en lejr, der bliver lagt an på måske sådanne ting, så vil deltagerne vide, at tilbudet er der.

OK, det var en hård sommerlejr, men på mange måder også en lærerig lejr. En meget glædelig ting: Århus er gået med i næste års lejrgruppe på den måde, at de prøver at finde et lækkert sted til lejren. København går så med omkring økonomien og planlægningen. Lækkert, hvis et samarbejde kunne komme igang. Og HUSK, Galebevægelsen er altid glad for nye folk, nye initiativer, nye ideer, nye kræfter. Så kom frit frem, også til Galelejrgruppen.

SEMINAR: selvfølgelig skal vi have et efterårsseminar - engang i november. Faktisk skulle det ligge i Jylland eller på Fyn, men ovenpå et hektisk forår og en varm sommer, er det nok for stort et projekt at slå op både økonomisk og resurse-mæssigt, da det er København, der står for seminaret. Et nyt forslag er derfor: lad os holde det i Roskilde, og med den foreløbige arbejdstitel "Galebevægelse hvad nu ??"

I de næste 10 år skal vi ikke kun rive ned og kritisere. Vi skal også prøve på at bygge op og bruge/afprøve al den viden vi sidder inde med.

Er Galebevægelsen nu parat til at gå i front og vise en alternativ behandling??

Tiden er gunstig for økonomisk hjælp til nytænkning og nye projekter, men der er ingen i den traditionelle psykiatri, der kommer og forærer os nytænkning eller alternativ behandlingsformer. Vi må gøre det selv, og VI = GALEBEVÆGELSEN.

Er tiden nu til, at vi kan drage andre grupper ind i et samarbejde. Her tænkes på Kritiske Psykologer, kunstnere, faglærere o.l. grupper. Et samarbejde i og omkring et behandlingskollektiv, en alternativ boform. Disse tanker ligger ikke langt væk hos mange af bevægelsens aktive, så lad os tage fat om dem nu. Holde et seminar, hvor ideer og erfaringer kommer frem, og hvor vi ihærdigt prøver på, at få nogle af de andre græsrodder/grupper med.

Her i efteråret kommer temanummeret "Antipsykiatri eller slet ikke psykiatri." skrevet af Svend Bach Århus Universitet. Det bliver et dobbeltnummer af Amalie, og det indeholder så meget velskrevet viden, at det ikke bare bør læses, men også bruges. Det har været et større arbejde at sætte dette temanummer op, end vi i gruppen havde regnet med, men tålmodighed lønner sig her. Glæd Jer, det er flot læsning.

Forum Kritisk Psykologi
Krystalgade 16, II
1172 København K.

Kære Amalie.

Tak for brevet sidst, hvor I bytter abonnement med os. Vi har også med glæde læst de 4 numre af Amalie, som I siden har barslet med. I har omvendt ikke fået noget nyt fra os. Grunden er desværre alt for enkel: vi har ikke haft ressourcer til at lave blad, men vi håber meget snart at udkomme med et nyt nummer af "Forum Kritisk Psykologi".

Lange har vi også villet tage yderligere kontakt til Jer i Galebevægelsen. Vi synes, der er mere, der forener, på en sund måde, græsrodde på tværs - end der skiller. Desuden er et sådanne "forbund fra nedenu" nok også det eneste, der kan omstyrte den bureaukratiske magtklike, der idag hviler tungt og destruerende over ethvert forsøg på humanisering respektiv afskaffelse af det psykiatriske sygehusvæsen.

Omstyrtelse kræver modstand. Og gid alle udbyttede og undertrykte - fra den stedløse og den arbejdsløse ungarbejder over den omkring eget arbejde umyndiggjorte lønarbejder til diverse pensionist-marginaliserede - snart finder ud af at sige stop til yderligere underdanighed overfor profitmagnaternes blinde og ikke engang brugbare vækst. Tænk hvilket land, der ville ligge åbent for hinandens varen og udvikling - netop den kvalitet, der gør ethvert menneske flot og sætter et stoppet liv igang igen.

Det modsatte er - ikke nyt, men indtil videre realistisk - broer, store broer, små broer, ubrugelige broer, privattrafik, kongres- og kapitalcentra, der sekund for sekund skyller naturen ud igennem de tætliggende forbrændingsanstalter.

Men modstand alene gør det ikke. Det nye samfund fordrer selv at blive bygget op på ny. Og ingen andre end mennesker kan gøre dette. Nogen taler her om en "tredje vej, hen over midten", dvs en vej hvor arbejde og kapital arbejder sammen. Men her må man spørge om disse "radikale" kræfter helt og aldeles har glemt at se sig om - for det er jo dét, der allerede gøres, og se hvor langt ud dette har bragt os! Fremtiden kan derfor umuligt tilhører disse kompromisser "fra oven". Nej, den må komme fra det at slå sig sammen om at indrette verden mere beboelig - som en tysk revolutionær engang har udtrykt det. Dette er også stedet for "sandt menneskelige relationer". Fremfor fortsat eksisterende fornedring, så menneskeværd og kollektivitet, vejen mod et godt liv.

Psykiatrien kom engang til at indrømme, at den - med dens somatiske fundament - kun kan symptombehandle (Betænkning nr. 826/1977, s.24). Det var dengang, hvor man forgiftet af teknologiens fremskridtsrus endnu troede det muligt at finde dét stof, der kunne underlægge sig alle tanker, følelser og handletilskyndelser (hos "de andre" vel at mærke), samtidig med at psykiaterens overherredømme forblev. Kun de mest "forgiftede" kan idag være her - men det er alligevel den forskning, der prioriteres af systemet. Samtidig søger psykiaterne at udvikle social- og psykologisk kompetence som overbygning til deres medicinske basis. Et misfoster er det eneste sikre resultat - for hvordan udvikle kvalitet på et uholdbart grundlag, på dette lig af "rådne gulvbrætter". Snarere vil det være sådan, at først når hele det psykiatriske system er demonteret, så kan der laves ordentlig psykofarmakologisk forskning. Om noget er der brug for en psykiatriens Gorbatsjof. 2

Kvalitativt drejer det sig om en helt anden sygdoms- diskurs end den psykiatriske, hvad Amalie også fornylig klart har demonstreret med et overbevisende temanummer om "Antipsykiatri eller ikke-psykiatri". Klart argumenteres der for, at psykiatrien selv skaber de psykiske sygdomme, som den altså kun kan symptombehandle. Herved gør den sig samtidig uegnet til reel medvirken til løsning af, hvad der måtte opstå og være af psykiske

opgaver, problemer, forstyrrelser mv.

Vi har som Forum-gruppe forlængst håbet at kunne tage kontakt til Jer med ideer og kræfter til konkrete projekter, positive alternativer til den drivende psykiatriske tvang og fornedring. Men heller ikke på denne front ressourcer at trække på - alle er vi presset af den helt aktuelle dagligdags krav og nødvendigheder. Men klarheden herover må kunne begynde en frisættelse.... Vi har derfor (endnu) ikke noget udspil at gi'. Men vi håber meget, at det inden alt for lange kan lade sig gøre at mødes i - hva' med fx - "græsrodde på tværs". Dette forum eksisterer ikke endnu; - Men hvorfor ikke lade sig inspirere af folkebevægelserne i øst-europa. På meget kort tid smed de det væk i systemerne - statsbureaukratiet/nomenklaturet - der forhindrede menneskelig udvikling i at kunne tage samfundsmæssig form. Folkene her er ikke færdige endnu - tværtimod - men den oprindelig opgave om et samfund for mennesker kan stilles på kvalitativ ny måde. Da nu de samme "låsende kræfter" også findes herhjemme - særlig udbredt indenfor arbejds- og sundhedsområdet - så er en nærliggende tanke, at det er nu .....

Go' energi til Jer og jeres arbejde. Håber vi snart kan vende tilbage.

Mange hilsener

13.1.1990

Kalle

30.11.89. Om „Regnbuen“ - et eksempel på en kritisk psykologisk praksis.

DEN KRITISKE PSYKOLOGIS BAGGRUND

Krit. psyk. er et paradigme; et begrebsapparat, ud fra hvilket man kan skabe teorier

Den kritiske psykologi er ikke en skole

Bryder igennem i 1972 som et forsøg på at lave et fælles grundlag for psykologiske begreber - et almenpsykologisk grundlag (finde ud af, hvad alle de forsk. skoler har fattet af virkeligheden).

Den traditionelle psykologi har forbegreber som vi kan reinterpretere og videreudvikle

KATEGORIANALYSE

Kategorierne udledes af springet fra dyr til menneske: hvad er det specifikt menneskelige?

Den historisk funktionelle metode bruges til at rekonstruere historien (NB: Niels Engelsted forsøger at rekonstruere historien fra dyr- menneskeovergangsfeltet.)

Historisk dialektisk materialistisk tænkemåde: den specielle historiske udformning af de livsvilkår, vi lever under, ses som grundlaget for vores konflikter og udviklingsmuligheder.

Vedr. dialektikken: Vi er ikke et produkt af vores livsvilkår, men ud fra vores egen personlige livshistorie handler vi aktivt i forhold til vores virkelighed og er dermed med til at forme den. Individet er samfundsmæssige kræfter, som bevidst bærer historiske forandringer.

Vi kan selv skabe livsbetingelser, men vi er også underlagt livsbetingelser $\Rightarrow$ mennesket er dobbeltbestemt.

Denne dobbelthed går igen i grundkategorierne: emotioner, erkendelse og handleevne (alle tre begreber indbefatter dobbeltaspekter: underlæggelses- og skaberaspekter)

PSYKISKE FUNKTIONER	DE MENNESKELIGE BEHOV
FØLELSER: Vurderinger af vores omverden (hvad kan jeg gøre?)	DE PRODUKTIVE BEHOV: behov for at gribe ind i omverden/ at gribe ud over sig selv
ERKENDELSE: At kunne opfatte sine omverdensforhold, *psykisk genspejling	DE SANSELIGE/VITALE BEHOV: seksualitet, kreativitet, socialt samvær
HANDLING: Realisering af muligheder, der ligger objektivi	NB: De sanselige/vitale behov er indlejret i de produktive behov.
NB: De tre ovenstående begreber er incl. en indre sammenhæng. Det sker alt sammen hele tiden	

*Det 'psykiske' formidler ml. individet og dets omverden. Det forstås som en genspejling.

For at forstå personligheden og dens evt. forstyrrelser, må man undersøge, hvilke udviklingsbetingelser individets handlinger er svar på.

Vores handlinger forstås som et aktivt forsøg på at opretholde kontrollen over vores aktuelle livsvilkår. Vores handlinger er personlighedens svar på vores livsvilkår.

Samfundets produktionsform danner basis for hele det samfundsmæssige liv. Kommer også til at præge andre områder af livet, f.eks. familiestrukturen.

Modsatninger, der er indbygget i vores samfundsmæssige placering bliver til konflikter i personligheden (internalisering af ydre konflikter).

Genstanden for den kritiske psykologi er vores handleevne (ikke ex: adfærden, det ubevidste, selvet).

Perspektivet for den krit. psyk. er at øge handleevnen (ikke ex: adfærdsændring, afdækning af det ubevidste, selvrealisering).

En psykologi om, hvordan man udformer, ændrer og griber ind i sine betingelser.

KRITISK PSYKOLOGISKE METODER

Kritisk psykologi går fra det specifikke til det almene, og til det specifikke igen. Det almene skal kunne omfatte alt konkret i sig.

alment
generelt } niveau
specifikt

Hvis man kun arbejder "oven fra" (fra symptomet) bliver mennesket til et problem. Vi må arbejde nedefra.

Mennesket kan ikke betragtes i sig selv, løsrevet fra sin historiske sammenhæng.

Frigga Haugs livshistoriearbejde: Almengørelse af erindringer ved at udvikle handleevnen på baggrund af fælles erfaringer (almengørelse på baggrund af det specielle).

Fortiden ses ikke som determinerende. Det handler om individets oplevelser.

Begribelsen drives fremad og bekræftes v.h.a. forøget rådighed over betingelser, dvs. forløber i et aktuelt - fremtidsrettet perspektiv, som rekonstruktionen af fortiden også udføres i.

Praxisportrait: Analyse af terapeutens egne arbejdsbetingelser. Terapeutens handlerum må også medtænkes (se tillæg!).

HVORDAN FORSTÅS PSYKISK KOKS?

Psykisk koks bliver en funktionel mulighed.

Vi udvikler, hver især, et for os karakteristisk følelsesmæssigt beredskab i tilknytning til vores handlinger. Følelser, der er opstået i forb. m. bestemte situationer får indflydelse på vores handlinger i fremtiden → Følelserne er blevet en del af personlighedens handleberedskab.

Hvis ens handlinger gang på gang fører til formindskelse af ens muligheder for selvbestemmelse (incl. helt eller delvist tab af kontrollen over egne livsvilkår) → Angst

Personlighedskriser opstår altid i relation til livsvilkårene. Ved situationer som man ikke kan klare/ som man ikke har mulighed for at være med til at forme, trues ens selvbestemmelse.

Følgerne af krisen afhænger af løsningsmuligheder, men også af, hvordan man selv begriber krisen, og hvordan man handler i forhold til den.

Psykosser opfattes ikke som sygdomme med oprindelse i individet selv, De ses som den enkeltes fortvivlede og objektivt set uhenigtsmæssige forsøg på at opretholde et minimum af selvbestemmelse. Psykosser er udtryk for et næsten eller totalt tab af kontrol over egne livsvilkår.

Angst er en reaktion på den magtesløshed, der er en følge af negative forventninger til resultaterne af ens handlinger, og afholder ofte i sidste instans individet fra at gøre et forsøg på at forsvare ell. forbedre sine muligheder for selvbestemmelse.

SPECIFIKT OM „REGNBUEEN“

Regnbuen er en studenterpolitisk og en social aktivitet.

Formålet med at have Regnbuen i studenterhuset er bl.a. at det giver brugeren mulighed for at indgå i aktivitetsgrupper i huset.

Teoriudvikling og synliggørelse (incl. brugerdocumentation) prioriteres principielt mindst lige så højt som behandling. Men i pressede situationer er det i praksis ofte sådan at det er det førstnævnte, der nedprioriteres.

Krit. psyk. er især en socialpsykologi. Personlighedspsykologien prøver vi blandt andre at udvikle inde i Regnbuen.

Et forsøg på at implicitere en psykologisk individforståelse i marxismen.

Vi arbejder på brugerens præmisser. Dvs. at vi aftaler med brugeren, hvad det er vi gør, og hvor vi skal hen (klare meldinger vedr. mål og intentioner). Vi stræber mod en fælles målsætning, der naturligvis kan forandres undervejs, idet løsningen af et problem godt kan give anledning til nye problemer.

At gøre brugeren til medforsker er et mål. Principielt kan brugeren deltage i supervisionen.

Processen udspiller sig igennem „det fælles tredie“.

Ingen diagnosticering: Vi kan ikke forstå et individ ved at kategorisere det. Symptomer fastholdes ved diagnosticering.

Ingen betaling for terapi. Stræben henimod et samfund med borgerløn. *Terapirelationen skal ikke være et bytteforhold*

Terapi ses som en social/samfundsmæssig virksomhed.

Ingen styren og forsøg på forudsigelse fra terapeuten i forhold til brugeren.

Mange psykologer forsøger at forudsige, hvilket resulterer i kompetenceproblemer og usikkerhed som ekspert („det er min fejl/skyld, hvis der opstår forværringer osv.). Vi skal have total kontrol over vores klienters betingelser for at kunne forudsige.

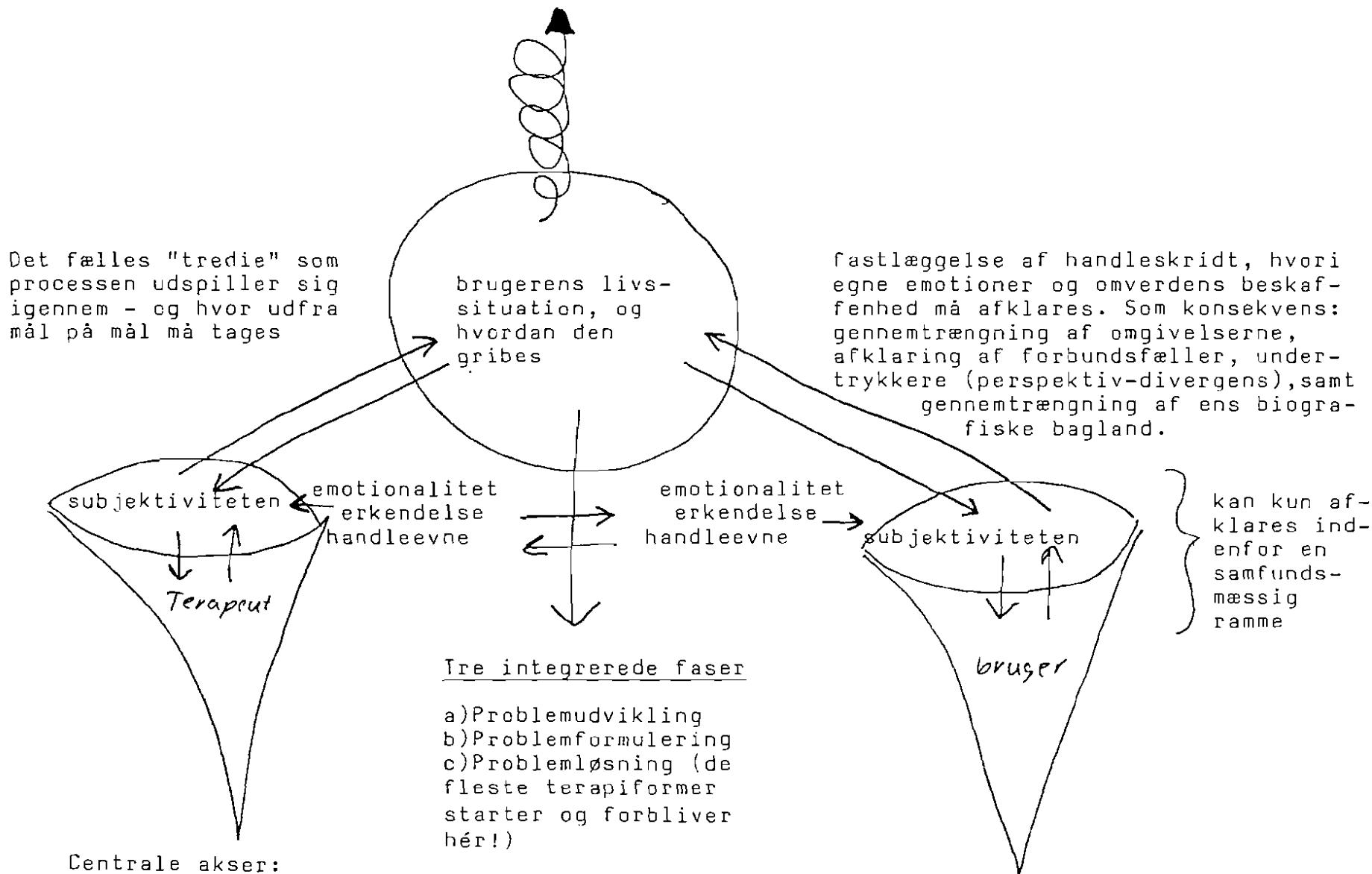
I stedet for ventelister forsøger vi at oprette problemafklarings- og problemformuleringsgrupper evt. m. målt at danne en basisgruppe efter forløbet (hjælp til selvhjælp).

Målet for terapien:

- En trinvis generobring af det sociale liv som man er udgrænset fra, men nu i en form og i en struktur, hvor det også indeholder ens eget livsperspektiv.
- Reetablering af tabt menneskelig udviklingsevne.
- At støtte handlemuligheder m.h.p. størst mulig selvbestemmelse (hvordan får man den omverdenskontrol, man har brug for for at komme videre i sin udvikling).

Helle.

Når det centrale er, at terapeut og bruger - ud over at være overforstillet hinanden - er stillet sammen i situationen og sammen omkring processen, så kan den terapeutiske proces skematisk afbildes således: (Den terapeutiske proces: det uløste fælles som det drivende tredje.)

Centrale akser:

handletilskyndelser/frygtede konsekvenser
 kan/kan ikke
 vil/vil ikke

Kilde: Kalle Birch-Madsen

Regnbuen 14.11.89

OM FAMILIE-SOCIOLOGISK ANALYSE, SAMT OM VESENTLIGHEDEN AF GREB OM BIOLOGISKE UDVIKLINGSFASERS KRAFT.

I begrebet om "familie-sociologisk analyse" ligger umiddelbart det forhold, at alle mennesker udvikler sig ud fra en konkret familiemæssig kontekst. Denne kontekst er imidlertid selv et klasse-historisk resultat, hvor igennem der både realiseres en grad af kontrol over livsbetingelserne, men hvor der også sker en videregivelse af problemer og uløste opgaver.

Et vigtigt aspekt i rådgivning er derfor også at spore sig ind på, hvordan disse samlet bearbejdes og realiseres i det berørte individs handleevne og selvbestemmelsesperspektiv. En sådan gennemtrængning af det enkeltes individs biografiske ballast stiller sig spontant som krav eller handlemulighed i den grad, at ens historiebevidst er sat under pres eller gået tabt - hvilket især er tilfældet, når der ikke umiddelbart kan konciperes fremtidige handlemuligheder, der synes at øge kontrollen over de samfundsmæssige betingelser. Hvis ikke man kan komme igennem ved at reflektere livsperspektiver fremtidigt, og ej heller nutidigt, da bliver en rekonstruktion af, hvorfra man kom, det handlerum, der kan sætte nyt perspektiv på det nutidige som fremtidige.

Vigtigt er imidlertid, at et sådant arbejde ikke gentager den historie af privathed, der i sig selv er et moment ved den nuværende problematiske livssituation, idet dette vil medføre en yderligere fravenden-sig det sociale livsgrundlag, hvorudfra en løsning i sidste instans realiserer sig. Af denne grund må den psykoanalytiske måde at blive "herre over nutiden" på også forkastes. Her arbejdes der nemlig alene med ens individuelt-sociale historie på et "psykisk fantasiplan", hvilket er at forblive i en såvel privat udredning som løsning af de også fælles sociale projekter, som der ligger overleveret fra og i enhver klasse- og familie-sammenhæng. Det at frasige sig sit bagland, handler da også typisk om ikke at kunne se et fremtidigt gensidigt eller fælles handlerum.

Da det ikke kan dreje sig om at plædere for bestemte løsninger, men kun om at fremanalyse relevante handlemuligheder, der kan overtages af den berørte selv, så stilles den psykologiske rådgiver selv overfor et "pres" om enten at forlade nu'et til fordel for livshistorie-arbejde, eller om at skulle acceptere en bestemt holdning overfor eksisterende problematiske livsbetingelser, særligt givet i deres personaliserende udformning.

Det vil da være vigtigt at blive i nu'et - bredt betragtet som hele den aktuelle livssituation - indtil det er forholdsvist klart, gensidigt, hvilket fænomen og problem, som en historisk analyse fremtidigt skal kvalificere en løsning på. Det kan så godt vise sig senere/bagefter, at selve udgangspunktet/problemopstillingen var for snævert, men så

er der muligheden for fornyet refleks og systematik herpå. Det at ville finde løsninger indenfor rammerne - dvs de umulige løsninger - tror jeg for øvrigt meget handler om at overhøre, at de livsudkast, der hele tiden gøres, ret beset er identitiske. En opløsning heraf vil da handle om støtte til direkte personlig kontakt med andre, så der ikke vedvarende sker en subjektiv afskærmning overfor væsentlige udviklingsforhold, der alligevel bestemmer "tingenes dans". Yderligere er det vigtigt at være opmærksom på, at selve den måde ens livshistorie bæres på, er et aspekt af ens handleevne. Dette betyder så også, at måden som man forholder sig til sin livshistorie på, i sig selv siger noget om, hvilken betydning og funktion, den har aktuelt. Eksempelvis vil frasigelse af dette aspekt pege mod en biografisk ballast af "eneståenhed", med de problemer dette i sig selv giver; medens en manglende grænse/forholden-sig synes at handle om det problematiske omkring det selv at tage egne handleskridt.

De biologiske udviklingsfaser har en særlig betydning for, hvordan man reetablerer sit selvbestemmelsesperspektiv på et nyt personligt udviklingsniveau. Det er også særligt her, at man af "egen kraft" vokser ind i de givne samfundsmæssige begrænsninger, særligt som disse bæres og forvaltes af understøttelsespersoner.

Ved biologisk udviklingsfase forstås de aldre, hvor "modning" er et væsentligt, ikke nødvendigvis det eneste aspekt i, at fasen overhovedet kommer i stand. Det gælder den tidlige dannelse - 0 til 2 år - hvor grundlaget for individets dannelse som personlighed udfoldes; den psyko-seksuelle dannelse - 4 til 6 år - hvor en personlighedsmæssig kønsbevidsthed etableres; samt puberteten - 10 til 15 år - hvor ens fysiske køn træder een selv i møde.

I alle tre "faser" kommer der til at begynde med en ny og ukendt kraft indefra. Dette kræver selvsagt en specifik understøttelse fra omgivelsernes side til at finde sine egne ben med dette. Men i den udstrækning at omgivelserne enten udnytter denne spontane handlekraft, i egen tjenste, eller søger at stoppe den, ved ikke at ville vide af den, så sker der en mystificering af tilskyndelser og behov. Konsekvenser er, at man såres på sin naivitet, sin lyst til verden, og/eller også skubbes ens egen kraft væk fra personlighedsplanet. Denne kraft respektiv den specifikke udformning forsvinder dog ikke - men danner grund for skam, skyld osv.

Der kan også ske det, at omgivelserne pådutter den opvoksende personlighed sine egne motiver; og kan man ikke undslippe at se sig selv igennem disse, så lægges en yderligere grund for "stemmer", "kropsvoksen" osv senere hen i livet - al det som psykiatrien herefter slår ned med yderligere tvang. At det bliver ved med at komme tilbage, så længe der er liv, kan derfor heller ikke undre.

Mange af de misforståelser, tvangtiltag og fornædringer, som en opvoksende personlighed så at sige må "vokse op igennem" aflastes og afmystificeres gennem kontakt med fæller i samme situation - kammeratskabs- og venindegrupper - men forhindres en sådan kontakt, eller kommer den ikke i stand, ja så er det skizofrenien, man må beskytte sig igennem.

Rådgivningsmæssigt handler det om et varsomt arbejde med at lytte sig frem til, hvad der måtte være isoleret kraft hos den berørte, samt huske den mystificering og forvrængning, der er forbundet hermed. Ikke en lytning i et overførelsesperspektiv, men som afdækning af samfundsmæssig tvang - i form af historisk relatering - og i udfindelse af relevante interessesammenhænge, hvor et fælles arbejde for ny prøvende egenbestemmelse af sig selv er mulig.

Kalle

REGNBUE-WEEKEND FRE. D.27 - SØN 29.OKTOBER.

En weekend for os selv, hvor vi også selv må komme til orde. At dømme efter ideerne fra vores møder, så er en ny "orden" ved at træde frem: om nogen vil det eller ej, så er vi i et årsprojekt, der allerede er startet! Et fagligt skib er blevet søsat, men masten ikke rigget til. Dets kurs så ej heller ikke afstået endnu.

Det foregår i: SKOVSVINGET 4, NYRUP, der ligger i egnen omkring Nykøbing Sjælland. Rejsen derop foregår ved at tage toget til Holbæk; herefter videre med en "gris" mod Nykøbing Sjælland. Sidste etappe er med bus 603 til Nyrup, hvor du skal af ved Udlodden. Denne går du op ad, indtil Skovsvinget. Nr.4 er da sidste destination. Rejsetiden er ca 2 1/2 time.

Fællesafgang fra Hovedbanen fredag kl. 16,03. Vi mødes under uret 15,50 til køb af fællesbillet.

Andre afgang, hvor der er forbindelse mellem tog og bus er 17,03, samt lørdag 8,03, 10,03 og 12,03.

Hjemkomst: søndag eftermiddag mellem 16-18.

Husk: det nødvendige til dig selv og andre, samt sovegrej. Husk også regntøj, sangbog, gitar mm.

PROGRAM:

Et forslag til weekendens indhold er at tage den aktuelle betydningsstruktur - "skibet" - på ordet symbolsk. Næmlig ved bevidst at vælge at være med i op- og tilrigning, udfinde og sætte kurs, indrette sig, dessertere om ikke hele verden er med. Det er også muligt at vinke "hej" fra kajen, lige så at skibet tager en enkel runde, eller en planlagt tur tilbage. Og forvandler sig! Hvem ved.

Når hertil lægges, at et årsprojekt har grund i en arbejdsdelt Kooperation, så bliver det væsentligt, at vi fælles arbejder med hver enkelts interesser og ressourcer heri. Ikke kun i form af en begrundet prioritering af bestemte og afgrænsede aktiviteter, men bredt som langsigtet individuel og professionsmæssig faglig udvikling. Dette for at sikre, at vi ikke bare varetager en "privat smågruppe-aktivitet", idet en indsnævring hertil ikke står mål med, eller er et alternativ til, de aktuelle udviklingstendenser indenfor det social- og sundhedspolitiske område. Dette område er som bekendt i forvandling, med en tendens til udstrakt privatisering og focus på livsstil - fremfor foregribende arbejdsvirksomhed via revolutionering af levemåden (for "levemåde-begrebet", se F.Haug 86 om "Arbejtsverhältnisse" i W.Maiers & M.Markard: "Kritische Psychologie als Subjektwissenschaft", Campus).

Om weekenden er også at sige, at dens bestemmelsesform med ovenstående nærmer sig "dramaet". Ikke dramaet i klassisk forstand, hvor en iscenesættelse af en brøde skylder hen over de berørte; ej heller i kritisk eksistentiaalistisk forstand, hvor det drejer sig om en påtagelse af tilstået samfundsmæssig byrde; - men dramaet som en real-historisk udfordring på tilkæmpet nissum. Og dette ud fra, at vi lever i en dramatisk tid, hvor en stadig mere nærværende økologisk og social destruktionslogik svinger pisker over samfundets skæbner.

I fagpsykologisk forstand giver dramaet os også tilgang til en central marxistisk rod. Nemlig til Politzer, der er en gammel gut indenfor Sève-traditionen omkring Kritisk Psykologi. Den afgørende kategori ses her som dramaet - yderst inspireret af datiden, 2.verdenskrig fra Paris. Tyskerne fik ham til sidst, hvor vi i Danmark nok vil sige, at det var nazisterne, der gjorde det af med ham. Ar 1944.

At nævne "dramaet" i ovenstående betydning bringer en tredje social diskurs ind: den aktuelle højredrejning, hvor facismen stikker hovedet frem som rotter fra oven. Malplaceret eller ej - det er en aktuel betydningsstruktur, der med det kommende kommunalrådsvalg vil være en udfordring for alle.

Dramaet i denne tredje betydning kan ses som den kontekst, hvor udfra vores "skib" skal gøres sødygtig.

At strukturere en tid via et symbol - her weekenden omkring dramaet - kræver sit af involverede parter, idet man tvinges til at handle på basale intuitive betydningsniveauer. Men det er også udviklende, idet den aktuelle virkelighed bliver nærværende i enhver gestalt. Endvidere kan det også siges, at et symbols betydningsstruktur/-er umiddelbart medbetinges hver enkelt subjekts handlebemestring, netop ved at være en art praktisk hukommelse. Denne individuelle bemestring kan så være u-udviklet, hvor fine nye tråde af psykisk energi kalder på samfundsmæssig omsorg - lige som den kan være personligt skubbet væk, uden evne til gensvar, dér hvor de sociale betingelser bare røg ad helvede til, fordums dage. Havde det så "bare" været en naturkatastrofe - men en krig mod egne artsfæller. Hvor dybt kan den menneskelige tåbelighed dog ikke falde. Ingen sorg eller vrede finder her hvile - kan kun bringes videre i det menneskelige hjertets skattekammer som sandheden om barbariet og klassekampen. Det er den evige kamp for at bringe livet ind i lyset, særligt når livet generelt er barsk og umenneskelig.

Kort kan symbol-virke og udfindelse bestemmes som værende kollektiv historiebearbejdning på et nærmere defineret område. Målet konkret hermed kan så være det at skabe et positivt drama, der peger ud over selve situationen.

~~En~~ weekend ud fra ovenstående er:

fredag aften: Energi-leg (En art tematisering af kooperations-aspektet).

Lørdag form: Praksisportrait - efter skelettet fra Forum Kritische Psychologie 23, hvor hovedpunkterne er oversat (En tematisering af vores produktion). Vi starter med at rekapitulere, hvad vi allerede har afbilledet; - og fortsætter med de områder og punkter, der synes mest relevante mht. bestemmelsen af selve den "terapeutiske udviklingsopgave". Dette lægger således op til den videre aktual-empiriske udforskning med Kripsy-kategorier af vores konkrete brugerarbejde.

eftm: Personlige udviklingsopgaver - vi går tæt på hinandens konkrete livssituation, med det formål at finde videre/nye handlemuligheder og praksisrum (Koope-ration og produktion i eet). Det kan finde sted via to akser: først en sociallivsbestemmelse, omhandlende bestemmelse af biografisk gods (:fami-liesociologisk analyse) og aktuelle objektive kravsenheder; herefter en konkretisering af den subjektive gribeside, hvor vi kan være sikker på det fælles, at vores personlighedsplaner meget virker i "individualitetens eksistentialitet" (Anne's bestemmelse), fremfor for det samfundsmæssige subjekts egenudvikling som kollektiv virksomhed. Det er ovenstående "bundethed til privatformslivet", vi forhåbentligt kan løse op/destruere/overflødig gøre, idet det er via denne, at stat og kapital ellers ubevidst kalder os til orde under fremmede imperativers domæne åla konkurrence, tilpasning, egensikring mv.

Søndag form: Brugerdokumentation. Vi søger - ud fra de tre udkast der ligger hertil - at sammensætte et nyt problembestemmelses-papir, evt. også i den form, at det kan medspejle selve processen med brugere, og ikke bare det "færdige" resultat. Det kan tænkes, at det er muligt at lave flere papirer: eet for starten/udgangsbetingelserne, et for processen og et for selve problemløsningen. Organiseres dette efter problem-tema fås så også den spirallogik - fra kerne til periferi, og udvikling henover/-udover - der synes at kendetegne en terapeutisk personlighedsudvikling.

eftm: Hvad der måtte gi' sig.

Kære Kalle

Jeg vil med dette brev fortælle dig, at jeg ikke kan blive en del af Regnbuen. Grunden er den, at jeg ikke er socialist.

Jeg har læst din artikel fra Psykolog Nyt, og det har undret mig, at du ikke har fået mere respons på den. Hvor er de henne alle dem, der stemte på liste Q. Jeg har talt med nogle psykolog-venner om det, og er stødt på det fænomen, som jeg har set før, nemlig at tilslutningen til socialismen skyldes begejstring for en etik, der går på solidaritet med de svage i samfundet, modvilje mod udbytning osv. Når talen så bliver om magtstruktur, økonomisk styring og lignende, så enten aner folk ikke, hvad der bliver talt om, eller de bliver simpelthen uinteresserede, (Det svarer til at have Kierkegaard som ideal og nægte at beskæftige sig med hans kristendom). Jeg vil ikke tilslutte mig en bevægelse - politisk eller religiøs - når jeg ikke tror på halvdelen af dens idegrundlag.

Du kan så spørge, hvorfor jeg i det hele taget dukkede op i Regnbuen; det kunne vel ikke være nogen nyhed for mig, at Regnbuen arbejder på et socialistisk grundlag? Til mit forsvar - hvis det er nødvendigt - vil jeg sige, at der efter min erfaring kan være forskel på, hvordan et idegrundlag oversættes til praksis. Forskellen ligger vel nærmest i, om det bruges som inspirationskilde eller styringsgrundlag (eller for at sige det lidt mere enkelt: hvor alvorligt det tages). F.eks. er det førstnævnte tilfældet i Rudolf Steiner - skolen Her anvendes antroposofien (skolens idegrundlag) som inspirationskilde i pædagogikken, forstået på den måde at ikke mange forældre og slet ikke elever tror på eksempelvis reinkarnation. Jeg - der så i denne sammenhæng mangler sans for det ideale - kunne godt forestille mig en terapi, der har sin bæredygtighed fra det tankekompleks om forholdet mellem mennesker, der ligger i socialismen.

I Regnbuen er I tydeligvis ikke kun inspireret af socialismen; der er I socialister.

I dit brev skrev du, at kritik er velkommen. - Jeg har lyst til at nævne et kritikpunkt: Anne og jeg diskuterede parforhold (ægteskaber) og kom bl.a. ind på den klassiske fejl, nemlig den at tro at partneren i et godt parforhold opfylder alle den andens behov. Møder man sin partner med den forventning, går forholdet hurtigt skævt. Man må nødvendigvis søge udenfor parforholdet for at få alle ens behov tilfredsstillet. - Jeg synes, eller vil i al fald udkaste

til eftertanke, om I ikke møder op i Regnbuen med alt for diffuse forventninger til, hvad Regnbuen kan give jer. Hvad er Regnbuen? En psykologisk diskussionsklub - Et terapeutisk selskab - En teaterscene - Et socialistisk arbejds-kollektiv - En selskabsklub - En ministuderforening - En ? Hvilke mål (behov, forventninger) skal eller kan Regnbuen nå, midlerne taget i betragtning. Er det i virkeligheden sådan, at Regnbuen ligner et godt gammeldags, borgerligt ægteskab. Når jeg hører jer tale om, hvordan medlemmer forlader Regnbuen, kunne det godt lyde, som var der tale om skilsmisser, med alt hvad det indebærer af had, bitterhed, skuffelse.

Jeg vil gerne takke dig for det skriftlige materiale, du sendte mig, og for at jeg måtte komme og besøge jer i Regnbuen.

Jeg sender dig et eksemplar af mit speciale. Min vejleder var Willanger og min censor var Helle Høpfner Nielsen, og jeg fik 13 for det.

Vil du hilse Regnbuen fra mig.

Kærlig hilsen, Tola

Ueb 4. 10 89

Hej ~~IDA~~ Olesen; Blanstevangst 4
3600 Frederiksberg

Tak for indst

Vedlagt er materiale mappe, der
opsummelig er udarbejdet til
to nye psykiatristudenter, der
jævnligt er gået ned i ar-
bejdet i Regnkuren.

Regnkuren er et arbejdshefte,
der som jelles grund har ans-
dag til 17³⁰-23. Pt er vi 10,
der er med i arbejdet; og den
er velkommen.

I oplaget "Terapi - et jelles mo-
dell om afmagt", ang 85" er
forberedt leshuset de to mo-
dellmånster, som vi kan til at
smukke om: at Ida' over for
hinanden som individer i ud-
gangspunktet, men samtidig at
vare jelles om den proces, hvor-

igenem Lösungsgrad befan-
det (s. 7-10)

Go' inspiration Kritik meget
velkommen

Mange lykønskninger
Kalle

Uleh 4. 10. 89

Høj Manden.

Hermed uages materiale fra Regulerings.
Det er en mappe, der er hurtigt
sammenstykket, til hvis for to
nye psykologstuderende, der for-
nyligt er startet i Regulerings. Sam-
tidig er det et oplæg til selv-
grupper, omhandlende det frem-
tidige arbejde indadtil og ift
andre jagtgrupper.
Håber det også kan give dig
vægt.

Hvis du kan lyst til at høre
dig på arbejdet, så kom nu an
til et middag ~ et arbejds hold-
tår, der sam jelles grund har
anslag aften 17³⁰-23, omhand-
lende jellesmøde, supervision
og brugerarbejde. Flek har herud-
over Regulerings aktiviteter på alle om-
dre litzpunkter, men dette ud
for det lyst og egeninteresse. Pt
er vi 10, der er med i arbej-
det.

Hvis der har lyst til at gå med, så er praksis den, at der gives bestud om og hvorvidt der kommer så bliver der fra gruppen fremad en "ansvarsperson", der dels har til opgave at formidle det praktiske - nøgle, bax osv osv - men som dels også skal varetage andre særlige interesser overfor gruppen og den givne arbejds måde.

Ansvarsperson-ordningen kan vi endnu ikke bestemt særlig præcis, men den er et forsøg på at fastholde, at det er en ny udviklingsopgave for gruppen, hver gang nye støtter. Det er et forsøg på at sikre, at man ikke bare, i misforstået solidaritet, tilpasser sig hinanden og de aktuelle betingelser. Håbet er at blive bedre til at arbejde med de vigtige udviklingsforhold, det egentlige liv.

Ps: Der er efterårsferie
ans. 18. okt,
og Regulin-weekend i
sammenhæng 27.-29.
okt

Mange hilsener
- Kalle 31.81.37.88
Regulinen 31.13.65.92/
m. idaa

Hej Tove mfl. / Soc. udsigten studerende

Så lykkedes det at få samlet noget materiale. Noget af det kan måske have interesse, det andet kan så springes over. Materialet skal nemlig også sikre nogle nye psykologistuderende: indgang i rådgivningsarbejdet. Jeg tror det kan blive spændende, hvis det er muligt at finde omdrejningspunkter for et tværfagligt samarbejde om alternativ vejledning/ rådgivning/terapi, men noget klart bud på under og i hvilke former dette bedst kan finde sted, det synes jeg er svært at sige noget om. Det allerførste i materialet søger at kredse dette problem ind, men noget svar eller forslag lægges der langt fra op til.

Tvært imod handler det måske mere, til en start, om fortsat ide-udvikling. Så må praksis finde sine ben parallelt hermed.

Go' læselyst.

Mange hilsener

REGNBUE - VUE !

- om alternativ psykologisk rådgivning.

- 0 - Fællesfolder "Invitation til stævnemøde", efterår 89
- I - "Oplæg til debataften om alternativ rådgivning", okt 88
- II - "At svare igen med udvikling", marts 88
- III - "Alternativ rådgivning - et fænomen i dødskrampe eller den fagpolitiske vej frem!", 1988
- 3 $\frac{1}{2}$ - "Fælles sag under samme tag / brugerfolder"
- IV - "Lidt fra Regnbuen - alternativ rådgivning i Studenterhuset", 87
- V - "Terapi - et fælles problem om afmagt", aug 85
- VI - Spiseseddel om "Studenterhusrådgivningen", maj 85
- VII - "Tanker til og om en rådgivning" , okt 84.

Kære Dig!

I det følgende forskellige ting om "Regnbuen" og om dennes fagpolitiske kontekst "Kritisk Psykologisk Forum". Det er kun et lille snit ind i det, der med det foreliggende præsenteres. Resten findes tilgængeligt i Regnbuens mapper inde i Studenterhuset.

Materialet er ordnet, så det nyeste sidder først, fordi det vil være nærliggende at starte her, idet historien har ændret mange ting. Samtidig er historien "nedefra" værd at kende, hvis man kunne tænke sig at koble sig på arbejdet. Materialet skulle tilgodese disse to aspekter.

① - Det første oplæg "Oplæg til debataften ../okt 88" er en beskrivelse af vores arbejde, primært ift andre rådgivninger, der var inviteret. Dette var sidste år ved denne tid. Siden har gruppen været igennem et stort slagsmål, omhandlende hvilke kompromisser der kan laves mht det fagligt forsvarlige, samt for det almenes udvikling. Det gælder dét, om man som en åben rådgivning kan have en specifik interesse at møde brugere med, om man kan have samarbejde med psykiatere som gruppe (qua det falske i psykiatriens grundlag), mv. Det endte med, at enkelte fornærmet forlod gruppen, fordi der ikke var opbakning bag dét at fungere via kompromisser. Standpunkter - der kan kaldes det 'autonome' - er forøvrigt beskrevet i oplægget, og det var det, der blev holdt fast i fra Regnbuens side. Det standpunkt, der forlod gruppen - uden at have bestemt sig selv - ligner det lønarbejder-standpunkt, der ikke ser nogle problemer i alene at lade sig bestemme via markedsmekanismen; men hermed er det også defensivt, et u-sanseligt standpunkt, hvis eksistens Regnbuen så heller ikke har taget tilstrækkelig vare på.

Fra gruppens side var det ærgerligt ikke at kunne komme videre i fællesskab. Men omvendt er det en meget almen/generel problemstilling, som vi stod med: at i den udstrækning det ikke er muligt at udvikle egen arbejdsvirksomhed alment, så tilbyder det etablerede system sig med sine (nødvendige) kompromisser - hvis man ellers kan underkaste sig! Det er bla også denne problemstilling, som vi længe har søgt et bredere samarbejde med andre rådgivninger på - men vi desværre haft alt for få kræfter til at få dette arbejde ordentlig igang. Et planlagt "Græsrodstræf for alternativ rådgivning" i foråret 89 blev heller ikke til noget af samme grund, men til næste forår måske!

Siden "Oplæg til debataften .." og de interne konflikter og afskalling ved juletid, har gruppen måttet bruge sin energi på at reetablere sig selv. Der er kommet nye til, og vi har også været en smut i Galebevægelsen med et oplæg om 'psykiatrien som problem'. I denne periode har vi, mod vores vilje, også haft brugerstop, idet alle ressourcer allerede er i virke.

Idag er der en meget kreativ og produktiv arbejdsstemning og -rytme, der inde i Regnbuen. Stadig brugerstop, men vi prøver via nye projekter - Drømmehusprojekt, projekt Kooperation, Medicinly, Rådgivningsgruppe til salg, Stævnemøde/bruger- og rådgivningstræf mv - at nå det skridt videre, hvor vi kan lægge gamle begrænsninger i eget og fællesliv bag os, samtidig med et mere alment arbejde med selvsamme. Det er alle projekter, der ikke som sådan drejer sig om at lave Regnbuen om - det kan man heller ikke med en regnbue - men om at udvide dens virke gennem nye arbejdsniveauer. Een tanke er her, at terapeutisk arbejde - eller socialt arbejde i bred forstand - ikke kan eller må trækkes ind i en markedsmechanisme. Socialarbejderen må da sikre sit økonomiske fundament via midler andet steds fra, hvor det idag primært sker via overførelsesindtægter. Overførelsesindtægtsstrategien stiller imidlertid den enkelte socialarbejder alene, hvorfor der her kræves udviklingen af en ny/anden kollektivitet og Kooperation. En måde at forholde sig til dette er gennem tanken om 'projekt Borgerløn'.

Så det er ikke ideer, opgaver eller udfordringer, der mangler. Tvært imod. Snarere er det, hvor der startes med hvad og med hvem. Pt afholdes også forskellige eksterne møder, hvor ovenstående finder vej ind.

② - Det andet oplæg "At svare igen med udvikling/ marts 88" giver et rids af den historie, som foregår rådgivningen. Den er ikke specielt skrevet om og til rådgivningen/rådgivningsarbejde, men den søger en bestemmelse af grundlaget for et fagligt forbund/internationale, der som perspektiv kan smide stat og kapital på møddingen for samfundshistoriske fejltagelser.

③ - Det tredje oplæg "Alternativ rådgivning - et fænomen i dødskrampe eller den fagpolitiske vej frem! / 1988" er en argumentation fra Regnbuens side overfor fagfæller for, at området er fagpolitisk underprioriteret i uhyggelig grad. Det er som om al relevant udvikling og viden fra 60-erne og 70-erne, og de stærke utopiske drømme om 'Frihed, Lighed og Kammeratskab' fra modstanden det sidste hundrede år, er gået sporløst henover den idag fagligt uddannede psykolog. Det må der rettes op på.

③½ - Folder! - til brugere o.a.

④ - Det fjerde oplæg "Regnbuen - lidt fra Regnbuen, alternativ rådgivning i Studenterhuset / forår 87" omhandler det principielle i rådgivningens arbejde: at det drejer sig om brugerens præmisser, at det er en fagpolitisk aktivitet, der søger socialt rum. I oplægget nævnes Studenterhuskampen. Denne er ikke slut idag - men modsat tidligere, efter 12 års

velkendte to akser: brugerarbejdet indadtil og det social-politiske arbejde udadtil om overflødiggørelse af de betingelser, der skaber psykisk koks, social fornedrelse og kropslig-somatisk forfald/degeneration. Endvidere: idet Regnbuens kontekst er Studenterhuset, så fordres også en klar og prioriteret studenterpolitisk profil for arbejdet. Alle andre projekter, der ikke umiddelbart passer ind i ovenstående, må så tages op andre steder.

En anden - eller måske nærmere den anden - måde er så, at centret for nye aktiviteter lægges i en ny projektgruppe. Enkelt vil det hele så være! Eller vil det? - for det er sådan, der ellers skabes projekter i et styrkeforholds-felt, hvor et produkt skal leve op til nogle af andre satte krav. Her er så også muligheden, at netop disse krav vil man ikke leve op til - hvilket var udgangspunktet for Regnbuen i sin tid.

Ovenstående to måder, der hver har deres styrkesider og begrænsninger, er det vigtigt at se uden et konkurrence-forhold imellem; - Og alligevel vil en overgangsfase altid accentualisere en eller anden kamp om tilrådighed stående ressourcer, interesser og rum. Sådan har det været i arternes historie, fylogenetisk, og sådan er det under herredømmet af kapital og stat, hvor 'kampen' dog er alt andet end en solidarisk kappestrid på kvalitet, men en fight om den andens blod. I modsætning hertil, dvs samfundsmæssigt-menneskeligt, kan det derfor kun handle om at få hinanden med, for ellers er intet vundet. Desuden kræves, at standpunktet - der søges videre-udviklet - selv er dueligt for almengørelse, ellers er det blot nye forskubbete og restriktive former, der etableres. Dette sidste kræver en åbenhed og direkte indadtil i gruppen.

Etableringen af et nyt niveau i arbejdet må også siges at fordre en ditto åbenhed og direkte ift andre personer, faggrupper, bevægelse og politiske sammenhænge, der i forvejen er eller søger at være/blive aktive her.

I skrivende stund er der kontakter meget bredt, lige såvel som der også synes at være meget gunstige vinde for kvalitativt arbejde og samling indenfor modstanden og venstrefløj. Det er ikke socialismen, der har tabt med glasnost eller med massakren på "Den Himmelske Freds Plads" men det centralistiske system, der opfatter masserne som middel for egne mål. Nu kan tragedien selvfølgelig gentage sig globalt i formen en "verdensstat", hvilket også allerede er igang. Men den farce, der også

ligger heri, er der nu gode økologiske og menneskeværdige grunde til ikke selv at bidrage til. Tiden pt kan derfor også siges at være en politisk meget spændende tid, der ikke må tabes på gulvet.

Måske netop det kooperative arbejde hermed, i al dets virvar, er det springende punkt, både for inddæmningen af stats-kapitalismen som system, samt for etableringen af mere overgribende samfundsmæssige leve- og boformer.

På mange punkter er det som et sådant udviklingsarbejde tilstedelighed knækker over på midten. Enten indefeneres projektet til at fungere på etablerede præmisser, hvilket også inbefatter en effektmæssig dokumentation af, at det er rentabelt (:markedsøkonomien, hvor der sættes krøer på liv); eller også uddefineres aktiviteten, idet overhovedet dets særegenhed bryder med etablerede kompetencestrukturer (:det hierarkiske eller borgerskabets ene centrum Christiansborg).

Til det første hører sociale udviklingsprojekter, der efter endt forløb enten markedsomt skal hvile i sig selv, eller som idé videregives til div kommunal- eller amtskommunale instanser. Et givet styrkeforhold er så afgørende for, hvordan og hvorvidt projektet bliver til noget. Centralt er her at projekterne sættes i værk indenfor det etablerede, hvis rammer de så også i sidste instans må varetage. Typisk vil sådanne projekter have en stor autonomi under de økonomiske bannere (det gælder fx de "Psykologiske Centere" under Ungbo, eller de forskellige behandlingskollektiver).

Til det andet - uddefineringen - hører alle de livsytringer, der modsætter sig supsumtion under et fremmed imperativ. Der gælder her, at eksistensen er dets egen, ene og alene. Det er dét at ha' livet, men ikke noget at have det i. Skizofrenien er et psykisk eksempel herpå, medens det socialt handler om landevejen, baggården eller den overpissede trappekakt.

Knivsæggen mellem ind- og uddefinering må vel så være det sted, hvorfra der sættes af. Skylla på den ene side, hvor det drejer sig om at undgå at blive indfanget af uhyret ved at satse på egen kollektive kraft, medens Karybdis på den anden side holdes stangen ved, at der virkes i de rum - og på de brudflader - hvor der endnu ikke er gennemsat et magtens centrum. Christiania, Studenterhuset - og sikkert også snart Thy-lejren - har sikret sin eksistens på ovenstående måde, idet de forskellige myndigheder alle har været spændt ud i forhold til hinanden. På an-

den led kan man sige, at ingen myndighed har været stærk nok til en konfrontation. Desuden har der været en intern støtte fra folk i systeme. Ovenstående er faktisk også tilfældet i den gamle ide om at besætte et statshospital sammen med BZ, Galebevægelsen, B-holdet og andre. Bz har prøvet hvad som helst i tre år, uden at få flere huse; Galebevægelsen skriger på kvalificeret støtte, i stedet for psykiatrisk fornedring og tvang; B-holdet har alle deres ledige hænder, der på grund af A-kasselovgivningen ikke må bruges. Samtidig har både SF og VS ideer på lager til offentlig miljørigtig produktion. Og for at det ikke skal være løgn, så er der idag masser af plads, dels på eksisterende statshospitalssområde, idet (vist nok) op imod 5000 sengepladser er nedlagt inden for de senere år, og dels på den gamle kaserne på Østerbro. Det er som sådan ikke ideen, der mangler, men dens specifikke kreering!

Ovenstående, som et udspil til andre bevægelser og faggrupper, og som omhandlende skabelsen af nye sociale strukturer og personlige stier, kan ses som et forsøg på en bestemmelse af psykologis udadvendte/udadgående side. Den indadvendte må imidlertid også med, idet vores arbejde som specifik faggruppe da ellers falder fra hinanden. Tankerne om pædagogisk arbejde, konsulentarbejde, udbud af projekt-arbejdskraft - ud fra at Regnbuen allerede indeholder dén kooperationsstruktur, som alt ellers går ud på at skabe - hører vel hjemme her. Kritisk psykologer i fast arbejde ville få mulighed for at bryde lidt op, til en start; arbejdsløse ville blive givet legitime muligheder; medens studerende i perioder ville kunne spare 'klip på kortet' og alligevel lave relevant, opgavebrugbar virksomhed. En slags fagligt center for anvendt psykologi ville således kunne begynde at antage videre former, end allerede eksisterende.

Med ovenstående er det også, at vejen ud af Regnbuen - forstået som en onsdags-aktivitet, hvad den egentlig aldrig har nøjedes med at være - er trådt mere synlig frem. Det aktuelle samfundsmæssige skisma mellem oprør og tilpasning kan kvalificeres nærmere på gruppeniveau: er næste sociale udviklingszone, forstået kollektivt og personligt, ikke indenfor rækkevidde, så tvinges man til at overleve med det eksisterende. Dette er imidlertid det modsatte af handleevne, af subjektivitet, hvorfor så kraften til forandring - som simpel påvirkning - må komme eller i sidste instans vil komme udefra. Er det mao ikke muligt skridt for skridt at vokse ind i det total-samfundsmæssige liv, menneskeligt, da bliver tilpasning ikke blot et mangelfuldt gennemført opgør, men selve den livsnerve, der kan virke opløsende på den allerede opnåede grad af kollektivitet - og det sker når tilpasningen antager form af underkastelse un-

der de af mennesker selv producerede strukturer. Der er her ikke langt mellem kollektivt fjendskab til personligt selvfjendskab - omend vejen tilbage til fællesskabet godt kan blive det.

Om det er nu eller på andet tidspunkt, så er der intet andet forude end dét, der menneskeligt bygges op.

Vejen ud af Regnbuen finder da sted - i terapeutisk forstand - når mere overgribende strukturer af fælleshed lader sig etablere for berørte, hvilket også brugermæssigt er en gammel sandhed. Rådgivningsmæssigt, derimod er dette sjældent efterlevet indad til i gruppen, og måske derfor er det så svært at komme videre, idet hver enkelt lades alene på meget afgørende tidspunkter i etableringen af en ny handlestruktur.

Til slut! Overstående overgangsproblem er nok et terapeutisk studie- og praksisproblem, og som sådan indgår det i Regnbuens arbejde uden at nogle strukturer og former behøver at blive lavet om. Men det er også det problem, der - sjældent møj' i brugerarbejdet, men ofte i rådgivningsgruppen - tilstedighed trækker sine uløste spor. Måske er det ligeledes det problem, hvor udfra et tværfagligt og bevægelsesmæssigt arbejde kan sætte af fra; og dette fordi et problem typisk smutter, når udgangspunktet er for snævert.

Det er håbet med ovenstående ord, at de giver overblik og inspiration til videre praksis, i, om eller udenfor Regnbuen.

Rød Front / Kalle

① I det følgende bringes de enkelte oplæg i den rækkefølge, som de er nævnt forude. Tilføjet er dog, som en start, en fællesfolder "Invitation til stævnemøde", der er en nyskabelse. Det er et forsøg på det modsatte af det allermest brugte og restriktive i systemet: at behandlergruppen skærmer sig af og lukker sig indad overfor brugergruppen.

Regnbuen,
Købmagergade

fra d.
til d.

BRUGERDOKUMENTATION.

Køn

Alder

Social situation

Konflikttema

Tidligere kontakt
med behandlere

Udløsende/henvisen-
de grund

Henvisende instans

Varighed

Typiske træk

Fortsættelsesmåde

Ressourceforbrug

Brugerdokumentation

køn.

alder.

social situation

konflikttema.

tidligere kontakter med behandlere.

udløsende/henvisende grund.

henvisende instans.

varighed.

typiske træk.

fortsættelsesmåde (fx gruppe).

ressource ~~XXXXXXXXXX~~ Jørgensen

088099

ALTERNATIV RÅDGIVNING PÅ KRIT.PSYK. GRUNDLAG.

Det sidste år har været et på alle leder omvæltende år. Det har ikke skortet på opgaver og udfordringer; Og vi har idag en rådgivningspraksis, der - hvad problemtyper angår - er så bred og kompleks som aldrig før. Brugbar og lærerig for såvel brugere som for os, som studerende og færdige.

Det synes imidlertid at være sket på bekostning af en fælles praksis omkring udviklingen af såvel arbejdet i Regnbuen, som af varetagelsen af hver især interesser og nødvendigheder.

Min egen oplevelse heraf er, at vi som gruppe befinder os i en tilstand af disintegration. Og det er mit formål med indestående ord at gi' et bidrag til overvindelsen heraf - især i lyset af to ting: 1) Regnbuen har en strukturel alder og erfaringsfond, hvor man enten etablerer sig på typisk borgerlig vis (dvs danner "overenskomst" med omgivende kontekst) eller går under - og dette overfor fornyset udvikling; 2) at der - som tidligere - er hårdt brug for os, dels hvad angår bruger-muligheder, men dels også som platform for alternativer til staten og kapitalens terapeutisering og psykiatisering af varetagelsen af menneskets samfundsmæssige liv.

Stillet op således er der i Regnbue-regi ikke noget nyt i problemstillingen. Men der ligger mellem punkt 1 og 2 en modsigelse, som jeg synes har fået for lidt opmærksomhed det forgangne år. Nemlig at fornyset udvikling kun er platform for alternativer, ^{og omvendt} hvis og når det er samfundsmæssig udvikling, der artikuleres. Ses tilbage på gruppepraksis og -udvikling det sidste år er det ikke svært at finde et problemkompleks, hvor ovenstående modsigelse er suspenderet nemlig i det forhold at problemstillinger enten monopoliserer - som det skete ved supervisionssnakken - eller at de bruges til at fritstille een overfor andre, som det sker mht perspektivet for arbejdet - om det er krit.psyk eller ej. Konsekvensen er, at enten bliver gruppen eller den enkelte suveræn "sandhedsmediet", hvorved både den personlige subjektivitet som den subjektive faktor som historisk størrelsesorden forsvinder.

Mht den første om 'monopolisering', så er der den eller de løsninger - som der også er snakket om - at knæsette princippet om udvikling af projekter i projektet, dvs en prioritering af interessefællesskaber mht nyt. Der bliver dog dét problem tilbage, at det oprindelige projekt ikke kan låses fast som det er/var, men at dette også selv må udvikles, og hvem og hvordan skal denne udviklingsopgave varetages?

Det andet om 'fritstilling' synes jeg det er sværere at få hold på. Men det mht der og er vel også identisk med et gammelt studenterpolitisk krav om teori og metodefrihed. Herom er der vel ikke meget at diskutere, når det huskes at

standpunktet herfor er det akademiske individ, netop det individ der spillede en vigtig progressiv rolle overfor feudaltidens religiøse skolastik. Et system som det danske med interesse-antagonismer på alle leder og kanter er der en vis resson i at fastholde teori- og metodefrihed overfor ~~de~~ altopslugende statsmagt og monopolborgerskab - men som moment i fundamentet for det nye, socialismen og det herskabsfrie samfund, går det ikke, idet det er videnskabens område, hvor genstanden har primat over teorien og metoden i et slags adækvans- eller symmetriforhold.

Teori og metodefriheden kan derfor ikke fastholdes i et interessefællesskab, hvis dette har intention om at ville række ud over/af de nuværende borgerlige former. En fastholdelse peger derfor på eksistensen af interessemodsigelser/-divergenser i gruppen. Hvordan nu arbejde fælles/solidarisk hermed?

Ud fra at vi på langt sigt har fællesinteresser, men at vi også er klasse-individer med specifik biografisk klassebaggrund, der dels stiller os med modsatrettede interesser og dels med livsmuligheder på bekostning af hinanden i den daglige kamp for at overleve - hvilket kan være 1000-er af år endnu - så må et minimum være fremskaffelse som udpegning af mulige rum for dén art af personlig teori- og metodefrihed, der fastholdes. Formuleret som princip er det vel noget med etablering af tilgang til mulige arbejdsrum.

Hvorvidt ovenstående 2 principper er mulige almene love er det op til praksis at diskutere med. Men den tilgang, de skaber til praksis, vil bestå af tre niveauer: et gruppe-Regnbue-niveau, der omhandler udviklingen af terapeutisk praksis (det er her tankerne om et årsprojekt/plan i lyset af hidtidig praksis i relation til omgivende politisk-økonomisk kontekst for reproduktionsproblemer befinder sig; det er også her at det ikke er mulige at have interesse-antagonismer eller at være fritstillet ~~overfor~~); et projekt-niveau, der både kan være en særskilt konkretisering af Regnbuens almene formål (en interessegruppe indenfor arbejdskollektivet) som det kan være et interessefællesskab, der peger ud af det specifikke arbejdskollektiv (fx det at lave fabrik, lave aftenskole eller virksomhed, kollektiv osv); og et tilgangsniveau, der omhandler individuel afklaring af interesser og orientering (det omhandler nye som gamle i Regnbuen, dét at vokse ind - og ud, hvis ens mål hører hjemme andre steder, idet man kan tabe interessen for det kliniske arbejde, for det studenterpolitiske eller slet og ret forfægte privatinteresser kun; det kan også handle om at skifte rådgivning, fx til SR mv).

De tre niveauer er selvsagt ikke uafhængige af hinanden; hvad der er muligt på Regnbue-gruppe-niveau bestemmes også af indholdet i de andre, selvom disse fra standpunktet af Regnbuen - mest simpelt defineret som kontinuerlige onsdage mellem 17³⁰ og 23 - må rette sig ind her imod.

Derfor et forslag om at snakke Regnbue-gruppe-arbejdsplan, med projekt- og tilgangsniveauer som særlige og individuelle udgange.

W U Kalle

Vedlagt et udkast til folder. Da tiden er knap - folderen skal kunne deles ud på onsdag, idet der er møde allerede søndag d.1.oktober, kl.16-ca.19 - så bedes du granske de skrevne ord, samt kontakte undertegnede med dine kritiske kommentarer inden eller senest onsdag kl 9⁴⁵-10¹⁵ i Studenterhuset 01-136592.

Folderen vil da blive renskrevet, og ligge færdig onsdag middag.

Rød front

Kalle & Jørn

Også vedlagt et indstik til nye. Det er et forsøg på at nå flere fluer på en gang:

- Det er noget materiale til nye i Regnbuen; en første kommentar, der kopieringsmæssigt er overskuelig - selv om det stadig er for stort.
- Det er noget materiale til de tre fra "Den Sociale Højskole", der kommer på visit i Regnbuen tirs d.3.okt, kl.14³⁰.
- Det er strofer til den aktuelle snak om udviklingen af Regnbuens arbejde.

-
- Desuden en teoretisk strofe, der omhandler de tre grundformer for psykiske forstyrrelser/konflikter. Det er et gammelt "skrivebordsarbejde" på grundlag af den historisk-logiske metode, og det er som sådan begrundede antagelser. Nogle forløb i Regnbuen, nylig, har fået mig til at kigge tilbage, og sørne: forløbenes brugerproblematik er beskrevet - og derfor også en kopi til dig, til inspiration, kritik og videreudvikling.

Et Marx' koncept for et praktisk arbejde med dette er at huske, at kategoriernes aktual-historiske bevægelse er den "omvendte af den, der synes at være den naturlige, eller som svarer til den historiske udviklingsrække" (Marx 74, "Indledning til kritik af den politiske økonomi", s.224, Rhodos). Hermed forandres også i sig selv de før-historiske grundformer, idet de specificeres på grundlag af de højere former.

Hej fra Kalle

INVITATION TIL STEVNEMØDE.

REGNBUE
KØBMAGERGADE 52, I.sal
1172 KØBENHAVN K

Münchhausen i Regnbuen: at indhæste viden om de former, i hvilke
alt til at begynde med tænkes spontant !

TIL ALLE FOLK I REGNBUEEN -
brugere og rådgivere!

INVITATION TIL STÆVNEMØDE
OMKRING VORES FÆLLES PRAKSIS;
UNDER STUDENTERHUSETS TAG

DEN   KL.   TIL   .

Som alle der lærer Regnbuen at kende, så er vi en åben rådgivning, der søger at udvikle handlemuligheder for flere i fællesskab. Regnbuen søger desuden mod at udvikle levedygtige alternativer til det etablerede system-marked af psykiatrisk og terapeutisk karakter, hvor vi altså er grundlæggende uenige overfor mål og fremgangsmåder. Fremfor tilpasning og tvang ønsker vi noget andet.

Efter nogle år på bagen - også til dels med drama i - må vi imidlertid ligeledes vende kritikken mod os selv. Og stiller spørgsmålet: hvordan har vi løst opgaven, og hvordan kan vi fremover blive en endnu mere åben rådgivning og udvikle de alternative muligheders rum.

I rådgivningsgruppen er vi i stigende omfang bl.a. stødt på de begrænsninger, der ligger i fortrinsvis at kunne virke, så at sige, separat omkring de enkelte bruger- og rådgivningsforløb. Vi kan derfor godt savne og se et perspektiv i at finde måder at bryde denne grænse, således at arbejdet fremover kommer til at rumme nye niveauer og områder af forenet virksomhed, der går på tværs af eksisterende skel. Adskiltheden brugere imellem og det asymmetriske forhold til rådgiverne, der egentlig er udtryk for tab af fælles kraft, vil kunne bearbejdes på en mere overgribende og perspektivrig måde. Gennem et sådant samarbejde kunne vi måske finde nye måder til samlet og kollektivt at generobre og udvikle nye veje.

En måde at komme ind denne 'subjektvidenskabelige' og samfundsmæssige praksisproces på, vil være at sætte hinanden stævne noget tid med jævne mellemrum.

Alle folk i Regnbuen; brugere og rådgivere: du er derfor inviteret, og vi håber på at se dig.

De allerhøjest hjerteligste hilsener

REGNBUEEN

Kommer til stævnemøde   d.   , kl.

Navn:

Emner/interesser/ideer:

Andet:

Konflikternes væsens- og fremtrædelsesform :

Udviklingsopgavernes væsens- og fremtrædelsesform :

Manqlende rum:
Konkurrence, instrumentalisering, individuel afmagt.

Uforenlige interesser:
Gruppemæssig fjendskab in-fight, kamp, social marginalisering.

Utilstrækkelige ressourcer:
Nedsmeltning, udgrænsning, tabuering, isolation.

Studerende med
Subjektive handlegrunde
Handlestrategier

Fælles erobring:

Kæmpe de rigtige kampe, subjektrelationer, kollektiv kontrol over relevante livsbetingelser, fælles varetagelse af hinandens udvikling, afdækning af de objektive forhindringer.

- Dialog med andre grupper -

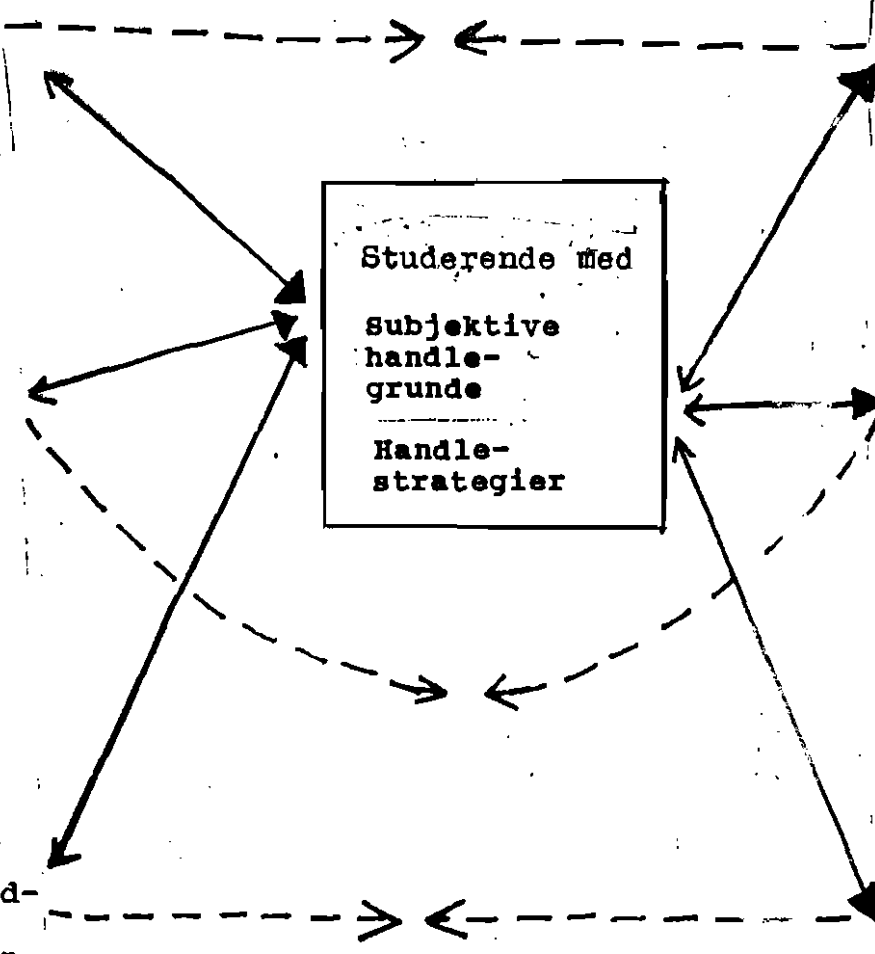
Gruppemæssig afklaring:

Afklaring af fælles interesser, formulering af fælles mål, kvalificering af handlemuligheder og ressourcer, omsorg for hinandens liv og arbejdskraft.

- At handle på erkendelsen af nødvendigheden af interessefællesskab, som betingelse for erobring/frisættelse af egne tabte/bundne menneskelige ressourcer.

Individuel udholdenhed/ståen igennem:

At blive i frustrationen, at holde sig det langsigtede mål (fælles erobring, utopien) for øje, og i det perspektiv at drage omsorg for reproduktionen af egen arbejdskraft - bide tænderne sammen og holde fast.

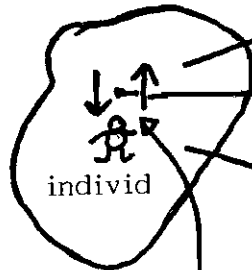
Konfliktmodel:

STATSSAMFUNDET

KOLLEKTIVGRUPPE

de "udstødtes"
cirkel: at være "normal"
indenfor det etablerede system -
eller institutionaliseret som
"skizofren" udenfor.

storgruppe

ved konflikt

problemudvikling

a/ manglende rum: → fælles erobring

konkurrence, instru-
mentaliserings, individuel
afmagt

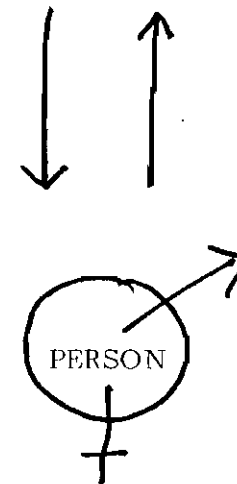
b/ uforenelige interesser: → gruppemæssig afklaring

gruppemæssig fjendskab,
inflight, kamp, social mar-
ginalisering

c/ utilstrækkelige ressourcer: → individuel udholdenhed/
ståen igennem

nedsmeltning, udgrænsning,
tabuering, isolation

KLASSEINDIVIDET

I

II

III

24.4.89

Oplæg om Regnbuen i *Gatlebueoplysning*

- 1 - Indledning
- 2 - Præsentationsrunde
- 3 - Regnbuens udgangspunkt / historie
- 4 - Den konkrete praksis pt.
- 5 - Problemopfattelse ift terapeutisk arbejde
- 6 - En lille utopi: et fredet område

Problemonopfattelse omkring
terapeutisk arbejde.

Jeg skal nu prøve at
sige noget om problemon-
fattelse.

Selve
andet
problemon-
opfattelse

Selve andet "problemonopfattelse
er vores and. For det, man
andre steder benævner
som sygdomsopfattelse. Vi

①

brugt andet problemon-
fattelse for at beskrive
ud af det passive og
det naturlige, som der kan
ligge i selve andet sygdom. Og
det forstås at det at blive
syg, at skramte, ha' det dårligt
og osv osv er noget andet
and naturligt og noget der bare
sker. Tværtimod er sygdom
som en ubehagelige af vores
evne til at handle, sanser og

ware virksom uagel der systematisk finder sted og som producerer igen og igen i kraft af de betingelser, som systemet idag tilbyder for udviklingen af det menneskelige liv.

Med andet "problemanfættelse" søger vi også at fremhæve, at vi som mennesker selv er aktive i det at stille problem op og overbevædt i det at udvikle problemer, fornufter dem og løse dem.

②
hvor mennesker udvikler sig i problemer

Det tredje vi ligger i andet problemanfættelse er, at det er når problemer faktisk er af handling - eller man ikke kan udvikle de spørgsmål, man er stillet med; hvilket er det samme - at man handler sig ind i afmagt, og må begynde at gå på kompromis med sine premisser og betingelser for det at leve. Og det er

③
problemer faktisk er af handling

↓
terapi

også i en sådan situation, at man begynder at se sig om for at finde ^{andre} steder og mennesker, der kan hjælpe og støtte een i at finde håndtaget på livet igen. → terapeutiske handlingstrin

Def.
Psykoze!

Hvis man her skal prøve at brette ind, hvad der kan ligge i det "psykotiske", så er det det, at man ikke spår fast, finde håndtaget, på det sociale liv, så er det heller ikke muligt at gribe fast i egne tanker, følelser og handlinger. Svarimod er det en tanker, der selvstændigt tænker, og lige så for følelser og handlinger. Det bliver uagel mindet.

Nix
Undtagelse

Det siger sig selv, at det er hammen derud, tungest, så at sige plukke vore

modtagelsen, og noget util-
sigtet ved menneskeligt liv.
Men det er ikke sådan det
fjænger ^{idea} v. Hver b.t. af os
kæmper i det; og det er
endvidere også sådan, at
de frøgte, de mest usatte
af os, får læst at blive
denne, noget eller det me-
ste af livet.

Nip!
ans =
himmelt

Det at sætte sin ans,
hvilke ans ^{og i den} i sin disposition
til problemer, midtvejs nu,
er i den her sammen-
hang at opfatte som noget
himmelt. Det kan også være
vigtigt at vise i en ~~større~~
undersøge i tværs, at de
der behandles med tvang, eller
elektrochock og andre psykiske
hænder fra arbejdspladsen;
hvad man skal være fra mellem-
lag og overklasse kan være at
blive tilbuddet psykoterapi; -
men også hvis den ^{slags} psykoterapi
der holder dem uden for

svært

forfølge de
fælle pro-
blemmstillinger

det helt store sammenfund,
men som selv ikke støtter
tilstrækkeligt til at finde
ud i livet igen. (Eliasson)

Behandler
privat-
syng

Og dette hænger igen
sammen med, at de
fleste behandlere
står ved klasserammen
indlæg mellem og
overklasse, hvorfor de
også kan være privilegeret
at være i samme grad
at de går til andet's
rod: at det er væk med
at mødes på, at mid-
værdi samfundet på, der
er dybt go'nat.

Det som det i sidste
instans ^{derfor} hænger til at
dette sig an, det er ^{at} at
hænge til at arbejde
med de fælle problem-
stillinger; - det er den

sam handler om, hvordan vi videtter verden mere behøveligt ~ faldshals.

Udenfor Og det er også på denne problemstilling, at vi i Reguleren stiller os eller må stille os udenfor det etablerede system. Og det af den enkelte grund, at i systemets gennem den er mennesket i bedste fald en ting, der har rettigheder og pligter, i værste fald en forstyrrende faktor med et personnummer.

bedste/værste fald

Systemet har ikke længe for vores skabende og kreative kraft iag stillet alle hvis vi prøver i faldshals, så er vi en

turnel fra Jan inspiration - hvad B2-ener kamp ager niser.

så meget om problemstilling

så meget om problemstilling. Det væste er, hvordan dette vil gå, det terapeutiske arbejde

systemets typisk

Og her kan man starte med et langt øje til den måde systemet typisk arbejder på, islet dette fortæller os om møder, som vi sandsynligvis ikke skal arbejde på (det var også, hvad vi startede i starten, med Reguleren)

de ting og udgå

Her finder vi over de ting som vi søger at udgå, det fordi de pejer ud i det system, der i Jensen har skabt problemet, alle fordi de er menneskelige - hvad der også er to sider af samme lag.

ikke mål på forhånd

For det første er der det ikke at have mål på forhånd med den anden. Og det vel fra, at det netop er noget fælles udgangspunkt, der på tale - ellers ville der ikke være mening for en terapeutisk situation. (Den findes temmelig sjældent, den kræver visdom, men ikke de bedste, to var angst)

ikke teknisk på forhånd

For det er der det ikke at anvende tekniker uden at man i fællesskab har bedret problemet ind. Hvis der endelig skal gives tekniker, så skal det tilpasses personen - og ikke omvendt (På sig selv som et indre og "dialektisk" psykoterapeut)

ikke pers. kompetence på forhånd

Det bedste er ^{ikke at} bruge sin egen person som ulemiddel og ild i man så fælles tilbage til det at anvende tekniker eller mål skabt bag om ryggen på den anden.

(Tale om den - middel, samarbejdsagtigt, fælles)

opmærksomhed ikke

De her tre punkter - eller det man ikke skal gøre - man summeres op på den måde, at man ^{man} ikke åbent eller offentligt gøre ved for det man gør, og også begrunde det for ^{for} den ^{sammen med andre} del af målet, og så er der sikkert noget galt, og så skal man ikke gøre eller handle således. (Den samlede reaktioner diskuteres her)

eksempel

Jam eksempel er der det at ville frihed vis svare? Der går ikke vel fra vores opfattelse - og man heller aldrig gået.

Jam meget

Jam meget om alle de ting man ikke skal

sætte i system ad gøre. Det er også de ting, man spontant ^{hænger sig på} gør, når man har det dårligt: at fortsætte et mere eller mindre lukket / styret mål, fortsætte sig til sig selv og andre, og at være indfølelses i, at en selv som person ~~eller som det man magt over en~~, afgør det hele.

Og dette betyder igen også, at han man har - når man strænger - få lukket op og ud de steder, hvor der er mennesker i samme situation, som en selv, så yder man sig selv en god gang selvtæneri.

Traditionel terapi

Det er derfor heller ingen tilfældighed, at traditionel terapi starter og slutter med det enkelte individ, hvor man så står ud fra dette "færdige" individ om,

eller også sætse man på anden måde af det i særlige "beskyttede" omgivelser.

Begge dele er faktisk - for man bliver bruger af teori, når man stilles alene udenfor fællesskabet som bærer af gælder afmagt. Det, der derfor, i vidste instans, løser terapeutiske problemer - stillinger er fællesskabet om at handle ud af det uløste.

Det er ^{også} det at blive ved og ved og ved og ved med at insistere på en uansetlig værdig løsning af problemer, der måske

- sam det eneste. Man løse dem, hvor store de end måtte være til at starte med.

Konfliktmodel

Det tredje, jeg skal nævne vil på under dette punkt, er vores konfliktmodel; det er den, der er tegnet bag på dispositionspapiret.

Lederhånd

Det er en lederhånd for os, både i arbejdet men også for vores eget liv; og den er kommet til vej ud fra dels historiske studier, men dels også ud fra ^{konkret} praksis. Det er et udtryk til diskussion -

14
og ^{det} vil være vores fiske og færdig model.

I modellen følger 3 instanser.

Den første:
problemanalyse

Den første ^{ude til venstre} omhandler, at vi som mennesker udvælger og producerer vores liv ud at arbejde med problemer.

Den anden:
konflikter stiller sig

Den anden omhandler det, der sker, når problemer ikke løser sig udemåle, men føder de uønskede af handling og stiller sig som konflikter.

Det kan skyldes de
ting: at der mangler
rum - og det også
 i den held handle
 betydelig, som et
 sted, hvor man føler
 sig veltilpas og vel-
 kommen.

mangler
 rum

Konflikten kan også skyldes
 at der er uforsvarede
interesser ^(i rum). Men her må
 man spørge, hvorfor det
 er kommet så vidt. Og
 et svar herpå er, at her
 man ikke kunne løse gr-
 gaver om manglende
 rum fælls, men ~~man~~ er
 man begyndt at kontinuerlig,

uforsvarede
 interesser

og instrumentalisere
 hinanden, så bliver
 man også fjender
 af hinanden; man
 forsøger at udgrænse
 hinanden osv. for at
 få det i de nærmeste rummer.

Util-
 stikke-
 lige
 rummer

Og på dette grundlag
 kan man også have
 i det tredje omkring
utilstrækkelige ressourcer
 - for det at kæmpe
 mod hinanden sluger
 sig selv og man
~~ressourcer~~ kræfter

Hvis ikke man kan
vende den her side,
så bliver man borte fast
som udtrykt; og her
kan man enten sætte
på det etablerede -
at være villig i værmen,
arbejde for andre og
ellers tilpasse sig; -
eller også er dette
ikke engang et
valg, og man tvinges
ud i skizofrenien.

Herved føjer, at der
altid er en løsning på
problemer; men den er
kvalitativ og historisk -
og dermed også meget an-
faldende og kræver at
arbejde, men det også

kan være svært at
hai tilværeligheden
i behold.

3. instans
kvalite-
tativ-
person-
lige.

Den tredje instans i
modellen er det
kvalitativt - personlig.

Og det ligger som
perspektiv for det,
at kunne igennem redt
højlydte og ud i salen.
Hvis man skal bestemme
stedet, så er det
et sted, hvor arbejde
og lyst hænger sam-
men, og hvor det at
følge egne interesser
samtidlig er at værge
andre.

Sted;
væste
punkt

Og nu er jeg hjemme
ved det sidste punkt
- en lille utopi & et
færdigt område

IV) En lille utopi & et
færdigt område.

Ud fra den problemop-
fattelse, der i det fore-
gående er søgt fremlagt,
så er det nærliggende
at tænke på, hvordan
en ordentlig og langri-
tet støtte til hinanden
i kriser ser ud.

Og her forestiller vi
os et "færdigt område",
samt en til fuld disposition
for dem, der er ved at

Endelig
tal

indledt

høre ud i daglige-
gen. Et sted, hvor an-
der tager over, både
indadtil og udadtil.

Indadtil med hensigt at
ville støtte op om den
anden, og ikke have
den særlige ~~interesse~~^{udlutter}
interesse i at stille en
diagnose, og udadtil
med at være taget over
ifft den daglige, man
holder pause fra, for
vander klamte, betaler
brøstet, søger for hesten,
svækker ved berøste osv.
osv.

Altså, alt i alt et
sted, hvor man er sin

egen bemærkende in-
 stans - mødsat i dag,
 hvor man først skal
 kæmpe for at blive taget
 alvorligt, og derefter
 skal kæmpe mod det,
 for der præges en
 på af de andre

Alles og til alles sidst.

felles
 projekter

Det at komme videre
 kræver nogle felles
 projekter - for man
 får ikke idag ^{frivilligt} til
 at udføre noget. Det
 skal evalueres ved at mødes
 alle i vestergårdsdammen
 hvor der de næstige.

og her har vi tænkt

på et projekt, der går
 ud på - sammen med
 B2, B-kollet, beaktige
 hender og andre -
 enten at stamme et
statshospital og ekle-
 re det for befristet am-
 vøle, eller at occupere
de dele af statshomi-
taler, der idag bliver
 tamme, og her be-
 gynde at udføre
andertlige handlings-
utopier, ikke kun inden for det
 terapeutiske, men også bo- og pro-
 duktionsmæssigt.
 Ja! Det var det!